

Clarissimi philosophi Gualterij de Burleis anglici fidelissimiq; interpretis Aristotelis. z sui comentatoris Averrois expositio in libros octo de phisico auditu feliciter incipit.

L. co. pmi.

Noniaz qdē intelligē z scire cōtingit circa oēs scias quarū sūt pncipia aut cāe aut elemēta ex hoz cognitiōe. Tūc enī cognoscē arbitramur vnūquodq; : cū cās pmas z pma pncipia

coḡscim⁹ z usq; ad elemēta: māifestū qdē q̄t z q̄ sūt circa pncipia scie q̄ de natura est prius determinare tentandum.

Ristoteles determinaturus de reb⁹ nālīb⁹: i p li⁹ scie nālī deīminat i gñali d pncipijs z passiōib⁹ corpīs nālīs seu mobilis. Et h̄z liber iste diuidit i duas ptes pncipales. Qm̄ i p⁹ deīminat de pncipijs corpīs mobilis. In 2⁹ aut deīminat de passiōib⁹ corpīs mobilis z de pprietatib⁹ illaz passiōnū. C Pria ps p̄tiet i p z 2⁹ lib⁹. Et 2⁹ ps p̄tinet i toto residuo hui⁹ opis. i. a p̄n⁹ tertij usq; ad finē octauū. Pria ps que. s. ē de pncipijs corpīs mobilis p̄tiet duas ptes. Pria ps ē d pncipijs corpīs mobilis i trīsecis. i. de mā z forma. z hec ps p̄tinet i p lib⁹: s. 2⁹ ps. s. que ē tā de pncipijs i trīsecis q; d pncipijs extrīsecis corpīs mobilis p̄tinet i 2⁹ lib⁹. C Scda vō ps pncipalis videlz q̄ ē de passiōib⁹ z d pprietatib⁹ passiōnū corpīs mobilis p̄tiet duas ptes. q; i p⁹ deīminat d passiōibus corpīs mobilis ut d motu: d i finitō: de loco: de uacuo: z d tpe: z hec ps p̄tinet i 3⁹ z 4⁹ lib⁹. q; i 3⁹ deīminat d passiōib⁹ i trīsecis siue primis corpīs mobilis: s. i 4⁹ deīminat d passiōib⁹ extrīsecis z remōs. In 2⁹ vō pte deīminat d pp̄tietatib⁹ istaz passiōnū: z hec ps p̄tinet in toto residuo. i. a p̄n⁹ q̄nti usq; ad finē octauū. Et ista ps p̄tinet q̄tuor libros videlz. q̄ntū. sextū. septimū. z octauū. Qui tñ q̄tuor libri sic differūt. q; i 5⁹ deīminat d vnitāte z diuersitate z p̄rietate motuū: z ista p̄sideratio est cōsideratio d motu put diuiditur i suas ptes sbiectiuas. S. i 6⁹ deīminat d p̄tinitate z p̄tibilitate motus. z ista p̄sideratio ē p̄sideratio d motu put diuidit i suas ptes itegrales. In 7⁹ aut deīminat d cōparatiōe mot⁹ ad motore. z d cōparatiōe motuuz adiuicē. In 8⁹ vō lib⁹ d finitāte z i finitāte mot⁹ fm durationē. S. i diuidēs ulteriores istoz libroz patebūt i feri⁹ i pncipijs ipoz libroz. Reuertēdo igit ad libz p̄m̄ ipz i tractat⁹ z capla diuidam⁹. vñ dico q; lib p̄m⁹ p̄tinet q̄tuor tractat⁹. q; i p̄ pbs p̄mittit itētiōē suā z ordinē p̄cedēdi. z tractat⁹ iste p̄tinet i toto p̄hemio. In 2⁹ aut tractatu videlz ibil. Nece ē aut z ē. J pbs ponit z destruit opiones errātū circa p̄n⁹ rez nālīū. z p̄tinet duo capla. In p̄ ponit z reprobat opio nālī loquētū de pncipijs rerū nālīū. In 2⁹ ibil. Sic aut phisici dicūt. J ponit z reprobat opio nālī loquētū d pncipijs rez nālīū q̄ tñ errabat circa dca p̄n⁹. Tertio t̄ctat⁹ est d pncipijs i gñali. s. q̄lia sūt q̄ z q̄t z quō. z icipit ibil. Oēs igit p̄ria faciūt. J z ē de p̄rietate z nūo pncipioz z

d mō pncipiādi. z p̄tiet tria capla. In p̄ declaraf q̄lia sūt pncipia: qm̄ tria. In 2⁹ ibil. Q̄nq; aut utiq;. J declaraf q̄ z q̄t sūt p̄n⁹ qm̄ tria z nō pla. s. duo p̄ria z vñū subm. In 3⁹ caplo ibil. Sic qdē igit nos dicim⁹. J declaraf quō sūt p̄n⁹ h̄ ē que modū pncipiādi h̄nt hec tria. z sic i 3⁹ tractatu declaraf q̄lia que z q̄t z quō sūt p̄n⁹. In 4⁹ tractatu q̄ icipit ibil. Subiecta at nā. J deīminat d pncipijs i spālī fm pprias nās eoz. z p̄tiet duo capla. In p̄ deīminat d mā. In 2⁹ ibil. Tāgētis qdē igit z ē. J deīminat d p̄uatōe z foia. Incipiēdo igit a p̄ lib⁹ totius scie nālīs dico q; liber phisicoz p̄tinet libros octo: q; diuidēs z scie suis locis patebūt. Prim⁹ lib p̄tinet tractat⁹ 4⁹. Prim⁹ p̄tiet plogū. Scds q̄ icipit ibil. Nece ē at. J p̄tiet opiones z destructiōes opionū errātū circa p̄n⁹ rez nālīū. In 3⁹ vō tractatu videlz ibil. Oēs igit p̄rij z ē. J pbs tractat d pncipijs i gñali h̄z vītātē. i. q̄lia sūt: q̄ sūt: q̄t sūt: z quō sūt: q̄ tractat⁹ ē d p̄rietate z nūo pncipioz. z de mō pncipiādi eorūde. S. i 4⁹ tractatu v3 ibil. Subiecta at nā z ē. J deīminat d pncipijs i spālī h̄z eozū ppas nās. ptes vō hoz tractatū patebūt in eoz pncipijs. C Prim⁹ igit tractat⁹ p̄tinet i vno caplo. qd capl⁹ ē p̄hemīū hui⁹ libri. In q̄ pbs p̄hemīār dīc quō z q̄lī ē deīminatū i p̄n⁹ scie nālīs: z durat usq; ibil. Nece ē igit. J z p̄tiet iste tractat⁹ h̄z 2⁹ du as ptes pncipales. qm̄ i p⁹ pbs p̄tīt suaz itētiōē. In 2⁹ p̄tīt ordinē itētiōis seu modū p̄cedēdi. Scda ibil. Innata ē nob vīa. J Un itētiō p̄bi i h̄ li⁹ est deīmiare d cās rez nālīū tradēdo cognitiōē eaz. s. ordo itētiōis ei⁹ ē icipe a cōposit⁹ z a pncipijs i uli accept⁹: p̄cedēdo ab eis in cognitiōē pncipioz cāz z eltoz i spālī. In p̄ igit pte p̄n⁹ hui⁹ libri pbs itēdit pbare q̄nē istā v3. Opz p̄hm̄ nālē tradē notitiā siue cognitiōē pncipioz cāz z eltoz rerū nālīū. Que ē p̄ 2⁹ hui⁹ libri q̄ sic pbaf. Opz p̄hm̄ nālē tradē notitiā illoz siue q̄rū cognitiōē res nālīs nō coḡscunt: s. siue cognitiōē pncipioz cāz z eltoz rez nālīū res nālīs nō coḡscunt q̄ z ē. maior hui⁹ rōnis ē māifesta d se. z mior pbaf i textu sic. Dia h̄ntia p̄n⁹ cās z elemēta nō coḡscunt nisi ex cognitiōē pncipioz cāz z eltoz. s. res nālīs habēt p̄n⁹ cās z elta. q̄ res nālīs non coḡscunt nisi ex cognitiōē pncipioz cāz z eltoz. Un circa istā rōnez pbs sic p̄cedit: q; p̄ p̄tīt maiores hui⁹ p̄sillogisimī cū dīc. Qm̄ qdē intelligē z ē. J Scdo at ponit p̄bationē maioris v3 cū dīc. Tunc enī arbitram⁹ z ē. J Tertio vō ifert q̄nē ibil. Māifestū ē aut z ē. J Ma ior igit pbaf p̄ q̄ddā signū tale q; tūc opinam⁹ cognoscē vnūq; d q; cū pmas cās z p̄n⁹ coḡscimus usq; ad elemēta. nec opinam⁹ coḡscē nos: nisi cū crediderim⁹ nos coḡscē pmas cās z p̄n⁹ z ē. z h̄ ē uey siue sim⁹ sciētes aut nō sciētes. q; tūc z nō alr opinam⁹ nos coḡscē nisi crediderim⁹ nos coḡscē p̄n⁹ cās z ē. Un dīc 2⁹ q; oīs q̄ dīc se scire aliqd nō dicit h̄ nisi sciuerit h̄ p̄ oēs suas cās p̄pinqs z remotas. z h̄ inuenit i oī eo q̄ aliqd scit i rei vītātē aut fm estiationē. z i h̄ p̄ueniūt ēt sophiste. Idic s̄ aliq̄ notāda z aliq̄ dubitāda. Un notāda s̄ aliq̄ circa maiore hui⁹ p̄sillogisimī z aliq̄ circa p̄bationē eiusdē maior. vñ circa maiorē s̄. s. notāda. C Prio ē notādū q; pbs p̄ itelligē z scire nō itelligit idē. s. p̄ itelligē itelligit aliqd cōi⁹ q; scire. q; p̄tigit itelligē idifferēter p̄ cām z sine cā. s. scire nō p̄tingit pp̄rie nisi per causam. Jntēdit igit pbs q; ly scire specifi-

Pria p̄cto
buis libz.
Proba. cō
clusionis.

L. co. p.

Sic dixit in
po. i. cō. 5.

P̄tīt nō
tādū circa
ma.

cat 7. *Phat ly itelligē ad itelligē p cās sic q p am bo illa sil itell'it sciaz pfcāz siue itelligē p cam: qd idē ē. Alr possēt dici videlz q p itelligē pbs itelligit cognitionē pncipioz: 7 p scire itelligit cognitio nē pnu qm quedā pncipia hnt pna pōra eis: 7 ista nō cogscunt pfecte sine cognitioe suoz pncipioz. Alr pnes hnt pncipia cās 7 c. 7 nō sciunt scia pfcā sine cognitioe eoz. C Scdo ē notādū hz p^o q sci entiaz alia ē pfcā: alia vō ē ipfcā. vñ scia pfcā ē illa q habet p cās: s; scia ipfcā hētur sine cā: ut illa que habet p expiētā aut p effectū. pbs aut itelligit illā maiore. s. oia hntia pncipia cās 7 elemēta nō cogscunt 7 c. de scia pfcā. C Tertio ē notādū fm p^o q pncipiū cā 7 elemētū possūt accipi cōiter. 7 sic sūt noia sinonima: s; sic nō accipiunt h. qz noia sinonima nō usitant i scia demratiua. Alio modo accipiunt pprie 7 ita accipiunt h. 7 p pncipia itel ligit cās mouētes. 7 p cās itelligit cās finales: 7 p elemēta itelligit pncipia intrinseca rei. s. mās 7 formā C Intelligēdū tñ q p^o r. metha. ponit talē dñā iter pncipiū cām 7 elemētū. qz. s. proprie loquēdo pncipiū dī solū de cāis extrinsecis. videlz de efficiē te 7 finali. Et elemētū ppe solū dī de cāis intrinsecis s. de mā 7 forma. Lā vō pprie dī de utroq; i. tā de pncipijs intrinsecis q; de pncipijs extrinsecis. C Quarto ē notādū hz p^o q nō ois scia pnsiderat de oib^o cāis. s; qdam pnsiderat de cā formali tñ ut mathe^o: quedā de trib^o. i. de efficiēte sine 7 forma ut metha^o. 7 qdaz de qtuoz: ut scia nālis. 7 qz scia nālis cōsiderat de oibus cāis iō pbs h enūat oia qtuoz gñā cāuz. C Intelligēdū ē q scie mathe^o hnt alias cās q; formales tñ qz hnt subm 7 finē. s; tñ nō hnt nisi cās formale p quā pcedit demrati o nes mathe^o. Nec pnsiderat mathe^o nisi cām for malē itelligēdo p cām formale cām exprimētē qdī tatē p quā pcludunt passiōes de sbiecto 7 nō for mā pnsiciētē mām. qz talis forma nō ē in mathe^o. qz res mathe^o sūt forme q nō hnt formas pnsicien tes mās. sed hnt formas declarātes qdītatē. ut sūt diffōnes 7 pdīcata i qd. C Intelligēdū etiā q me tha^o cum pnsiderat de substātijs mālib^o pnsiderat oēs qtuoz cās: s; tñ in ista pte q. s. est ps pncipalis metha^o in q pnsiderat de substātijs abstractis cōsi derat de trib^o cāis tñ. 7 sic dī itelligi qd p^o r dicit hic. C Quinto ē notādū fm p^o hīc q nō dī itel ligi p istā maiore. s. q nō possit haberi scia pfcā ni si p oēs cās qm scia pfecta iuenit in reb^o hntibus quasdā cās 7 nō oēs. vñ si res hēat oēs cās nō cogscit pfecte nisi ex cognitioe oium cāz. 7 hoc si sint cāe p qz cōtingit i tali scia demōstrare. s; si ha beat qsdā cās 7 non oēs pōt pfecte cogsci p cogni tionē suaz cāz sine cognitioe aliaz cāz. C Circa pbationē maioris sūt duo notāda fm p^o r. p enim cū pbs in pbādo minore dicit Lūc enī arbitram 7 c. Jaliter accipit illa noia videlz pncipia cās 7 ele mēta q; prius. qz nō habet sollicitudinē de noib^o: qm p pmas cās itelligit pmas cās in re intrinsecas s. p mām 7 ultimā formā. vñ dicit p^o r sic. Que enī sūt pter mās p mām 7 ultimā formā qruilibet rez nāliū sūt mae cōposite 7 forme cōposite. Et p pria pncipia itelligit pmas cās q sūt ex rē videlz p mū mouēs 7 ultimū finē: 7 p elemēta itelligit cās ppin quas 7 cēntiales exntes i re. Vñ pro illo dicto p^o r videlz. Que enī sūt pter mās p mām 7 ultimā formā sūt mae cōposite 7 forme cōposite. ē itelligēdū q*

p mās p mām itelligit mām simplicē nō cōpositā ex mā 7 forma: 7 ad talē mām simplicē opz deuenire qz aliter eēt pcessus i infinitū. 7 p mās cōpositā itel ligit mās cōpositā ex mā 7 foza: ut sūt elemēta q sūt mā mixti. 7 caro 7 ossa q sūt mā aialiū. 7 p ultimāz formā itelligit formā que nō ē resolubilis i formā pōrē nec icludēs pōrē formā i ei^o vtute cuiusmōi ē forma elemēti ut ē forma ignis siue forma aque: s; forma cōposita est forma q icludit pōrez formā in ei^o vtute: cuiusmodi est forma mixti resultās ex cō mixtiōe elemētoz ut ē forma carnis 7 sanguinis in qb^o forme eloz manēt in vtute. Uel si uolum^o po nē tñ vnā formā subales i vna re tūc possum^o dicē q p formā cōpositā itelligit totū qd ē i cōposito p ter mās p mām: ut vñ vnū aggregatū ex foza subali 7 oib^o alijs dispōnib^o accūtalib^o. Et p ultimā formā itelligit fozas nō resolubilē i aliā formā: 7 p mās p mām itelligit mās simplicē nō icludētē aliā mās. Et p mās cōpositā itelligit totū qd ē in cōposito pter formā substātiāle nō resolubilē i ulteriōrē formā. 7 ita pp illō dictū p^o r nō opz ponē ples formas sub stātiāles i eodē. Qm forma cōposita nō ē cōposi ta ex mā 7 forma: nec ē cōposita ex plib^o formis substātiālib^o: nec ē aliq vna forma subalis: s; ē ag gregatū p accūs ex forma substātiāli 7 ex formis ac cidētalib^o: 7 ita pōt saluari q i oib^o cor^o pib^o nālib^o tā simplicib^o q; cōpositū s; mae cōposite 7 forme cō posite. Scdo circa pbationē maioris ē notādū q pbs dīc usq; ad elemēta qz doctria ordiata ē icipe a cognitioe cārum p mām rei cogscēde. deide itēdē ad cognitioē aliaz cāz remotaz donec deueniāt hz ordinē ad cās ppiquas. vbi gñā p opz cogscere mās p mām. deide mās cōpositas ut sūt elemēta. ac deide mās ppiquā ut sūt caro 7 os: 7 iste pcessus est in sapia pfecta. C Sciēdū tñ q ad cogitionēz p mām cāz p puenit p sensibilia nob nota 7 postea debem^o pcedē a cognitioe p mām cāz ad cognitio nē aliaz cāz magis ppinquaz qusq; deueniāt ad prias cās. C Sz h occurrit dubitatio. s. an ad p fectā notitiā hntā de aliq cāto opteat cogscē oēs suas cās. 7 videt q nō: qm qlibet res nālis depē det a p^o cā. s. a deo. g si ad cogitionē pfectā cāti re grit cogitio oīuz cāz eius: seqret q nulla res nā lis qstūcunq; parua possēt cogsci nisi cogscat pus p^o cā oīuz: s; p^o cā oīuz nō pōt a nob pfecte cogsci. g nulla res nālis possēt a nob pfecte cogsci. s; pns ē falsū ut patet ad fēsu g 7 illō ex q seqt. C Itē pfe cta cogitio habet d re p diffōnē: s; diffō nō expri mit oēs cās diffinīti s; solū mās ul formā siue ge nus 7 dñam. g 7 c. C Oppositū tñ hui^o uolūt pbs 7 p^o r. C Ad istā dubitationē p pono qsdā distin ctioēs. Scdo vō ponā qsdā pnes. Prio igit pono tres distinctioēs: qru p^o ē q duplex ē notitia. qz qdā ē notitia cōplexa 7 qdā ē notitia icōplexa. Vñ no titiā cōplexā uoco illā notitiā q ē de aliq cōplexo ut videlz de ppōne affirmatiua ul negatiua. 7 hec uocat a pbo i 3° de aia cōpositio siue diuisio. a p^o r uocat fides. Notitiā vō icōplexā uoco illā notitiā que est de icōplexo videlicet que ē de re aliq q; tū ad intrinseca sibi: 7 hāc notitiā uocat pbs 3° de ani ma simpliciū itelligentiā. 7 p^o r uocat eam forma tionē. C Secūda aut distinctio est de notitia per fecta quoniā pfectū dicit dupliciter. ut patet 5° me tha^o. c. de pfecto. Nā vno mō pfectū dī simplicif alio mō in gñe. Applicādo igit ad ppositū dico q

Secd no. hz cō. c. primo

Ter. no. hie 4. pbi. c. 229. 7 primo celi. c. pmo

12. me. c. 23 7. 5. me. c. 4.

4. not. vid. 5 met. cō. 4. 7 22. meta. cō. 23 qui vñ si bi p ducere.

5. no tñ vide op. 3. met. c. 3. 7. 12. me. c. 6. 7. 2. met. cō. 6.

11. no. cir ca prob. ma. fm cō.

Confile. 24 p. c. 10. 7 p mo. ce. c. p. mo. 7. 5. met c. 29. 7 pmo p. c. 82. op 12. m. c. 6. 7 3. meta. c. 3.

11. no. 2.

Secdū no tandum.

Dubium.

Aliud

Pria vñ. s. q vup. cit notitia.

Secda vñ. L. cō. 21.

notitia perfecta complexa dicitur dupliciter. scilicet simpliciter et in genere. Scia simpliciter perfecta dicitur aliquid re est illa que cognoscit illa res per se omnes ratione considerandi per se per se quam potest considerari et quantum ad omnia predicata per se dicitur illa re: ut si consideret animal per se omnes ratione considerandi ipsum per se: et quantum ad omnia que predicantur dicitur ipso per se. scilicet in quantum ad animal et corpus animatum et in quantum ad substantia et quod ad omnes per se passiones sibi convenientes secundum omnes istas rationes. Sed scia perfecta in genere est illa que res cognoscit per se aliquid ratione determinata: et quantum ad predicata que pertinent ei per se in quantum ad tale ens solum. ut si cognoscatur animal solum. ut animal. et quod ad per se accidentia ipsius animalis ut animal eodem modo est in alijs. Tertia vero distinctio est quod causa est duplex videlicet per se et per accidens. Causa per se est illa a qua effectus per se dependet nec sine ea potest haberi esse. Causa vero per accidens est illa a qua non dependet effectus per se sine qua effectus potest esse quod potest differere ab alio esse eiusdem rationis: et ita forte est causa per accidens domus quod eadem domus que fit forte posset et fieri a plone. forte huiusmodi forte est causa per accidens platonis posito quod plato sit filius forte quod potuit fuisse genitus ab alio. His igitur visis pono 4^{or} rationes.

Prima quod ad perfectam notitiam incomplexam de aliquid causa non oportet cognoscere omnes suas causas per se. Secunda quod ad notitiam complexam simpliciter perfectam oportet cognoscere omnes suas causas per se. Tertia quod ad notitiam complexam perfectam in genere non oportet cognoscere omnes suas causas per se. Quarta quod ad notitiam perfectam habendam de re non oportet cognoscere omnes suas causas per accidens. Primum igitur horum probatur sic. ad notitiam incomplexam perfectam dicitur aliquid re sufficit perfecte cognoscere illam rem quantum ad intrinsecam illi rei. sed non omnes causas per se sunt intrinsece. ergo ad talem notitiam perfectam habendam non requiritur cognitio omnium causarum per se. maior patet. quod si quis perfectissime videat albedinem et ipsam intelligat quantum ad omnia intrinseca albedini. posito quod igitur que sit causa effectiva albedinis. ita perfecte novit albedinem notitia incomplexa sic aliquid quod novit causam effectivam et finale albedinis. Tunc perfecte intelligens albedinem per operationem intellectus equam perfectam notitiam habet dicitur albedine siue albedo habeat causas efficietes et finale siue albedo est et non habens causas efficietes nec finale: sed si albedo non haberet finem nec causas efficietes ad perfectam notitiam de albedine incomplexam non requiritur cognitio finis albedinis: nec cognitio efficietis. ergo nec nunc albedine habente finem et causam efficietem ad perfectam notitiam incomplexam. dicitur albedine requiritur cognitio finis nec efficietis. ergo ad perfectam notitiam incomplexam habendam dicitur re sufficit rem cognoscere que ad omnia intrinseca rei. et sic patet maior: minor vero est patet per philosophum quod quantum ad quatuor sunt causas per se et non omnes sunt causas intrinsece: quod finis et efficiens sunt causas extrinsece.

Unde est intelligendum quod cum philosophus dicit quod res habens causas non cognoscit perfecte sine cognitione omnium suarum causarum non loquitur dicitur cognitione incomplexa: sed dicitur cognitione complexa. Secundo declarabo quod ad notitiam complexam perfectam simpliciter requiritur cognitio omnium suarum causarum per se: et hoc declaratur dupliciter. per se. nam certum est quod ad notitiam complexam perfectam simpliciter oportet cognoscere aliquam causam. scilicet causam per se quodammodo qua cognita oportet cognoscere causam per se per se in quantum ad illam causam: et ulterius causam illam quodammodo deventiam ad causam remotissimam. Unde potest dici quod causa remotissima sit. a. et causa per se sit. b. et causa per se sit. c. et effectus cognoscendus sit. d. tunc sic. ad cognitionem perfectam ipsius dicitur requiritur cognitio ipsius. c. que est causa per se sit. et ad cognitionem ipsius. c. requiritur cognitio ipsius. b. et ad cognitionem ipsius. b. requiritur cognitio ipsius. a. ergo ad cognitionem perfectam ipsius. d. requiritur cognitio ipsius. a. et sic notitia perfecta complexa simpliciter dependet ex cognitione omnium causarum tam per se quam remotarum per se. et hoc respectu

cuiuscumque predicati per se siue cause. Secundo probatur idem. cognitio complexa perfecta simpliciter dicitur aliquid re excludit omnes dubitationes et soluit omnes rationes per quod dicitur re illa sic quod amplius non dubitatur dicitur re illa per quod. et hoc est manifestum quod quantum ad diu dubitare contingit dicitur aliquid per quod non habet cognitio complexa perfecta simpliciter dicitur eo. quod aliquid complexum dicitur ipso factum est dubium: sed non excludit omnes dubitationes nec soluit omnes rationes per quod dicitur aliquid non cognoscendo omnes eius causas. quod quod per quod quod omnes causas: et ideo si aliquid eius causa est igitur non omnes quod per quod est soluta. Unde brevis notitia complexa perfecta simpliciter dicitur aliquid causa requiritur scias omnium quantum per se potest demerari dicitur illo causa. sed per omnes causas contingit demerare. ut patet in posterioribus. ergo notitia complexa perfecta simpliciter dicitur aliquid requiritur cognitio omnium causarum illi.

Tercio probatur quod ad cognitionem complexam perfectam in genere non requiritur cognitio omnium causarum. quod cognitio perfecta in genere est cognitio alicuius rei per se aliquam determinatam ratione: et hoc quod aliquid determinatum predicatum inest sibi et non quantum ad omnia predicata que sibi insunt. sed non omnes causa rei respectu cuiuscumque predicati sunt causa eius respectu determinati predicati. ergo et c. maior patet et minor probatur. quod homo insunt diversa predicata ratione diversarum causarum quod homo est susceptibilis discipline ratione anime intellective. et est corruptibilis ratione materiae. et est productus de non esse ad esse per causam efficietem. scilicet per homines et solem. et est capax virtutum per felicitatem. et non oportet quod cognoscens hominem perfecte in quantum ad esse capax discipline cognoscat omnes causas. scilicet causas per se quod est corruptibilis et sic dicitur alijs. Et si minus cognoscens lignum perfecte in quantum ad esse utile ad edificia non oportet quod cognoscat lignum in quantum ad esse compositum ex materia et forma vel ex genere et diva. Unde carpentator habet cognitionem perfectam in genere dicitur ligno quod cognoscit lignum in quantum ad esse utile ad edificium: et tamen non cognoscit omnes causas ligni: sed solum causas per se que est utile ad edificium. Quarto probatur videlicet quod ad perfectam cognitionem habendam non oportet cognoscere omnes causas per accidens. quod causa per accidens potest esse infinite et infinita non potest cognosci ab intellectu humano. Unde ista domus potuit fuisse facta ab illo carpentatore vel ab alio et sic dicitur infinitis. et ideo non oportet quod cognoscens illam cognoscat illum carpentarium quod ille carpentator est causa per accidens. scilicet domus quantum ad sit minus per accidens quod diarij filij: sed per tanto est causa per accidens. quod hec domus potuit fuisse facta ab alio carpentatore. Ad rationes igitur principales ad primas dico quod nulla res naturalis potest perfecte simpliciter cognosci cognitione complexa nisi cognoscatur per se causa. sed tamen ad cognitionem perfectam rei in genere non oportet cognoscere omnes causas perfecte sed in quantum ad esse talis rei. unde ad cognoscendum corpus mobile perfecte non oportet deum quantum ad essentiam suam perfecte cognoscere. sed in quantum ad esse per se movens et talem cognitionem perfectam possumus de deo habere cognoscendo perfecte quod est per se movens.

Ad 2^{or} rationem dico quod per diffinitionem non habetur sufficienter perfecta cognitio complexa dicitur re: imo res cognoscitur per diffinitionem cognitione incomplexa. Vel potest aliter dici scilicet quod diffinitio perfectissima comprehendit omnes causas. unde diffinitio perfectissima hominis non est animal rationale. sed eius diffinitio perfectissima est animal rationale productum in esse ab homine et sole per deum. Et si dicatur quod hoc diffinitio sube daret per additamentum quod per causas extrinsecas que non sunt dicitur esse diffinitum. Tunc hoc sequitur quod suba diffinitur per aliquid accidentis quod finis hominis est felicitas que est quodammodo accidentis. Ad 3^{or} dico quod diffinitio tunc est data per additamentum quantum in diffinitione ponitur aliquid alterius predicamenti a predicamento ipsius diffinitum. ut patet in 7° methaphisicorum. ubi philosophus negat suba diffinitum per additamentum et concedit accidentis diffinitum per additamentum. nunc dico quod quantum ad diffinitionem perfectissimam

3. vult. f. q. ca. e. duplx.

Prima p. lo. Secunda p. lo.

Tertia p. lo. Quarta p. lo. cluo. p. b. prime conclusionis.

Tertius alia probatio.

p. b. se de e. conclusionis.

Tertius p. ba. se de p. lo. n. 1.

p. b. 3. p. clu. h. omis.

p. ba. quarte conclusionis.

Ad primas sub.

Ad secundam sub.

Obiecto ta. cita. Tertius alia obiecto. Ad primas

L. co. 12.

ma hois ponat aliqd extrinsecū a nā hois nō tñ po
nif ibi aliqd alteri p̄dicamēti a p̄dicamēto i q̄ ē hō
qz ultim⁹ finis ē p̄mū efficiēs. ul nō sūt i p̄dicamē
to. ul si sūt i p̄dicamēto sūt i eodē p̄dicamēto in q̄ est
hō. Et cū dī 2° qz felicitas cū sit finis hois dī p̄oi i
diffōne hois: z sic accūs dī poni i diffōne sube: dī
qz nō q̄cūqz finis dī p̄oi i diffōne hois: s̄ finis gr̄a
cui⁹ dī p̄oi i diffōne. cuiusmōi ē de⁹. nō aut finis q̄
cuiusmōi ē felicitas. vñ de⁹ ē finis hois gr̄a cui⁹. z
felicitas ē finis hois q̄ attingit finē. Cōstrue igif lit
terā sic. qm̄ p̄o qz circa oēs scias q̄rū sūt p̄ncipia. i.
cāe efficiētes. aut cāe. i. cāe finales. aut elemēta. i.
p̄ncipia intrinseca ut mā z foza: p̄tingit itelligē z scire
i. scire scia p̄fca ex hoiz cognitioe. i. ex cognitione
cārū p̄ncipioz z elemētoz. z supple nō p̄tingit alr
scire z itelligē scia p̄fca cui⁹ p̄batio est. qz tūc arbi
tratur vñūq̄qz cognoscē. i. p̄ncipiatū. cū cogsci
mus cās p̄mas. i. cās p̄mas intrinsecas exītes in re
nō cōpositas. i. mām p̄mā z ultimā formā: z p̄nci
pia p̄ma. i. p̄mas cās q̄ sūt ex rē. i. p̄mū agēs z ulti
mū finē usqz ad elemēta. i. q̄s qz deueniat ad cās
p̄pinqs eēntiales exītes i re. cuiusmōi sūt mā p̄pi
qua z foza p̄pinq. z qz ita māifestū ē qz scia dī nā tē
tādū est p̄us. i. in p̄ncipio doctrine determinare ea
q̄ sūt circa p̄ncipia. i. tradē cognitionē p̄ncipioz.

Id secūda

Cōstructio
littere

L. cō. 2.

L. cō. 3.

L. cō. p̄mo.

L. cō. 3.

C Innata aut ex notiorib⁹ nobis via z cer
tiorib⁹ icertiora nature z notiora. Non
eni eadē nobis nota z simplr. An quidē
necesse s̄z modū hūc p̄cedē ex icertiori
b⁹ nāe nobis aut certiorib⁹ i certiora nāe
z notiora. Sūt aut p̄mū nobis māifesta
z certa p̄fusa magis. Posteri⁹ at ex his
sūt nota elem̄ta z p̄ncipia diuidētib⁹ hec.
C Nec est 2° p̄s p̄ncipalis hui⁹ capli ul p̄hemij. In q̄
declarat via ducēs nos ad cognitionē cāz p̄ncipio
rū z elemētoz rez nālū. z sic ponit hic modus p̄ce
dēdi. qz cū declaratū sit qz oportet p̄bz nālē tradē
cognitionē p̄ncipioz cārū z elemētoz rez nālū:
p̄bz mō docet quō z q̄ via ē p̄cedēdū ad cognitio
nē cāz p̄ncipioz z elemētoz rez nālū. Un̄ ista p̄s
p̄tinet duas p̄ticulas. i. p̄^o eni p̄ticla declarat qz ad
cognitionē cāz rez nālū deueniēdū ē p̄cedēdo ab
effectib⁹ p̄fufe cognitū ut a s̄stantijs cōpositū ad co
gnitionē p̄ncipioz z cāz. In 2° aut p̄ticla ibi Un̄
ex ulib⁹. Declarat qz ad cognitionē p̄ncipioz cāz
z elemētoz rez nālū deueniēdū ē p̄cedēdo a p̄n
cipijs ulisimīs. i. a p̄ncipijs acceptis i uli ut a mā
in cōi accepta s̄m qz est cōis ad oēm mām: z a for
ma in cōi accepta s̄z qz est cōis ad oēs formā. istis
autē duob⁹ modis puenit ad cognitionē p̄ncipioz
rez nālū. i. icipiēdo a cōpositū diuidēdo cōposita
in p̄ncipia z icipiēdo a p̄ncipijs acceptū in maxima
cōitate. z hec itētio p̄bi ut patet manifeste i textu.
Et hec ē expō Liconiēsis qz dicit hic ista v̄ba vide
licet: Via aut inata nobis ad pueniēdū i cognitio
nē p̄ncipioz ē ex itētionib⁹ ulib⁹ ad ipsa p̄ncipia z
ex totis q̄ p̄stāt ex ipis p̄ncipijs. C In notitiā nā
qz p̄me māe z p̄me forme puenit ex his itētionib⁹
ulib⁹ mā z forma q̄ sūt cōes ad oēm mām z ad oēs
formā. Et itēz ad oēm passionē siue ad notitiā pas
sionū māe z forme puenit ex itētioe hui⁹ nois mo
bile. qm̄ p̄ accipit itētio hui⁹ nois p̄fufe. qz p̄ acci
pit solūmō qd ē qd dicit p̄ uocabulū. Deinde p̄ di

uisiones puenit i ptes itegrates ipaz māz z formā
z ex earum notitia acq̄sita redit ad p̄fectā notitiā
mobilis ex suis p̄ncipijs. Per diuisionē s̄ ulius i
spēs z totoz q̄ sūt ex ipis p̄ncipijs i ptes puenit i
ipā p̄ncipia. C In p̄^o igif p̄ticula huius p̄tis p̄bat
p̄bz qz ad cognitionē p̄ncipioz cārū z elemētoz
rez nālū deueniēdū ē p̄cedēdo a cognitionē totoz
cōpositoz ex p̄ncipijs. Et hec ē 2^a p̄ hui⁹ libri que
p̄bat sic. ad cognitionē p̄ncipioz cārū z elemētoz
rez nālū deueniēdū ē p̄cedēdo a nobis magis no
tis z min⁹ notis nāe ad min⁹ nota nobis z magis
nota nāe. sed cōfusa. i. tota cōposita ex ipis p̄nci
pijs sūt magis nota nobis q̄ ipā p̄ncipia z min⁹ no
ta nāe. s̄ ad cognitionē p̄ncipioz cārū z elemētoz
rez nālū deueniēdū est p̄cedēdo a p̄fufis. i. a toz
cōpositis ex p̄ncipijs siue p̄cedēdo a cognitionē to
toz cōpositoz ex p̄ncipijs ad cognitionē p̄ncipio
rū. Hui⁹ rōnis p̄ ponit maior cū sua declaratioe q̄
est illa manifestū est qz in acq̄redo cognitionē p̄nci
pioz p̄cedēdū ē ex nobis magis noz ad nob min⁹
nota: sed q̄ sūt nobis magis nota sūt min⁹ nota nāe.
z q̄ sūt nobis min⁹ nota sūt magis nota nāe. nō enī
sūt eadē nobis nota simplr. i. nāe. s̄ ad notitiā p̄nci
pioz rez nālū deueniēdū ē p̄cedēdo a nob magis
notis z min⁹ notis nāe ad min⁹ nota nob z magis
nota nāe. Hāc maiorē sic p̄batā p̄cludit cū p̄bz di
cit. Un̄ necē ē s̄m hūc modū p̄cedē. Deinde ponit
minorē dicēs Sūt aut p̄^m nob. Postea p̄cludit
p̄ne dicēs Posteri⁹ at ex his sūt. Inuēs et mo^m
q̄ deuenim⁹ ad cognitionē p̄ncipioz ex cognitioe
totoz qz p̄ diuisionē toti⁹ cōpositi ex p̄ncipijs in ipsa
p̄ncipia deuenim⁹ i cognitionē p̄ncipioz. C S̄z sūt
hic qdā notāda z qdā dubitāda. P̄rio circa maio
rē sūt duo notāda. p̄ ē notādū s̄m p̄^o qz nō i oib⁹
ē p̄cedēdū a min⁹ noz nāe z magis noz nob. qz non
i sciētijs mathe^o. qm̄ i mathe^o eadē sūt nob ma
gis nota z magis nota nāe. Un̄ in mathe^o diffō
nes z cause dem̄ratiue sunt notiores nāe z nobis
p̄nibus z passionib⁹ dem̄ratis ut s̄qz patet istructū
in sciētijs mathe^o. sed i scia nālī i acq̄redo notitiā
cāz rez nālū ē p̄cedēdū a magis noz nobis z mi
nus noz nāe ad magis nota nāe min⁹ nota nob. Et
eodē mō ē i scia dina. i. i metha^o qz ibi ē p̄cedēdū
ab effectib⁹ ad cām z ex posteriorib⁹ ad p̄ora: z sic
ex nobis magis notis z min⁹ noz nāe ad nobis mi
n⁹ nota z magis nota nāe. C Secdo ē notādū qz nō
i oib⁹ p̄cessu scie nālīs p̄cedit ex min⁹ noz nāe ad ma
gis nota nāe. s̄z solū in p̄ p̄cessu cū iuestigat cog
nitio cāz rez nālū. In 2° v̄o p̄cessu ubi ex cognitioe
cārū p̄cedit ad cognitionē effectū ubi p̄cedit ex
magis noz nāe ad min⁹ nota nāe. Un̄ p̄^o 8° hui⁹
ponit duplicē p̄cessū i scia nālī. vñ ē ab effectu ad
cām. ali⁹ v̄o a cā ad effectū. p̄m⁹ modus ē ex min⁹
noz nāe ad magis nota nāe. scōs v̄o modus est e^o
z hec ē itētio Liconiēsis hic. C Circa aut minorē
hui⁹ rōnis est et notādū videlz qz cognitio i nobis
ē duplex: p̄fca z imp̄fca. Cognitio p̄fca habet
p̄ cām: s̄z cognitio imp̄fca habet p̄ effectū seu p̄ si
gnū ul p̄ sensū z nō p̄ cāz. Lū igif dī qz tota sūt no
bis magis nota ipis p̄ncipijs: est itelligēdū qz ipā
cōfusa. i. tota cōposita ex p̄ncipijs sūt magis z p̄i
us nota cognitione imp̄fca z cōfusa: qua solū co
gnoscit qd significat per uocabulū: q̄ ipā p̄ncipia.
s̄z i cognitione p̄fca z distincta p̄ncipia sūt magis
z p̄us nota q̄ ipā tota cōposita ex p̄ncipijs. qm̄ ex

Secda cōfō
huius libri.

Primus no.
L. cō. 2.
Idē. 7. m. c.
10. 7. 3. ce. c.
61. 7 primo
traia c. 10.

Secūda no
tandum.

L. cō. 8.

Cognitio in
nobis est du
plex.

perfecta et distincta cognitione principiorum acquiruntur perfecta et distincta cognitio compositorum ex principijs. Intelligendum quod philosophus per confusa intelligit composita ex principijs. **Cō. 3.** **Uñ** 2° dicit quod per confusa intelligit mixta composita et cetera ex elementis. vñ non intelligit idem per confusum et ultimum ut aliquid exponit. **C**irca hunc huius rationis dubitatur: nam dicitur quod composita sunt minus nota nature quam principia ex quibus componuntur: sed non videtur verum: quia illa videntur esse notiora nature que sunt perfectiora et maioris entitatis: sed hoc si compositum: quia manifestum est quod compositum est maioris entitatis quam materia prima: et formatum est maioris entitatis: quia forma. quia includit totam entitatem formae: et aliam. scilicet materiam. Et per hoc potest probari quod eadem sunt nobis notiora et nature. quia composita que sunt notiora nobis et sunt notiora nature cum sint maioris entitatis. **C**irca illud quod per intellectum a natura videtur esse magis notum nature: sed hoc est species specialissima: ut patet per Avicennam. per suam philosophiam. capitulo primo. **C**irca dicitur quod aliquid potest dici magis vel minus notum nature. quod dupliciter. vno modo illud dicitur magis notum nature quod secundum suam naturam est magis cognoscibile ut patet 2° methaphisicorum. ubi philosophus dicit quod intellectus non se habet ad ea que sunt manifestissima in natura sicut oculus noctue ad lumen solis: et isto modo illud est magis notum nature quod est entitatis perfectioris. **C**irca secundo modo illud dicitur magis notum nature quod minus intellexit a natura: et sic loquitur Avicenna. per suam philosophiam. ubi vult quod species specialissima sit magis nota nature quod generum vel idem videtur. **C**irca tertio modo illud dicitur magis notum nature quod potest cognosci sine alio. et non e converso: et sic loquitur philosophus 5° methaphisicorum. capitulo de potentia. dicitur quod minus secundum naturam dicitur illud quod potest cognosci sine alio et non e converso. **C**irca quarto modo illud dicitur magis notum nature a quo natura incipit operari. et sic loquitur 2° 3° huius primi dicitur quod cetera res naturalium sunt notiores apud naturam quam res naturales compositae. quia natura facit composita ex causis. **Uñ** si faceremur res naturales ex suis causis cetera res naturalium essent nobis magis note ipsis rebus naturalibus. Et isto 4° modo loquitur philosophus hic de magis noto nature dicitur quod est illud a quo natura incipit operari: vñ sicut cetera res artificialium sunt notiores apud artifices quam res artificiales. quia res artificiales artifex facit ex suis causis: sic cetera res naturalium sunt notiores apud naturam quam res naturales. quia natura facit res naturales ex suis causis. **C**irca **Uñ** notandum quod per naturam philosophus intelligit naturam facientem res naturales. scilicet generans nature. et cetera res naturalium dicuntur notiores nature generanti: non quia generans cognoscit causas. quia multa sunt generantia naturalia que non cognoscunt causas. sed dicuntur notiores nature sub conditione non absolute sic quod si natura generans cognoscit causas res naturalium: tunc cetera res naturalium essent notiores apud naturam generantem quam res naturales compositae. **C**irca **Notandum** tamen secundum Avicennam huius quod notiora nature in proposito non accipiuntur pro actu 2° respectu alicuius virtutis cognitive. scilicet pro actu secundo sensus vel intellectus. sed descriptio vel formatio rei funde in natura productiva dicitur notitia nature. et isto modo loquendo de notitia nature magis notum nature dicitur dupliciter. scilicet vel quia perfectiore descriptione habet in natura agente. vel quia est propinquior nature agenti siue actioni agentis. **P**rimo modo ipsa composita sunt notiora nature quam partes vel principia quia perfectiore descriptione habent in natura agente. **S**ed 2° modo partes vel principia sunt propinquiora motui siue actioni agentis. et sic loquitur philosophus hic de magis noto nature. vñ verba Avicennis sunt ista. **D**e agente habet in se aliquid modo descriptum et formatum operando. vñ agens habet per modum aliquem descripta et formata in se naturalia funde. igitur ipsa descriptio et formatio in ipsa natura res funde agens fiat notitia nature dicitur. perfecta autem opera nature in ipsa natura descriptione habent expressio

re quam partes perfectorum. et ideo perfecta sunt notiora nature. id est in natura perfecti descripta: partes tamen sunt descripte in ipsa natura propinquius ipsi nature. et sic sunt notiores nature. id est in ipsa natura propinquius descripte: utpote in motu manus scribentis est figura lineae scribende. et expressior est in ipso motu manus tota figuratio lineae quam figuratio partes partiales. sed tamen ipse partiales figuratioes sunt propinquiores ipsi motui. hec Avicenna. vñ Avicenna vult quod vno modo totum sit notius nature quam partes. et alio modo vult quod partes sint notiores nature quam totum. **E**t ad rationes in Avicenna. ad primam dicitur quod secundum philosophum loquitur hic de magis noto nature: sic illud non est magis notum nature quod est perfectioris entitatis. sed sic loquitur philosophus de magis noto nature 2° methaphisicorum. ut dicitur est. sed illud est magis notum nature ut philosophus hic loquitur quod est potentis entitatis. nunc autem partes sunt potentis entitatis via generationis ipso composito. vñ materia prima est potentis entitatis in via generationis ipso composito. **C**irca **Ad** aliud dicitur quod species specialissima est potentis et magis nota nature 2° modo. scilicet per id dicitur magis notum nature quod natura intellexit. sed illo modo non loquitur hic philosophus de magis noto nature. sed accipit magis notum nature pro eo ex quo natura incipit operari. et ex quo facit res naturales. **C**irca **S**ed adhuc dubitatur quia videtur quod dicitur sibi. quia per dicitur quod est incipiendum a cognitione carnis reze naturalium: ut patet ex prima demonstratione. et postea dicitur quod cetera res naturalium sunt notiores nature quam ipsa causata. ut patet ex dicitur in 2ª demonstratione. **S**ed in ista scia est incipiendum a notioribus nature. cuius tamen oppositum dicitur in maiori 2ª demonstratione. vñ ista videntur repugnare. scilicet quod sit incipiendum a causis reze naturalium. et quod non sit incipiendum a notioribus nature. et tamen utriusque illorum dicitur in littera. **Uñ** igitur dicitur quod incipit a cognitione carnis potest intelligi dupliciter. scilicet vel cognoscendo illas. id est tradendo cognitionem illarum. vel cognoscendo per illas. id est supponendo cognitionem carnis procedendo ulterius ex cognitione carnis ad cognitionem aliorum. **D**ico igitur quod in hac scia est incipiendum a cognitione carnis cognoscendo illas et investigando cognitionem illarum. sed non est incipiendum a cognitione carnis supponendo cognitionem illarum et ita est incipiendum a notioribus nature cognoscendo illa et investigando cognitionem illorum. sed non est incipiendum a notioribus nature cognoscendo per illa. sed sic est incipiendum a notioribus nobis cognoscendo per notiora nobis illa que sunt notiora nature. **Uñ** ista non repugnat. scilicet quod primo est incipiendum a notioribus nature ingrediendo cognitionem illorum. et quod non est incipiendum a notioribus nature cognoscendo per illa. **C**irca **Uñ** dubitatur super hoc quod dicitur videtur quod in scia naturali est duplex processus. scilicet unus ab effectu ad causam. et alius e converso. hoc non videtur esse verum. quia cetera res naturalium non cognoscunt nisi per effectum. **S**ed cum causa cognoscatur per effectum: effectus erit magis notus quam causa. sed si effectus cognoscatur per causam operans quod causa sit magis nota quam effectus. quia per quod vnum quodque tale et illud magis et e converso. igitur idem respectu eiusdem est magis et minus notum. **Uñ** sic illa notitia que habet de causa per quam notitia cognoscitur effectus habet per cognitionem effectus. igitur cognitio effectus est perfectior. si igitur postea ex cognitione cause cognoscatur effectus operans quod cognitio cause sit perfectior quam cognitio effectus hita per cognitionem cause. et tunc arguitur sic. cognitio effectus que est sine causa est perfectior quam cognitio effectus hita per causam. igitur cognitio effectus hita sine causa est perfectior quam cognitio effectus hita cum causa. sed hoc est per per se. quia dicitur quod cognitio effectus per causam est perfecta et cognitio effectus non per causam est imperfecta. **C**irca **D**icitur quod cognitio effectus per quam habet cognitio cause non est sufficiens causa cognitionis cause. sed hita aliquid notitia cause per effectum intellectus negotiat investigando perfectio-

Co. 3. primus vu. circa m.

S. om vu. Ad primus

Co. 3.

Linc. co. 2. pmi phy.

Magis notum nature dicitur dupliciter.

Ad primus dub.

Ad secundus dub.

Dubium.

Solutio.

Aliud dub.

Responsio.

re cognitione cae. et ideo dico qd cu ca cognoscit per cognitione effectus: cognitio effectus no est perfectior qd cognitio cae. Et cu di pp vnuqodqz tale zc. dico qd illd het itelligi in cais efficietibz. no aut in cais occasionalibus. nuc aut cognitio effectus est occasio cognitionis cause. ideo zc. Et per hoc patet sufficienter ad utranqz formam factam.

2. co. 4

2. co. 5

Cum ex vltibus ad singlaria oportet pcedere. Totu eni fm sensu notu est. Vle aut totu quoddam est. Ad ista eni coprehedit ut ptes vlt. Sustinet aut ide b qdammo z noia ad rone. Totu eni qdammo z idistincte significat: ut puta circulus. Diffo aut ipsius diuidit in singlaria. Et pueri pmu appellat oes hoies ptes: z mres feminas posterius aut determinat hoz vnuqodqz.

2. co. 3. huius libri

2. co. 4

Proba mi noia

2. co. 4

Hec est 2a pticla huius 2e ptis pncipalis huius capituli in qua pbs pbat tertia gne huius libri: vide licet qd ad cognitione pncipioz carum z elemtoz rez naliu deueniedu est pcededo a pncipijs vltibus ad pncipia spalia. hec 2 via doctrine pbat sic. In hac scia est deueniedu a nob magis nos ad minus nobis nota. sed magis vltia sunt nobis magis nota qd minus vltia. g ad cognitione pncipioz causaz z elemtoz rez naliu est deueniedu in hac scia pcededo a pncipijs vltibus usqz ad pncipia spalia seu minus vltia. Huius ronis pmo ponit 2. Scdo pbat minor. ibil Totu eni. Imiore vo no ponit. qz patet ex pcedentibus. z et est de se nota. ponit igit gne dices. Un b est qz est pcedendu ex nobis magis nos ex vltibus in singlaria. i. in spalia oportet pcedere. **N**otadu hic fm 2o qd pbs per vltia itelligit vltissima que pnt iueniri in istis rebus naliibus. i. mam in coi z forma in coi. Et cu dicit pticularia ul singlaria ut het alia lra no idiuidua itedit sed spes vltimas aut illa que sunt qsi vltime spes. Un per vltia itelligit vltissima. i. mas in coi z forma in coi. ut sut coia ad oem forma z oem mam. z per singlaria itelligit pncipia in spali ut mam hois vel forma hois. z mam plate ul formas plate. z sic de alijs. **D**eide cu dic Totu eni fm sensum zc. pbs pbat minore. i. q magis vltia sut nobis notiora qd min vltia triplr. z p sic. sic totu integrale se het ad sensu ita totu vlt se het ad itellectu. sed totu integrale est notu apd sensuz qd sue ptes. g totu vlt est notius apd itellectu qd sue ptes. minor huius ronis est de se nota. maior vo pbat dado modu similitudinis iter totu vlt z idiuiduu copositu seu totuz integrale: que similitudo est ista. qz sic illd idiuiduu copositu ul totu integrale pntinet mltas ptes itegrales idistincte sic totu vlt pntinet sb se multas ptes sbiectiuas idistincte. **N**otadu fm 2o hic qd ca in b qd totu vlt est notius apd itellectu qd sue ptes. qz totu integrale sensibile est notius apd sensum qd sue ptes. Sz dubiu est in q gne cae notioritas totius itegral apd sensu est ca notioritaz totius vltis apd itellectu. Ad eni videt bn possibile assignare. Dico q notioritas totius sensibilis apd sensuz est ca in gne cae efficiens respectu notioritaz totius vltis apd itellectu. Un p b q totu integrale sensibile eno ti apd sensu qd sue ptes itegrales cognoscim q totu vlt est notu apd itellectu qd sue ptes sbiectiue. est

igit ca in cognoscendo: no aut in eendo. qz cognoscimus q totu integrale est notu qd sue ptes itegrales apd sensu. pp b cognoscimus tanqz per caz effectiuu siue occasionalē q totu vlt est notius apud itellectu qd sue ptes sbiectiue. **D**eide cu dicit Sustinet aut ide. **P**onit 2a ro pbas miore q talis est. Illd qd est magis idistinctu est nob magis notu. i. magis vlt est magis idistinctu qd minus vlt. qz magis vlt pntinet pl'a idistincte qd minus vlt. g magis vltia sut nob magis notiora qd min vltia. minor huius ronis est nob manifesta. maior vo pbat exēplarit sic. Illd qd significat nomē spēi ut significat per nomē spēi est aliqd idistinctu in ptes. ut circulus. sed illd qd significat diffinitio ut per diffōne significat est aliqd distictu in ptes ut patet per hac diffōne circuli. figura itra qua est punctus a q oēs linee eius ducte ad circūferētia sut eqles. sed illd qd significat nomē spēi est magis z pus notu apd nos. ut p per diffōne significat. **P**ueri eni p cognoscit re put significat per nomē spēi qd put significat per diffōne. vñ si puero dicat qras mihi circulu vel equu. puer itelliget z qret equu ul circulu. si vo expmat diffō circuli vel eq. z dicat puero. **Q**uere mihi figurā in qua est puctus a q oēs linee recte zc. puer no itelliget. z sic patet maior. i. q illd qd est magis idistinctu ut significat magis idistincte est nob pus notu. hui ronis ponit in lra solu pbatio maioris. dic igit pbs sic q spertu noia sustinet b ide ad rone b est in coparatione ad diffōne. i. q sunt pus nota qd diffōnes. z est 2a ps pbonis maioris. **D**eide ponit pbs pbonēz minoris pro pma pte dices q nomē spēi ut puta circulus significat qdā totu. i. ipz diffinitu idistincte: b est f3 qd no distinguit in ptes. **D**iffō aut ipius. i. spēi ut circuli diuidit in singlaria. i. significat re ut distincte diuidit in ptes ut patet in diffōne circuli supius posita. z hec est pma ps pbatōis maioris. **I**ntelligedu b q illd qd significat nomē diffiniti ut per nomē diffiniti significat: est pus nob notu qd illud qd diffō significat ut per diffōne significat. z b via gñationis z in cognitione impfecta. ut patet exēplo iā exposito. **P**ueri eni pus cognoscit re ut significat noie diffiniti qd ut significat noie diffōnis. sed tñ in cognitione pfecta illd qd significat per diffōne est pus notuz via pfectōis qd illd qd significat noie diffiniti ut significat noie diffiniti. **D**eide cu dicit **E**t pueri pmi. **I**llic ponit 3a ro pbas eadē minore. i. q magis vltia sut nob magis nota z pus nota qd minus vltia. z hec pbatio est per qdā signū tale. qz nos videmus in pueris coprehēsiōne eodem pcedē coprehēsiōne ppria: qm pueri in pncipio coprehēsiōis existimāt oem viz eē ptes z oem feminā mres. z cu vigorat itellectus cognoscit ptes iter cet os viros z mres iter ceteras mlieres. Un puer in pncipio cognoscit q vir est suus pz. z tñ no cognoscit qz vir sit suus pz. z sic puer pus cognoscit vlt qd singlare. z b est signū q vltia sut nob pus nota. **S**ed hic sunt qdā notāda z queda dubitāda. **P**rimo est notandū q pfusu est qdruplex: qm cofusum z totu idēz sut vnu ubi nos habemus pfusa alia trāslatio het tota. **N**uc aut totu est qdruplex ut totu eēntiale. i. copositu ex mā z forma. totu integrale. i. coposituz ex ptribus qtitaz. totu qditatiuu siue totu diffinitibile ut hō z asinus zc. **A**liō vo est totu vlt. **E**t ideo

Secūda rō pbi. pbana mino.

Tertia rō pb. idēz p bano.

Pr. no.

Cofusuz est qdruplex.

Primus

sicut totū est quadruplex ita et confusū est. quadruplex ut
 confusū eēntiale: confusū integrale: confusū qdātatiuū seu
 diffinibile: et confusū vlt. et dōibus his secū pbs mētio-
 nē in textu. Un de toto eēntiali fm pmetatores loqf
 pbs cū dicit. Sūt aut pmti nob manifesta et cetera
 confusa magis. De confuso toto integrali cum dicit.
 Totū enim notius est. De toto aut confuse vli dicit.
 Vle aut totū. De confuso pō qdātatiuo dicit. Su-
 stinet aut idē. Et fm pbs qdātatiuo mō accipiat totū
 semp est vey q magis confusa sūt nob pus nota. s; q/
 liter h sit vey appebit in dubitationibus. Scō
 est notādū fm. pme. q tres sūt modi cōpōnis. s. cō-
 pō spēi ex suis cāis. cōpō gnis ex suis speciebus. et
 vtrāq istarum cōpōnum est notior apō itellctū q
 partes. Tertia cōpō est cōpō indiuidui ex suis ptib.
 et ista cōpō est notior apō sensum: q; sue ptes. iō aliq
 duo modi cōpōnis sūt notiores apō itellctū. S; h
 occurrunt quq; dubia. Primū dubiū est pment.
 et est illō. Nā pbs pus dixit q mixta cōposita ex ele-
 mentis sunt nob pus nota. et nūc dicit q illud qd
 significat nomē diffiniti est pus. notū q; illō qd sigt
 diffō. Querit igit pmetator qd pbs itelligat in pma
 auctate per res mixtas. quia aut itelligit indiuidua
 cōposita aut spēs indiuiduoz cōpositoz. Non eni
 pōt itelligere p res mixtas indiuidua: q; ex indiu-
 duis nō pcedit in doctrina demonstratiua ad ele-
 mēta et pncipia itellcta. cum indiuidua non sint p-
 tes sillogismi. sed ex spē cōposita pcedit ad elemēta
 et nō ex indiuiduo. igit itellctus illius prime auctis
 erit q spēs cōposite notiores sūt apō nos q; sua pnci-
 pialia. et per pns pbs nihil nouum dicit in illa aucte
 qn dicit q illud qd significat nomen diffiniti est no-
 tius apō nos q; illō qd significat diffinitio. q; illud
 qd significat nomē est spēs. Ad hāc dubitationē
 rñdet pmetator dicens q illud dcm phi. mixta cō-
 posita sūt notiora apud nos. pōt itelligi tā de specie-
 bus cōpositis q; de indiuiduis. Et qn dī q indi-
 uiduum non est pncipiū i doctrina demratiua dicē-
 dū q; q; uis indiuiduū nō sit pncipiū i scia demra-
 tiua: est tñ pncipiū inqstionis vltis qd est pncipiū
 doctrine demratiue. Et qn dī q si pma auctoritas
 itelligit de speciebus cōpositis. tūc nihil nouū dicit
 pbs i 2ª auctoritate: rñdet pmetator itelligēdo vtrā-
 q; auctoritatez dō speciebus cōpositis respectu suaz
 cārū dicēs q in p^a auctoritate pbs fecit cōparatio-
 nē inter species et suas cās s; fidē. et dicit q spēs cō-
 posite ex cāis s; fidē sūt notiores apō nos ipso cau-
 sis. et q ex istis spēbus procedimus in cognitionem
 cārū mediātibus dispōibus accidētalibus exntibus
 an eis. et in 2^a auctoritate fecit cōparationē iter spēs
 et suas cās fm imaginationē dicēs q illa que signi-
 ficat noia sunt notiora apud nos. et sic aliqd nouū
 dicit in 2^a auctoritate: q; in 2^a aucte cōparat spēs ad
 aliā quā fecit in auctoritate p^a. Sed est dubium
 qd pmetator itelligat per causas fm fidem. et per
 cās fm imaginationem. Dicendum q per causam
 fm fidez itelligit causas naturales. s. materiā et for-
 mam que fm veritatē absq; oī operatiōe intellectus
 sunt partes speciei. per cās vero fm imaginationē
 itelligit genus et dīam. qā q; uis genus et differen-
 tia sunt ptes reales spēi. vt posteriū videbit. tñ inq;
 tum pstituit diffinitionē sunt ptes fm imaginatio-
 nem. i. fm operationem intellectus. qā itellctus fa-
 cit diffinitionē ex gñe et dīa siue ex noibus vel pce-
 ptibus gnis et dīe. Un q; uis genus et dīa sint par-
 tes diffiniti reales pceptus tñ vel nomē gnis et dīe

sunt ptes diffinitionis. et h sit per operationē itelle-
 ctus. Vel forte per ptes fm imaginationē itelligit
 pceptus et noia eoz que sunt ptes diffinitionis et ap-
 pellant cāe s; imaginationē. qā hmoi pcept^o nō sūt
 vere cāe sed fm imaginationem tñ. Sigs tñ vellet
 dicere q genus et dīa nō sūt ptes reales spēi vt cō-
 muniter ponit: tunc esset dicēdū q pbs per cās fm
 fidē itelligit cās seu ptes reales et nāles. vt sūt mā et
 forma. et per ptes fm imaginationem itelligit par-
 tes diffinitionis. vt sūt genus et dīa que nō sūt par-
 tes nisi fm intellectum. Sed adhuc dubitat dō h
 qd dicit pbs. Nā dicit q illud quod significat per
 nomē diffiniti est notius q; illud qd significat dō
 illud nō videt verū. q; nomē diffiniti et diffō idē si-
 gnificat. q; illud qd significat noie diffiniti nō est pri-
 us notū q; illō qd significat diffō. Tēz diffō dat
 cā inotescēdi. q; videt q illō qd significat diffinitio
 sit nob pus notū. Ad h^m hōz dī q illud qd signi-
 ficat nomen diffiniti put per nomē diff. niti signifi-
 catur est prius nobis notū q; illud quod significa-
 tur per diffinitionē. q; diff. niti significat rē diffini-
 te. sed nomē diffiniti significat eādē rē indiffinite:
 nunc aut nō est icōueniēs q idē vno mō sit notius
 seipso alio mō. Un idēz est prius notum cognitione
 confusa seipso cognitione distincta. Ad aliō qn dī
 q diffō dat cā inotescēdi: vey est in cognitione p-
 fecta. vñ via pfectionis illud qd significatur per dif-
 finitionē put significat p diff. nitionē est prius no-
 tū seipso vt significat noie diffiniti: ideo rē. Sed
 adhuc dubitat q; pmetator ponit tres modos com-
 positionis vt cōpositionē spēi ex suis cāis. cōpōnē
 gnis ex suis spēbus. et compositionē indiuidui ex su-
 is partibus. iō dubitat de duob^o p^mis modis cōpo-
 sitionis. Primo an spēs cōponat ex gñe et dīa tā-
 q; ex cāis. Scōo dubitat an gēus componat ex
 suis spēbus. Quo ad p^m dubium dicunt qdā q
 species nō est cōposita ex genere et dīa: quod pbāt
 per hoc: q; oē cōpositū ex genere et dīa ē diffinitio
 sed spēs nō est diffinitio. q; rē. Itē nō posset cōponi
 spēs ex gñe et dīa nisi in intellectu: et per pns qcum-
 q; haberet spēm hēret in intellectu suo genus et dīa
 q; nunq; pōt eē totū sine suis ptibus et sic qlibz sci-
 ret assignare dīam cuiuslibet spēi quā itelligit. Un
 de dicunt isti q species nihil aliud est q; qdā cōce-
 ptus simplex existens in mente. q; ex intellectu nō
 est nisi singulare: et sic species nec est cōposita ex su-
 is cāis nec ex gñe et dīa: et q; commentator dicat h
 speciem cōpositā esse non loqur hic de ptibus s; s;
 fidē sed solū de ptibus fm imaginationē. Un nō lo-
 qur vt dicit pprie sed metaphorice. Sed illa opio
 videt esse falsa: q; ponit q; nihil est ex aiām nisi sin-
 gulare: et q; species et gñā et oē vlt est pceptus i aiā.
 et q; uis ista mā de vltibus sit plenius alibi pscruta
 ta. tñ q; isti tangūt hāc mām hīc. iō ipis aliqliter ob-
 uiando arguo et pono duas pnes. Quaz pma est
 q; aliqd est ex aiām qd nō est singulare. Scōa p est
 q; non omne vlt est pceptus anime. Prima p pbāt
 triplr et p sic. Illud qd nā p intendit non est singu-
 lare: sed illud qd nā p intendit est aliqd ex aiām: q;
 aliqd est ex aiām qd non est singulare. minor patet
 q; illud qd nā p intendit pducit a nā. sed qd pducit
 a nā est res nālis extra aiām: q; rē. maior p; p Auct.
 pmo sue phifice dicentē q; nā nō intendit p genus
 nec indiuiduū sed intendit p species. huic rōni dicit
 isti q; nā intendit pmo rē singularem et determina-
 te intēdit illam rem quā pducit. Et ad Auct. dūt q;

2. notā.

Primū
du.

Rñtio
cōmen.

2. du. qd
itelligat
cō. p cās
fm fidez
eter.

Dubi. sta
per dō
phi b

pme. 4.

Circa dī
ctū com-
mē. du.
duplr.
Sol. q;
rūda; p
mi du.

Cōtra p
di. pnes
po. duas
pnes.
Pria cō
clusio p
ba. triplr
citer.

Quōim
telligit
dictum
Auct.

Philosophicorum

Ratio
Alicē.

ipse errauit in B qz dixit spēm p̄ itēdi a nā. Sed p̄tra illō arguo dupliciter per rōnē Aūicē. Intentio nāe agētis p̄ticularis inalate. huius ignis semp̄ manet eodē mō qz nō uariat de vna itētione ad aliaz ut uariat agēs a p̄posito: igit̄ si iste ignis generans. s. a. tenderet istū ignē signatū. s. b. seq̄ qz p̄ducto. b. nihil. a. itēdēt p̄ducere. 7 sic p̄ducto. b. destrueret in tētio nāe. vel si. a. aliquid itēderet p̄ducere itēderet ip̄m. b. 7 sic itētio nāe eēt frustra. qz post q̄. b. est p̄ductū ip̄ossibile est ip̄m itēz p̄duci per nām. 7 hec rō p̄t elici ex v̄bis Aūicē. Item in illa mēsurā in qua agēs p̄ducit v̄nū idiuuiduū i eadē mēsurā p̄t p̄ducere aliud idiuuiduū eiusdē sp̄ci tanq̄ effectū totalez 7 adēq̄tū: vnde in eadē mēsurā in qua iste ignis. a. potest p̄ducere ignē. b. in eadē mēsurā p̄t p̄ducere ignē. c. si igit̄ in illa mēsurā itēderet. b. determinate sequitur qz si in illa mēsurā p̄duceret. c. in illa mēsurā ageret frustra: qz nō p̄duceret illud quod i

Opi. all
quozuz
Cōfuta
tio talis
opionis

tēdit. 7 sic agēs naturale p̄duceret cāliter idiuuiduū eiusdē sp̄ci cū eo. quod est ip̄ossibile. C̄ Alij vero dicunt qz nā nō intendit B singulare. puta sortē iōz tum hmōi sed in q̄: tuz homo qd̄ est nomē sp̄ci. Sed illud non v̄z. qz qua rōe nā itēderet sortē in q̄: tū hō. eadē rōe itēderet oēm hoīem in q̄: tū hō. 7 cum nō posset per aliq̄ actionem p̄ducere oēm hoīez in q̄: tū hō. seq̄tur qz in oī actione sua ageret frustra. Itēz q̄ro qd̄ nā intendit p̄ p̄ducere. s. aut v̄le vel p̄ticularē. si v̄le: hētur p̄positum. si singulare. tūc qua rōe intēdit v̄nū singulare eadē rōe itēderet 7 qd̄z aliō. Et sequitur qz nā in oī actione sua itēdit p̄ducere qd̄libet singulare. 7 cum nō p̄ducat qd̄libet singulare in oī sua actione deficeret a p̄sū intento. qd̄ est ip̄ossibile. Itēz si nā intēdit p̄ p̄ducere sortē in q̄: rum hō q̄ p̄sū itēdit p̄ducere hoīem 7 sic itēdit p̄ spēm. qd̄ est p̄positū. p̄ntia patet qz illud qd̄ itēdit sic qz oē aliud itēdit sub eius rōe: illō p̄ itēditur.

Itēz p̄
bat suaz
p̄lonez

Secūdo p̄bo eadē q̄nē. Illud qd̄ appetit appetitu nāli ad p̄seruādū idiuuiduū in esse est res extra aiām vel saltim p̄t esse totali operatiōe intellectus circūscripta. sed aliud a singlari appetitur appetitu nāli ad p̄seruādū idiuuiduū i esse. q̄ r̄c. maior ē manifesta 7 minor p̄bat qm̄ fames 7 esuries sunt appetitus nāles qbus appetunt cibuz 7 potuz qbus p̄seruaf idiuuiduū in esse. s. fames 7 sitis non sunt respectu huius cibi v̄l huius potuz. qm̄ q̄ esurit nō appetit istū cibū d̄terminate nec illuz. 7 s̄l̄r qui sitit nō appetit istū potū nec illū. qz supposito qz nulluz cibū vel potū coḡscēt nō min⁹ esuriret v̄l sitiret. An̄ si eēt aiāl creatū ita p̄fectū sicut si esset in etate p̄fecta. ita qz aiāl nunq̄ coḡuisset cibū nec potū adhuc esuriret 7 appeteret cibū 7 tñ nō appeteret istum cibū nec illum potū: ergo esuries 7 sitis que sunt nāles appetitus nō sūt respectu idiuuiduū 7 tam̄ sūt respectu alterius rei ex̄ aiāz potētis p̄seruaf idiuuiduū in eē. q̄ ex̄ aiām est alia res ab idiuuiduo. C̄ Tertio p̄bat eadē q̄ sic. illō est ex̄ aiām circa qd̄ fuit p̄missiones. 7 factus reales. vt emptio: v̄ditio: donatio: stipulatio 7 hmōi: sed factus nō semp̄ fuit circa idiuuidua. q̄ ex̄ aiām est aliq̄ res alia a nā idiuuiduali. maior patet. minor p̄bat. qz dicēdo p̄mitto tibi bouez. aliq̄ res ex̄ aiām tibi p̄mittif. 7 tñ nullū idiuuidū tibi p̄mittif qz p̄tute huius p̄missionis nō potes v̄dicare istū bouē singulare nec illū. q̄ aliq̄ res ex̄ aiām alia ab idiuuiduo tibi p̄mittif. Et eodem mō p̄t argui d̄ emptiōe 7 v̄ditioe. vt si emas a me v̄nū quartēriū frumētī solūēdo mihi pecuniā p̄re māibus. cer

Iterum
alia p̄ba
tio eius
dē q̄nis.

tū est qz aliq̄d ex̄ aiām emisti. 7 tñ nullū idiuuiduū emisti qz nec illud q̄rterū nec istō. Eodē mō si obligaris mihi in vno floreno ex̄ q̄cūqz cā sit. illud in q̄ obligaris mihi non est idiuuiduū qz nō obligaris mihi in B floreno vel in illo. C̄ Ite tñ rōnes nō eēt hic ponende nisi qz qd̄a asserētes se scire logicā sup oēs mortales. r̄ndēt ad illā rōnē dicētes qz sic dicēdo. p̄mitto tibi bouē. p̄mitto tibi v̄nā rē singulare ex̄ animā. sed nō p̄mitto istū bouem vel istum. qz in illa. p̄mitto tibi bouē. ille terminus bos stat confuse tñ. 7 iō nō supponit d̄stinctiue p̄ bobus singlarib⁹. sed supponit d̄stincti. q̄ r̄c. Sed sine dubio B nō valet qz si p̄mitto tibi bouē: aliq̄d ex̄ aiām tibi p̄mitto sed per te nulluz singulare tibi p̄mittif: si igit̄ nihil sit ex̄ aiām nisi singulare. sequif qz nihil ex̄ aiām tibi p̄mittif: ergo p̄m r̄nsionē tuā illa erūt simul vera: aliq̄d ex̄ aiām tibi p̄mittif. 7 nihil ex̄ aiām tibi p̄mittif. Qd̄ aut̄ tu dicas qz in illa: p̄mitto tibi denariū aut bouē. ille terminus denariū aut bos sup̄pōit p̄fuse tantū: non est v̄ez: qz terminus cōis non h̄z a se qd̄ sup̄pōat cōfuse. sed B hēt a s̄ncathegoreuma. te p̄cedēte ip̄ortante multitudinē vt oēs logici dixerūt vsqz ad diē hodiernā. sed B nullum tale s̄ncathegoreuma p̄cedit: ergo r̄c. Itē idē est dicere p̄mitto tibi bouē. 7 dicē bouem tibi p̄mitto. sed certum est qz in ista ind̄finita bouē tibi p̄mitto nō stat iste terminus bos p̄fuse tñ. qz est ind̄finita eq̄pollēs huic p̄ticulari aliq̄ bouē p̄mitto tibi 7 hic supponit p̄fona. C̄ Itē ex̄ p̄tē d̄finitōis 7 d̄fisionis p̄t idēz argui vt alibi argutū est sic. Illud qd̄ simplr 7 p̄prie d̄finitū est res ex̄ aiām qz nihil p̄prie d̄finitur nisi suba vt p̄z 7° meta. sed suba est res ex̄ aiām 7 singulare nō p̄prie d̄finitū. q̄ ex̄ aiāz est alia res q̄z res singularis. Bz etiā idē ex̄ p̄tē d̄fisionis: qm̄ aliq̄d extra aiām vt aiāl p̄ se diuiditur in rōnale 7 irrōnale. qz si p̄ceptus in aiā diuideret sic nō esset diuisio p̄ se: qz eēt diuisio accētis in subas. sed nullū singulare diuidit in rōnale 7 irrōnale: ergo ex̄ aiām est alia res a singlari. Alias rōnes multas feci ad hāc q̄nez in tractatu de nouem ḡnibus accētū: sed ista cā breuitatis sufficiant ad p̄ns. C̄ Scōda q̄ hic p̄bāda est qz v̄lta vt spēs 7 gnā non sunt p̄ceptus i aiā: quā q̄nez p̄bo per quoz media. 7 p̄ sic. Si nihil sit v̄le nisi cōceptus: tunc genus gnālissimū de ḡnē sube erit p̄ceptus in aiā: sed oīs conceptus in aiā est in ḡnē. 7 h̄z gen⁹ supra se: q̄ gen⁹ gnālissimū h̄ret gen⁹ sup̄ueniēs. Et nō solū sequif B ip̄ossibile sed et sequif qz genus gnālissimuz de ḡnē sube p̄tinet sub aliq̄ spē spālissima de ḡnē q̄litate. qd̄ est absurdū. p̄ntia patet qz oīs p̄ceptus in aiā est accētis singulare. 7 oē tale p̄tinet sub spē spālissima. Et si dicat qz non sit incōueniēs qz genus gnālissimū qd̄ est itentio hēat genus supra se 7 sit in determinata spē. C̄otra. qz p̄m B seq̄ qz q̄litercūqz accipiat genus gnālissimuz semp̄ erit v̄ez dicere qz genus gnālissimū h̄z genus supra se 7 est ind̄terminata spē. qz accipiēdo genus gnālissimū p̄ se sic p̄ te nō est nisi singulare siue idiuuiduū: 7 oē tale h̄z genus sup̄ueniēns 7 est in determinata spē: accipiēdo et genus gnālissimū p̄ intentione sic h̄z genus sup̄ueniēs. 7 est et in determinata spē. p̄ba igit̄ 7 Porphyrius s̄oniauerūt qm̄ dixerūt qz genus gnālissimū non h̄z genus sup̄ueniēns. C̄ Scōda arguo ad eadē q̄nē sic: alius ē p̄cept⁹ ḡnis gnālissimi in intellectu tuo. 7 alius in intellectu meo. qz idē accētis nūero nō s̄l̄ ē in diuersis subis: sed isti duo p̄cept⁹ p̄ueniūt in p̄ceptū cōi p̄m quem p̄tingit abstrahere

Text. c.
16.

Ulla vt
genus 7
spēs nō
sunt p̄ce
ptus in
aiā p̄ba
tur quin
qz rōnis
bus.
p̄robat.
p̄ma.

p̄oba.
scōa.

ab istis duobus conceptibus. et talis conceptus abstractus est aliter in mente tua. et aliter in mente mea. cum isti conceptus sint omnino similes contingit ab his duobus conceptibus abstrahere unum conceptum communem. et ille conceptus nunc ad nunciationem intellectui. sed adhuc contingit abstrahere ulterius. et sic in infinitum. et si ille conceptus abstrahatur a duobus conceptibus omnino similibus predicatur in quod de eis. sequitur quod in predicatur in quod est procedere in infinitum. quod est impossibile quia sic nihil contingeret scire ut probat philosophus per posteriora et primo methaphisica. Et hoc potest et argui in terminis sic. In intellectu meo est conceptus generis generalissimi subiecti. et similis est in intellectu tuo. et isti sunt diversi conceptus. et tamen conveniunt vel magis quam conveniant foris. et plato. primo est igitur quod ego abstraham unum conceptum communem qui predicatur in quod de eis in quod immediate conveniunt. et sit ille conceptus. a. primo est est quod tu abstrahas unum conceptum communem eis in quod immediate conveniunt: qui sit. b. igitur. a. et b. sunt conceptus similes. et similis adhuc contingit quod tu abstrahas ab eis conceptum similem predicabilem in quod de eis et ego alium qui sint. c. et d. et adhuc contingit abstrahere conceptum communem eis a te et a me qui sint. e. et f. et sic in infinitum. et ita in predicatur in quod erit procedere in infinitum. quod est absurdum. Et si dicatur forte quod non est inconueniens procedere in infinitum in conceptibus. Contra philosophus probat quod non est procedere in infinitum in predicamentis in quod. et ibi non loquitur nisi de conceptibus. quia in rebus per te non est ordo secundum se et superius. igitur philosophus habet pro inconuenienti quod in conceptibus ordinatur secundum se et superius sit procedens in infinitum. Et tunc in ordine predicamenti non contingit procedere in infinitum: sed illi conceptus ordinantur in linea predicamenti. sicut individua ordinantur secundum speciem. Et similis isti conceptus sunt essentialiter ordinati secundum superius et inferius. igitur si in eis procedit in infinitum sequitur quod in essentialiter ordinatis sit procedere in infinitum. quod est impossibile. Et sequitur quod tot erunt genera generalissima in genere subiecti quod sunt homines habentes notitiam illi generis. quia quod sunt conceptus communes omnibus qui sunt in predicamento subiecti tot erunt genera generalissima. et sic genera generalissima erunt innuabilia. Tertio arguitur sic. species et individua semper debent esse in eodem genere sed foris est in genere subiecti. igitur et species que predicatur in quod de sorte erit in predicamento subiecti. et tamen est accens per te. quia conceptus aie est accens. Et si dicas quod hec species homo bene est in predicamento subiecti quia supponit pro substantiis. Contra. si hec species homo sit in predicamento subiecti tunc genus generalissimum predicamenti subiecti predicatur in quod de sorte et de ista specie homo: sed aliud erit genus uniuersum subiecti et accidenti. quod est impossibile. Et tunc dicendo sic. nulla subiecta est qualitas sit distributio pro omni per se contento sub subali sed sic dicentes. ergo hic sit distributio pro generibus subalternis et est pro speciebus specialissimis contentis sub suba. cum igitur ista sit via et immediata sed philosophus per posteriora. nulla subiecta est qualitas et hic sit distributio pro generibus subalternis et speciebus specialissimis. et sequitur quod nec genera subalterna nec species sunt qualitates. cuius prius dicitur isti. nam dicitur quod genera et species sunt conceptus in aia. et per prius sunt qualitates. Et tunc arguitur sic. Illud quod datur in ratione ad quod non queretur quod est de suba primo illud est suba et non accens sed philosophus in predicamento. sed genera et species dantur in ratione ad quod non queretur quod est de suba primo. et est. maior est manifesta. et minor patet. quia si queratur quod est foris. convenienter respondeatur quod est homo et quod est aia. et est. Et tunc si conceptus in aia inesse separantur a singularibus existibus in re: sed si ultra non essent nisi conceptus in aia sequitur quod ultra essent inesse separata a singularibus. cuius prius uoluit philosophus et primo ut patet primo methaphisica. 47. ubi ait quod mixtio

intentionis utriusque cum particularibus est fortior mixtione accenti cum suis subiectis. quod non est nisi ule esset separatum inesse a suis singularibus. Alias rationes adduxi alibi primas in illa opione. Dico igitur ad istam dubitationem quod species est composita ex causis. scilicet ex genere et diuisa que sunt cause intrinsece speciei. ut patet per philosophum primo methaphisica dicente quod partes diffinitionis significant partes rei. Et primo dicit quod nomina reum et spirituum assimilantur ule in quod tamen continet causas ex quibus constituitur species. Dicit et quod illud quod significat nomina est aliquid uniuersum diuisum in causas ex quibus constituitur species. Et et dicit quod tres sunt modi compositionis. scilicet compositio speciei ex suis causis. et compositio generis ex suis speciebus. et compositio individui ex suis partibus. et sic patet quod species est composita ex suis causis. non est igitur dicendum quod philosophus et primo loquitur methaphorice uel singulariter ut isti exponunt reducendo totam philosophiam ad primo modum amphibologie. quia philosophus reprehendit modum loquendi figuratiue uel methaphorice in doctrina demonstratiua. In isto autem libro procedit philosophus demonstratiue. Ad est igitur dicendum quod ipse loquitur hic methaphorice sic loquuntur poete in suis fabulis. Tu dices. Si species componitur ex suis causis. tunc species erit res extra aiaz. quod est falsum pro multa. Prius quod intellectus agens facit utilitatem in rebus ut uult primo per de aia. Secundo quod omne quod est extra aiaz est unum numero quia de illo et de quocumque est uerum dicitur quod illa sunt duo. scilicet unum numero et singulare sunt idem. sed nihil est extra aiaz nisi singulare. Tertio quod si est extra aiaz est pars individui. et sic foris non componeret sufficienter ex hac materia et ex hac forma imo ex omnibus uelibus que predicantur in quod de eo. et tunc non posset foris annihilari nisi annihilarentur genus et species et omnia predicata que in quod de foris predicantur. sed annihilato superiori annihilatur quodlibet inferius. sed non posset foris annihilari nisi annihilarentur et destruerentur omnes species que sunt in genere subiecti. quod est absurdum. Ad primo istorum quod dicitur quod intellectus facit utilitatem in rebus dicitur intelligi sicut plato posuit utilitatem in re extra aiaz: quia plato posuit ule existere per se seorsum a singularibus. Intellectus uero agens facit ule intelligi per se seorsum absque his quod eius singulare intelligatur. dico igitur quod intellectus agens facit utilitatem intelligi non inesse suis singularibus. et si intelligit primo. ut patet per de aia. Ad primo dico quod unum numero accipitur dupliciter. uno modo putat distinguere in multa numero. Alio modo putat distinguere contra unum numero specie et in unum numero genere. Prius modo omne illud est unum numero quod cum alio ponit in numero sic quod de eis sit uerum dicitur quod ista sunt duo. et sic unum numero et singulare non sunt idem. sed se habent ut superius et inferius. nam omne singulare est unum numero: sed omne unum numero est singulare. et isto modo sumendo unum numero procedo quod ule est unum numero extra aiaz. sed accipiendo unum numero putat distinguere in unum numero specie et in unum numero genere. sic dico quod ule non est unum numero sed est unum numero specie uel unum numero genere. nec est uerum quod omne quod cum alio ponit in numero sit unum numero putat unum numero distinguere in unum numero specie et in unum numero genere. Ad primo dico quod quicquid ule sit res extra aiaz: tamen non est pars individui. quia effectus particularis sunt cause particulares. et sic dico quod quicquid generis sit pars speciei: tamen species non est pars individui. quia individuum sufficienter constituitur ex causis particularibus: dico tamen quod ule est de quoditate individui. uel quod est totum respectu individui accipiendo quod quoditate pro eo quod significatur per diffinitiones siue pro eo quod datur in ratione ad questionem querentem quod est ipsum individuum. ut quod est foris. et sic de alijs. et ita patet quod de potest annihilare sorte quicquid non destruat totum genus subiecti. quia ad hoc quod foris annihilaretur suffi

Et ad. 33. et 36. 42. 54. et primo phi. co. 30.

Primus de gumentu ar tra dier.

Secundum.

Tertium.

Ad primum.

Ad secundum.

Ad tertium.

pb. tert.

ca. de suba.

Et. co. 47.

B

Alis arg^m
contra veter.
preceden.

Sec^o arg^m

Ad prim^o.

Ad sec^oda

Ad ratios
principales.

Ad sc^odam.

Sec^oda dub.
sup dicto co.

Responsio.

Coposito e
duplex.

cit annihilare pncipia intrinseca for. s. ex quib^o con
stituit for. ut hac mam^o z hac forma. C Si aut di
cat q^o si ule sit res ex aiam: tuc est alia res a singu
lari. z p^o pns ho in coi z for. erit due res z cu tam
ho q^o for. sint corp^o sequit q^o duo corpora erit sil.
C Itē qua rōne opz ponere vnuz cōe reale in quo
for. z plato cōueniūt eadē rōne opz ponere vnum
cōe reale in q^o hoc cōe hō z for. z sit illud cōe
a. adhuc hō in coi for. z a. ueniūt in alio coi. z sic
pcedit in infinitū. C Ad p^o hōz dico q^o hō cōe hō
z for. sūt due res sed nō sūt due sube neq^o duo cor
pora: pro quo est sciēdū q^o sicut signū ule additum
termino coi nō trāscendēt: coi dico tā ule q^o in
diuiduis. distribuit ipsum soluz pro idiuuiduis uel
pro oib^o supponētib^o psonaliter pro idiuuiduis. vbi
grā sic dicēdo. omne aial currit sit distributio solū
pro idiuuiduis. sic q^o ad vitatē illius pponis sufficit
q^o p dicitū insit cuilibet idiuuiduo p cōe sub subie
cto. ita terminus ule addit^o termino coi nō trāscē
denti nūat ipm solū in idiuuidua. z iō ista est falsa.
hō cōe hō z for. sunt due sube uel duo corpa. q^o de
notat q^o sunt duo idiuuidua sube uel corpa. Dico
igit q^o hō cōe hō z for. sūt due res q^o istud p rogati
uum hēt terminus trāscēdēns. s. q^o pōt distribui
tā pro ule q^o pro idiuuiduis. z ēt pōt nūari tam
in ule q^o in idiuuidua. Sicut enī terminus trāscē
dēs fm calitatē habet aliq^o p uilegia spālia que ali
is nō cōpetūt. ita termin^o trāscēdēs fm p dicitio
nē habet p uilegia que nulli inferiori ueniūt. quoz
vnuz hoc est qd dcm est. s. q^o ipm distribuit tā pro
ule q^o pro idiuuiduis z nūat tā in ule q^o in in
diuidua. C Ad 2° dico q^o ad hō q^o aliq^o ueniāt opz
uel q^o ipa cōueniāt in aliq^o tertio qd est eis cōe. uel
q^o vni cōtineat sub altero. z nō opz q^o q^o q^o ueni
ūt ueniāt in vno tertio eis coi. s. sufficit q^o vni
p tineaat sub altero. C Ad rōnes pncipales. ad p^o
qn dī q^o oē cōpositū ex gñe z dīa est diffinitio. di
co q^o illud est falsū. q^o diffinitio est sermo iudicans
qd qd est eē rei. ideo diffinitio cōponit ex uocib^o
uel cōceptib^o gñis z dīe. Unde qn dī q^o diffinitio
cōponit ex gñe z dīa illud sic hēt itelligi. s. q^o dif
finitio cōponit ex noib^o uel cōceptib^o gñis z dīe z
ita ista rō nō ualet. C Ad 2° qn dī q^o spēs non pos
set cōponi ex gñe z dīa nisi in intellectu illō est sim
pliciter falsū. imo dico q^o spēs exis ex aiam realr
cōponit ex gñe z dīa. sicut est alibi demōstratuz.
Alia est hic dubitatio. s. de hō p^o dicit q^o quedā est
cōpositio gñis ex suis spēbus. Et pono dubitatio
nē sub hac forma. an gen^o cōponat ex suis spēbus.
z dico q^o nō. q^o si gen^o cōponeret ex suis spēb^o. se
quit q^o gen^o nō p dicit de aliq^o spe. pns est falsum.
igit z ams. pna patet q^o cōpositū ex oib^o spēb^o ge
neris nō p dicit de aliq^o vna spe. C Hūc rōdeo z
dico q^o gen^o cōponit ex oib^o suis spēb^o. ut p^o hic
inuit. cui^o rō est. qm spēs sunt ptes subiectiue ipsi^o
gñis. ut cōcedūt oēs. nūc nō absurdū uidef dicē
q^o aliqd sit ps alicui^o z q^o nō cōponat illō. Intelli
gēdū tū est q^o cōpositio q^o tū ad ppoitū spectat est
duplex. s. actualis z potētiālis. cōpōnē actualē uo
co illā ubi cōpositū actu z copulatiue ponit oēs su
as ptes sicut hō ponit actu caput z cor. z sic de ali
is ptrib^o pncipalib^o. cōpositionē vō potētiāle uoco
illā ubi cōpositū nō ponit oēs ptes actualiter s. so
lū sup disunctione z illo mō ule ponit suas ptes
subiectiuas. z sic cōponit ex suis ptrib^o subiectiuis

cōpōne potētiāli. C Ad rōnes igit in p^o dīco q^o
nō sequit gen^o cōponit ex oib^o suis spēbus. s. non
p dicit de aliq^o spe. Et qn dī q^o aggregatū ex oib^o
suis spēbus z c. dico q^o aggregatū ex oib^o suis spe
cieb^o sub disunctione sumptis bñ p dicit de vna spe
q^o hec est va. hō est asin^o ul^o bos ul^o leo z sic de alijs
C Sed adhuc occurrit quedā dubitatio mltū per
scrutabilis. s. utz magis uleia sint nob^o pns nota q^o
min^o uleia ul^o q^o singularia. z uidef q^o nō. q^o p p^o hō
p posterior. pncipalia sūt nobis pns nota: igit nō
magis uleia. C Itē p p^o hō cōposita sūt nobis ma
gis nota z pns q^o simplicia. sed minus ule est cō
positius q^o magis ule q^o min^o ule actu icludit ma
gis ule. z etiā icludit dīam quā addit super ma
gis ule. s. min^o ule est nobis magis notū q^o magis
ule. C Itē magis uleia sūt cōe min^o uleium. sicut ge
nus z dīa sūt cōe spēi: sed cōe rez nāliū sūt nobis
minus note q^o ipse res nāles. s. magis uleia sūt nō
bis min^o z posteri^o nota. C Itē intellect^o est equalr
disposit^o ad recipiēdū spēs magis uleis z min^o uleis
s. nō p pns recipit spēm magis uleis q^o min^o uleis.
z p pns magis uleia nō sūt nobis p nota. q^o illud
est nobis p notū cuius spēm p recipit intellectus.
Itē uleia sūt magis nota nāe. s. sūt min^o nota nobis
patet pna. q^o nō eadē sūt nobis nature p nota. ams
patet. q^o uleia sunt maioris entitatis q^o singularia.
q^o uleia sūt perpetua z icorruptibilia. z illō qd est
maioris entitatis est pns notū nature. C In oppo
sitū uidef esse p^o hic. C Hūc dubitationi dicit
qdā q^o magis uleia sūt nobis pns nota q^o minus
uleia. cui^o rō ponit talis. q^o itellect^o noster in acqren
do cognitionē rez pcedit de potētia ad actū z de
pura ignorātia ad pfectā notitiā. sed cognitio rei
in suo uli est media iter purā ignorātiā z notitiā
pfectā illius rei. vbi grā. cognitio de equo inq^o tuz
est corp^o. uel inq^o tū est aial est media iter cognitio
nē que pōt hēri de equo sub p^o rōne equi. z pu
rā ignorātiā de equo. sed trāsiēs ab extremo in ex
tremū pns deuenit ad mediū q^o ad extremū. opz
igit q^o anteq^o res cogscat pfecte z in spāli q^o cog
scat pns in suo uli. z sic magis uleia sunt nobis pri
us nota. C Attū ista rō nō uidef concludē. q^o si cō
cluderet tūc ad hoc q^o aliqd cognoscat in speciali
opteret pns cognosce oia supiora que p dicit de
eo. q^o cognitio cuiuslibet supioris est mediū inter
puram ignorātiā z cognitionē rei in spāli: s. ad hō
q^o aliqua res cognoscat in spāli opz cognosce oia
supiora que p dicit de eo. sed hoc est falsuz q^o cog
nosces equū sub rōne equi nō oportet q^o cogno
scat oia uleia que p dicit de equo q^o aliqd est ge
nus p^o equo ignotū cognosceō equū sub rōne
equi: qm equ^o est in aliquo gñe in quo est serpes z
equ^o z asin^o sūt in aliquo gñe subalterno in quo nō
est bos. C Un possū cognosce equū in spāli q^o uis
nō cognosca gen^o equi subalternū. p^o p^o. Et si di
cat q^o ad hoc q^o cognoscat equ^o in spāli oportet co
gnosce oia gñia subalterna. Cōtra. cognosces aliq^o
finita pōt cognosce nūm illoz: ergo si cognosceō
equū in spāli oportet cognosce oia gñia p dicitabilia
in qd de equo. sequit q^o ipse posset cognosce quot
sunt gñia subalterna ad equū. sed hoc est falsum q^o
nō credo q^o sit hō qui sciret me certificare quot sūt
gñia subalterna ad equū uel ad quāciq^o aliā spēs.
q^o equus est in aliq^o gñe cū vna specie in quo nō est
cū alia specie z cū illa alia spe est in aliq^o gñe in quo

Dubius an
magis vlla
sint pri^o no
ta q^o minus
vniuersalia.
Primum.
Secūdam.

Tertium.

Quartum.

Quintum.

Risio que
rundam.

Cōfuta^o de
ete risio.

nō est cū alia specie data. Unde ad cognoscendum oia gñā s̄ balterna opz cogscē oēs ul' fere oēs spēs aialis: z nō solū aialis s̄ et sube. C Itē rō nō concludit q: si concluderet sequeret q: mā p̄a neōio: p̄ recipet formas impfectas z postea formas pfcās: qm̄ mā p̄a pcedit a p̄uatione forme ad formas: sed forma impfecta est media iter p̄uationē z formā pfectā: q̄ mā p̄a semp recipet p̄ formam impfectā postea pfectā z sic non recipet oēs formas imediate qd̄ est falsū. C Itē inter formā terre z formā ignis sūt mlte forme medie. s. forma aeris z forma aque nō solū s̄m locū s̄ et s̄m pfectionē. si igit̄ trāseūdo ab extremo ad extremū opz trāsire p oia media sequit̄ q: mā p̄a non posset imediate trāsmutari a forma terre ad formā ignis qd̄ est s̄ p̄hm dicētes oia elemēta sūt imediate adiuicē trāsmutabilia. C Itē nō posset aliqd̄ trāsmutari de nigro in albū nisi p̄ius trāsmutaret̄ p oēs colores medios qd̄ est falsus z cōtra sensū. C Itē cogscē ueniētē a remotis inq̄tū est s̄ corpus est mediū iter oino ignorare ueniētē z cognoscē ueniētē inq̄tū s̄ aial uel hic hō: ergo si rō pcluderet: oporteret q: ad hoc q: sensus cogsceret ueniētē inq̄tū est hic hō cogsceret ipm̄ inq̄tū est hoc corp' z s̄ aial. sed s̄ est s̄m. q: si aliqs cuius notitiā habui p̄us ueniat multuz de p̄p̄inquo: nō p̄us cognosco uel saltē nō opz p̄us cognoscē q: hoc est corp' q̄: q: est hoc aial. nec opz p̄us cogscē q: est hoc aial q̄: hic hō. C Ad rōnem igit̄ dico q: trāsies de extremo in extremū debet trāsire p oia media: ul' saltē p aliq̄ media eēntialr̄ ordinata. Et dico q: notitia magis ulis non est mediū eēntialr̄ ordinatū ad notitiā min' ulis. sicut nec notitia ueniētis inq̄tuz est hic hō s̄ q̄q̄z accidat q: hec notitia pcedat illā. Alij aut̄ dicūt q: magis ulia sunt nobis p̄us nota: s̄ est: sunt nota p̄us toti cōitati q̄ minus ulia. q: magis ulē cognoscit̄ p cognitionez cuiuscūqz inferioris ad ipm̄: mō apd̄ aliq̄s vnuz est inferioris: z apd̄ alios aliō: s̄ nō apd̄ q̄scūqz est vnū inferioris apd̄ eosdē est idē inferioris: z sic magis ulē facili' cogscit̄ a tota cōitate q̄ min' ulē: ubi gñā: oēs hoies hñt notitiā hui' cōis aialis: q: apd̄ oēs gentes est aliq̄ spēs aialis. s. bouis uel capre z c. s̄ nō oēs hoies hñt notitiā hui' spēi leo nec forte huius spēi capre z sic de alijs: z tñ aliqs ita nouit hāc specie leo sicut s̄ cōe aial: z ita est de alijs spēb' z sic a tota cōitate p̄us z facilius cognoscit̄ ulē q̄z p̄ticulare. vnū tñ p̄ticulare facili' cogscit̄ ab aliq̄ q̄: suuz ulē. z aliō p̄ticulare facili' cognoscit̄ ab alio q̄: suū ulē. C Dicūt igit̄ q: p̄hs loquit̄ hic de vna notitia tradēda toti cōitati humane p doctrināz. z q: toti cōitati ulia sūt p̄us nota ut visu est. iō dicit p̄hs q: magis ulia sūt nobis p̄us nota q: p̄ sunt nota toti cōitati. cui hec doctrina est tradēda. sed tñ apd̄ aliq̄ erit magis z p̄us notū p̄ticulare ipso uli. S̄ i rei v̄itate s̄ nihil ualet. q: s̄z glosaz illā nll's hō posset deuenire i cognitionē p̄ncipioz rez nāliū s̄z doctrinā quā p̄hs hic tradit z iō p̄dicta opio nō ualet. Nā p̄hs hic tradit doctrinā dicēs q: est p̄cedēdū a nobis magis notis ad nobis min' nota: z nob magis nota sūt magis ulia. aut igit̄ iste hō in acgrendo cognitionē p̄ncipioz rez nāliū pcedit a magis ulib' ad min' ulia uel non. si def q: sic z cū magis ulia sint sibi min' nota q̄: min' ulia uel p̄ticularia per te sequit̄ q: ipse pcedit a min' notis ad magis nota. cui' p̄rium dicit p̄hs. si vō def q: nō pcedit a

magis ulib' ad min' ulia tūc nō pcedit s̄m doctrinā quā p̄hs tradidit hic: z sic nullus hō pōt acgre re cognitionē rez nāliū s̄z doctrinā p̄hi hic positā. C Hoc pōt argui sic. quero aut nullus hō pōt acgre re cognitionē rez nāliū p hāc doctrinā. uel aliqs pōt. Si def q: nullus hō per hāc doctrinā pōt acgre re cognitionem rez nāliū: sequit̄ q: hec doctrina nulli hōi sit utilis. Si vō def q: aliqs pōt p doctrinā p̄hi acgre re cognitionē rez nāliūz sequit̄ q: ille debet pcedere ex magis ulibus ad min' ulia z q: debet pcedē ex magis sibi notis: z sic magis ulia nō sūt p̄us z magis nota cōitati solū: imo cuiubet p̄sone singulari potēti s̄m doctrinā p̄hi hic traditā acgre re cognitionē rez nāliū. C Itē ridiculū est dicē aliqd̄ esse magis z p̄us notū toti cōitati tñ nulli p̄sone cōitatis: cū cōitas nullā habeat notitiā nisi notitiā p̄sonaz de cōitate. Et cōfirmat̄ q: cōitas est quedā relatio que nō hēt cognitionez aliquā inq̄tuz est relatio ḡ z c. C Itē s̄m illā glosaz oia magis ulia essent p̄us z facili' nota cōitati q̄: minus ulia. z cū sit aliqd̄ gen' subalternū hōi in q̄ p̄tinef̄ hō z simia uel alia spēs aialis maximā p̄uententiā hñs cū hoie sequeret̄ q: toti cōitati eēt illō genus subalternū magis notū q̄: hec spēs hō qd̄ est falsū q: hec spēs est oi hōi nota z illō genus p̄ximū est ignotū. C Et si dicat̄ q: nō est uey de quocūqz uli respectu cuiuscūqz min' ulis. Cōtra p̄hs docet hic q̄lit̄ deueniēdū est ulr̄ in cognitionē rez nāliū: igit̄ hec doctrina se extēdit ad cognitionē nālē hñdam de hoie. Itē multe sūt res nālēs que sūt p̄ntes apd̄ totā cōitatē hoium ut sūt q̄tuor elemēta: ut terra: aqua: aer: z ignis: z tñ sunt p̄us z magis nobis nota q̄: sua gñā. ergo nō est ueruz q: semp toti cōitati sint magis z p̄us nota ulia. C Circa quam dubitationem est itelligēdū q: cognitio est duplex s. p̄fusa z distincta siue p̄fecta z imp̄fecta. iō uident̄ dū est qd̄ est p̄ cognitū ab itellectu n̄ro via gñationis in utraqz cognitioē. Et dico q: p̄us cognitū ab itellectu n̄ro cognitioē p̄fusa via gñationis est singulare qd̄ forti' mouet sensū. Ad qd̄ p̄badū p̄ suppono q: itellect' noster itelligit̄ singulare. qd̄ patet q: itellect' noster cognoscit̄ diām iter ulē z singulare sub p̄pria rōne singularis: z p̄ cōsequēs cogscit̄ utruqz extremū sub rōne qua extremū. C Itē si itellect' n̄r nō itelligeret singulare non posset facere hāc p̄positionē. s. for. est hō qd̄ est falsū. C Itē opationes artis z prudētie sūt circa singularia sub proprijs rōnib': sed opationes artis z prudētie cū sint habit' itellectuales solū sūt circa illa que itelliguntur ab itellectu n̄ro. ḡ z c. C Supposito igit̄ q: itellect' noster itelligat singulare sub p̄pria rōne singularis. p̄bo q: itellect' via gñatiōis p̄ itelligit singulare. q: si ad h' q: itellect' itelligat singulare opz q: p̄ itelligat ulē sequit̄ q: itellect' nunq̄z posset itelligere singulare. p̄hs est falsū. ḡ z añs. p̄bo p̄ias q: ulē est eqlit̄ idifferēs ad oia sua singularia: ḡ non magis ducit in cognitionē vni' singularis q̄: alterius. aut igit̄ ducēt in cognitionē oius sil' qd̄ est ipofibile. aut in cognitionē nullius: igit̄ non itelligit̄ p̄ ulē sic q: a cognitioē ulis pcedat ad cognitionē singularis. C Hoc pōt argui sic. si ulē ducit in cognitionez singularis aut igit̄ p se sine addito uel p aliqd̄ sibi additū. nō p̄ mō. q: cū equalr̄ respiciat oia singularia nō magis ducet in cognitionē vni' q̄: alteri' nisi det̄ minet̄ p aliqd̄ sibi additū siue p aliqd̄

2. rō sic uidentur nō concludit pbat trib' modis

Secundo,

Tertio,

Quarto,

Solo p̄ncipalis rōnis.

Responsio aliorum,

Confutatio rōnis

Primum argumentum contra eandem.

Secundum,

Tertium,

Quartum,

Quintum,

Cognitio duplex,

Conclusio principalis primo p̄batur.

Secundo,

Tertio,

Quarto,

Quinto,

determinās. z illō additū opz eē cognitū ab itelle
ctu. z tūc q̄ro aut illō determinās ē ulē aut pticu-
lare. nō ulē qz ulē nō magis ducit in cognitionem
vni⁹ singularis q̄z alteri⁹. si vō def q̄ illō determi-
nās sit singulare. q̄ro q̄liter itellec⁹ deuenit in co-
gnitionē illi⁹ singularis: aut p̄us cognoscēdo suuz
ulē ul' nō. Et si def q̄ p̄us cognoscēdo suum ulē.
tūc querēdū est ut p̄us. s. q̄re ulē potuit ducē in co-
gnitionē illius singularis aut p se aut p additū sic
p̄us z pcedit in infinitū. si aut def q̄ itellec⁹ cogno-
scat illō singulare nō p̄cognoscēdo suū ulē habet
ppositū. s. q̄ singulare p̄us cogscit q̄z ulē. C Itēz
p̄ p̄bz p̄ metha⁶. ulia sūt difficillima ad cogscēdū
ul' ad itelligēdū. qz sūt a sensu remotissima. remo-
tio igif a sēsu ē cā q̄re aliqd de difficili cogscit. z p
p̄ns p̄pinqtas ipsi sensui ē cā q̄re aliqd de facili co-
gnoscit. s. sensibile singulare ē p̄pinqsimū sensui.
z facillime cogscit. z p̄ p̄ns p̄ cogscit via ḡnatiōis
C Itēz cōez opionē nihil ē ex aiaz nisi singulare
sz illō qd ē ex aiaz p̄ itelligit. qz aia nō itelligit se
nec aliqd i ipa nisi p reflexionē ut cōiter dicit oēs:
sz singulare p̄ itelligit ab itellectu n̄o. C Itē itelle-
ct⁹ n̄o itelligit ulē nisi abstrahēdo a singularib⁹.
sz itellec⁹ non abstrahit nisi a toto. sz singulare a q̄
abstrahit ē p̄ notuz itellectui q̄z ulē qd abstrahit.
C Sz h̄ vident occurrē mlta. C P̄io qz p̄bz 3°
de aia ur dicē qz singulare nō itelligit nisi p lineā re-
flexā z idirecte. sed illō qd itelligit idirecte nō itel-
ligit p̄. C Itē Boeti⁹ dicit ulē ē dū itelligit: singu-
lare aut dū sentit. z p̄ p̄ns ulē p̄ itelligit. C Itē il-
lud quo p̄ itelligit ē p̄mū obiectū itellec⁹: sz h̄ istā
opionē singulare eēt p̄mū obm itellec⁹ qd est p̄ p̄bz.
C Itē iter obiectū z potētiā dz eē p̄portio. sed iter
singulare s̄sibile z itellectū q̄ ē imālis nō ē p̄portio:
sz singulare nō itelligit p̄. C Itē si singulare itelli-
git p̄. sequit qz nō opz ponē itellectū agētē: qz itel-
lect⁹ agēs nō cōponit nisi ad abstrahēdū qditates
a reb⁹ z a p̄ditionib⁹ idiuidualib⁹ q̄ ipediūt cognitio-
nē itellec⁹. si igif p̄ditiones idiuuales eēt p̄ co-
gnite ab itellectu sequit qz nō ipedirēt cognitionē
itells: z sic opteret ponē itellm agētē pp̄ illas p̄di-
tiones remouēdas. C Ad p̄m⁹ hōz dico qz itells itel-
ligit singulare p̄ z directe z ulē idirecte z q̄si p mo-
dū licee reflexe. z hec ē itētio p̄bz 3° d aia. c. qd sic i-
cipit. Qm̄ at aliō ē magnitudo z magnitudis eē
ubi s̄m expōnē 3° z oīuz expōitōz p̄bz p magni-
tudinē z carnē itelligit idiuidualia z p magnitudinis
eē z carnē eē itelligit qditates z ulia. Un̄ ibi dic
p̄bz qz aia alia vtute. s. sensu cogscit carnē. i. idiu-
duū carnē z alia vtute discernit carnes eē. i. qdita-
tē carnē z itelligit qditatē carnē p̄ illas vtutē aut
sepatā h̄ ē h̄ntē s̄ilitudinē lineē recte. aut sic circū
flexā h̄ ē h̄ntē s̄ilitudinē lineē reflexe. Un̄ vult qz
qditas seu ulē cogscit ab alia vtute q̄z vtute sensiti-
ua utputa ab itellectu z illa vtus in cōprehēdēdo
qditates h̄t dispōnē lineē recte ul' dispōnez lineē
reflexe. Et hec ē itētio 3° d aia 3°. 10. ubi di-
cit qz itellec⁹ i cōprehēdēdo qditates q̄nqz h̄t dis-
pōnē s̄ilem licee recte z q̄nqz dispōnē s̄ilem lineē re-
flexe. Un̄ dic qz q̄n itelligit p̄ 3° formā. i. primā for-
mā ulēz ex̄itē i idiuidualo in cōprehēdēdo illā h̄t
dispōnē s̄ilem recte lineē. sz cū postea q̄rit qditatē
illi⁹ forme z qditatē illi⁹ qditarū q̄usqz deueniat ad
formā simplicē nō h̄ntē qditatē i cōprehēdēdo il-
las qditates h̄z dispōnē s̄ilez licee reflexe. Et sic pa-

ter fm p̄bz 2° d qz itellec⁹ uario mō se h̄t itelligē
do ulia: qz aliq̄n itelligit directe z aliq̄n idirecte.
sed nō iuenit ubi dicāt qz singulare idirecte. ul' re-
flexe itelligat. Sz si q̄ras si singulare itelligit p̄ ul'
itelligit p̄ p̄p̄iā sp̄ez ul' nō. Dico qz cū itellectio fi-
at p̄ assimilationē itellec⁹ ad itelligibile opz qz sin-
gulare itelligat p̄ p̄p̄iā sp̄ez. qm̄ māifestū ē qz spe-
cies ulis nō ducit idistrictā cognitionē singularis.
C Ad aliā rōnē cū dī ulē ē dū itelligit: dico qz in-
tellect⁹ dī ulius: qz solus itellec⁹ cogscit ulia: non
qz itellec⁹ sit solū ulius: z sensus pticulariū dī nō
qz solū sensus cogscit pticularia: sz qz solū singula-
ria cogscunt a sensu. Et hec ē itētio Joānis grāma-
tici 3° d aia sup illā ptē. v3. Qm̄ aut aliō ē magni-
tudo z ē. C Ad tertiu q̄n dī qz singulare eēt p̄m⁹ ob-
iectū itellec⁹. dico qz aliqd eē p̄mū obiectū itells
p̄t q̄dupl'r itelligi. s. uel qz sit p̄m⁹ obiectū p̄mitate
ḡnatiōis z sic singulare ē p̄m⁹ obiectū itellec⁹ ac-
cipiēdo ly p̄m⁹ negatiue: ita qz dicat p̄m⁹ qz nullū ē
p̄us eo: nō qz ipz sit p̄m⁹ q̄cūqz alio. Un̄ qdlibet sin-
gulare imutās p̄ fortiter s̄esum ē p̄m⁹ obiectū p̄mita-
te generatiōis. Sc̄do dī p̄m⁹ p̄mitate adēctiōis:
z sic ens ē p̄m⁹ obiectū itellec⁹ accipiēdo ens i sua
maxia cōmunitate: z ut h̄t h̄ac passiōnē. s. itelligi-
bile cū ipō cōuertibile: z sic dī ens de oī itelligibi-
li sicut z ille termin⁹. v3 itelligibile. Tertio mō ali-
qd dī eē p̄m⁹ obiectū itellec⁹ p̄mitate p̄fectionis. z
sic de⁹ ē p̄m⁹ obiectū itellec⁹. Quarto vō mō illud
dī p̄m⁹ obiectū p̄mitate exclusionis. s. q̄ obiecto cog-
scēdo excludit alias potētiās. z isto modo ulē dī
p̄m⁹ obiectū itellectus: qz nulla alia potētia cogscit
ulē. C Ad q̄rtū argumētū dico z iter itellectū pos-
sibile z singulare māle est talis p̄portio q̄lis regri-
tur iter mobile z mouēs. z illo mō ē p̄portio iter
itellectū z singulare māle z hec p̄portio sufficit.
C Ad ultimū vō dico qz necessitas ponēdi intel-
ctū agētē ē nō ad remouēdū p̄ditiones idiuuales
ul' māles ut cōiter ponit: sz tota necessitas ponē-
di itellectū agētē ē: qz itētiōes existētes in potētia
alias vtute imaginatiua sole nō sufficiūt ad mouē-
dū itellectū possibile z ad causādū itētiōes itelle-
ctas i actu in itellectū possibile: z ideo siml' cū itē-
tionib⁹ imaginatis regrit itellec⁹ agēs nō ad ali-
qd remouēdū sz ad causādū itētiōes itellectas in
actu i itellectū possibile cū itētiōib⁹ imagiatis: z
hec ē itētio 3° d aia 3°. 14. z sic patet qd ē p̄ co-
gnitū ab itellectu via generatiōis in cognitione cō-
fusa z iperfecta. Tūc est ulterio⁹ vidēdū qd est p̄ co-
gnitū via ḡnatiōis in cognitione distincta z p̄scā.
Un̄ breuiter dico qz quāto aliqd ē cōmuniū tāto
est p̄i⁹ cognitū via ḡnatiōis i cognitione distincta.
Qui⁹ rō ē qz iferi⁹ nō cogscit distictē nisi cogscant
oia supiora eēntialit' iclusa i eo. Un̄ hic itelligo p̄
cognitionē distinctā cognitionē p̄ quā res distiguit
z resoluit p̄ vtutē cogscētē in oia i que ipa ē resolu-
bilis uel saltem plurima. Ad distictissimā vō co-
gnitionem rei requiritur cognitio omnium in que
est resolubilis uel distiguibilis. z quia iferius est
distiguibile z resolubile in oia supiora eēntialiter
iclusa in eo iō ad distictā cognitionē iferioz regrit
z p̄suppōit cognitio oīuz supioz eēntialit' iclusoz
z h̄ si sit cognitio distictissima. Qd p̄ tāto dico qz
si res cogscat q̄tū ad mlta ulia iclusa i ea: z inq̄-
tū distiguit i illa: tūc illa res cogscit distictē sz nō di-
stictissime: z sic apparet qz cognitioē disticta mā-

Sexto. In probe...

Septimo.

Octauo.

Cōtra disti...

Tertio. Quarto.

3. de aia. tex. comen. 9. Quinto. Sexto.

Ad primus

Tex. com...

Cōmen. 10.

Ad scdm.

Ad tertius. Aliq̄ esse...

Ad quatu

Ad quintu

Cōmen. 14

Risio pro...

is ulia si p̄us nota via gn̄atiōis q̄s min̄ ulia z ēt
 q̄ singularia. Et q̄ p̄hs in hoc libro intēdit inuesti
 gare distinctā z p̄fectā cognitionē p̄ncipioꝝ rez nā
 liū ut postea p̄ cognitionē distinctā p̄ncipioꝝ inue
 stiget p̄fcā cognitio cōpositoꝝ nāliū: iō dicit p̄hs
 q̄ uliora sūt nobis p̄us nota z hoc cognitionē disti
 cta quā tradē hic itēdit. Et si dī q̄ videt q̄ p̄hs ue
 lit q̄ magis ulia sūt nobis p̄us nota cognitionē cō
 fusa: q̄ pueri nō h̄nt nisi cognitionē p̄fusa: z t̄n̄ p̄i
 us coḡscūt magis ulia cū p̄m̄ appellent oēs viros
 p̄ies z c̄. Dicēdū q̄ illa auctas nō ē ad p̄positū q̄
 iō pueri p̄ appellāt istū viz p̄iem z itelligūt istum
 viz: q̄ itelligūt z opinant̄ istā p̄pōnez: iste vir est
 p̄i meus. sed nō itelligūt istū viz cognitionē distin
 ctiva seu discretiva: q̄ nō discernūt istū viz ab alio.
 qm̄ cognitio distinctiva siue discretiva acgrif p̄ B
 q̄ aliqd̄ p̄cipit̄ in vno qd̄ nō apprehēdit̄ in alio ul
 aliqd̄ apprehēdit̄ i vno cui p̄riū apprehēdit̄ i alio.
 Dico igit̄. q̄ puer p̄ apprehēdit̄ singulare cognitio
 ne apprehēdit̄ s̄ nō cognitionē distinctiva seu dis
 cretiva: z ita itelligit p̄hs dicēs q̄ cognitio appre
 hēsiua p̄cedit cognitionē distinctivā. C S̄z dubi
 tat̄ qualr̄ tūc p̄m̄ illō: illō signū pueri appellāt p̄m̄
 oēs viros p̄ies z c̄. sit ad p̄positū p̄bi. s̄. ad ostēdē
 dū q̄ ulia sūt nobis p̄us nota cuz̄ illa notitia quā
 puer hēt sit notitia singularis z nō ulis. C Itē qm̄
 vigorat̄ itellec̄t̄ pueri discernēdo hunc viz ab illo
 tūc hēt cognitionē distinctā: q̄ tūc discernit p̄ies. a
 nō p̄ie z t̄n̄ tūc nō coḡscūt oia ulia iclusa i illo viro:
 s̄ ad cognitionē distinctā de aliq̄ re nō op̄z p̄us co
 gnoscere oia ulia iclusa i illa. C Dico ad p̄m̄ q̄ cuz̄
 puer hēt notitiā imp̄fectā nō discernēdo iter vnuz̄
 viz z aliū viz: coḡscūt utruq̄z inq̄tū est vir: q̄ co
 gnoscit utruq̄z i eo q̄ cōveniūt nō inq̄tum distin
 guunt̄. z sic p̄us coḡscūt ulē. s̄. viz q̄ coḡscūt singu
 lare cognitioē distinctiva seu discretiva: z B ē saḡ
 ad p̄positū p̄bi. s̄. q̄ ulia sūt p̄us nota q̄s sua iserio
 ra cognitionē distincta. C Ad 2^m cū dī q̄ cū puer di
 stinguūt z c̄. hēt cognitionē distinctā z c̄. dico q̄ p̄ co
 gnitionē distinctā possum̄ duo itelligē. v̄z. uel co
 gnitionē distinctivā in q̄ vna res distinguit̄ diuersa
 ab alia re: ul̄ p̄ cognitionē distinctā possum̄ itelligē
 cognitionē alicui rei q̄tū ad oia intrinseca iclusa in
 ea q̄ saḡ p̄ueniēter pōt appellari cognitio resolutō
 ria. Dico tūc q̄ cū puer distiguit̄ patrē a nō patrē
 hēt cognitionē distinctā q̄ ē cognitio discretiva z ad
 talē cognitionē nō regrif̄ cognitio oiuꝝ q̄ icludunt̄
 in re. s̄z tūc nō hēt puer cognitionē distinctā q̄ est co
 gnitio resolutoria rei i oia iclusa in ip̄a re. C Sed
 adhuc arguit̄ p̄bādo q̄ res ex̄ aiaz nō itelligit̄: p̄
 q̄ effect̄ rez nāliū sūt nobis p̄ noti: s̄z itētiōes exi
 stētes i intellectu sūt effect̄ rez nāliū ex̄ntiū ex̄ aiaz
 ut p̄z p̄ 2^m 12^m metha^{cc}. ubi dīc̄ q̄ scia n̄ra cātāf a
 reb̄. s̄z itētiōes i aia sūt p̄ cognite a nob̄ z c̄. C Itē
 itētiōes i aia sūt min̄ note nāe: s̄z sūt magis note
 nobis. C Ad p̄m̄ dī q̄ nō q̄cūq̄ effect̄ rez nāliū s̄
 nob̄ magis noti: s̄z effect̄ māles z sensibiles. C Ad
 2^m dico q̄ nō sequit̄. Intētiōes s̄ min̄ note nāe:
 igit̄ sūt magis note nob̄. nec est ueꝝ q̄ oia min̄ no
 ta nāe sūt magis nota nob̄: s̄z itelligit̄ illō ē uerū
 in his nālib̄ mālib̄. C Et ad rōnes p̄ncipales. ad
 p̄m̄ cū arguit̄ p̄ncipalia z c̄. dico q̄ p̄ncipalia sūt
 nob̄ nota cognitionē p̄fusa. z h̄ itelligit̄ p̄hs p̄ poste
 rioꝝ. C Ad 3^m cū dī q̄ cōpositū est nob̄ p̄us notū:
 dico q̄ nō est ueꝝ i cognitionē distincta z p̄fcā: s̄z b̄i

imp̄fcā: q̄ i illa q̄ ē p̄fcā z distincta cognitio dicimus
 simplicia ēē p̄us nota. C Ad aliō cū dī q̄ ulia sūt
 cāe iserioꝝ z cāe sūt nobis min̄ note. dico q̄ cause
 rez nāliū sūt nobis p̄us note i cognitionē distincta
 z sūt posteri⁹ z min̄ note i cognitionē p̄fusa. C Ad
 4^m cū dī q̄ itellec̄t̄ ē equalr̄ disposit⁹ z c̄. Dico q̄
 q̄uis itellec̄t̄ sit equalr̄ disposit⁹ ad recipiēdū spe
 ciē magis ulis z min̄ ulis: t̄n̄ illō qd̄ imp̄mit̄ spe
 ciē i itellec̄tū ē natū p̄ p̄us ip̄rimē sp̄ez vni⁹ q̄z alte
 ri⁹: v̄n̄ oē sensibile singulare est natū p̄ p̄us ip̄rimē
 sp̄em singularis q̄ sp̄em ulis. C Ad 5^m cōcedo q̄
 ulia sūt posteri⁹ nota nobis i cognitionē p̄fusa q̄s sin
 gularia: z hoc est q̄ illa rō p̄bat. quare.

C Incipit tractat⁹ sc̄ds p̄mi libri. Circa p̄ncipia rerū
 nāliū capl⁹ p̄m̄ destruēs errores nō nālit̄ loquētū
 de p̄ncipijs rez nāliū. s̄. Parme. z Melis.

Eccesse aut̄ est aut̄ vnū ēē p̄ncipiū:
 n̄ aut̄ p̄la. z si vnū aut̄ immobile sic̄ di
 cūt p̄menides z melissus: aut̄ mo
 bile sic̄ p̄fici. hi qd̄ aerē dicētes ēē. Alij
 v̄o aquā p̄m̄ p̄ncipiū. Si aut̄ p̄la aut̄ finita
 aut̄ ifinita. z si finita p̄la aut̄ vnū: aut̄ duo
 aut̄ tria aut̄ q̄tuor: aut̄ p̄m̄ aliū aliquē nu
 merū. Et si ifinita aut̄ sic̄ dixit Democri
 gen⁹ vnū figura aut̄ z sp̄e d̄ia: aut̄ ēē p̄ria
 Sitr̄ aut̄ q̄rūt z q̄ sūt: q̄rētes q̄t̄ sūt: ex qb̄
 eni sūt q̄ sūt. Querūt p̄m̄ post̄ B utruū vnū
 aut̄ plura sūt. Et si multa: aut̄ finita: aut̄
 ifinita. Quare p̄ncipiū z elementū que
 runt utruū vnū aut̄ multa.

C Finito p̄logo incipit p̄hs p̄scrutari de p̄ncipijs cōi
 b⁹ oiuꝝ rerū nāliū. Cū i B 2° tractatu destruit opi
 niōes antiquoꝝ errātū circa p̄n̄ rez nāliū. z p̄riet
 iste tractat⁹ duo capl⁹. qm̄ in p̄ p̄hs destruit opi
 nes nō nālit̄ loquētū de p̄ncipijs rerū nāliū.
 C In 2° ibi [Sicut aut̄ p̄bi dicit̄.] Destruit opi
 nes erroneas nālit̄ loquētū de eis dē. C P̄m̄
 capl⁹ p̄riet̄ duas p̄tes q̄ i p̄m̄ ostēdit̄ ad quē p̄hs nō
 p̄riet̄ disputare cū p̄menide z melisso: q̄ nō ad p̄bi
 cū. In 2° ibi [S̄z qm̄ de nā z c̄.] Disputat̄ p̄tra eos
 methaphorice. C P̄ria ps̄ p̄inet̄ duas p̄ncipulas:
 quaz̄ p̄m̄ ē narratiua. 2^a declaratiua q̄ incipit̄ ibi. Illō
 igit̄ qd̄. C In p̄m̄ igit̄ p̄ncipula hui⁹ p̄tis p̄hs enu
 merat̄ modos s̄z q̄s p̄nt̄ poni p̄la p̄n̄ ul̄ vnū. z po
 nit̄ talē diuisionē dicēs. Qd̄ necesse aut̄ vnū ēē est
 p̄n̄m̄ t̄n̄ aut̄ p̄la: z si sit t̄n̄ vnū aut̄ illō vnū p̄n̄m̄ est
 immobile ut dixerūt̄ Parmenides z Melissus. aut̄
 mobile ut dixerūt̄ p̄fici. Quoz̄ qd̄ dixerūt̄ illud
 ēē aerē: qd̄az̄ aut̄ aquā: qd̄a v̄o ignē. S̄z si p̄n̄ sūt
 p̄la aut̄ sūt finita aut̄ ifinita. si finita aut̄ sūt duo ul̄
 tria ul̄ 4° z sic̄ d̄ alijs. Si v̄o s̄ ifinita: aut̄ sūt eius
 dē gn̄is z d̄int̄ p̄m̄ sp̄ez z figurā ut ponit̄ Democri
 tus q̄ pōit̄ athomos̄ idiuisibiles ifinitos ēē p̄n̄ rez
 q̄s pōit̄ p̄uenire i gn̄e z differre i sp̄e z figura: qm̄
 q̄sdā athomos̄ pōit̄ rotūde figure z q̄sdā q̄drate: fi
 gure z de alijs figuris. Pōit̄ ēē eos differre sp̄e: q̄
 ponit̄ q̄sdā athomos̄ calos z q̄sdā fridos: z q̄sdāz
 leues z q̄sdā graues: aut̄ eadē sp̄e erūt̄ z diuersa
 q̄titate. i. i n̄io. C Et nō p̄m̄ 2° hic. q̄ multitudo
 aut̄ ē rez s̄z formā aut̄ rez s̄z q̄titate. z has duas
 mltitudines dixerūt̄ antiq̄ de p̄ncipijs. Et si q̄raf

Confutatio
dicte r̄fisiōis

Itēz alta r̄fisiō
pro sua
opinionē.

Primū du
bitū p̄ verba
Arist. posi
ta in textu.

Secūdum.

Ad primū.

Ad sc̄dm.

res ē
animaz non
intelligatur
primo
12. meth.
cōmē. 51.

Secūdum.

Ad primū.

Ad sc̄dm.

Ad ratiōes
p̄ncipales.

Ad sc̄dm.

Ad tertū.

Ad q̄rtum.

Ad quintū.

Tex. cō. 6.

Tex. cō. 7.

Notabile.

q̄re p̄bs nō pōit hāc dionē. v̄z si s̄c̄ p̄la p̄n̄ aut sūt
 mobilia ul' imobilia. R̄ndet 2° q̄ h̄ iō est qz nul-
 lus dic̄ p̄la p̄n̄ q̄sc̄tia eē. S̄ilr̄ aut̄ q̄rūt z i hunc
 modū inḡstid̄is de p̄n̄ diuidit̄ eoz̄ iḡstio q̄ p̄scr̄u-
 tant̄ d̄ entib̄ q̄t̄ s̄c̄ z s̄c̄ illi q̄ utunt̄ h̄ noie ens̄ pro h̄
 noie p̄n̄: estimat̄ eni sola p̄n̄ eē eēntia z s̄c̄ illi q̄ so-
 lumō p̄ceperūt p̄n̄ m̄ale. Isti eni nō fecerūt d̄iaz
 iter p̄n̄ z ens̄. isti aut̄ p̄scr̄utant̄ d̄ entib̄ utruz̄ sint
 p̄la aut̄ vnū. z si sit vnū ens̄ aut̄ est mobile ul' imo-
 bile. si v̄o s̄c̄ p̄la aut̄ s̄c̄ finita aut̄ ifinita z c̄. z sic per-
 scrutatio eoz̄ de ente i nullo differt a p̄scr̄utatione
 eoz̄ d̄ p̄n̄: sic iḡt̄ s̄c̄. 5. diuisiōes siue q̄ōnes d̄ p̄nci-
 pijs̄ rez̄ n̄aliū. **Q**uaz̄ p̄^a est utrū p̄n̄ sit tm̄ vnū
 aut̄ p̄la. **C** 2^a q̄ō supposito q̄ sit tm̄ vnū utrū illō
 p̄n̄ sit mo^l ul' imo^l. **C** 3^a q̄ō supposito q̄ s̄c̄
 finita aut̄ ifinita p̄n̄. an sint p̄la. **C** 4^a q̄ō sup-
 posito q̄ p̄n̄ sint finita: utrum sint tm̄ duo aut̄ tria
 aut̄ 4° z sic d̄ alijs̄. **C** 5^a q̄ō supposito q̄ p̄n̄
 sint ifinita: utrum sint eiusdē ḡnis̄ z d̄ia h̄z̄ sp̄em. aut̄
 s̄c̄ eiusdē sp̄ci z d̄ia solo n̄io. Et eedē q̄ōnes z diui-
 siōes s̄c̄ d̄ ente: z h̄ ap̄d̄ eoz̄ q̄ utunt̄ h̄ noie ens̄ p̄ h̄
 noie p̄n̄ z s̄c̄ illi q̄ posuerūt solū p̄n̄ m̄ale. **C** In-
 telligēdū q̄ illi q̄ posuerūt solū p̄n̄ m̄ale h̄uerunt
 dicē q̄ ex illo p̄n̄ nihil nouū sit p̄m̄ veritatē s̄z̄ soluz̄
 h̄z̄ appentia ita q̄ illō p̄m̄ veritatē nō erat p̄n̄ s̄z̄ solū
 appēbat eē p̄n̄: z q̄ ip̄i nō possent ponē aliq̄d̄ no-
 uum fieri h̄z̄ veritatē appet̄: qz̄ illō nouū aut̄ eēt solū
 p̄n̄ illō m̄ale aut̄ icluderet aliq̄d̄ aliō. si solū sit il-
 lud p̄n̄ m̄ale: tūc nō ē nouū cū p̄n̄ m̄ale nō sit no-
 uū: z ita nō ē p̄n̄ nisi appēnter. si v̄o icludit aliq̄d̄
 aliō q̄z̄ p̄n̄ m̄ale: tūc illō erit p̄n̄ illi rei z cā q̄re
 illa res̄ ē noua z per p̄ns̄ op̄z̄ ponē aliō p̄n̄ q̄z̄ p̄n̄
 m̄ale. Un̄ intelligēdū est q̄ sic isti antiq̄ posuerūt so-
 lū p̄n̄ m̄ale i reb̄ n̄alib̄: ita q̄dā moderni ponunt
 q̄ i reb̄ artificialib̄ nō ē nisi p̄n̄ m̄ale. Nā dicūt
 q̄ cū ex ligno sit statua nō ē aliq̄ res̄ totalr̄ noua in
 ligno s̄z̄ ex h̄ qz̄ aliq̄ ptes̄ remouent̄ z aliq̄ remanēt
 illō lignū d̄: eē statua sine aduētū cuiuscūqz̄ alteri
 vs̄ rei. S̄z̄ h̄ exp̄sse ē p̄bm̄ i h̄ ligno z i 3° d̄ aia. z
 alijs̄ m̄ltis̄ locis̄ dic̄ res̄ artificiales esse cōpositas
 ex mā z forma. z q̄ forme rez̄ artificialiū sūt acci-
 dētia. Itē isti h̄nt̄ ponē q̄ p̄ artē incisionis nihil sit
 nouū oīno: z sic h̄ artes̄ quaz̄ fines̄ sūt res̄ opate
 ut p̄z̄. 10. eth̄i^z sūt ociose qz̄ nō p̄nt̄ ad fines̄ suos̄. in
 q̄s̄ ordinant̄ attingē. Itē isti h̄nt̄ dicē q̄ oēs̄ res̄ ar-
 tificiales q̄ solū sūt p̄ ablationē ul' p̄ trāsf̄igurat̄io-
 nē ut sūt serra gladi^z z h̄. sūt res̄ mere n̄ales q̄d̄ ē
 absurdū qz̄ ars̄ z nā sūt agētia multū diuersa z p̄
 p̄ns̄ h̄nt̄ effect̄ diuersos̄. Itē isti h̄nt̄ dicē q̄ in q̄li-
 bet lapide ex quo p̄nt̄ fieri diuersē res̄ artificiales:
 oēs̄ ille res̄ i actu sūt i illo z ita i q̄libet lapide eēnt̄
 ifinite statue z ifinita uasa z breuiter oēs̄ illō est iā in
 actu i eo q̄d̄ ex eo pōt̄ fieri. Dicēdū iḡt̄ est q̄ cū ex
 ere sit statua ibi ē aliq̄d̄ nouū q̄d̄ nō p̄fuit ut noua
 figura z noua superficies z noue linee z sic de alijs̄
 m̄ltis̄. alr̄ opatio artificū ad nihil t̄miaret̄ q̄re z c̄.

C Ad qd̄ ē iḡt̄ si vnū z imobile sit qd̄ ē itē
 dere nō denā ē itēdē. Sicut eni geome-
 trie nō ampli^z rōē ad destruētē p̄ncipia:
 sed est aut̄ alteri^z scie aut̄ oib̄ cōis̄. sic ne-
 q̄ alicui de p̄ncipijs̄. Nō enim amplius
 p̄ncipiū est si vnū solū: z sic vnū est p̄nci-
 pium enim cuiusdam aut̄ quorundā.

C Nec ē 2^a p̄t̄cula p̄ p̄tis̄ p̄n̄ hui^z cap̄li q̄ ē declara-
 tiua: In q̄ declarat̄ q̄ ad n̄alē nullo mō p̄tinet̄ dis-
 putare cū dicētib̄ oia eē vnū z imo^l ut s̄c̄ Par. z
 Me. z p̄ p̄bat̄ q̄ ad n̄alē nō p̄tiet̄ arguē p̄ opionē
 Par. z Me. 2° p̄bat̄ q̄ ad n̄alē nō p̄tiet̄ solue rōes̄
 eoz̄. **C** 3° p̄rio iḡt̄ p̄bat̄ q̄ ad n̄alē nō p̄tinet̄ arguē
 p̄ opionē Par. z Me. z hec ē 4^a p̄ hui^z libri q̄ p̄ba-
 tur dupl̄r̄ z p̄ sic. Ad n̄alē nō p̄tiet̄ arguē p̄ opionē
 negatiū sua p̄n̄. s̄z̄ Par. z Me. negabāt p̄n̄ scie n̄a-
 lis: q̄ ad n̄alē nullo mō p̄tinet̄ arguē p̄ opiones eo-
 rū. hui^z rōnis̄ p̄ ponit̄ 2° p̄oif̄ p̄batio maioris̄ ibi
 [Sicut eni geometrie.] 3° p̄oif̄ p̄batio minoris̄ ibi
 [Nō eni ampli^z.] maior p̄bat̄ sic. Nulla scia sp̄a-
 lis̄ h̄et̄ p̄bare sua p̄n̄ eē ut p̄z̄ d̄ geo. z de alijs̄ scie
 tijs̄ sp̄alib̄. s̄z̄ p̄bare p̄n̄ scie sp̄alis̄ ul' ē alteri^z scie
 i. scie s̄bal̄n̄atis̄: ul' scie cōis̄ oib̄ ut s̄c̄ meta^z z lo^z
 z iō nulla scia sp̄alis̄ h̄et̄ arguē p̄ negates̄ sua p̄n̄
 z p̄ p̄ns̄ p̄bs̄ nō h̄et̄ arguē p̄ negatē sua p̄n̄. mior
 p̄bat̄ sic Par. z Me. dixerūt vnū ens̄ tm̄ eē sic qz̄
 tm̄ vnū ens̄ ē z nullū aliō. Nō seq̄t̄ si vnū ens̄ tm̄
 ē nullū p̄n̄: qz̄ ex opposito p̄ntis̄ sequit̄ opp^m an-
 cedētis̄. qm̄ si p̄n̄ ē z p̄ncipiatū ē z sic s̄c̄ m̄lta. s̄. p̄n̄
 cipiātū z p̄n̄ z p̄ p̄ns̄ ens̄ nō ē tm̄ vnū: s̄z̄ mō seq̄t̄
 nullū p̄n̄: q̄ nullū p̄n̄ scie n̄alis̄ ē. z cum Par. z
 Me. h̄eant̄ p̄cedē q̄ nullū p̄n̄ scie est sequit̄ q̄ ip̄i
 h̄eant̄ p̄cedē q̄ nullū p̄n̄ scie n̄alis̄ ē. z sic p̄z̄ maior
 s̄. q̄ Par. z Me. negabāt p̄n̄ scie n̄alis̄. Un̄ circa
 maiorē hui^z rōnis̄ ē notādū q̄ nulla scia sp̄alis̄ pōt̄
 p̄bare sua p̄n̄ eē nec dem̄ratiōe p̄p̄ qd̄ nec dem̄ra-
 tiōe qz̄: qz̄ ois̄ p̄bō d̄z̄ eē p̄ notiora: s̄z̄ p̄ncipijs̄ scie
 nihil ē notius̄ i illa scia: t̄m̄ artifex sp̄alis̄ h̄et̄ p̄bare
 p̄n̄ sui sub̄ti eē dem̄ratiōe qz̄: ut vult̄ 2° hui^z. z
 ēt̄ p̄z̄ i h̄ p̄ ubi p̄bs̄ p̄bat̄ māz̄ z formā eē q̄s̄ p̄n̄ sui
 sub̄ti. **C** Notādū ē 2° q̄ p̄n̄ scie sp̄alis̄ p̄nt̄ p̄bari
 ul' a scia sup̄iori ut a scia sub̄al̄n̄ate ul' a scia cōi ut
 sūt logica z metha^z. **C** S̄z̄ dubiū ē alr̄ q̄lit̄ z q̄re
 artifex cōis̄ ut logic^z z metha^z arguit̄ p̄ negates̄
 sua p̄n̄ z artifex sp̄alis̄ nō pōt̄ arguē p̄ negatē sua
 p̄ncipia. Istud eni nō videt̄ ueȳ qz̄ artifex cōis̄ nō
 pōt̄ arguē p̄ negates̄ sua p̄n̄ nisi ex cōcessis̄ ex q̄b̄
 sequit̄ p̄n̄ negatiū: s̄z̄ illo mō pōt̄ artifex sp̄alis̄ ar-
 guē p̄ negates̄ sua p̄n̄. ut si i illa scia aliq̄ p̄cedant̄
 ex q̄b̄ sequunt̄ p̄n̄ illi scie q̄ p̄n̄ ip̄i negant̄: iḡt̄ vi-
 det̄ q̄ eodē mō pōt̄ artifex sp̄alis̄ arguē p̄ negates̄
 sua p̄n̄ sicut artifex cōis̄. Dicēdū q̄ q̄uis̄ artifex
 scie sp̄alis̄ possēt̄ i aliq̄ casu arguē p̄ negates̄ sua
 p̄n̄: ut si ille negās̄ p̄n̄ scie sp̄alis̄ aliq̄ p̄cedat̄ i illa
 scia ex q̄b̄ p̄n̄ negata talis̄ scie sequunt̄: t̄m̄ artifex
 sp̄alis̄ nō pōt̄ i quocūqz̄ casu arguē p̄ negates̄ sua
 p̄n̄ ut supposito q̄ nihil tale p̄cedat̄ i illa scia: ex q̄
 p̄n̄ sequunt̄ tūc nō pōt̄ p̄ eni arguē i illa scia s̄z̄ arti-
 fex cōis̄ i oi casu pōt̄ arguē p̄ negates̄ sua p̄n̄ qz̄ si
 ip̄i uolūt̄ loḡ z aliq̄d̄ p̄cedē artifex cōis̄ q̄ p̄siderat̄
 ens̄ i sua cōitate. pōt̄ ex illo arguē z p̄bare p̄n̄ ne-
 gatiū z sic pōt̄ magis artifex cōis̄ arguē p̄ negates̄
 sua p̄n̄ q̄ artifex sp̄alis̄. **C** S̄z̄ circa minorē ē notā-
 dū h̄z̄ 2° q̄ cū d̄: q̄ Par. z Me. negabāt p̄n̄ scie
 n̄alis̄ eē accipit̄ p̄n̄ p̄ p̄n̄ cognitiōis̄ z eē. isti enim
 negabāt utrūqz̄ istoz̄ p̄ncipioz̄. Un̄ p̄n̄ cognitiōis̄
 tm̄ scie n̄alis̄ sūt illa. s̄. plura eē entia z aliq̄ entia eē
 mobilia. p̄n̄ cognitiōis̄ z eē scie n̄alis̄ est q̄ entia
 n̄alia h̄nt̄ p̄n̄ q̄ sunt̄ cāe mor^z z q̄etis̄ in eis̄. h̄ iḡt̄
 nomē p̄n̄ usitat̄ hic pro ambob̄ modis̄ z exposuit
 modū i quo sequit̄ q̄ dicēs̄ ens̄ eē vnū negat̄ p̄n̄
 eē z cognitiōis̄. z tacuit modū ex quo p̄tingit̄ di-

Q̄ones de
 p̄ncipijs̄ re-
 rū n̄alium.

Quarta cō-
 clusio huius
 lib.

Probatio
 minor.

Nulla scien-
 tia sp̄alis̄ po-
 test̄ p̄bare
 sua p̄ncipia.

Quare arti-
 fex cōis̄ pōt̄
 p̄bare sua
 p̄ncipia.

Notabile.

Tex. 2. 81.
 8. meth. 1.
 2. 9. 7. 12.
 2. cō. 14.

Tex. cō. 8.

etiam ens est unum negare per cognitionis et est pluralitas et motus quoniam qui negat per cognitionis et est negat pluralitatem et motum. per enim cognitionis et est est causa ad utrumque. **C** Notandum est circa probationem minoris quod quod per referat ad principiatum id sequitur si per est. et principiatum est et sic sunt plura: et sic patet quod illa propositio tamen per est includit opposita: quod sequitur tamen per est: igitur per est. et si per est principiatum est: quod non tamen per est. igitur a per ad ultimum si tamen per est non tamen unum est. Et similiter sequitur tamen per est. igitur nihil aliud a per est et per nihil principiatum est et sic illa propositio tamen per est includit illa duo opposita. scilicet principiatum est et nullum principiatum est: et id inferat suum oppositum. nam sequitur tamen per est. igitur non tamen per est. Unum est regula necessaria quod omnis propositio includens opposita inferat suum contradictorium.

Circa probationem minoris

Tex. co. 9.

C Sicut igitur intendere est: si sic unum est. et ad alias positionem qualibet disputare. ubi gratia. ad dictam aut eractitanam. aut si aliquid dicat hominem unum quod est esse.

Probatio eiusdem conclusionis.

C Secundo probat eadem sic. Ad nalem non pertinet arguere opinionem que est manifeste falsa quod nullam probabilitatem habet nec rationem ut est opinio eractitana qui posuit omnia esse in continuo motu aut omnia esse unum hominem: scilicet opinio Parmenidis. et de. quod ponit omnia esse unum est fatua et manifeste falsa: nam non est divina que tendit ad probabilitatem iter hunc sermonem et dicentes omnia esse unum equum aut unum hominem. igitur etc.

Tex. co. 10.

C Aut solvere rationem litigiosam: quod sane uterque quod dicitur habet rationes et melissii et pmenididis. Etenim falsa recipiunt: et non sillogizantes sunt. Magis autem Parmenidis. onerosa ratio et non habens defectum. Sed uno inconuenienti dato alia contingunt. Hoc autem nihil difficile.

Quinta conclusio huius libri.

C Probato quod nalis non habet arguere opinionem Parmenidis. et de. probat philosophus quod nalis non habet solvere rationes Parmenidis. et de. et hec est quinta conclusio huius libri que probat dupliciter. et sic Ad nalem non pertinet solvere rationem litigiosam manifeste peccat in materia et forma: quod etc. scilicet rationes Parmenidis. et de. manifeste peccat in materia et forma. quod circa hanc rationem sic peccat philosophus quod per ponit maiorem dicentes. aut solvere rationem litigiosam supple non pertinet ad philosophum sicut nec arguere opinionem fatuam et friuolam. et huius ratio est quod philosophus cum sit artifex realis non habet solvere rationes debiles et friuolas ex non nalis factas nec circa eas insistere. et autem potest maiorem cum sua probatione dicentes quod sane. id est certe utriusque rationes habet scilicet. quod sunt litigiose et sophistiche. cuius probatio est quod ille rationes que peccat in materia et forma sunt litigiose et sophistiche: scilicet rationes Parmenidis. et de. peccat in materia et forma. quod etc. Etenim falsa recipiunt et sic peccat in materia. Et non sillogizantes sunt et sic peccat in forma. et hoc comparat rationes Parmenidis. et de. aduicem dicentes quod ratio Parmenidis est magis onerosa. id est magis uana quam ratio Parmenidis. Et non habens defectum: id est non inducens dubitationem: scilicet ratio Parmenidis non sit ita uana sicut ratio Parmenidis. tamen ad eam sequuntur multa inconuenientia. quod uno inconuenienti dato multa sequuntur: id est autem videtur non est difficile. **C** Notandum est per hoc quod ratio Parmenidis est magis uana quam ratio Parmenidis. quod ratio Parmenidis nullam rationem concludit quod minor est negatiua in prima figura: scilicet ratio Parmenidis aliquam rationem concludit: quod quis non concludat rationem quam ipse intendebat et tamen utraque ratio peccat in materia et forma. Unum Parmenidis intendebat probare quod est tamen unum ens et illud est infinitum et immobile. Et eius ratio fuit illa. De quod generaliter habet per. quod omne quod non generaliter habet per: sed

Notabile.

quod non habet per est infinitum: et quod est infinitum est tamen unum: quod non permittit secum aliud et est immobile quod ex quo est infinitum occupat totum locum et non est aliquid locum ex ipso sum ad quem posset moueri. Unum autem sicut in forma fuit illud. De quod generaliter habet per: scilicet ens non generaliter. quod ens non habet per: et si non habet per. quod est infinitum et unum et immobile. Unum ista ratio peccat in materia quod peccat illam probationem falsam. scilicet omne quod non generaliter habet per. ista ratio est in corpore celesti et est peccat in forma quod si ratio sua sit propositio hypothetica tunc ibi est fallacia consequentis: quod arguitur a destructione antea ad destructionem posterioris cum minor sit negatiua in prima figura et sic ratio Parmenidis nihil concludit. **C** Ratio autem Parmenidis fuit ista. Quicquid est preter ens est non ens. scilicet non ens est nihil: quod quicquid est preter ens est nihil: sed ens et unum conuertuntur. quod quicquid est preter unum est nihil: quod tamen unum est: et quoduis ista ratio sit uana quod peccat in materia et forma ut postea patebit. tamen est minor uana quam ratio Parmenidis. et hoc idem quod minor non est negatiua in prima figura et est quod concludit aliquam rationem. scilicet illam tamen unum est ut postea dicitur: quod quis non concludat illam rationem quam Parmenidis intendebat. scilicet minor in ratione Parmenidis est negatiua in prima figura: et idem eius ratio nullam rationem concludit.

Ratio Aristotelis

Ratio Parmenidis

Tex. 2. 25.

C Nobis autem subiiciantur que sunt natura aut omnia aut quodam moueri. Est autem manifestum per inductionem. Sicut autem neque solue omnia: conuenit: sed aut quecumque ex principijs aliquid demonstrans mentis. Quocumque homo non minime: ut tetragonissimum cum quidem qui per decisiones geometrici est dissolue. Illud autem qui antiphosis non geometrici est.

Probatio quinte conclusionis.

C Secundo probat eadem sic. scilicet quod nalis non habet solvere rationes Parmenidis. et de. et hoc probat sic. Nalis non habet solvere nisi rationes concludentes scilicet suppositum tamen principijs scie nalis scilicet Parmenidis. et de. non supponebat per scie nalis quod etc. huius rationis per ponit probationem minoris que est illa: per apud nalem est aut omnia aut quodam moueri et sic per apud nalem est motus esse: sed Parmenidis. et de. negabat motum esse ipsi non supponebat per scie nalis et sic patet minor. Deinde ibi. Sicut autem neque solue. Idem maior cum sua probatione que est per se in alijs scientijs: quoniam geometra habet solvere rationem babiloniam que per decisiones probat quadratum ad equum circulo: quod babilo supponit per geometrie. scilicet rationem antiphosis non habet geometrie solue: quod non supponit per geometrie. **C** Sed circa probationem minoris sunt duo notanda et unum dubitandum. Primum notandum est per hoc quod cum philosophus dicit. Subiiciantur autem nobis omnia aut quodam moueri. Idem quodam probando se ab aia et a formis nalis. Etenim est dubium utrum sint mobiles uel immobiles. scilicet non moueantur tamen sunt nales per quod sunt in moto uel immobili. aut dixit hoc quod dubitatur de partibus que sunt apud centrum terre utrum possint moueri aut non: et sicut est dubium utrum terra possit moueri uel non. **C** Secundo est notandum per hoc quod intentio per philosophum non est hic dicere opinionibus falsis in hac scientia: sed de clarare subas et qualitates rerum naliu. et ex hoc notando habet quod nalis habet determinare de qualitatibus rerum naliu et quod non solus metaphysicus habet declarare et considerare qualitates rerum naliu etc. Sed dubitatur utrum nalis habeat supponere motum esse aut possit alio modo probare motum esse. Et videtur quod nalis possit probare motum esse: quoniam motus est passio mobilis et habet eam immobili per quam potest probari de mobili nali. quod potest probare motum esse in ipso mobili. si motum esse in ipso mobili est motum esse

Notabile primum.

Notabile secundum.

Dubium.

Responsio,

cū accētis eē sit in eē subiecto: ergo nālis pōt pro-
bare motū eē. Hūic dubitatiōi pōt dici dupl'r: vno
mō q' motū eē pōt pbari a nāli pp rōnē dictā. s. qz
hēt cās in mobili z tñ motū eē est supponēdū a nā-
li: s; alio mō motū eē est supponēdū: z alio mō est
demrāndū: qm motū eē est supponēdū tanq; māi
festū sē sui: s; motū eē est pbādūz p cās z pñ^a tanq;
aliqud iuestigādū. p eni cogscim⁹ motū eē sensiblr
z deinde qrim⁹ cās mot⁹ z cū coguerim⁹ cās mot⁹
possum⁹ demratiue pbare motū eē p suas cās. Un
nō est icōueniēs q' idē sit suppositū z pbatū. in ea
dē scia z diuersimode: vbi gra pbi qui iueniebant
cās eclipsis p coguerūt sensiblr eclipsim eē: z de-
inde qrebāt cās eclipsis: q' cognita pcludebant de
mratīue eclipsim eē: z sic idē supponebāt z demrā
bāt s; diuersimode: z ita nālis suppōit motū eē in
pñ^o sue doctrine z tñ pōt pbare motū eē. Un illud
qd est pñ^m cognitiois tñ p̄t pbari. s; illō qd ē pñ^m
cognitiois z eē nō pōt pbari nūc motū eē est pñ^m
cognitiois tñ ut p3 p 2^{em}. C pōt tñ ēt alr dici. s.
q' nālis nō pōt pbare motū eē q'uis motū eē hēat
cās in mobili nec opz q' oē hñs cās possit pbari. s;
oē qd nō est māifestū hñs cās pōt pbari p illā cās:
si aut sit māifestū z habeat cās nō est necesse pro
bare per illaz sed motū esse est māifestū ideo z c.

Alia rñso,

Text. 2. 12.

**Sed quoniā de natura quidē nō nāles
defect⁹ cōtingit dicere ipsos: fortassis bñ
se habet aliquātulum disputare de ipsis.
habet enim philosophiaz hic respectus.**

**Postq; pbatū est q' ad nālē nō p̄tinet disputare p̄
opionē par. z de. nūci 2ª pte pñ^l h^o capli dispu
tat p̄ opiones eoz nō tanq; nālis s; tanq; metha⁹
z hō qz ipi per rōnes trāscēdētes z nō nāles de
struūt pñ^a nālia. Jō pbs ex trāscēdētib⁹ z h; pbiāz
oib⁹ cōez disputat p̄ eos. Un ista ps p̄tinet duas pti
culas: qm in p^a disputat p̄ dicēdo p̄ni eoz. In 2ª ibi
[Ex qb⁹ demōstrat.] Disputat p̄ dicēdo argumē
tis eoz. P̄tia p̄ticula p̄tinet tres ptes: qz in p^a nar
rat q' bonū est disputare p̄ eos. In 2ª ibi [Prin^m
aut maxie.] Disputat p̄ eos destruēdo p̄nē eoz dī
uidēdo oēs itētīdes de qb⁹ dī ens qd est subm p̄
nis eoz. nā eoz p̄ est q' ens est tñ vnum. In 3ª ibi
[Ampli⁹ z qm ipz vni.] destruit p̄nē eoz didēdo
oēs itētīdes de qb⁹ dī vni qd est p̄dicatū p̄nis eo
rū. In p^a igif pte hui⁹ p̄ticule pbs narrat q' qz ipi
fos. s. par. z de. p̄tigit dicē de nā nō nāles defe
ct⁹. i. dubitatiōes: iō fortassis bñ se hēt. i. bonū est
aliquātulū disputare de ipsis. i. de positiōib⁹ eoz ne
uolētes addiscē sciam nālē ipedian⁹ pp eoz dicta
z deinde narrat ad quā sciaz h̄ spectat dices q' h̄
respect⁹. i. hec consideratio hēt p̄biā. i. p̄tinet ad
methaphisicam que p̄ncipalr dī philosophia.**

Text. cō. 13.

**Principiū aut maxie est oīuz p̄p̄iū qm
multip̄l'r dī qd est: quō dicūt dicētes vni
eē oīa: utrū substātiā vnā oīa: aut q̄tita
tē: aut qlitatē. Et iterū utrū in substātiā
vnā oīa: ut hoiez vni aut equū vni: aut
qīaz vnā: aut qlitatē vnā erūt hec: ut al
bū aut calidū. aut aliqd alioz taliū. Hec
eni oīa differūt mltū: z sūt impossibilia dicē
C Hec est 2^a ps p̄ p̄ticule 2^a p̄tis pñ^l hui⁹ capli in q
pbs destruit p̄nē eoz diuidēdo oēs itētīones de**

qb⁹ dī ens q' est subm p̄nis eorū: z tria facit. qz p̄
narrat qd est pñ^m maxie p̄p̄iū disputādi p̄ eos.
C Secdo ponit quādā diuisionē famosam entis.
C Tertio vō ex illa diuione arguit p̄ eos. Dico igif p̄
q' pñ^m maxie p̄p̄iū oīum disputādi p̄ eos est p̄ di
uisionem entis: qm qd est. i. ens dī multip̄l'r. i. de
mltis. s. de decē p̄dicamētis. Deinde arguit diuisi
ue ponēdo diuisionē entis dicēs: q' si dicāt oīa en
tia eē vni: quō h̄ dicūt: utrum dicūt oīa eē subam:
out oīa eē q̄titatē aut qlitatē z sic de alijs p̄dica
mētis. Et si dicūt oīa eē subam aut q̄titatē aut qli
tatē z c. ex q' ens dī de uli z p̄ticulari: qrit igif utz
itelligūt q' oīa sūt vni idiuidū ut vnum alal aut
vñ⁹ hō ul' equ⁹ vñ⁹ aut vni albū seu vni calidum:
aut itēdūt q' oīa entia sūt vni ul' ut vni gen⁹ aut
vna spēs. Ita eni mltū differūt. v; ul' z idiuidū.
s; ut pbabif ipo⁹ est q' eoz p̄ sit vā in aliq' mēbro il
laz diuisionū. S; hic occurrūt duo dubia. p̄^m est
de illo q' pbs accipit p̄ eos q' ens dī multip̄l'r: ut
de decē p̄dicamētis: qz si ens dicat de decē p̄dica
mētis. sequif q' sūt mltā entia. si q' pbs accipiat p̄
eos q' ens dī multip̄l'r: sequif q' ipē accipiat p̄ eos
mltā eē: z sic ipē petit q' dī pbare: z p̄ p̄ns videt
q' peccet p fallaciā petitiōis p̄ncipij. Jō dicēdū q'
pbs nō suppōit p̄ eos q' ens dicat actualr de mul
tis s; suppōit q' famosū sit q' ens dī de decē p̄dica
mētis z nō de plib⁹: z tūc qrit ab eis si ens est vni
tñ utrū illō ens de q' loquit sit suba ul' q̄titas aut
qlitas z sic de alijs mēbris famose diuisiōis entis.
Un pbs supponit q' famosū sit ens dici de decēz
p̄dicamētis. z tūc querit pro quo mēbro famose di
uisionis entis vificef hec. ens est tñ vni. z hec est
itētio 2^{is}. Uel pōt dici q' supponē ens dici multi
pliciter. i. de mltis pōt itelligi dupl'r. s. vno mō q'
supponat ens dici de multz actu z copulatiue. alio
mō q' supponat ens dici de multis distiunctiue. Di
co tūc q' supponē ens dici de multis p̄ mō est sup
ponē multa eē. z h̄ mō nō supponit pbs: s; suppo
nere ens dici de multis 2° mō: nō est supponē mul
ta entia eē ut p3: nā deus dī de multis sub distiun
ctione qz ul' p^a cā est de⁹. uel capra est de⁹. uel asin⁹
est de⁹: z tñ nō sūt plēs dij. z h̄ mō supponit pbs
ens dici de plib⁹ ut patet per textū suū: qz loquit
sub distiunctione. nec ex hoc sequif q' multa sūt. iō
nō supponūt multa entia esse. C Aliud dubiū est
utrū ens dicat de decē p̄dicamētis equiuoce. z vi
det q' sic. qz pbs dicit q' h̄ est pñ^m maxie p̄p̄iūz
oīuz qd est. i. ens multip̄l'r dici. Et 2^{or}. 10. metha⁹
2° 8°. dicit q' ens significat qdlibet p̄dicamētōrū
p̄ significatiōe z sine medio. nō sic gen⁹ significat
suas spēs per mediū. sed illō qd significat p̄la p̄i
ma significatiōe z sine medio est equiuocū. q' z c.
In p̄riū arguit. si ens esset equuocū tūc ista eēt falsa
substātia est magis ens ul' p̄fecti⁹ ens q; accēs. si
ue ens accipiat pro suba siue pro accēte semp eēt
falsa: z silr illa eēt falsa accēs nō est ens nisi qz en
tis: qm pro q̄cūq; accipet ens semp esset falsa igif
z c. Dicendū igif q' sicut vniuocū dī multip̄l'r. Ita
z equiuocū. nā vniuocū dī trib⁹ modis. cōiter. pro
p̄rie. z magis p̄p̄ie. Illō dī vniuocū cōiter qd im
portat vni p̄ceptū tñ siue ille cōcept⁹ cōpetat plib
bus eqliter siue fm p̄us z posteri⁹. z h̄ mō loquit
pbs in p̄dicamētis dicēs. vniuoca dicunt quoz nō
mē est cōe. z rō sube eadē. i. cōcept⁹ cōentialis idē.
z sic etiā loquit pbs 2° metha⁹ ubi vult q' p̄ma cā

Principiū
maxime p
p̄iū disputā
di p̄ra par.
z me. ē per
diuisionem
entis.

Prinū du
bium.

Responsio,

Secūdu du
bium.

10. met. 2. 8.

Capitūlo de
vniuocio.
p̄ h̄. 2.
met. 10.
cōmē. 4.

scilicet deus est p^m uer^o: q^z ueruz dicit vniuoce de p^m ca^z z de alijs ueris. z q^z p^m ca^z est ca^z oiu^z uero-ru in eo q^z sunt uera: i^o p^m ca^z est p^m uer^o: q^z q^o d^z vniuoce de ca^z z causato: p^m d^z de ca^z: z patet sic uer^o dicit vniuoce q^z uis dicat fm p^m z poster^o. sed hec vniuoctio est coiter dicta. Proprie vo illud d^z vniuocti q^o importat vnu coceptu conuenie te plurib^o equalr: z sic loquit Algazel tractatu p^m sue metha^z. ubi vult q^z dicat vniuocti q^o dicit de plurib^o sine d^zia p^moris z posterioris z sine d^zia po tentie z debilitatis. C^o vniuocti aut magis pprie est ill^o q^o solu d^z de pl^mib^o d^zntib^o n^oio solu que no differut p^m d^zias e^zntiales nec s^z magis pfectu z min^o pfectu. z illo mo loquit p^m de vniuoce 7° hui^o. ubi vult q^z gen^o no sit vniuocti s^z equocti. na d^z p^m q^z in g^zne latet mlte equoctiodes. i. multe diuersitates specificie z formales. C^o Eode et mo d^z equocti triplr. v^z coiter pprie z magis pprie. vⁿ coiter loquedo o^e ill^o e^z equocti q^o iportat vnu pceptu pueniete d^zntib^o spe. z sic loquit p^m 7° hu ius. dices q^z in g^zne latet mlte equoctiodes z illo mo dicim^o q^z g^znatio est equoca q^z g^znans z g^znati no sut eisd^e spei sp^zalissime. Et pprie ill^o est equo cu q^z iportat vnu pceptu no eqli^z z eque p^m puenie te eis q^o co^epetit. Sed equocti magis ppe d^z ill^o q^o no iportat vnu pceptu s^z ples. Lu^z igit q^zrit utz ens sit equocti ul^z vniuocti: dico q^z coiter loquedo de vniuoctiodes sic ens est vniuocti q^z iportat vnuz pceptu ut pbat rones in oppositu: s^z no e^z vniuocti pprie. q^z no co^epetit eqli^zter oib^o ul^z illis de q^o d^z. q^z in equoctis no est co^eparatio: nec est vniuocti ma gis pprie q^z no d^z solu de d^zntib^o n^oio solo. s^z et de d^zntib^o g^zne z spe. Dico et q^z ens est equocti coiter z pprie. Est eni equocti coiter. q^z iportat vnu pce ptu pueniete pl^mib^o differentib^o specie. Et est equi uocti pprie q^z iportat vnu coceptu qui no co^epe tit equaliter quib^o co^epetit: sed no est equiuocti ma gis pprie: q^z no importat plures pceptus: z per hoc soluantur argumenta.

Algazel

Philo. 7. phi. text. co m. 31.

Responso

2. co. 14

Sexta p^mo huius libri

Siquidem enim erunt z substancia z qua le z q^ztu z hec sine resoluta adinuicez si ue no: multa sut que sut. si vo oia: aut q^zle aut q^ztu sut: siue cu sit substancia: siue cu non sit: inconueniens est: si oportet inco nueniens dicere impossibile. Nullu autez alteru separabile est extra substancia. **D**ia naq^z de subiecta dicunt substancia.

Posito p^m p^m arguedi p^m Parme. z Me. z posita ditione entis. N^oic 3° p^m ex ditione entis arguit p^m Par. z Me. p^m bado q^z eoz p^m est fl^z. s. q^z ens sit tm vnu. z hec est 6° hui^o libri. s. q^z ens no est tm vnu sic itelligedo p^mne. s. q^z no est vnu ens tm: ita q^z no sit aliqd ali^o: hec igit p^m pbat sic. p^m aut ill^o vnu ens est suba aut q^ztitas ul^z qlitas z c. aut est vnu illoru tm. si def p^m sequit q^z mlta sut. s. suba z accis. z s^z sequit siue ponant suba z accis e^z sepata abiucic siue no. z sic sequit q^z ens no est tm vnu. Si vo de tur q^z nullu illoz tm sit aut ill^o est accis aut suba: si sit accis aut igit suba het e^z aut no: s^z siue sit si ue no sequit icoueniens z impo^z: q^z si e^z suba seq tur q^z multa sut. z si no esset suba sed accis: sequitur et ipossibile. s. q^z accis sit sepata a suba. q^o est impo^z: q^z nullu accis est sepabile a suba: sed oia

accidētia dicunt de substātia tanq^z de subiecto. **A**dellissus aut quod est: infinitū dicit eē. Quantū itaq^z aliqd est q^o est. Infinituz enim in quātitate est. substātia aut infini tā. aut qualitatē aut passionē esse nō con tingit nisi s^z accidēs. si simul z aliq^z quā titates sūt. Infiniti aut rō quātitati cōgru it. sed nō substātie neq^z qlitati. siquidem igit substātia est: z quātū z duo z nō vnu est q^o est. si vo substātia solum nō infini tuz est neq^z magnitudinē habebit ullā. quantum enim quoddam erit.

2. co. 13

Probato q^z ill^o ens q^o ipi ponit tm eē nō pōt eē tm accis eo q^z accis nō est sepabile a suba pbat p^m q^z ill^o ens nō pōt eē suba: q^z si nihil sit ens ni si sola suba cu suba de se nec est finita nec infinita se quif q^z ill^o ens q^o ipi ponit eē nec est finitum nec infinitū. q^o est p^m eos: q^z Me. dicit ill^o esse infinituz. Parme. vo dicit ill^o eē finitū. Un^z notādū s^z p^m q^z illa p^mdictio est s^z nomē: nō aut fm rē: q^z illa rō est fūdata sup pcessis ab eis. Notādū et fm p^m hic q^z nec suba nec qualitas nec aliqd p^mdicamētū p^mter q^ztitatē est finitū ul^z infinitū nisi s^z accis. s. rōe q^ztitatē. Dicit et q^z rō finiti z infiniti p^mguit q^ztitati. Et dicit p^m q^z finitū z infinitū sūt d^zie q^ztitatē: z ite rū dicit q^z diffō infiniti est q^ztu nō t^mminatū: q^ztu igit tur est gen^o infiniti. S^z hic dubitat q^z s^z p^m s^z infinitū nō est ens: s^z q^ztitas est ens z ens nō est gen^o nō en tis: s^z q^ztitas nō est gen^o infiniti. Dicēdū q^z infinitū est duplex ut p^m per p^m s^z hui^o. s. infinitū s^z diuisio nē z infinitū fm extrema. s. ill^o q^o caret termis. Di co igit q^z q^ztitas est gen^o infiniti s^z diuisionē: z tale infinitū est ens. s^z si loq^mur de infinito s^z extrema. sic ul^z possum^o loq^m de infinito p^mmanēte ul^z de infinito suc cessiuo. P^mio mo infinitū est nō ens z q^ztitas nō est gen^o talis infiniti s^z vitatē: s^z solu fm estiationē: s^z si loq^mur de infinito successiuo sic q^ztitas bⁿ est gen^o infiniti: q^z totū est t^ms infinitū s^z opionem p^mbi: z q^zti tas est gen^o totū t^ms. z sic dico q^z q^ztitas est gen^o infiniti ex^zitis s^z vitatē z est gen^o infiniti nō entis fm estiationē z nō s^z vitatē. ex dicit p^m z p^m hic appa rēt tria que p^mdicūt his modernis. P^mimū est q^z q^z titati p^m se puenit h^ze finē ul^z carē finē cū tā rō finiti q^z infiniti si infinitū ponat co^epetat q^ztitati: z cū finis sit ali^o ab eo cui^o est finis: sequit q^z q^ztitas finit z terminat p^m ali^o a seip^a cui^o p^mriū dicunt moderni. Nā dicūt q^z p^mct^o qui coiter pōit termin^o linee nō est alia res a liena. necliēna est alia res a sup^mficie. nec sup^mficie est alia res a corpe s^z q^olibet q^ztu se ip^o formalr finit z terminat. nec requit ali^o t^minās ab ip^a re que terminat. Sed^z est q^z q^ztitas est res alia a suba. Et 3° est q^z q^ztitas p^m se het ptes. De p^m s. q^z p^mct^o ul^z linea aut sup^mficie nō sit alia res a cor pore pbat ml^zplr. P^mio q^z si e^z alia res aut esset suba ul^z accis: nō suba ut oēs pcedūt. nec e^z accis: q^z o^e accis het aliqd subm sibi adeq^ztū: sic q^z ill^o accis p^mficat totū subm q^o sibi adeq^ztur: s^z p^mct^o nō het subz sibi adeq^ztū: q^z p^mct^o e^z idiuisibile nō h^zis finē: z sic nō pōt p^mficē adeq^zte subz diuisibile cū nō possit fm se totū esse sit in diuersis p^mtib^o ill^o sub^m. Nec pōt p^mctus esse in subiecto idiuisibili tanq^z in subiecto adequato q^z tunc oporteret ponere in

Notabile

Comē. 13

Dubium

Philo. 6. phi. text. Comē. 13. Responso

Opinto all quoz q^z p^m ctus non e^z it alia res a li nea zc.

Primū ar gumentuz

continuo infinitas subas indivisibiles sic ponunt infinita puncta in continuo quod est absurdum. Eodem modo nec linea nec superficies potest habere subas adequatas: quia cum linea habeat longitudinem sine latitudine ut contra ponitur sequitur quod esset aliquid suba longa quod non esset lata quod est impossibile. Et eodem modo arguitur de superficie: quia cum superficies non habeat profunditatem ut contra ponitur sequitur quod esset aliquid suba longa et lata quod non haberet profunditatem quod est impossibile: quia talis suba nec posset poni corporea ne incorporea. In hoc igitur consistit tota ista ratio. scilicet quod non potest poni aliquid suba simpliciter indivisibile in ipso continuo nec est potest poni in ipso continuo aliquid suba quod sit corporea habens tres dimensiones: id est non potest poni aliquid accens in continuo simpliciter indivisibile carens longitudine latitudine et profunditate: quia omnes accens habet subas adequatas sibi igitur et cetera. Illa ratio confirmatur simpliciter arguendo de puncto et hoc sic. Si punctum esset ens positivum cum non sit suba operans quod sit accens et per consequens esset quantitas vel qualitas et sic de alijs: sed non potest poni qualitas nec relatio et sic de alijs. a quantitate igitur si punctum est accens operans quod sit quantitas. sed hoc non potest poni: quia omnis quantitas habet partes. igitur et cetera. Secunda ratio impossibile est quod sint infinite res in actu sed se totas distincte quoniam nulla sit pars alterius nec ex illis fiat unum. sed si punctum esset res distincta a linea et a corpore essent infinita puncta in actu sic contra ponitur et nullus punctum esset pars alterius nec ex punctis constitueret aliquid unum igitur et cetera. Tertio sic per solam divisionem continui non datur aliquid res positiva absoluta: sed si punctum esset res distincta a corpore superficie et linea sequeretur quod per solam divisionem daretur aliquid res positiva absoluta. probatur quod dividatur et quod de punctis terminantibus aut partibus fuerunt vel non. si fuerunt certum est quod non distabant situ et sic punctum fuit immediatus puncto. si vero non sunt et non fuerunt partes igitur per solam divisionem continui datur nova res absoluta quod est falsum. Et hoc idem arguitur ex parte unionis sic per solam unionem partium a quod vel alterius cuius partes partes sepe erant a continuo non generantur aliquid res nova positiva absoluta nec corruptio. Sed si punctum esset talis res indivisibilis necio quomodo tales partes unirentur generarentur et corruperentur infinite res nove quod infinita puncta continuantia generarentur. Et partes terminantia corruperentur. Et hoc probatur per rationes theologicas et hoc sic. Quod est absolutum et distinctum sed se totas ab alia re absoluta potest deo creare sine alio: igitur si punctum esset res distincta absoluta a linea posset deo facere lineam sine puncto: et tunc quod utrum illa linea esset finita vel non. si finita et per positum in ea non est punctum. igitur linea potest terminari sine puncto: igitur punctum non ponitur ut sit terminus linee. si vero dicitur quod illa linea carens punctis non sit finita igitur est infinita quod est falsum quoniam linea non est maior ex his: quia ab ea auferitur punctum: non igitur operans ponitur punctum ut sit terminus linee. Eodem modo probatur quod non operans ponitur punctum ut continuetur linea quod deo potest auferre a linea omnia puncta quod ablatum quod utrum illa linea sit continua vel non. si sic frustra ponitur punctum ut continuetur linea. si vero non quod an aliquid pars eius sit continua vel nulla: si aliquid pars est continua et in nulla parte est punctum per positum sequitur idem quod prius videlicet quod continuatio linee non est punctum nec per punctum. si vero dicitur quod nulla pars illius est continua: sequitur quod aliquid erit linea que non componitur ex continuis quod est impossibile. Et confirmatur quod quod aut illa linea que est sine punctis est continua vel discreta. si continua et sine puncto habet oppositum: si vero discreta. igitur quilibet pars est divisa ab alia et per consequens illa linea esset actu divisa in infinitum quod est impossibile. Unum ista ratio videtur probare quod linea est sufficienter continua et infinita per naturam suam sine alia re sibi addita. Et hoc probatur per huiusmodi dicitur quod

quantitas per se est finita vel infinita. igitur sine omni alia re sibi addita est finita vel infinita. Unum per istas rationes dicitur isti quod nihil est simpliciter indivisibile in rebus per carentiam omnium partium realiter distinctarum propter subas sepeatas a materia et propter aiaz intellectivam et sua accensia. Unum dicitur quod punctum non est aliquid res indivisibilis positiva et absoluta distincta a linea et ab omni quantitate. nec linea est res distincta positiva a superficie nec superficies a corpore. nec operans hec distincta ponitur ut sint termini quantitatis quia quilibet res divisibilis seipsa formaliter est finita et terminata et continua sine omni alia re sibi addita. Et si quaeratur quod sit punctum. dicitur quod punctum est quantitas tate: vel tate longitudinis. vel quod punctum est quantitas vel linea non ulterius preterea: sed ista opinio plene perscrutabitur in 6o huius. Attamen nunc eidem aliquatenus obviando arguo contra et solvo rationes in preteritis. Probo igitur per quod in rebus est aliquid habens latitudinem indivisibile tamen secundum profunditatem. et aliquid habens longitudinem indivisibile tamen secundum latitudinem. et aliquid simpliciter indivisibile carens omni divisione quantitativa ut punctum. Probo igitur quod est aliquid habens latitudinem indivisibile secundum profunditatem et arguo sic. Dis terminus ulterius est indivisibilis ex ea parte qua terminatur: sed profunditas siue corporeitas habet terminum ultimum aliter esset infinita: igitur terminus corporeitas vel profunditas est indivisibilis secundum profunditatem: sed certum est quod terminus profunditas habet latitudinem: quia profunditas est lata. igitur in rebus est aliquid habens latitudinem sine profunditate. maiorem probo: quia si ultimus terminus ex ea parte qua terminatur esset divisibilis cum esset divisibile finitum haberet terminum sequeretur quod ultimus terminus ex ea parte qua esset ultimus terminus haberet terminum ulterius et sic non esset ultimus terminus. minor autem pars de se. Hinc rationi forte dicerent isti quod corporeitas non habet terminum nisi seipsam quia ex seipsa formaliter terminatur et finitur. Vel forte diceretur quod quilibet pars ultra quam non preterit corpus est ultimus terminus corporis. Sed contra. ex quo corpus est magnitudo finita et omnes magnitudines finitae contingit preterire possibile est quod aliquid quod est mobile pretereat aliquam talem magnitudinem precise sic quod maiorem non pretereat et cum pervenerit ad extremum magnitudinis quiescat et sit magnitudo. a. et mobile. b. tunc. b. moveatur super. a. ipse preterendo: et quod utrum du. b. moveatur continue vel est in ultimo termino magnitudinis vel non: si dicitur quod sic tunc mobile semper dum moveatur super magnitudinem est in extremo magnitudinis et sic. b. pars de venit ad extremum magnitudinis quod ad medium magnitudinis quod est absurdum: et est quod per positum. b. de precise preterire magnitudinem. a. igitur cum. b. est punctum ad ultimum terminum ipsi. a. de quiescat: et sic si quiescat et movebitur quod est absurdum. Si vero dicitur quod. b. non semper dum moveatur sit in ultimo termino seu extremo magnitudinis. a. cum. b. semper dum moveatur est super magnitudinem. a. et super aliquid quam parte ipsi. a. ultra quam non preterit ex illa parte verus sus quam. b. moveatur sequitur quod nec. a. nec aliquid pars ipsi. a. est sed se tota ultimo termino ipsi. a. Et confirmatur hec ratio. quia nulla pars ipsi. a. est secundum se tota terminus ipsius. a. quia quicunque parte data aliquid pars ipsi non est terminus: quia. a. preterit ultra aliquam partem cuiuscunque partis date: et tunc arguo sic. ultimo terminus simpliciter et totaliter sed se totum est terminus: sed nec. a. nec aliquid pars ipsi. a. est ultimo terminus ipsius. a. igitur et cetera. Tertio arguitur ad eandem rationem sic. Figura corporis finiti est lata et non profunda: igitur in rebus non est aliquid latum carens profunditate. Probo antecedens: quia possibile est quod aliquid corpus manens idem sed quolibet parte sua: sic quod nulla pars eius de perdat nec aliquid pars nova addatur: transferatur de

Confir. per me ratione.

Opio h'co.

Prima ro qd sit aliqd hns latitudinem.

Rationes qd possent dari a contra. te nentibus. Secda ratio.

Confir. eius dem.

Probatur idem per rationes theologicas

Confir. scbe ratione

Tertia ro d.

Et co. 15. et lib. pdi. le. 9 x. et li. sex. p. 10. le. 7. 15

vna figura i alia: utputa de rotunditate ad figuras triangularē. tūc certū ē p positiū q̄ ibi nō ē aliq̄ profunditas ul' corporeitas noua: q̄ illō qd̄ fm se totuz ē nouū caret pfūditate z tñ hēt latitudinē ut satis manifestū ē: q̄ z c̄. Inuic forte dicerēt isti q̄ figura nihil ē in re nisi ipm corp' figuratū. Uñ cu3 dicim' corp' trāfferri figura i figurā nihil nouū z absolutū z pmanēs acgrit. q̄ z c̄. C S3 illō ē irrōnabilr dicitur: qz certū ē q̄ idē corp' nūo manēs idē nūo z spē ē nūc figure rotūde z postea alteri' figure differentis fm spēz. s. figure qdrate uel triangularis. figura igif ē alia spē z tñ idē est corp' nūo z spē: q̄ figura ē alia res a corpe figurato. Itē fm istō artifices operātes trāfigurādo nihil facerēt: qz nihil ē nouū p opationē eoz nisi figura. s3 p te figura nō ē noua: q̄ h' artifices frustra laborarēt qz ad nullū finē itentū deuenirēt. Tertio ad eādē q̄nē arguit sic. illō qd̄ videt oculo corpali: ē aliqd i re: s3 oculo corpali videt aliqd latū carēs pfunditate. q̄ aliqd tale ē in re. maior pz de se. minorē pbo sic. cu3 oculus videt corp' solidū carens diaphaneitate aliqd est ibi qd̄ fm se totū videt sic q̄ qlibet ps eius videt fm se totā: s3 nec corp' nec ps corpis videt fm se totuz sic q̄ qlibet ei' ps videat qz tūc aliqd iterius infra pfunditatē videt qd̄ est falsum: qz illō corp' per positiū vndiqz caret diaphaneitate: q̄ illō qd̄ fm se totū videt caret pfūditate z tñ hēt latitudinē. alit' nō videt: q̄ i re ē aliqd hñs latitudinē sine pfūditate. Si dicat huic q̄ cū oculus videt corp' solidū carens diaphaneitate nō ē ibi aliqd s3 se totū visuz: ita q̄ qlibet ps ei' videat: Sed s. i oi motu ē dare p' mouēs distinguēdo p' s3 scōdam ptē ut patet s' z 7' hui'. z etiā patet p rōnē. qz si sit aliqd mouēs aut mouet s3 se totū: z tūc est p' mouēs distinguēdo p' s3 scōdā ptē. aut mouet s3 ptē tñ: z tūc q̄rēdū est de ista ptē. aut mouet sicut p' fm se totuz: z tūc ē p' mouēs. aut mouet fm ptē z tūc q̄rēdū ē de illa ptē sicut p' s3: z sic ul' pcedit in infinitū i mouētib' eēntialr ordinat' ul' optebit dare p' mouēs z loquor d̄ mouēte pmanēte cui' oēs ptes sunt fil'. Et tūc arguo sic. visibile mouet visū z visus moueret a visibili. igif i illa motiōe ē dare p' mouēs qd̄ fm se totū mouet visuz z p' nñs fm se totū videtur. Probato igif q̄ i re est aliqd hñs latitudinē sine pfunditate. Probo q̄ i re ē aliqd hñs lōgitudinē sine latitudine. z h' pbat sic. ultim' termin' latitudinis caret latitudine: qz si hēret latitudinē cum nō hēat latitudinē infinitā: terminaret ex pte latitudis z sic non eēt ultim' termin' ex ea pte q̄ terminaret. Uñ sicut pbatū ē p' s3 ultim' termin' ex ea pte qua terminat ē idiuisibile s3 latitudinē: z tñ certū ē q̄ hēt lōgitudinē: ergo i re ē aliqd hñs lōgitudinē sine latitudine. C Itē tres sūt dimēsiōes distincte ut p3 p ce. z mū. sed vna est dimēsiō q̄ ē pfūditas: igif erūt due alie dimēsiōes carētes pfūditate uel saltim nō icludētes pfunditatē q̄ non sūt nisi latitudo z lōgitudō. sed si lōgitudō ē lata ul' latitudo pfūda: nō eēt nisi vna dimēsiō videlz pfūditas. Et hec rō pbat tā de supficie q̄ d̄ linea. s. q̄ supficie caret pfūditate z linea latitudie. Tertio aut pbo q̄ i re ē aliqd simplr idiuisibile qd̄ ē termin' p̄tinui. ita q̄ p̄ct' ē aliqd i re simplr idiuisibile. z q̄ istās ē aliqd i re simplr idiuisibile. z q̄ p̄ctus sit aliqd in re simplr idiuisibile: pbo qz illō qd̄ ē i

re carēs lōgitudie est simplr idiuisibile: qm̄ oē terminatū hēt lōgitudinē. s3 p̄ct' caret lōgitudinē. q̄ maior pz. minor vō pbat qz p̄ct' ē ultim' terminus lōgitudis: igif p̄ct' caret lōgitudie. q̄ nā pz qz ultim' termin' ex pte q̄ terminat ē idiuisibilis. Uñ qz supficies terminat corp' ul' pfūditatē: iō supficies caret pfunditate: z qz linea terminat supficies sine latitudine: iō linea caret latitudine: z qz punct' terminat lōgitudinē iō p̄ct' caret lōgitudinē: z hec ē rō pboz pp quā ponit h' idiuisibilia. C Secūdo pbo eādē q̄nē sic. Illō fm qd̄ spa tāgit planū ē aliqd i re: qz si eēt nihil s3 illō nō eēt aliqs tact'. s3 spa tāgēs planū tāgit planū fm p̄ctū idiuisibile oino ut pbat i geometria: igif i re ē aliqd simplr idiuisibile. maior ē māifesta: z minor ē demōstrata i geometria. pz ē eādē minor d̄ se: qz illa s3 q̄ aliq se tāgunt sūt fil' adēq̄te: z p' nñs sūt eiusdē figure: q̄ si spa tāgeret planū s3 aliqd diuisibile seq̄ret q̄ illa idiuisibilia spē z plani s3 q̄ se tāgerēt essent eiusdē figure plane: z sic aliq̄ portio circuli eēt plana: z sic sequit' q̄ idē eēt figure plāe z figure circularis qd̄ ē ipo'le. Tertio arguit ad idē sic. Illō qd̄ ē cētrū circuli ē aliqd i re. p̄ct' simplr idiuisibilis ē cētrū circuli q̄. maior pz: qz cētrū ē de rōne circuli cadēs i ei' difinitioe. nō ens aut nō cadit in diffōne entis pmanētis nec ē de rōne ei': minor vō pz qz cētrū circuli ē a q̄ oēs linee recte exeūtes ad circūferētiā sunt eq̄les. s3 h' ē p̄ct' idiuisibilis nec pōt poni aliō nisi ponat corp' spericū z tūc q̄rēdū ē de suo cētro. aut ē simplr z habet ppositū. aut ē diuisibile z q̄rēdū ē de suo cētro sicut p' s3 z sic pcedit i infinitū: z per nñs hō nō posset certificari d̄ aliq̄ corpe. s. utrū sit figura circularis ul' nō. qz nō certificat' d̄ aliq̄ qd̄ ē circularis figure nisi p' s3 qz oēs linee recte exeūtes a suo cētro ad circūferētiā sūt eq̄les: qm̄ hec ē eius diffō p quā coḡscit. s3 p' s3 nō pōt coḡsci nisi ponendo centrum idiuisibile: qz ponēdo cētrū diuisibile optebit q̄ illō sit spicū z qz coḡscat eē spicū: z hoc coḡsci nō pōt nisi p' suū cētrū: z si illō sit diuisibile opz qz sit spicū qd̄ coḡsci nō pōt nisi p' suū cētrū. z eādē rō erit de illo z sic nisi ponat cētrū idiuisibile nō pōt coḡsci de aliq̄ corpe utrū sit spicū ul' nō. z hec ē itētiō pbi' z ethi' dicētis qz cētrū ē diuisibile iō attingē cētrū ē difficile s3 recedē a cētro ē facile. Quarto pbo q̄ istās ē aliqd in re simplr idiuisibile z h' sic. Dis p̄dictio hēt referri ad eādē mēsurā ut pz p diffōnē p̄dictiōis. s3 p q̄cūqz mēsurā diuisibili nō repugnat p̄dictoria eē fil' vā: qz vñū p̄dictorioz pōt eē uey i vna pte mēsure diuisibilis: z aliō p̄dictorioz pōt eē uey p alia pte illi' mēsure diuisibilis: imo ita ē qz p oi tpe q̄tūctiqz puo uel p oi mēsurā diuisibili successiue sūt aliq̄ p̄dictoria vā. s. vñū i vna pte illi' mēsure z aliō i alia pte: q̄ cū repugnet p̄dictorijs qz sint fil' vā p aliq̄ vna mēsurā: opz qz h' repugnet eis p mēsurā idiuisibili simplr s3 h' ē istās: igif istās ē aliqd i re simplr idiuisibile. C Nec rō pfirmat sic: hec ppositio est vā: videlz q̄cūqz vñū p̄dictoriū est uerū: tūc reliquū nō ē uerū: z tūc q̄ro utrū hic fiat distributio pro mēsurā idiuisibili ul' pro mēsurā diuisibili. si p mēsurā idiuisibili habet ppositū scilicet qz talis mēsurā est: z illa nō est nisi instās. si vō dicitur qz sit distributio solū pro mēsurā diuisibili: tūc erit hec falsa: scilicet quādocūqz z c̄. qz quādocūqz pro mēsurā diuisibili vñū p̄dictoriū est uey: pro tunc nō repugnat reli

Responsio aduersa.

Secunda ratio.

Tertia rō.

In re est aliquid hñs lon. sine latitudine.

Secunda ratio.

In re est aliqd simplr idiuisibile.

Pro hō secūdo est. le. 7. ca. 6. Aliquid ē in re sim. indiat.

Confirmatio.

quo qd sit uerū: imo p qdūq; mēsurā diuisibili unū ē uerū: p eadē mēsurā reliquū pōt eē uerū. 2° pbo eandem p̄nem sic. Omne qd qūq; fuit 7 qūq; nō ē habuit eē in aliqua mēsurā sibi adequata: ita qd nō an illā mēsurā nec post ipaz. s; mltē s; res habētes eē subito sic qd nō pmanēt p aliqd tps totū cuiusmōi s; radij solis i medio aeris 7 icellus lumis 7 h^o. Nō enī māet idē radi^o nūo p aliqd tps totū: q; radi^o sit p̄tinue i alia 7 alia pte aeris qescens 7 accidēs manēs idē nūo nō mouet qescere subto igit radi^o hēt mēsurā adeq̄tā. s; h^o nō est tps cū nō dureret p tps: q̄ erit istās. ul' aliq̄ mēsurā idisibil' s; durationē q̄ nō pōt eē nisi istās. s; qd est mēsurā rei exstis ē i re exstis: q̄ istās ē i re aliqd simplr' idiuisibile. S; forte huic dicerēt isti qd istās nō ē mēsurā i q̄ res ē. nec ē uerū d' vtute fmois qd gñatio subita sit i istāti: ul' qd radi^o ē i istāti sic vna res i alia: s; dī eē aliqd i istāti: q; vna ei^o ps post aliā nō gñat nec ē ante aliā. C S; illd' nihil ē. q; oē qd ē aliq̄n ē. 7 oē qd fuit aliq̄n fuit. Iste igit radi^o p̄terit' aliq̄n fuit: s; aliq̄n ē aduerbiū. 7 s; grāmaticos aduerbiūz egpollet ppositiōi cū suo casuali: sic eē h' egpollet ei qd ē eē i h' loco 7 eodē mō eē ul' fuisse i tali istāti ul' i tali tpe. Un' eē nūc eē i h' istāti p̄cise: q̄ radius q̄ ē nō p̄cise: ē i h' istāti p̄cise. C Silr' siue ponat qd radi^o ē i istāti siue nō: semp opz ponē qd ē aliq̄ mēsurā adeq̄ta sui eē: q; alr' nō ptingeret solūe istā qd nō ē q̄rit q; diu iste radi^o fuit ul' q̄n iste radi^o fuit. C Ad pbādū istas 4° p̄nes sunt auētes innūabiles: sed q; isti nullā auēte admittūt nisi p̄p̄iā sufficiāt ad p̄ns iste rōnes. C Ad rōnes vō in p̄rium. Ad p̄^m q̄n dī q; oē acc̄ns hēt subm sibi adeq̄tū: dico q; illa ppositio ē falsissima: imo nullū acc̄ns qd ē termin' alteri' acc̄ntis hēt subz sibi adeq̄tū: q; oē acc̄ns qd ē termin' ē i eodē subo i q̄ ē illd' cui' ē termin'. 7 q; terminus nō adequat ei cui' ē termin': id termin' nō adequat suo subto. Un' illa ppositio ē ul' iter falsa. videlz. Dē acc̄ns hēt subm sibi adeq̄tū. loquēdo de acc̄nte qd ē ultim' termin' alteri' acc̄ntis. C Ad p̄firmationē vō q̄n dī q; si p̄ct' est al' est suba ul' acc̄ns: dī q; ē acc̄ns. Et q̄n dī si ē accidēs aut ē q̄ntitas ul' qlitas 7 c. Dico q; nō sequit q; ē fallacia psequētis. nec ē uerū q; oē acc̄ns ē quāntitas ul' qlitas 7 c. s; bñ sequit q; ē q̄ntitas ul' qlitas uel aliqd q̄ntitatis uel qlitatis. Un' q; uis punctus nō sit q̄ntitas ul' qlitas 7 c. ē tñ aliqd itrisecū q̄ntitati q; est termin' itrisecū q̄ntitatis. Et ista rñsio p̄bat: q; eodē mō q̄ acc̄ns diuidit i. ix. p̄dicamenta: eodē mō ens diuidit in subaz 7 acc̄ns. s; accipiēdo subam. put ē gen' gñalissimū: sic illa est falsa. Dē ens ē suba uel acc̄ns. q; p̄n^m sube ut mā p̄^a uel forma subalis. nec ē suba accipiēdo subam ut ē genus. nec acc̄ns: q̄n suba q̄ ē genus gñalissimū nō p̄dicatur in rectode mā 7 forma: q; nulla spēs substātie p̄dicat i recto de mā 7 forma. s; de quocūq; p̄dicat gen' d' eodē p̄dicat aliq̄ spēs gñis ut patet diuidēdo gen' i spēs 7 sic descēdēdo ad spēs specialissimas. s; bñ suba q̄ ē gen' p̄dicat i obliquo d' mā 7 forma: q; mā 7 forma sūt ipsius sube q; sunt p̄n^a itriseca ei^o: 7 eodē mō q̄ntitas p̄dicat de puncto in obliquo q̄n p̄ct' ē aliqd q̄ntitaz: q; est finis uel termin' ei' itrisec'. C Ad 2^{am} rōnē q̄n dī q; ipol' ē q; sint infinite res i actu 7 c. dico q; ipol' est q; sint infinite res in actu p se 7 seorsū exstēs. tñ nō est icōueniēs q; sint infinite res i actu actualitate p̄ntie ierū

tes tñ alteri rei e^o sunt p̄n^a eminātia uel p̄tinuātia 7 sic de p̄ctis id 7 c. C Ad 3^{am} rōnē q̄n dī q; p solā diuisionē cōtinui nō causat aliq̄ res positua noua q̄ p̄us nō fuit: dicēdū q; h' est falsuz imo p solaz cōtinui diuisionē causant noue res. s. noui termini p̄tū adinuicē diuersarū. 7 id assumptū est manifeste falsū. Et eodē modo dico q; p vnionē oīuz partū alicui' cui' ptes q̄ p̄us erāt sepate possunt cōtinuari gñat noua res absoluta q; nouus p̄ct' cōtinuans. 7 etiā corrūpūē cūcta p̄us terminātia 7 infinite p̄cta gñant 7 infinite corrūpūē nec h' ē icōueniēs s; magis necessariū. C Ad rōnes vō theologicas. Ad p̄^m dī q; illd' p̄n^m est falsissimū 7 p̄dictionē includēs. s. q; de^o possit oēm rē absolutā distinctā ab alia re absoluta facē sine ea sic itelligēdo q; faciat eā sine oī tali re: q̄n nō pōt de^o facere subam corporeā sine oī quāntitate nec quāntitatē sine oī figura. nec albedinē sine oī gradu albedinis: 7 sic de alijs infinite. Et ita dico q; de^o nō pōt facē lineā sine oī p̄cto ad quez est terminatio lineē q; uis possit facē lineā sine h' p̄cto terminatiuo 7 sine illo diuisim. Et eodē mō dico ad aliā rōnē theologica. s. q; de^o nō pōt facē lineā sine p̄cto p̄tinuatiuo q; uis possit facē lineā sine isto p̄cto 7 sine illo diuisim nō tñ pōt facē sine illis p̄iūctim. qd p; q; p̄ct' cadit i diffōne lineē 7 p̄dicat de lineā p mō p se. 7 h' i obliquo ut patet p lynconiesez p̄ posterior 7 de^o nō pōt auferre ab aliq̄ illd' qd p̄dicat de ipso in p mō dicēdi p se. C Sed p̄ hoc arguit aliq̄ sic: Illd' qd nā pōt facē diuisim de^o pōt facē cōiūctim 7 sil'. sed nā pōt facē hāc lineā sine h' p̄cto terminatiuo 7 sine illo 7 sic de singulis diuisim. q; de^o pōt facē hāc lineā sine oī p̄cto cōiūctim. Ita q; lineā aliq̄n sit sine oī p̄cto terminatiuo. 7 tūc arguit sicut p̄us. aut illa lineā ē finita aut infinite 7 patet de ductio. C Ad h' dicēdū est qd assumptū ē falsū. s. q; oē illd' qd nā pōt facē sine aliq̄ 7 diuisim: de^o potest facē illd' sine oīb' illis p̄iūctim ita q; sit sine qlibet illoz: q̄n nā pōt facē illā eē nāz. s. altez istoz p̄dictorioz ē uerū absq; vitate illi' p̄dictorioz 7 absq; vitate illi'. 7 demōstro p̄dictoria q̄ sūt i p̄tate nāe. 7 tñ nō pōt de^o facē q; hec sit uera alterū p̄dictorioz est uerū sine vitate utriusq; cōiūctim. Un' dico q; oē illd' qd agēs creatū pōt facē sine aliq̄bus diuisim: oē illd' pōt de^o facē sine illis cōiūctim nisi illd' esse sine illis cōiūctim claudat p̄dictionez: 7 sic ē in p̄posito ideo rō nihil ualet. C Ad ultimum q̄n dī q; quāntitas est p se finita uel infinite: dico q; uerū est sic p se q; sine oī extrinseco alteri' gñis: nō tñ sic p se sine termino itriseco p̄p̄ij gñis. 2° patet ex dictis p̄hi hic q; suba 7 quāntitas sunt res distincte q; dicit p̄hs. Si suba 7 quāntitas est: sequit q; mltā sūt qd nō eēt nisi suba 7 quāntitas eēt multa 7 p̄ns diuersa. C Itē p̄hs dicit q; quāntitati p se cōpetit finitas ul' infinite: sed sube qlitati 7 cui libet alteri p̄dicamēto nō cōpetit finitas ul' infinite nisi p accidēs ergo 7 c. Un' isti moderni dicūt q; s; stātia est eadē res cū quāntitate qd p̄bat p rōnem theologica talē. Omnē rez absolutā priorē alia re absoluta pōt deus de potētia sua absoluta p̄seruare 7 posteriorē destruere nō mutādo rē priorē localiter ul' situāl'. si igit hec substātia sit quāta ut puta lapis pōt de^o de potētia sua absoluta cōseruare illam substātiā 7 destruere illā rē posteriorē q; ponit q̄ntitas non mutādo substātiā illius lapidis

Secūdo ad idem

Rñsio que vari possit

Obuatio hui' rōnis

Rñsio ad p̄mam rōnē in cōtrariuz

Rñsio ad cōfirma.

Rñsio ad scūdā rātionem.

Rñsio ad tertiam rātionem.

Ad rōnes theologi.

Ad scūdā rātionem.

Rō contra p̄dictā rēspōsionem

Solutio v̄te rātionis.

Rñsio vltimē rōnis.

localiter vel situat: sed illa substantia gescere qz nō videt necessarium ita qz ei^o oppositū claudat p̄dictio nē. s. qz p̄servando rē p̄orē z destruēdo posteriorem trāsserat priorem de loco ad locum. quo facto illa suba occupat eundē locū quē p̄us z p̄ p̄ns ē q̄ta z tñ nō p̄ illā rē posteriōrē q̄ ē destructa: igit̄ suba d̄ se ē q̄ta: s̄ illō qd̄ d̄ se est q̄tū z nō p̄ aliā rē illō ē q̄titas q̄ suba ē quātitas. Illō ē p̄t argui p̄bice sic. Nā p̄tingit itelligē subaz lapidis gescētis i eodē loco circūscripta p̄ itellectū a suba lapidis q̄cū qz re posteriori. s̄ nō p̄tingit subaz exītē in eodē loco circūscripta q̄cūqz q̄titate p̄ itellectū itelligi: q̄ q̄titas nō ē posteriōr: in eē q̄ suba: s̄ si esset res distincta sequeretur qz esset res posteriōr: in esse.

Eodem cō. C̄ hoc tñ ē p̄b̄m z p̄^o hic exp̄sse. qm̄ p̄bs dicit qz eē finitū ul̄ ifinitū nec puenit sube nec qlitati nisi p̄ acc̄s s̄ q̄titati p̄ se. si vō q̄titas eēt suba tūc illud qd̄ p̄ se cōpetit q̄titati p̄ se cōpeteret sube. Itē p̄bs dicit qz si sola suba ē nō erit aliq̄ magnitudo: s̄ h̄ nō sequit̄ si magnitudo z suba eēt idē. Itē p̄bs dicit qz si suba z q̄titas sūt: multa sūt q̄ sūt s̄ istud nō seq̄ret nisi suba z q̄titas eēt ml̄ta. Itē p̄^o dicit qz idividua ceteroz p̄dicamētoz existūt i idividuis. suba igit̄ idividuū q̄titas existit i diuī duo sube: z p̄ p̄ns suba z q̄titas nō sūt idē. Itē p̄^o dicit qz oīa p̄dicamēta alia a suba dicunt̄ eē in s̄biecto: igit̄ q̄titas ē in suba sicut i subto. s̄ nihil ē i seip̄o sic i subto q̄ z c̄. C̄ alie auctes sūt ad idem q̄st̄ ifinite. C̄ adhuc arguo p̄ illā opionē p̄ rōnes p̄ sic. Si q̄titas sit suba aut ē mā aut ē foīa subalis aut suba cōposita: Nō mā qz mā ē pura potētia z q̄titas ē act^o. Nec foīa s̄bstāialis qz tūc mot^o ad q̄titatē eēt mot^o ad formā s̄bstāiale z tūc nō esset eadē forma s̄bstāialis in p̄n^o mot^o ad q̄titatē z in fine z ita nō eēt idē cōpositū i p̄ncipio augmētatio nis z in fine z sic nō eēt idē hō p̄ puer z postea vir. qd̄ ē absurdū. Nec ē suba cōposita p̄ idē qz tūc si cut nō manet eadē q̄titas i p̄n^o augmētatiōis z in fine ita nō māeret eadē suba cōposita i p̄n^o augmētatiōis z in fine qd̄ ē impossibile. C̄ Itē i diuersis s̄bstātijs s̄m spēm ē eadē q̄titas s̄m spēm qm̄ eadēz q̄titas s̄z spēs ē i vno pugillo aeris z i vno pugillo terre nel i ligno aut i p̄ano eq̄li liḡ. Ex h̄ igit̄ arguo sic. Manēte eadē q̄titate s̄z spēm uariat̄ suba s̄m spēm. q̄ suba z q̄titas sūt diuerse res. C̄ s̄z si dicat̄ qz q̄titas ē alia s̄z spēs i diuersis s̄biect̄ s̄z spe ciē: eq̄lib^o tñ s̄z q̄titate. C̄ Lōtra p̄ p̄bz s̄^o metha^o Eq̄litas ē vnitas i q̄titate. Un̄ eq̄litas fūdat̄ sup vnitatē specificā q̄titas s̄m p̄b̄m. q̄ oīa eq̄lia s̄z q̄titatē h̄nt vnā q̄titatē s̄z spēs. Sc̄do p̄b̄do p̄nem arguo sic. Augmētatio ē mot^o ad q̄titatē z nō est mot^o ad subaz qz ab subaz nō est mot^o ut mot^o ut p̄z s̄^o p̄b̄ico. q̄ q̄titas nō ē suba. C̄ Itē arguit̄ sic. Quātitas ē p̄ se sensibilis qz s̄z p̄b̄m 2° d̄ aīa d̄ qz magnitudo ē p̄ se sensibilis. s̄sibile eni cōe est magnitudo. z sensibilia cōia sūt p̄ se sensibilia. z suba nō ē p̄ se sensibilis s̄z p̄ accidēs ut p̄z p̄b̄m ibidē: q̄ z c̄. C̄ Itē rō hui^o opionis nō ualet qz si ualeret tē p̄ eadē rōnē posset p̄bari qz mā p̄^o eēt q̄titas. z foīa s̄bstāialis extēsa eēt q̄titas: z qz color eēt q̄titas. qd̄ si isti p̄cedāt tūc p̄ eos seq̄ret̄ qz p̄l̄a cor pora eēt sil̄ adeq̄te qd̄ ē impossibile qz oē corp^o hēt tres dimēsiōes z ml̄te trine dimēsiōes nō p̄nt eē sil̄ nisi vndiqz penetrarēt se. 2° arguo sic. Dis q̄ti tas adueniēs alteri q̄titati facit totū mai^o q̄titati

ne. s̄z q̄litas adueniēs q̄titati nō facit totum mai^o q̄titative ut p̄z māifeste: igit̄ q̄litas nō est q̄titas. Quare dicēdū ē cū p̄bo qz suba z q̄titas sunt res distincte. C̄ Et ad rōnes in p̄riū cū d̄. Qm̄ rē ab solutā p̄orē alia re absoluta p̄t deus p̄servare in eodē loco destruēdo posteriōrē z c̄. Dico p̄ iterem p̄tionē qz de^o nō p̄t supplere vicē cause formalis. qz de^o nō p̄t facē albū sine albedine nec p̄t facē hoīez sine aīa: nūc vō suba nō hēt p̄tē ex p̄tē forma liter nisi p̄ q̄titatē z iō de^o nō p̄t cōservare subaz a q̄titate sic qz hēt p̄tē ex p̄tēz destructa q̄titate: qz hoc eēt p̄servare effectū cāe formalis sine cā for mali. z cū suba nō occupet locū nisi p̄ h̄: qz hēt p̄tē ex p̄tē sequit̄ qz de^o nō p̄t p̄servare subam i loco destructa q̄titate. Et eodē mō dico ad aliā rōnez qm̄ d̄ qz p̄tingit itelligē subam quiescētē in eodem loco illa circūscripta per itellectū z c̄. Dico p̄ iterem p̄tionē qz nō p̄tingit itelligē subam occupatē lo cū nisi itelligat̄ q̄titas z c̄ loc^o que sūt tñ res po steriores in eē. Nec ē verū qz p̄tingat̄ aliq̄cū itelli gere s̄bstātiā exītē i loco circūscripta re postero ri. i. ipsa q̄titate. C̄ Tertio p̄z ex dic̄ p̄b̄i hic z c̄ 2° qz q̄titas de se hēt p̄tes q̄titative: qm̄ illud qd̄ de se est finitū uel ifinitū de se hēt p̄tes q̄titati uas: sed q̄titas est h̄mōi s̄m p̄b̄m z p̄^o hic: ergo z c̄. Sed qz q̄titas sit diuisibilis z hēt p̄tes z nō solū sit illud quo aliqd̄ hēt p̄tes p̄t p̄bari z p̄ sic. Qm̄ manifestū ē qz p̄tes s̄bstātie cōposite sūt diuī sibles z q̄te ut man^o pes brachiū z c̄. z tūc q̄ro an brachiū aut man^o ul̄ pes z c̄. hēant eadē q̄titatē nūo per quā extēdunt̄. aut aliā z aliā. Nō est dare p̄m^o qz sic eadē q̄titas nūo esset in manu z pede qd̄ ē impossibile: si vō de^o 2° sic habet̄ p̄positū qz ex q̄t itatib^o p̄tū p̄stituit̄ tota q̄titas: ergo tota q̄titas s̄bstātie cōposite hēt p̄tes. qz q̄titates p̄tū sunt p̄tes q̄titate totius. Et eodē mō posset argui de q̄titate cuiuscunqz p̄tis. C̄ Itē indiuisibile carēs p̄tib^o nō facit maius s̄m p̄b̄m 6° hui^o. si ergo q̄ti tas ē idiuisibilis carēs p̄tib^o sequeret̄ qz p̄ q̄titatē nō efficeret̄ aliqd̄ mai^o qd̄ ē falsū: qz vna s̄bstātia nō est maior alia nisi qz hēt maiore q̄titate: z etiā est certū qz per augmētū auctus sit maius. Et per augmētationē nō acgrit̄ nisi q̄titas ergo quātitas efficit aliqd̄ mai^o qd̄ nō eēt si q̄titas foret idiuisi bilis. C̄ Itē ad illō qd̄ cōstitū in idiuisibili nō est mot^o sed ad quātitatē est mot^o. ergo q̄titas nō cō sicut i idiuisibili. maior patet 7° hui^o. z ei^o rō p̄t eē ista: qz oē qd̄ mouet̄ est diuisibile ut patet 6° hui^o. sed mot^o extendit̄ ad extēsiōnē mobilis: qz in alia z alia pte mobilis ē alia z alia pars mot^o: cuz igit̄ cuilibet pti mot^o exītū in pte mobilis corresponde at p̄s termini ad quē: qm̄ cuilibet qd̄ mouet̄ acgrit̄ tur aliqs termin^o mot^o. sequit̄ qz sicut mot^o extēdit̄ mobili ita termin^o extēdit̄ in mobili: z sic patet ma ior. minor vō est manifesta 5° hui^o. ubi vult p̄bs qz ad quātitatē sit mot^o. C̄ Itē oē per se sensibile est diuisibile. sed magnitudo que ē q̄titas est sensibi lis per se: ergo maior ē demonstrata in libro de sen su z sensato. z mior est nota 2° de aīa. ubi vult p̄bs qz sensibilia cōia de quoz nūo est magnitudo sint sensibilia per se. C̄ Itē si quātitas eēt idiuisibilis p se: tūc suppositiones geometrie essent false videlz. Quod a p̄ucto ad p̄uctum p̄tingit rectā lineā du cē. sed illud esset falsū qz nō p̄tingit idiuisibile du cē. z sil̄ illa eēt falsa: videlz angulus rect^o ē ma

Eodem cō.

2. cō. 15.

Con. eodēz

Con. eodēz

Prima rō

Secūda rō.

2. cō. 2.

2. cō. 64.

2. cō. 15.

2. cō. 5.

2. cō. 37. 60 61.

2. cō. 64.

ior acuto: qz idiuifibile nō ē mai^o nec min^o. Itē ē il
 la q̄ eēt falsa: videlz. triāgulus hēt tres angulos eū
 les duob^o rectis: qz triāgulus ē q̄ntitas z si q̄ntitas est
 idiuifibilis z idiuifibile nō hēt ptes z ita nec trian
 gulus hēt tres angulos. Et eodē mō ē d^o oib^o q̄ntib^o
 arithme. z geom. qz iste scie sūt d^o q̄ntitate: z ita si q̄
 titas nō hēt ptes tota mathe^a ul^o maior ps eēt fal
 sa. Quare dico qz q̄ntitas ē diuifibilis hñs pte eē
 pte z h̄ videlz hēre pte eē pte cōpetit q̄ntitati p se z
 p. qd p3 qz passio q̄ ē in mult^o nō s̄ bal^o natim possit
 cōpetit alicui p mediāte q̄ iest alijs. sed hēre pte eē
 pte ē vna passio q̄ iest mult^o q̄rū nullū pōit s̄ alio:
 qz iest q̄ntitati z q̄ntitati: q̄rū nullū ē s̄ alio q̄ ista pas
 sio iest alicui p: s̄ nō iest p nisi q̄ntitati qz cet is p̄di
 camtis solū iest s̄ accñs ut p3 p p̄b3. q̄ z c. Et si di
 cas qz hēre ptes p iest q̄nto s̄ nō iest p q̄ntitati. C Lō
 tra q̄ro qd itelligis p q̄ntū: qz aut itelligis q̄ntitate
 aut itelligis subz q̄ntitaz aut totū aggregatū ex s̄
 iecto z q̄ntitate. Si itelligis p^m. hētur ppositū vi
 delz qz q̄ntitas hēt pte eē pte: nec ē dare 2^m qz subz
 q̄ntitaz nō ē diuifibile nec hñs pte eē pte nisi p accñs
 Nec ē dare 3^m qz totū aggregatū ex subo z q̄ntita
 te nō ē vni ens p se z p p̄ns nō hēt aliquā vna p se
 passionē. C p̄. Si hēre per se pte extra pte iesset p
 aggregato ex subto z q̄ntitate opteret qz ineēt ei ul
 rōne subti ul^o rōne ptis subti ul^o rōne q̄ntitatis. nō
 p^m: qz subm nō hēt p se pte eē pte: nec rōne ptis s̄
 iecti: qz subm p accñs hēt pte eē pte z p p̄ns ps s̄
 iecti. nec rōne q̄ntitaz qz s̄ illā positionē q̄ntitas nō
 hēt pte eē ptem. p̄. Illud qd si eēt sepatū z per se
 exñs occuparet locū hēt pte eē pte: s̄ q̄ntitas ē h^o
 q̄ maior d se p3: z mior ē nota 4° hui^o ubi dic p̄b3
 qz si eēt corp^o cubū sepatū z poneret i aq̄ facēt tm̄
 d aq̄ recedē q̄ntū ē corp^o cubū: qd nō eēt nisi corp^o
 cubū occuparet locū ut dic 2° p̄ d gñatiōe. cap^o lo
 de tactu qz foze mathe^a nō abstrahūt a loco sic ab
 alijs accñtib^o qz si eēt sepate adhuc occuparet lo
 cū. C Prop̄t̄ igit ista z mltā alia videt mibi qz q̄
 titas d se hēat pte eē pte z h̄ vult p̄b3 exp̄sse i lib^o
 p̄dicamētoz ca. d q̄ntitate. d. qz q̄ntitas p̄tina ē illa
 cui^o ptes copulant ad vni t̄minū cōez: q̄ q̄ntitas cō
 tinua hēt ptes. C Itē 4° hui^o p̄b3 vult qz si q̄ntitas
 eēt sepata a subto adhuc replet locū z facēt dista
 re ut si cubū foret sepatū z poneret i aquā tm̄ face
 ret distare d aq̄ q̄ntū ē cubū: z iō 2° p̄ d gñā. vult
 qz si mathe^a eēt sepata adhuc replet locū qd
 nō eēt nisi eēt diuifibilia. Ex his igit auētib^o est
 p̄cludēdū qz q̄ntitas hēt pte eē pte s̄ ex h̄ nō segtur
 qz sit alia diuifibilitas q̄ntitaz z sube: imo q̄ntitas est
 diuifibilis z suba ē ē diuifibilis alie s̄ ptes q̄ntitaz
 z alie sube siue subti: z tm̄ ē eadē p̄tibilitas z diuifibi
 litas q̄ntitaz z subti: alr enī seq̄ret qz due p̄tibilita
 tes eēt sil. s. due corpeitates. C S3 p̄ h̄ arg^o p̄bā
 do qz q̄ntitas nō hēt pte eē qz si sic tūc q̄ntitas esset
 q̄nta z linea eēt q̄nta qd ē falsū qz idē nō denoiat se
 ipm nec gen^o p̄dicat denoiatiue s̄ p̄b3 i topicis de
 sua spe. C Dicēdū ē igit qz denoiatiuus est illd qd
 iportat aliquā formā tanq̄ ei^o accñs ut p3 p simpli
 ciū i p̄dicamē. Un̄ qz albu ē denoiatiuū iō albu si
 gñificat albediez tanq̄ ei^o accñs. Et iō dico qz p q̄
 tū possum^o duo itelligē videlz ul^o hñs pte eē pte z
 sic q̄ntū p̄dicat de q̄ntitate z sic nō ē denoiatiuū q̄
 titaz. possum^o ē q̄ntū itelligē hñs q̄ntitate tanq̄ ac
 cidēs. z isto mō q̄ntū ē denoiatiuū q̄ntitaz z ita nō
 p̄dicat de q̄ntitate: z iō si q̄ntitas sit diuifibilis ex

26. p̄tio de
generatiōe

hoc nō sequit qz idē p̄dicet de se denoiatiue nec
 qz genus p̄dicetur de sua specie denominatiue.

Ampli^o qm̄ z ip̄s vni mltiplr d̄: quē ad
 modū z qd ē: itē dēdū quō dñt vni eē oē
 Dicif enī vni aut p̄tinuū aut idiuifibile:
 aut quoz rō vna z eadē q̄ aliqd erat eē:
 quē admodum uappa z vinum. Siqui
 dem igitur continuum multa sūt qd est:
 in infinitū enim diuifibile est continuum.

Nec hec 3° ps p̄ pticule 2° ptis p̄ncipalis hui^o ca
 pituli. In q̄ p̄b3 destruit q̄ntē illoz didēdo oēs itē
 tiōes d̄ qd d̄ vni qd est p̄dicatū p̄nis eoz. Et hec
 est 6° hui^o libri videlz qz ens nō ē tm̄ vni. Que 2°
 p̄bat p diuifionē vni sic. Si ens est tm̄ vni. aut
 igit ē tm̄ vni p̄tinuū: aut ē tm̄ vni idiuifibile: aut
 ē tm̄ vni s̄m diffōnē. s̄ ens nullo hoz modoz pōt
 eē vni: q̄ maior hui^o rōnis ē manifesta z minor de
 clarat in s̄ra. Et p̄ p̄bat qz ens nō ē tm̄ vni vnitate
 p̄tinuatiōis. Scdo p̄bat qz ens nō ē tm̄ vni vnita
 te idiuifibilitaz z h̄ ibi. Si enī est diuifibile. Ter
 tio aut p̄bat qz ens nō ē tm̄ vni vnitate diffōnis
 z h̄ ibi. At vō si rōe vni. Adhuc i p̄ pte p̄b3 fa
 cit duo: qz p̄ p̄bat qz ens nō ē tm̄ vni vnitate cōti
 nuatiōis. 2° vō ibi. Hēt aut dubitatiōes. J mouet
 z soluit qdā dubiū. C Probat igit p̄ qz ens nō ē
 tm̄ vni vnitate p̄tinuatiōis z h̄ sic. Si ens est tm̄
 vni vnitate p̄tinuatiōis tūc est vni p̄tinuū. z si est
 continuum est diuifibile qz oē cōtinuū est diuifibi
 le in infinitū. z ita sequit qz multa sūt. qd est p̄ra
 illoz opinionē qui negant multa esse.

Habet at dubitationē d̄ pte z toto For
 tass aut nō ad hāc rōnē s̄ ad ip̄as s̄m
 seipam. Utrū vni aut plura ps z totū z
 quō vni aut plura: z si plura quō plura:
 z de p̄tib^o nō p̄tinuis: z si totū vni: utrūq̄
 ē sicut idiuifibile: qm̄ z eadē eisdē erunt.

Sed qz accedit i p̄tinuo z i oi hñte ptes ut ei^o mlti
 tudo nō sit tm̄ s̄z diuersitatē p̄tiū iter se s̄z s̄z diuer
 sitatē p̄tiū a suo toto. iō p̄b3 mouet dubitationē di
 cēs utrū ptes sūt idē toti ul^o eedē toti siue diuerse
 a toto. Et q̄uis ista qd nō sit multū ad p̄positū: tm̄
 s̄m seipaz ē utilis z p̄scrutabilis p se. z hēt hec qd
 locū nō solū i p̄tinuis s̄ ē i p̄tinuis. C Deide p̄b3
 soluit qōnē istā z itēdit p̄bare qz ptes nō sūt eedez
 toti. Et hec ē 7° hui^o libri q̄ p̄bat sic. Si ptes eēt
 eedē toti tūc totū eēt qdā idiuifibile. p̄ns ē fal
 sum: ergo z añs: p̄na p̄bat. Si ptes sūt eedem suo
 toti z quecunq̄ sūt eadē eidē numero illa sūt ea
 dē inter se. tunc sequitur qz oēs partes sūt eedē in
 ter se z p̄ p̄ns totū nō hēt aliquā diuersitatē p̄tiū.
 sed illd qd nō hēt aliquā diuersitatē p̄tiū ē idiuifi
 bile: ergo totū est idiuifibile. igit si ptes eēt eedē
 toti sequit qz totū erit quoddam idiuifibile. Un̄
 ista ratio p̄bat qz non oēs partes sil^o s̄p̄te sūt eedē
 toti. qz oēs ptes sil^o s̄p̄te eēt eedē inter se. C No
 tādū est s̄m 2° qz s̄mo opposit^o isti nō exp̄mit pp
 ei^o famositate. s̄ s̄mo p̄bas qz ptes sūt eedem toti.
 Et rō h̄ p̄bas est ista s̄m 2°. Si ois ps est aliud a
 toto: tūc oēs ptes eēt aliud a toto. sed totū nihil
 aliud est qz quedā aggregatio p̄tiū. q̄ totū est aliud
 a se. vñ dicit 2° qz h̄ est sophisma cōpositionis z

2. cō. 16.

2. cō. 17.

Septa con
clo hui^o 11.

Quo ens nō
sit vni vn
tate cōtinua
tionis.

Octava cō
clo hui^o lib.
s. qui partes
nō sūt eedez
toti.

Oppositum
h. 7. met.
27. 2. 6. c. 7
3. de aia cō.
9. i solutioe
scōe. q. 13. 4
pbi. c. 43. hē
p̄sile vi h et
et. 3. celi. c. 8
Septio top.
cap. tertio.

diuisionis. qz vnaqueqz p̄tiū dī esse aliō a toto. s; oēs insil nō p̄nt dici esse aliō a toto. C S; hic du bitat videlicet utrū oēs ptes sil' sūpte sint idē qd' ipm totū. C Circa qd' p̄bo. p̄ q' nō oēs ptes sil' sū pte sint idē qd' totū. 2° vō r̄ndebo rōib' i 3° r̄iū. Pro bādo igi' p̄mū suppono p̄ q' illa nō sūt eadē quoz vnum affirmat de vno qd' vere negat de alio. que suppositio patet p̄ p̄ncipiū. qz idem nō sil' affir mat' z negat' de eodē. patet et p̄ p̄m 7° topi. z in p̄dicamētis pbat p̄s q' cecū esse z cecitas nō sūt idē. qz de aliquo affirmat' cecū esse de quo vere ne gat' cecitas. q' supposito arguo sic. Aligd' affirmat' de toto qd' vere negat' de p̄tib' sil' sūptis z e; ergo ptes sil' sūpte nō sūt idē toti. p̄na patet per p̄m p̄m aīs vō pbat. qz ista est vera cōpositū ex mā z for ma est per se cātum ex mā z forma. Et hec sil' est vera. mā z forma sil' sūpte nō sunt per se causatum ex mā z forma. Et ista sil' est vera mā z forma sil' sūpte cōstituūt totū. idest cōpositū. Et hec sil' est vera cōpositū nō cōstituūt cōpositū. qz idē nō con stituit seipm. ergo mā z forma sil' sūpte nō sūt ipm cōpositū. vñ pōt fieri rō ducēs ad impossibile. sic mā z forma sil' sūpte cōstituūt cōpositū. sed mā z for ma sil' sumpte sūt idē q' cōpositū. ergo cōpositum cōstituūt cōpositū z per p̄ns idē erit cā suiipius. sed 2° est impossibile. z maior est necessaria. igi' mi nor est impossibile. s. q' mā z forma sil' sumpte sint idē qd' cōpositū. Itē totum est aliqd' sed mā z for ma simul sumpte nō sunt aliqd' igi' partes sil' sum pte nō sunt idē qd' ipsuz totū. maior est manifesta. minor aut patet. qz si mā z forma simul sūpte iun ctim eēt aliqd'. aut igi' eēt aliqd' causatum aut in causatū. nō sūt aliqd' incausatū. qz tūc nō essent ip sum totū qz totū est causatū. nec etiā sūt cātum. qz sūt p̄cāe cōpositi. z et qz si eēt causatū. aut igi' a se aut ab alijs. nō a se. qz sic nō essent p̄cāe z etiaz qz nihil causat seipm. nec ab alijs. qz eadē qd' esset de illis alijs z sic p̄cederet in infinitū. z etiā qz p̄cāe nō causant ab alijs. Itē ppria passio hoīs nec inest māe nec forme cōiunctim nec diuisim. z tñ p̄ inest hoī. s; mā z forma hoīs sil' sūpte nō sūt idem qd' hō. Scdō pbat' idēz sic: si mā z forma sil' sūpte eēt idē qd' ipm cōpositū sequeret' q' tota entitas cōpositi maneret dissolutis p̄tib' qm̄ ponendo tñ vna formā subalē in hoīe. tunc dissolutis corpe z aia maneret tota entitas z tota essentia hoīs qm̄ manet aia intellectiua z mā p̄ z ita hoīe destructo maneret hō. Si vō dicat' p̄tra h' videlicet q' nō ma net tota entitas hoīs. qz nō manēt ptes vnite hoīs. Cōtra illō arguit' sic. Itē nō ualet: qm̄ in dissolu tione aie intellectiue a corpe nihil corrupit nisi vnio aie ad corpus. sed ista vnio cū sit relatio nō est de eētia hoīs. s; tota eētia hoīs manet vñ ex q' oēs eāe eētiales intrinsece hoīs manēt dissolutis p̄ti bus si iste eāe sint idē qd' totū sequit' qd' totum ma net dissolutis p̄tib'. vñ ista rō cōfirmat' sic. Dissol uita: aia intellectiua a corpe aia intellectiua z corp' sūt illō idē qd' p̄us erāt qm̄ erāt vnita. qm̄ illa eadē que p̄us erāt vnita postea sūt diuisa. si igi' qm̄ erāt vnita erāt idē qd' hō: sequit' q' qm̄ sūt diuisa sūt et idē qd' hō. sed qm̄ sunt diuisa certū est q' manet. er go hō manet diuisis z dissolutis p̄tib'. Tertio vō pbat' p̄positū per rōnem Arist. z hoc sic. Quēcū qz sūt eadē eidē nūo sūt etiā eadē iter se: si igi' oēs ptes sil' sūpte sunt idē eidē toti. ille et sūt eadē iter

se. z sic sequit' q' oēs ptes sil' sumpte sūt eadē inter se. s; sequit' q' cōpositū est idiuisibile. C Nec rō cō firmat' sic. si mā z forma sil' sūpte sūt ipm cōpositū. z ipz cōpositus est vnū nūo. sequit' q' mā z forma sūt vnū nūo. s; h' est impossibile. qz si sint vnū nūo nō dīnt. z sic cōpositū erit idiuisibile. qz nō hēt diuer sitatē in p̄tib'. C Nec rō cōfirmat'. qz si totū vnuer sum est vnū nūo. nā iste mūdus est idiuiduū vnū z vnū nūo. si igi' ptes sil' sūpte sūt ipm totū. tūc se quit' q' oēs ptes hui' mūdi sil' sūpte sunt. iste mun dus. z iste mūdus est vnū nūo. s; oēs ptes huius mūdi eēt vnū nūo. z sic seq' opio Par. z Mel. vi delz q' oīa sunt vnū nūo. z sic de' z diabolus eēt vnū nūo. z et suba z accūs erūt vnū nūo. qz suba z accūs p̄stituūt aliqd' vnū nūo. z albedo z sor. p̄sti tuūt sortē albū. z sortes alb' est vnū nūo. si igi' sor. z albedo sil' sūpta sunt idē q' sortes albus. sequit' q' sor. z albedo sūt idē nūo. z sic sba z accūs erūt idē nūo. z ita illa que dīnt gñe erūt idē nūo. qd' ē ipolē Quarto p̄bo p̄positū. qm̄ accipiam' vnū p̄tinuū ut vna v̄gā. z signent' in ea due medietates ei' tūc ille due medietates ei' sūt illa v̄gā. deide assignent' 4^{or} q̄rte. tūc iste q̄tuor ptes sūt ista v̄gā. z eodē mō oēs ptes p̄stituētēs p̄fecte illā v̄gā erūt illa v̄gā. si igi' oēs ptes p̄stituētēs totū sufficiētē sūt ipm totū. se quit' q' due medietates sūt q̄tuor ptes. z et q' sunt mille. z sic duo eēt mille. qd' ē ipossi'. Jux eādēz māz arguo sic. nā certū ē q' ista v̄gā hēt ptes eēti ales. utputa māz z foiaz. z et ptes q̄titatias ut du as medietates z q̄tuor q̄rtas z sic deinceps. si igi' ptes sūt eadē toti. tūc mā z foia illi' v̄ge sūt illa v̄gā qz certū ē q' mā z foia p̄stituūt v̄gā illā sufficiētē. Et sil' ptes q̄titatiue illi' v̄ge sūt eadē illi' v̄ge. z sic simplicia erūt cōposita. z et ptes eētiales erūt ptes q̄titatiue qd' est ipolē. C Propter igi' ista z mlta alia. dico q' nec ptes iunctim ul' diuisim sūt eadē toti. At tñ p̄cedēdū ē q' ptes p̄stituūt totū. z negādū q' ptes sint ipz totū. qz eo ipso q' ptes p̄sti tuūt totū. sequit' q' ptes nō sūt ipm totū. qz idē re spectu eiusdē nō ē p̄stituēs z p̄stitutū. Et dico gñā liter q' nulla p̄positio affirmatiua ē vera de v̄tute uocis in q' affirmat' terminus cōis in nūo singulari supponēs pro suppositū de aliq' t̄mino sūpto in nūo plurali z supponēte p̄ suppositū. qz termin' accept' in nūo plurali supponēs pro suppositū suppoit pro mltis sil' acceptū. sic q' nō v̄ficat' nisi de multis sil' ac ceptū. s; termin' cōis accept' in nūo singulari suppo nēs p̄ suppositū accipit' p̄ aliq' vno nūo. z iō talis affirmatiua ē falsa qz denotat' q' diuersa nūo sunt vnū nūo ul' e; z iō ista ē flā. ptes sūt totū. z hec sil' ptes sūt aliqd'. Nec obstat de m̄ porphi. dicētis q' p̄cipatiōe sp̄ci p̄les hoīs sūt vn' hō. nec et illō p̄bi dicētis in textu q' vnū in actu ē mlta i potētia. Un' p̄mones autētici sūt itelligēdi in sensu i q' sūt z nō in sensu quem faciūt. z dictū Porphi. sic est itelligēdū q' p̄cipatiōe sp̄ci p̄les hoīs pueniūt i nā humana. Et illō p̄bi q' vnū in actu cōstituūt ex multis in potētia. Nec cōcedit' 2^{or} illam affirma tiuā. s. q' oēs ptes insimul sūt idē nūo toti. s; cōce dit' illā negatiuā. s. q' oēs partes insimul nō sunt aliud a toto. que negatiua bñ est vera. qz oēs ptes insimul nō sūt aliqd' sed aliq'. z iō nec sunt idē toti nec aliō a toto. s; qualr itelligit' illō qd' 2^{or} dicit' s. q' illud est sophisma cōpōnis z diuisōis est du biū. Jō dicēdū. q' hec oīo. s. oēs ptes nō sūt aliud

a toto. nō est multiplex fm cōpōnez z diuisionē. s; magis fm equocationē. ex eo q; ly oēs pōt teneri collectivē ul' disīue. s; hec oīo. hec ps z illa z illa. z sic de alijs nō sūt aliō a toto z mltiplex s; cōpōnez z diuisionē z in sensu cōposito est uera. z i sensu diuiso est falsa. ¶ S; nūc restat vidē circa hāc determinationē ul' dubitationē. quō z per qd totū distīguif ab oib' p'tib' sil' sūptis. q; aut se toto distīguif ab oib' p'tib' sil' sumptis. aut p aliquā ei' p'tē: nō est dare p'mū. q; qd se toto distīguif ab aliq non hēt pueniētiā cū illo. si igit' totū distīguif se toto ab oib' p'tib' sil' sumptis. sequif q; totū nullā hēt pueniētiā cū oib' p'tib' simul sumptis. Nec est dare q; totū per aliquā vnā p'tē ei' distīguat ab oib' p'tib' sil' sūptis. q; nō est maior rō qre magis per vnā p'tē distīguif q; per aliā. Item q; qd est in toto est in oib' p'tib' sil' sūptis. z e; q; qd est in oib' p'tib' sil' sūptis est in toto. q; totū z oēs p'tes sil' sūpte nullo mō distīguunt. ¶ Dicēdū igit' q; totū distīguif ab oib' suis p'tib' sil' sūptis per vnitatē ei'. q; totū hēt vnitatē. z oēs p'tes sil' sūpte nō hēt vnitatē. q; q; p'tes ponant sil' nō hēt maiorē vnitatem q; vnitatis lapidis in sacco. q; ex h' q; p'tes sint siml' nihil est ibi nisi h' z h'. z sic nō est maior vnitatis q; vnitatis acerui. Et si q; qd est illa vnitatis p quā totū distīguif ab oib' p'tib' sil' sūptis. s. utriū sit ipm totū uel aliq ps totū. Dicēdū q; illa vnitatis est ipz totū. z cōcedo q; totū distīguif ab oib' p'tib' sil' sūptis se toto accipiēdo totū cathegoreumatice z nō synthegoreumatice. q; totū nō distīguif ab oibus p'tib' sil' sūptis p aliquā p'tē. Et cū dī q; illō qd se toto distīguif ab aliq in nullo puenit cū illo. dico q; uey est si distīgueret se toto sumēdo totū synthegoreumatice. ¶ Ad aliō cū dī q; q; qd est in toto est in oib' p'tib' sil' sūptis pōt dici q; istō nō est uey q; vnitatis est in toto que nō est in oib' p'tib' sil' sumptis. ul' p'cesso q; q; qd est in toto sit in oib' p'tib' sil' sūptis z e;. ex h' tū nō sequif q; totū nō distīguat ab oib' suis p'tib'. s; solū sequif q; totū p nihil qd est in eo distīguif ab oib' p'tib' sil' sūptis. s; cum h' stat q; totū seipō distīguif ab oib' p'tib' sil' sūptis. igit' z c. ¶ Alr tū pōt dici. s. q; totū distīguif ab oibus p'tib' sil' sūptis p oēs p'tes. q; totū p vnā p'tem differt ab alia p'te. z p aliā p'tē ab alia p'te. z sic de singulis. iō totū differt ab oib' p'tib' sil' sūptis per oēs p'tes siml'. Ex^m hui'. si accipiat aliq diffinitū qd p oēs p'ticulas positas in diffōne sua distīguif tur ab oib' alijs. vbi grā. sic nomē distīguif ab oibus alijs per p'ticulas positas in sua diffōne diuersas. ut patet per h' qd est uox distīguif a nō uoce. z p h' qd est uox significatiua differt a uoce nō significatiua. z sic p aliā z aliā p'ticulā diffōnis differt ab oī alio z alio. Et si tūc q; q; de tali diffinito p qd distīguif ab oib' alijs sil' sūptis. Dicēdū q; p oēs p'tes sue diffōnis sil' z p'uctim. q; p vnā p'tē distīguif ab vno. z p aliā ab alio reddēdo singula singulis. z eodē mō pōt dici q; totū distīguif ab oib' p'tib' sil' sūptis p oēs p'tes insimul sūptas. ¶ Uiso igit' quō totū distīguif ab oib' p'tibus. vidēdū est qliter ēt totū distīguif ul' differt ab vna p'te. z qliter ps distīguif a toto. Un' dico q; totū distīguif ab vna p'te p aliā p'tē. imo per quācūq; p'tez differt ab alia p'te. Nā hō distīguif a suo capite p manū z p pedē. z sic de alijs p'tib'. z cōpositū ex mā z forma p formā distīguif a mā. z per

Quo totum distīguatur ab oibus p'tibus sil' sumptis.

Quo totum distīguatur ab vna parte z qualr pars distīguatur a toto.

mām distīguif a forma. S; magis dubiū est per qd ps distīguif a toto. z videt mibi q; ps non distīguif a toto p aliqō positiuū qd sit in p'te. q; si aliqō positiuū sit in p'te. illō ēt est in toto. s; ps distīguif a toto p aliquā p'uationē aliaz p'tiū q; totū hēt. z ps nō. vbi grā. caput distīguif a toto per p'uationē man' z pedis z eodē mō est de oib' alijs. Et si dicat q; oē ens positiuū distīguif a quācūq; ente positiuo p aliqō positiuū. Dico q; uey est nisi hēt se sicut ps z totū. ps enī nō pōt dici distīguif a toto p aliqō positiuū. q; nihil positiuū est in p'te qd nō sit in toto. Et si querat utrum aliquo modo debeat concedi totū esse idem parti uel pars eadē toti dī q; totū est idē parti fm partē z non s; totū.

¶ At hō si est idiuisibile: nullum erit quātū neq; qlē: neq; iā infinitū qd ē sicut mel lissus dicit. neq; finitū: sicut z parmēides. Terminus enī idiuisibilis finitus nō est.

¶ Probato q; ens nō est tm vnū p'tiuū. p'bat q; ens nō est tm vnū idiuisibile. q; si ens ēt tm vnū idiuisibile. tūc nō erit q; tū neq; qlē neq; suba neq; aliqō alioz p'dicamētoz. qm oīa talia sūt diuisibilia aut p se ut est q; tū aut p accīs ita q; in qlibet p'dicamēto est repire aliqō diuisibile ul' p se aut p accīs. z adhuc sequif incōueniēs s; Par. z Mel. q; si ens est tm vnū idiuisibile. tūc ens nō erit infinitū ut dicit Mel. neq; finitū ut dicit Parm. qm finitū z infinitū non dicuntur nisi de quantitate z non de aliquo sine quantitate

¶ At hō si rōne vnū sūt que sūt oīa: sicut est tunica z idumētū. Eracti rōnez contingit dicere. idē enī erit z bono z malo: z nō bono eē z bono. Quare idē erit bonū z nō bonū: z hō z equus. Et nō de eo qd vnū sūt que sunt: rō erit: sed de eo qd nihil. Et tali igit' esse z tanto idem.

¶ Nūc p'bat q; ens nō est tm vnū fm diffōnez. qm h' dato p'bat ducit ad qnq; incōueniētiā. ¶ Prīmū incōueniēs est q; si ens est tm vnū fm diffōne sequif q; p'ria sūt idē fm diffōne. ¶ Scōz incōueniēs est q; bonū z malū erūt idē fm diffōne. z sic idē erit bonū z nō bonū. ¶ Tertīū incōueniēs est q; dispata ut hō z equ' erūt idem fm diffinitionē. ¶ Quartū incōueniēs est q; ens z nihil erūt idē fm diffōne. q; ipsum nihil aliquo mō est ens q; est itelligibile. ¶ Quintū incōueniēs est q; qlē z quātū erūt idē fm diffōne. quod est falsum. q; que differunt gñe nō sunt idē fm diffōnem.

¶ Onturbati sunt aut z posteriores queadmodū z antiq; ne forte ptingat sil' idē vnū eē z multa. Un' alij qdē ē auferebāt queadmodū Licophrō. Alij aut dictionē mutabāt: ut qm hō non alb' ē s; albas: neq; ambulās ē: s; ambulat. ut nō ē adijciētes mltā faciāt eē vnū.

¶ Cū p'bat destruxit p'ne Par. z Mel. ponit z destruit opionē q'rudā p'sentiētū p'ne Par. z Mel. qdā enī posteriores Par. z Mel. dicētes ens esse tm vnū qd est suba: vidētes q; h' vbi est copulat inter diuersa. z h' maxie qm p'dicat accidēs de subo ne

z. cō. 8.

z. con. 19.

z. con. 20.

Diceret multitudinē suę diuersitatē eē ul' vnum eē
 mltā auferebāt h' vbi est a pponib'. qz si h' vbi est
 ponere in pponib' p ppones affirmatiuas denota
 ref aliqd eē aliō a seipō. z ita qz vni eēt mltā. z q
 dā hoz oino auferebāt h' vbi est dicēdo nō eē di
 cēdū qz hō est alb'. s' qm hō alb'. S' aliq alij vidē
 tes qz hec oīo. hō alb' nō significat uey nec falsuz.
 mutabāt hoc vbi est in aliā dictionē dicēdo qz nō
 est dicēdū qz hō est alb'. s' qz hō dealbat. nec ē di
 cēdū qz hō est ambulās. s' qz hō ambulat. z h' fa
 ciebat ne diceret mltā eē vni tanqz simplr vnum.

L. cō. 21.

Tanqz singulr dcō vno aut ente. Sed
 mltā sūt que sunt: aut rōne: ut aliud albo
 eē z musico. Si idem utraqz: multa itaqz
 vnuz. Aut diuisiōe: quē ad modū totum z
 ptes: hic autē iā deficiebāt z ptebantur
 vnuz mltā eē: tanqz nō puenirēt idē vni
 z multa eē: nō opposita āt. est enī vnuz z
 potētia z endelechia. i. actu. B' igit' mō fa
 ciētib' ipossibile videt que sunt vnum eē.

Posita ista opione pbs iprobat eam. z p narrat qz
 ipi fūdant sup h' qz ens z vni dnr vno mō tm. Et
 dic' p' qz pmo eoz fundat sup h'. qz h' nomē vnuz
 z h' nomē ens semp significāt idē. qd tm nō est uey
 Et pōt itelligi sic. v3 qz pmo eoz fundat sup h' qz h'
 nomē vni z h' nomē ens semp significāt idē. ita qz
 vni istoz in vna determinata significatiōe signifi
 cat idē. z reliquū in oi significatiōe. qd nō est uey.
 nūc enī ens acceptū in qcuqz significatiōe est idem
 qd vni acceptū in vna termiata significatiōe. vni
 enī dī de vno fm rōne z de vno idiuisibili. mō ens
 nō est vni semp. h' est nō i qlibet significatiōe sua
 est idē qd vni h' rōne. nec ēt est in qlibet significa
 tiōe idē qd ens simplr indiuisibile zc. **D**einde
 pbs iprobat eoz opione. z pbat qz illō qd ipi ha
 bebāt pro icōueniēti nō est iconueniēs. s' qz vni sit
 mltā. z hec est 8^a hui' libri. s' qz vni est mltā que
 triplr pbat. z p sic. vni h' subm est mltā fm diffō
 nē. s' vni ē mltā. pna p3. z aīs pbat. qz albū z mu
 sicū sūt vni fm subm. z s' mltā fm diffōnē. **S**ecdo
 pbat. qz vni h' p'continuitatē est mltā h' diuisionē. s'
 vni est mltā. aīs p3. qz oē p'continuitatē est vni h' p'continui
 tatē. z multa h' diuisionē. **U**nī totū z ptes sūt vnuz
 h' mō. nec s' opposita vni z mltā. qz vnuz vno mō
 z mltā alio mō nō sūt opposita. **T**ertio pbat. qz
 vni in actu est mltā in potētia. igit' vni est multa.
Intelligēdū qz hec p'dicatio de v'tute fmōis est
 falsa. s' vni est mltā. s' op3 qz itelligat' sic. v3 qz de
 vno p'dicant' mltā. ul' op3 itelligē nūm plālem pro
 singulari. z tūc erit itellect' p'nis qz vni est mltuz.
 ul' dī qz est p'dicatio mālis. z talis p'dicatio est fal
 sa de v'tute fmōis. qzuis sit vā h' itellectū dicētis.

Nono pto
huius libri.

Secdo pbat

Tertio pba
tur.

L. cō. 22.

L. cō. 23.

Et ex qb' demfiant solue nō difficile est
 utriqz enīz sophisticē sillogizāt z p'mēides
 z Adelissus. Et nāqz falsa recipiunt z nō
 sillogizātes sunt. est āt magis melissi one
 rosarō z nō hñs defectuz. Sed vno icō
 ueniēti assignato alia p'rigūt. B' autē nihil
 graue ē. S' qdē igit' melissus male palo
 gizat: māifestuz ē. **O**pinaf enim accipe si
 qd factum est: hēt p'n' oē: qm z qd nō fa

ctuz nō hēt p'n'. postea z h' iconueniēs:
 ois eē p'n' rei z nō t'pis z g'iatōis nō sim
 plicis sed alteratiōis tanqz nō momenta
 nec facte mutationis.

Hec est 3^a p'ticula z p'tis p'n' hui'. c. in qua pbs p'
 dicit argumētis Par. z Me. z p'tiet. 4^{or} ptes. qz p'
 p'dic argumēto Me. **S**ecdo ibi. Et ad p'menidiz
 p'dicit argumēto Par. **T**ertio ibi. Neqz igit' ma
 gnitudo. p'dicit p'ni Par. z Me. p'ucti. **Q**uarto
 ibi. S' qd v' est. p'pōit aliā rōnē Par. p' quā qdā
 p'sentiūt p'ni sue. alij vō p' p'm rōnē suā p'sentiūt p'ni
 Par. **I**n p' igit' pte hui' p'ticule pbs narrat qz
 nō est difficile solue rōnes Par. z Me. qz sunt so
 phistice peccātes in mā z foza. s' rō Me. est magis
 onerosa. i. uana qz rō Par. z nō hñs defectū. i. du
 bitationē. tm rō Par. est falsa z mltā iconueniētia
 ad eā sequunt'. eo qz vno icōueniēti dato mltā se
 quunt'. z h' nihil est graue. s' ualde leue est. s' dato
 vno icōueniēti ducē ad alia zc. **U**nī notādū fm
 p'm qz rō Melissi est magis uana qz rō Par. qz rō
 Melissi nihil p'cludit. sed rō Par. aliquid p'cludit.
 s' nō p'cludit illō qd ip'e itēdebat. **U**nī rō Par.
 fuit ista. Quicqd est p'ter ens est nō ens. s' nō ens
 est nihil. s' qd est p'ter ens est nihil. s' ens z vni
 sunt idē. s' qd est ens p'ter vni est nihil. igit' ens
 est tm vni. **I**sta enī rō bñ p'cludit aliqd. qz p'cludit
 istā p'nē. tm vni est ens. z hec est vā. qz ul'is de ter
 minis trāspōit cū qua p'uertit' est vā. nā ista est vā
 oē ens est vni. ex qua sequit' qz tm vni est ens. sed
 hāc p'nē nō itēdebat Par. s' istā. **E**ns est tm vnum
 nūo sic itelligēdo qz aliqd vni nūo est ens. z nihil
 aliō est ens nisi illō vni nūo. z ista p' nō sequit' ex
 p'missis Par. **Q**d qdā igit' palogizāt. **L**ū pbs nar
 rauit qz facile est solue rōnes Par. z Me. incipit
 solue rōnē Me. p'dicēdo ei' argumēto. z pbat qz
 rō Melissi est sophistica. z hec est 9^a hui' li. que p'
 bat sic. **I**lla rō que peccat in mā z foza est sophisti
 ca. s' rō Melissi peccat in mā z foza. s' maior est no
 ta z mior pbat. z p' qz peccat in foza. qz illa rō pec
 cat in foza que arguit a destructiōe aūtis ad destru
 ctionē p'ntis. s' rō Melissi est h'. s' minor p3. qz ip
 se arguit sic. **S**i ens est factuz ens hēt p'n'. igit' si
 ens nō est scm ens nō hēt p'n'. s' h' arguit a destru
 ctōe aūtis ad destructionē p'ntis. **I**te itelligen
 duz qz rō Me. fuit ista. si ens est scm hēt p'n'. s' si
 ens nō est scm nō hēt p'n'. s' ens nō est scm. s' non
 hēt p'n'. s' qd nō hēt p'n' est infinitū saltiz ex ea pte
 qua nō hēt p'n'. s' ens est infinitū. **E**t ex h' cōclude
 bat ulterio' qz ens est vni z immobile. qm si ens est infi
 nitū op3 qz sit vni. qz nō p'mittit secū aliqd aliō. z
 ēt si ens est infinitū est immobile qz occupat oēs locū.
 z nō est aliqs loc' ad quē possit moueri. qz āt ens
 nō gñet pbat qz si ens gñat aut ex ente ul' nō ente.
 nō ex nō ente. qz tūc nō ens mutaret in nām entis.
 nec ex ente. qz tūc ens eēt anteqz gñaret. **T**ria igit'
 posuit Me. s' qz ens est vni z infinitū z immobile. **D**e
 inde pbat pbs qz rō Me. peccat in mā. qz h' nomē
 p'n' dī de p'n' magnitudis z rei. z de p'n' alt'atiōis
 successiue nō momētaneę. z de p'n' t'pis. si igit' utif
 p'n' pro p'n' t'pis. tūc p'misse sūt v'e. s' si ens est factū
 hēt p'n' t'pis. z si ens nō est factū nō hēt p'n' t'pis.
 z si nō sūt utiles ad p'cludēdū illō qd itēdebat cō
 cludē. s' qz ens est vni z infinitū z immobile. **U**nī accipi
 endo p'n' pro p'n' t'pali. sic aliq' p'pones Me. s' v'e

Non sit
difficile sol
uere rōnes
parme. et
melissi.

Rō parme.

Decia pto
huius libri

Rō melissi

Tria posuit
melissus.
pncipuz ca
pit triplr.

Melli. rece
ptus ē. qz ac
cepit hoc no
mē pncipiū
vno modo.

z vna falsa. s. ista. Qd nō hēt p̄n^m tpale est ifinitus
fz magnitudinē. Ista enī est falsa. qm̄ istātia de coz
pore celesti. si vō utat̄ p̄n^o pro p̄n^o alteratiōis. sic ē
ista est falsa. oē qd̄ ḡnāf hēt p̄n^m. s. alteratiōis. qz
alteratio subita ḡnāf qz hēt eē post nō eē. z tñ non
hēt p̄n^m alteratiōis. Si vō utat̄ p̄n^o pro p̄n^o magni
tudis. tñ ista est falsa. oē qd̄ nō ḡnāf nō hēt p̄n^m
s. magnitudis. vel si aliqd̄ nō p̄rief nō hēt p̄ncipiū
magnitudis. ista est falsa. istātia est de cozpe celesti
iō illa est falsa. qm̄ cozp^o celeste non ḡnāf. z tñ hēt
p̄n^m i suba. s. p̄n^m magnitudis. z ita q̄cūqz mō acci
piat̄ p̄n^m semp aliq̄ p̄positio est falsa de rōne Me.

Eccl. 24

¶ Postea pp̄ qd̄ immobile: si vnū est: sicut
enī z ps vna cū sit hec aq̄ mouet̄ in ip̄a q̄
re nō z ois. Postea pp̄ qd̄ alteratio non
erit. At vō nec sp̄e possibile est vnū eē: s̄
sic ex q̄. Sicut enī z philosophorū qd̄ vnū vi
cūt. alio aut̄ mō non. Mō nāqz ab equo al
terum est sp̄e z contraria adinuicem.

¶ Adhuc q̄ rō Me. peccet in mā p̄bat̄ qz accipit q̄
si ens est vnū z ifinitū opz q̄ sit imo^o. z posset B af
signari vna p̄. s. q̄ nō sequit̄. Qd̄ si ens est vnū z ifi
nitū q̄ sit imo^o. ita q̄ nihil sit mobile. At tñ nō ass̄
gno hāc p̄ne pro eo q̄ B ponit̄ p̄ticularis p̄bō p̄nis
hec igit̄ p̄ticularis p̄bat̄ dupl̄r. p̄. qz q̄uis ens
eēt vnū z ifinitū. adhuc posset h̄re motū locale in su
is p̄tib^o. qz totū pōt manē in eodez loco. z tñ p̄tes
moueri fz locū. ut p̄s de toto aere ul̄ de aq̄ que fm̄
se totū semp manet in eode loco. z tñ p̄tes mouent̄
fz locū. Secdo qz posito q̄ ens sit ifinitū z immobile
fm̄ locū adhuc potest esse motus alterationis. qd̄
p̄s. qz ip̄o^o est existare q̄ oia entia sint vnū nisi fz
mām. ut pl̄es antiq̄ opinabant̄. qm̄ ip̄i ponebat̄ q̄
oia entia s̄t ignis aut̄ tra aut̄ aer: fz q̄ oia entia sint
vnū in foza est ip̄o^o op̄ari. nā māifestū est q̄ hō est
ali^o ab eq̄ in foza. z māifestū est q̄ p̄ria d̄int a se in
uicē fz formā. cū igit̄ illa que d̄int fz formā z sūt
p̄ria alterāt se iuicē mutuo appet̄ q̄ mot^o alteratio
nis sit q̄uis ens eēt ifinitū z immobile motu locali.
S̄z h̄ dubitat̄ an gescēte toto p̄tinuo possit ps mo
ueri fm̄ locū. z v̄ q̄ non. qz p̄ p̄m s^o metha^o. qm̄
p̄tinuū est cui^o mot^o est vn^o. ḡ mota vna pte p̄tinuū
mouebit̄ totū p̄tinuū. S̄z p̄riū hui^o v̄ q̄ p̄s inu
at̄ h̄. C Dico q̄ mot^o localis est duplex. v̄z. mot^o lo
calis pur^o nō p̄mixt^o cū motu alteratiōis. z mot^o lo
calis mixt^o cū motu alteratiōis ut est mot^o rarefa
ctiōis z p̄dēsatiōis. Et adhuc mot^o localis pur^o est
duplex. s. mot^o direct^o z mot^o idirect^o siue mot^o late
ralis. z tñ dico q̄ ps p̄tinuū pōt moueri motu lo
cali mixto cū motu rarefactiōis z p̄dēsatiōis manē
te p̄tinuitate z altera pte gescēte. z sic toto nō exi
stēte moto. qz certū est q̄ vna ps aeris pōt calefie
ri altera nō calefacta. z p̄ p̄ns pōt vna ps rarefieri
altera nō rarefacta. fz illd̄ qd̄ rarefit mouet̄ localr
sic q̄ sit in maiori loco q̄ p̄us. fz si loqm̄ de mo
tu locali puro z directo sic. dico q̄ ip̄o^o est q̄ vna
ps p̄tinuū moueat̄ altera gescēte. z h̄ manēte cōti
nuitate. cui^o rō est. qz p̄tiū p̄tinuat̄ ad se iuicē est
idē vltimū. qm̄ p̄tinua sūt illa q̄rū vltia sūt vnū. sed
moto aliq̄ cozpe motu locali puro z directo mouet̄
oē qd̄ est in eo. z eodē mō gescēte aliq̄ cozpe fz lo
cū gescit oē qd̄ est in eo. si igit̄ due p̄tes eēt adiu

Eccl. 26. 16. 7 pu. ce
ll. 2.

Eccl. 26. 16. 7 pu. ce
ll. 2.

eē p̄tinuate. z vna illaz mouet̄ directe. z alia quie
sceret seq̄ret q̄ vltimū p̄tinuās illas p̄tes sit moue
ret z gescēt. qz ex q̄ idē est vltimū utriusqz p̄tis mo
te seq̄ret q̄ moueret̄ ad motū p̄tis mote z q̄ quie
sceret ad getē p̄tis gescētis. si vō loqm̄ de motu
locali laterali. sic est pole q̄ vna ps moueat̄ altera
pte gescēte manēte p̄tinuitate. ut p̄s in v̄ga flexibi
li ul̄ in fili. z forte talis mot^o nō est pure localis fz
est p̄tict^o motuū p̄dēsatiōis. cū enī flectit̄ v̄ga: fit cō
dēsatio z dep̄sio in aliquā pte. Et si dicat̄ q̄ idē ar
gumētū v̄ eē de motu locali p̄tict^o motuū altera
tiōis. qz si p̄tes s̄t p̄tinuate. z vna ps moueat̄ z alia
gescat. tñ vltimū p̄tinuās illas p̄tes sit mouet̄ z
gescit. Dicēdū q̄ nō est uez. qz in motu p̄dēsatiōis
z rarefactiōis nō opz q̄ moto aliq̄ moueat̄ qd̄libet
qd̄ est in eo. aer enī pōt p̄dēsari v̄sus pietē ita q̄ q̄li
bet ps eiusdē cōdēsēt. z tñ sup̄ficies aeris que est
imediata pieti stabit̄ immobilis. pōt ēt aer rarefieri
z stabit̄ sup̄ficies imo^o. z si aliqs aer rarefiat fm̄
se totū vna medietas mouet̄ v̄sus vna d̄iam posi
tionis. z alia v̄sus aliā. z sup̄ficies media ad quas
ille p̄tes copulantur stabit̄ immobilis.

Eccl. 25

¶ Et ad parmenidē aut̄ idē modus ratio
nū est z si aliqui aliq̄ propriū sunt.

¶ Nec est 2° ps 2° p̄ticle 2° p̄tis p̄n^o hui^o. c. in q̄. p. 3
dicit rōni Par. z p̄ narrat q̄ eodē mō est p̄dicēdū
Par. q̄ d̄ictū est Me. s. ex eo q̄ sua rō peccabat
i mā z foza. z ēt sūt aliq̄ modi p̄prij p̄ Par. q̄ nō s̄t
p̄ Me. qz p̄dicēdo Par. utif. p. aliq̄ p̄pone posita
in rōne Par. ut appebit. fz in p̄dicēdo Me. nō utif
p̄s aliq̄ p̄pone posita in rōne Melissi.

¶ Et solo p̄m qd̄ qz falsa est: p̄m at̄ qz
nō p̄cludit̄. falsa qd̄em qd̄ simplr̄ accipit
quod est dici multipliciter dicto.

¶ Deide cū dic̄ p̄dicat̄. p. argumēto Par. p̄bādo q̄
ei^o rō est sophistica. z p̄ p̄dic̄ argumēto Par. 2° vō
ibil. Nec̄e igit̄ ē accipe. p̄dic̄ ei^o p̄ni. C p̄rio igit̄
p̄. p̄dicat̄ rōni Par. z p̄bat̄ q̄ rō ei^o est sophi. z h̄ ē
10. p̄ hui^o li. que p̄bat̄ sic. Illa rō q̄ peccat in mā z
foza est sophistica. fz rō Par. est h̄. ḡ minor̄ decla
rat̄ in l̄ra. z p̄ q̄ peccat in mā qz accipit falsū. nā ac
cipit q̄ ens d̄i vno mō tñ cū tñ dicat̄ mult̄ mōis.
Cū enī ens dicat̄ de suba z q̄litate z q̄titate z ē.
nō ens s̄l̄r de nō suba nō q̄litate non q̄titate z ē.
Et cū tñ accipit̄ in argumēto Par. q̄qd̄ est p̄ter
ens est nō ens. fz nō ens est nihil. si per ens intelli
git̄ subaz aut̄ q̄titate erit p̄pō falsa. s. q̄ nō ens est
nihil. siue nō ens accipiat̄ eo q̄ nō est q̄titas siue
pro eo qd̄ nō est suba. z fm̄ op̄ionē Par. opz q̄ nō
ens accipiat̄ pro negatiōe alicui^o vni^o tñ cū ens sit
tñ vnū fm̄ ip̄s. z sic p̄s q̄ rō Par. peccat in mā. qz
aliq̄ p̄pō accepta in rōe Par. est falsa. Notādū fz
p̄^o B q̄ h̄ nomē ens z nō ens d̄nt de. 10. p̄dicamē
tis. qd̄ sic itelligo q̄ ens in cōi z nō ens tale dicant̄
de. 10. p̄dicamētis. sed nō ens ul̄ s̄p̄tū nō d̄i de
aliq̄ p̄dicamēto. fz solum nō ens tale ut nō suba d̄i
de q̄titate. z nō q̄titas d̄i de suba z sic de alijs.
Itē notandū fm̄ p̄^o. qz p̄pones Par. nō sūt v̄e nisi
cū itendim^o per h̄ nomē ens oia. 10. p̄dicamenta. s.
vnū cōe oib^o. 10. p̄dicamētis. uel. 10. p̄dicamēta s̄t
pta s̄t d̄istinctōe. sed tñ nō p̄cludit̄ qd̄ itēdebat̄ cō
cludē. s. q̄ tñ vnū nūo est ens z nihil aliud ab illo
tñ p̄cludit̄ p̄ne illā. s. tñ vnū ē ens ut. supra d̄m̄ ē.

Undecima
conclio p̄ll.

C Non claudit autem: quod si sola alba recipiant significate unum albo: nihilominus multa alba sunt et non unum. Non enim continuatione erit unum albus neque ratione. Aliud enim erit esse albo et susceptibili: et non erit extra album nihil divisum. Non enim in quantum est seipabile: sed esse alterum est albo: et ei cui inest. Sed hoc parmenides nondum vidit.

C Probato quod ratio per peccat in materia. probat per se modo quod peccat in forma. et sic. Ratio tenens ex forma est bona in omni materia. sed ratio per non tenet in omni materia. sed minor huius rationis declarat in littera sic. Ponamus quod omnia entia sint alba et album significet unum. et tunc loco entium ponamus album et arguamus sic. Quicquid est propter album est non album: sed non album est nihil. ergo quicquid est propter album est nihil. ergo album est unum tantum. ita quod nihil est propter unum album. et certum est quod illa ratio non sequitur. quod illo casu posito promissum sunt verum et falsum. quoniam multa alba sunt et non solum album sed numerum. quod aliquando non erit unum sed continuatione neque sed diffinitione. non enim erit unum secundum continuationem ut manifestum est: immo erunt multa alba non continua. neque erit unum sed diffinitione. quod alia erit diffinitio subtilis. alia albedinis. sed quibus albedo et subum albedinis sint diversa sed diffinitione. ex hoc non sequitur quod sint sepata in esse. quoniam albedo non est in esse sepata a suo subiecto sed solum sed diffinitione. sed ille ita dicit non erat famosa tunc per. et de. s. quod aliquid sit unum sed subiectum et diversum sed diffinitione. Nota dum secundum primum huius quod primo concludens per se de concludere in omni materia. Sed tamen intelligendum est quod aliquis primo siue aliquid prima concludit per se ratione ipsi totum complexio. ut sillogismus vel peruersio simplex et huius. et aliquis primo est concludens per se ratione complexio et hoc potest esse vel ratione duorum terminorum. ut homo currit. igitur animal currit. vel ratione trium terminorum ut patet est. igitur filius est. non enim tenet ista prima solum ratione istorum terminorum qui sunt patet et filius. quod tunc eodem modo sequitur. patet currit igitur filius currit. quod non est verum. vel potest esse ratione quatuor terminorum. ut sor. currit. igitur homo movetur. Dico igitur quod ista primo. primo vel prima concludens per se de concludere in omni materia. est intelligenda de prima que concludit ratione totum complexio. ut est sillogismus vel peruersio. sed non est vel verum de prima tenente ratione complexio. Item notandum huius quod illud quod significat huius nomen album non est unum sed diffinitione. quod album significat albedinem et recipiens albedinem. Item notandum huius quod alga. et alga. significatio est triplex. scilicet significatio pilularum. significatio continentie. et significatio comitatie. illud significat significatio pilularum quod est totum et adequatum significatum. et isto modo terminus per accidens significat totum aggregatum ex accidentibus et subiecto. vel significatio pilularum album significat albedinem et huius albedinem. ut dicitur hic primum. sed significatio concomitatie significat omne illud cui nomen principale non imponitur. sed illud quod necesse concomitatur illud cui imponitur nomen principale et sic huius nomen homo significat risibile. significatio autem continentie significat illud quod continetur in eo cui nomen imponitur. et sic totum significat partem. et talis significatio est duplex. quod quodam est actualis. et quodam potetialis. significatio actualis continentie inferius significat solum superius. quod actu continetur ipsi. et sic nomen concretum significat subiectum et est forma. sed significatio continentie potetialis superius significat inferius. quod superius continetur potest solum inferius. Et si queratur quod significat per nomen per accidens aut subiectum aut accidentibus. Dico quod per significatum continentie

Et ratio pme peccat: etia in forma.

Primum nota.

Secundum nota.

Tertium nota.

actual potest esse duplex. scilicet vel sit per in constituendo. et sic per significat subiectum siue subiectum. et hoc vult primum de anima. scilicet quod in artificialibus nomen concretum per significat subiectum et materiam quod res artificiales constituunt in esse per materiam. et sic terminus per significat subiectum. quod totum aggregatum quod est significatum adequatum per constituit in esse per subiectum. alio modo potest accipi per distinguendo. et hoc modo terminus per significat forma accidentalem. quod per illam principalem distinguit ab omni alio. ut album per albedinem. et sic loquitur primum methaphisicorum. dicens quod nomen per significat forma accidentalem. et secundario subiectum. et sic potest apparere ratio ad questionem querentem quid per significat terminus concretus accidentalis.

Ecce igitur accipe non solum unum si significare quod est: de quo quicquid per dicitur: sed et quod esse est: et quod esse unum est. Accidens enim de subiecto quodam dicitur. Quare cui accidit quod est non erit. aliter enim est ab eo quod est: erit itaque aliquid cum non sit: non itaque erit aliquid exis quod esse est. non enim erit ens aliquod ipsi: nisi multa quod est significet: sic quod sit aliquid unumquodque: sed supponit quod est significare unum.

Et, cō, 20.

Cum per dicitur argumeto per. dicitur huius ei ex propositionibus quod posuit in sillo suo. et hoc dicitur est redargutio. vel per ita dicitur perbare huius per positam. vel quod ens non est tamen unum. Et ratio qua ita dicitur est ista. Si ens significat tamen unum. aut igitur significat accidentis tamen aut subiectum tamen. non potest poni quod significet accidentis tamen. quod accidens dicitur de subiecto. ut dicitur homo est albus. si igitur ens significat accidentis tamen. tunc subiectum est non ens. et accidentis est ens et predicat de subiecto. igitur ens esse predicat de non ente quod est impossibile. quod sic ens esse non ens. vel si dicatur quod subiectum est ens. et accidentis sillogismus est ens. tunc sequetur et quod multa sunt que sunt. quod tamen non concessit Parmenide.

Et ens non signifi. accis tantum.

Et, cō, 27.

Si igitur quod esse est nulli accidit. si illi aliquid magis quod esse est significat quod est quod non est. Si enim erit quod esse est idem et album: albo autem esse non est quod esse est. neque enim accidere ipsi possibile est quod est. Neque enim quod est: est quod non esse est. non ergo quod est: est quod albus est. non sic autem sicut cum aliquid non sit: hoc omnino non sit. Quod esse itaque est: non est. verum enim est dicitur: quoniam album est. Hoc autem non quod significavit. Quare si et albus significat quod vere est multa ergo significat quod est.

Probato quod ens non potest significare accidentis tamen. probat per se quod non potest significare subiectum tamen. quod si nihil sit ens nisi subiectum: tunc accidentis esse non ens. et accidentis predicat de subiecto. sic dicitur homo est albus. ergo non ens predicat de ente. et per huius isto modo illud quod est ens erit non ens. Nec ratio accipit aliam. proponere acceptam in sillo per. scilicet ista. quicquid est propter ens est non ens. aut ergo quicquid est propter accidentis est non ens. aut quicquid est propter subiectum est non ens si dicitur quod quicquid est propter accidentis est non ens. tunc subiectum et non ens et accidentis est ens. et accidentis esse predicat de subiecto. igitur ens esse predicat de non ente. et per huius non ens est ens. si autem dicitur quod quicquid est propter subiectum est non ens. tunc accidens est non ens. et subiectum est ens. et accidentis esse predicat

Et ens non significat huius naturam tamen.

Constructio
littere.

de substantia. igitur non ens vere predicatur de ente et per omnia
ens est non ens. vel optebit dicere quod accens non predicatur
de substantia. et sic optebit dicere quod substantia nec est alba nec
nigra. nec finita nec infinita. quod est per Parmenidem et Deum. quod
Deum potest ens infinitum: Parmenides vero finitum. Ista littera.
Si ergo quod vere est: est difficilis ad construendum. id pro con-
structione est sciendum quod per illud quod vere est. et per quod est: in-
telligit philosophus substantiam. et per illud quod est intelligit ens. dicit
igitur philosophus. Si igitur quod vere est. i. substantia nulli accidit.
sed illi aliquid. i. aliquid ei accidit quod vere est. magis quod
vere est significat quod est. i. ens magis significat quod vere
est. i. substantiam quam accens. Si enim erit quod vere est. i. substantia
idem et album albo. aut eadem non eadem quod vere est. i. albedo non est
substantia. neque enim accidit ipsi possibile est quod est. i. nec
est possibile accens accidit ipsi quod est quod. i. substantia. neque
enim quod est. i. substantia est quod non vere est. i. alba vel nigra.
Ex quo concludit dicens. neque igitur quod est. i. substantia est quod
album est. i. substantia non erit alba. nec supple finita nec infi-
nita. cuius primum processerunt Parmenides et Melissus. Ut
sic quod substantia est ens. et accens est non ens. supposito quod
sola substantia sit ens. tunc accens est non ens. et non solum
erit accens non ens tale. ut puta non homo non lapis sed et
oivo erit non ens. i. purum nihil. cum igitur accens sit oivo
nihil et accens predicatur de substantia. tunc sequitur. quod vere est. i.
substantia erit non ens. quod de substantia que vere est ens predicatur
accens quod est non ens dicendo. homo est albus. et hoc est quod
dicit. quod vere itaque est non ens. i. substantia que vere est. est
non ens. quod probatur dicens. neque enim est dicitur. quoniam album est.
i. neque est dicitur. quoniam substantia est alba. hoc autem non est quod est
significat. i. album significat non ens. quare si album signi-
ficat quod vere est. i. si ens significat album. sequitur quod illud
quod est. i. ens significet multa. cuius primum dixerunt.

Ex. co. 28.

¶ Neque igitur magnitudo erit quod est. si
quidem quod vere est est quod est: utriusque
enim alterum est esse partium.

¶ Nec est pars particule et partis philosophus huius capituli. in quo cum
philosophus dicitur Parmenidem et Deum. dicitur. hoc dicitur eis dicitur
et potest ratione probate dicitur 6° superi^o postquam. que est quod
ens non est tamen unum. et intendit tale ratione. si ens est tamen unum
ita quod non sint plura etiam oportet quod illud sit substantia quod dignum est
quod substantia sit ens quam accens. sed non potest potest quod ens sit tamen
unum. i. substantia. sic quod sola substantia sit ens. quod si unum ens tamen
sit. i. substantia. aut igitur illa substantia est corporea huius magnitu-
dine. aut est incorporea carere magnitudine. non est dicitur quod
sit corporea huius magnitudine. nec est quod sit incorporea ca-
rere magnitudine. igitur nullo modo potest cedere quod ens est
tamen unum. i. substantia. maior est manifesta per sufficienter dispo-
nere. substantia enim sufficienter dividitur per corporeum et incorpo-
reum. minor vero probatur in littera. et per probatur per pars minoris. i. quod
illa substantia que sola est ens non potest potest corporea huius magni-
tudine. quod ois magnitudo habet partes quarum una differt
ab alia. ergo si substantia corporea sola est sequitur quod multa sunt. i.
partes illi substantie sube cuius primum ipsi dicunt. et hoc est quod dicitur. neque
igitur quod est. i. ens erit magnitudo. i. substantia corporea huius
magnitudine. Si quod vere est. i. substantia sit quod est. i. sit
ens solus. quod probatur. utriusque enim alterum est esse partium. i.
partes erunt diverse. et sequitur quod multa sunt.

¶ Quod autem dividitur quod vere est: in quod
vere est aliquod aliud ratione manifestum est: ut
homo si est quod vere est aliquid: necesse est et animal
quod vere est aliquid esse et bipes.

¶ Deinde cum philosophus dicitur. probatur 2° parte minoris. i. quod non potest
potest quod aliquid substantia sola sit incorporea carere magnitudine

quod ex hoc sequitur quod multa sunt cuius primum ipsi dicunt. probatur
quod hoc sequatur. quod si aliquid substantia sola est carere magnitudine
ex hoc sequitur quod multa sunt. quod si substantia sola est carere magni-
tudine oportet quod illa substantia habeat diffinitionem ex qua intelligitur
substantia sua. ita quod oportet quod habeat aliquid tanquam genus et ali-
quid tanquam differentiam. sed partes diffinitionis sube sunt sube. ergo si
substantia sola sit ens carere magnitudine. adhuc sequitur
quod partes sube sunt. i. partes sue diffinitionis. et sic sequitur quod si
sola substantia sit carere magnitudine quod multa sunt. i. partes sunt
ratione vel sunt diffinitione in quod dicitur. ubi gratia. si potest quod ni-
hil sit nisi homo: oportet quod habeat diffinitionem suam et sit sua diffi-
nitione animal bipes. ex quo igitur homo est substantia. oportet quod sit animal et bi-
pes que sunt sube. et sic sequitur quod multe sunt sube. et hoc est quod
dicitur. quod autem illud quod vere est. i. substantia dividitur in aliquid aliud
quod vere est. i. in aliquam aliam substantiam manifestum est ratione. i. mani-
festum est per diffinitionem et exemplificationem: et est littera plana. Unde
2° dicitur hoc quod si posuerim^{us} quod ens quod est unum apud eos
sit homo. necesse est ut animal quod est generis hominis et bipes quod est
differentia eius. entia sint in rei veritate quam partes rei que sunt secundum
diffinitionem procedunt re in esse. et sic appetit exemplum secundum primum.
quod generis et differentia que sunt partes diffinitionis substantie necesse de-
bet esse substantie cum in esse procedat substantia diffinita.

¶ Si enim non quod vere est aliquid est: accensia erunt.
Aut igitur homini aut alij alicui subiecto. sed im-
possibile est. Accens enim dicitur homo. aut quod contingit esse
et non esse. aut cuius est in ratione homo cui accidit. ut se-
de quod sic separabile. In summo autem est ratio naris.
cui dicimus accidit simus. Amplius quodcumque in
diffinitiva ratione insunt: aut ex quo insunt in ratione
alicuius hominum non est idem totum: ut in bipede ratio
hominis: aut in albo quod est albi hominis. si igitur hec
hunc habet modum: et homini accidit bipes: necesse est
separabile esse ipsum. Quare contingit utriusque non bi-
pede esse hominem aut in ratione bipede inerat
hominis ratio. sed impossibile est. Illud enim in il-
lius ratione inest. si autem alij accidit bipes et
animal: et non est utriusque quod vere est ali-
quid: et homo utriusque erit accidentium alteri.

Ex. co. 29.

¶ Et quod autem oporteat quod partes diffinitionis sint sube. probatur
philosophus sic. quod si partes diffinitionis sube non sint sube oportet quod
sint accensia. sed hoc est impossibile. quod si partes diffinitionis sube. ut
puta hominis sunt accensia. aut igitur accidit homini aut alteri
ab homine. sed non potest dari quod accidant homini quod si sic: aut
essent accensia separabilia ab homine aut inseparabilia. Ad
est ostenditur quod partes diffinitionis accidant ipsi diffinitivo insepa-
rabiliter ab eo. quod accens inseparabile diffinitum per suum subiectum sic
limitas diffinitum per naturam. igitur si partes diffinitionis essent
accensia ipsi diffinitivo inseparabilia ab eo. sequeretur quod ipsum
diffinitum cadet in diffinitione partium sue diffinitionis. sed hoc est
impossibile. quod quoniam aliquid cadit in diffinitione alicuius illud aliud non
cadit in eius diffinitione. ut si. a. cadat in diffinitione. b. b. non ca-
det in diffinitione ipsius. a. Ex quo igitur partes diffinitionis cadunt
in diffinitione ipsi diffinitivi non potest dici quod ipsum diffinitum ca-
dat in diffinitione partium sue diffinitionis. et per omnia partes diffi-
nitionis non sunt accensia ipsi diffinitivo inseparabilia. Nec est dicitur
quod partes diffinitionis sunt accensia ipsi diffinitivo separabilia
ab eo. quod tunc diffinitum posset esse sine sua diffinitione et si-
ne partibus sue diffinitionis. et sic contingit homines esse non bipe-
de et esse non animal. que sunt impossibile. Nec est dicitur quod partes dif-
finitionis sube accidant alicui alteri a diffinitivo. quod tunc
oportet quod ipsum diffinitum accidat alicui alteri. nam cuiusque

accidit diffō ul' ptes diffōnis eidē accidit ip̄s diffi
 nitū. s; h̄ ē ipo^l. q; qd̄ v̄e ē. i. suba nulli accidit. s; a
 plana ē. ¶ Notāda s; h̄ duo. p̄ q; suba diffinibilis
 cōpōit̄ ex gñe z dīa. z didit̄ i gen^o z dīaz tanq; in
 ptes eēntiales. z q; gen^o z dīa sūt res diuerse. Nā
 dic̄ p̄hs q; illō qd̄ v̄e ē didit̄ i aliqd̄ qd̄ v̄e z i aliqd̄
 qd̄ v̄e ē. sic h̄ō didit̄ i bipede z aial. s; aial z bipes
 s; diuerse ptes hoīs z s; v̄e sube. Itē gen^o z dīa in
 sūt sube q; diffinit̄. aut igif̄ s; sube. z sic h̄etur ppo
 sitū. aut s; accētia. z h̄ ip̄obāt h̄ p̄hs ex itētōe. q; z
 nec accidit̄ ip̄i diffinito nec alteri. Itē 3^{or} dic̄ q;
 ptes enī i rei v̄itate. s; sube s; entia i rei v̄itate. z dic̄
 q; ptes rei q; s; h̄ diffōne p̄cedūt rē in eē ex qb^o ap
 paret māifeste s; itētōne p̄bi z 2^{or} q; gen^o z dīa q;
 cadūt̄ i diffōne sube: s; sube. z q; spēs cōponit̄ cō
 positione v̄a ex gñe z dīa tāq; ex p̄tib^o realib^o rea
 liter diuerfis. cui^o tñ 3^{or} dīcūt moderni. z q; dī
 cunt ēt h̄i q; p̄hs loq; h̄ic ip̄roprie z figuratiue. ita
 q; f̄mōes sui s; h̄ siles huic f̄mōi videls lup^o ē i fa
 bula. qd̄ ualde absurdū ē dicē d̄ aristo. s; q; ip̄e in
 scia dem̄atiua ut ē ista scia loquat̄ abusiue z ip̄o
 prie. h̄^o enī modū loquēdi i scia dem̄atiua ip̄emet
 reph̄edit. nec obstat qd̄ dicit̄ p̄hs 7° metha^o. s; q;
 ul'ia nō s; sube qm̄ ip̄e ibi p̄bat q; ul'ia nō s; sube
 sic p̄lo posuit. s; q; ul'ia nō sūt sube p̄me. z h̄ sonat
 textus q; dīc̄. p̄^o enī suba. i. p̄^o suba. vniuscuiusq; ē
 sibi p̄p̄a. Et exposito: scūs thomas i p̄n° 4° metha.
 dīc̄ h̄ac fuisse itētōne p̄bi. 7° metha. ¶ Secōdo est
 notādū ex dīc̄ p̄bi h̄ q; idē respectu eiusdē nō pōt
 eē diffiniēs z diffinitū. vñ si. a. cadat i diffōne ip̄s^o
 b. ipo^l ē q; ip̄s. b. cadat i diffōne ip̄s^o. a. q; tūc idē
 eēt magis z min^o notū respectu eiusdē. z idē eēt p̄i
 us z posteri^o respectu eiusdē. Nā ptes diffōnis sūt
 p̄ores diffinito. Itē qñcūq; in diffōne alicui^o pōit̄
 aliqd̄ diffinibile ponēdo loco ip̄ius diffinibilis suā
 diffōne erit diffō v̄ior z exp̄sior. ut p̄z p̄ p̄hs i mul
 tis locis. s; si i diffōne ip̄s^o. b. cadat. a. ponēdo dif
 finitiōne ip̄s^o. a. loco ip̄s^o. a. diffō ip̄s^o. b. erit v̄ior.
 si igif̄ i diffōne. a. cadat. b. seq̄ q; i v̄issima z exp̄sa
 diffōne ip̄s^o. b. d; p̄oi. b. qd̄ ē ipo^l. igif̄ ipo^l est q;
 b. diffiniat̄ p. a. z. a. p. b. sic idē diffiniēt̄ p seipsuz.
 Et si dī q; p̄hs z 2^{or} 7° metha^o uolūt utrūq; corre
 latiuoz diffiniri p̄ reliquū. ut p̄z de potētia z actu
 q; utrūq; diffinit̄ p̄ reliquū. Et silr̄ Por. dīc̄ q; q;
 gen^o z spēs s; relatiua. iō vñ diffinit̄ p̄ reliquū. s;
 idē respectu eiusdē pōt eē diffiniēs z diffinituz z ē.
 Hoc ēt v̄i p̄ rōne diffōnis. qm̄ diffō ē cā inotescen
 di. s; vñ correlatiuoz coḡscit̄ p̄ reliquū. s; vñ cor
 relatiuoz diffinit̄ p̄ reliquū. His tñ nō obstat̄ dī
 cēdū ē cū p̄ho h̄ q; idē nō pōt eē diffiniēs z diffini
 tū respectu eiusdē. z h̄ i diffōne cōpleta. q; p̄ diffō
 ne rei cōpletā certificat̄ oīs qd̄ querēs qd̄ ē de ipo
 diffinito. si igif̄ i diffōne cōpleta p̄is poneret̄ fili^o
 z e; tūc si q̄rat̄ qd̄ ē p̄z z r̄ndeat̄ q; p̄z ē q; genuit̄ fi
 liū. adhuc p̄tigit̄ q̄rē qd̄ ē fili^o. q; nō magis not^o est
 fili^o q; p̄z. z si r̄ndeat̄ q; fili^o ē q; h̄t̄ p̄ez. adhuc p̄tin
 git̄ q̄rē qd̄ ē p̄z: z sic nō cessabit̄ qd̄: z sic nunq; erit
 certificatio. attñ forte i diffōne icōpleta pōt vnum
 relatiuoz diffiniri p̄ reliquū. z h̄ uolūt p̄hs. 2^{or} z
 Por. Si v̄o q̄rat̄ q̄lit̄ s; d; relatiuū diffiniri diffōe
 cōpleta. dico q; ul' nō diffinit̄ diffōne cōpleta. ul' si
 diffinit̄ cōplete nō diffiniēt̄ p̄ suū cōrelatiuū. vñ p̄z
 pōt sic diffiniri ul' describi. z h̄ sine suo cōrelatiuo
 p̄z ē ille q; de sua sba gēuit̄ sibi sile i spē. Et qñ dī q;
 vñ correlatiuoz coḡscit̄ p̄ reliquū. igif̄ vñ correla

L. cō. 45.
46. 48.

tiuoz diffinit̄ p̄ reliquū. dico q; nullū cōrelatiuoz
 coḡscit̄ p̄ reliquū. Un̄ dico sic dīc̄ An̄. i logica sua
 q; vñ correlatiuoz coḡscit̄ cū reliquo. s; nō p̄ reli
 quū. qm̄ aliō ē coḡsci cū alio. z aliō ē coḡsci p̄ aliō
 Et si dī q; p̄hs i p̄dicament̄ dīc̄ q; q; diffinite coḡ
 scit̄ vñ relatiuoz diffinite coḡscit̄ z reliquū. igif̄
 vñ relatiuoz coḡscit̄ z diffinit̄ p̄ reliquū. dico q;
 nō sequit̄. q; uey est q; relatiua sil' coḡscunt̄ diffi
 nitue. z hoc vult p̄hs tñ nō cognoscit̄ nec diffinit̄
 vñ per reliquū. vnde aliud est simul cognosci cū
 alio. z aliud est cognosci per aliud.

CS qd̄ uere est sit accēs nulli: z de quo
 ambo z utrūq; : z qd̄ est ex his dicat̄. Ex
 indiuisibilibus itaq; est omne.

L. cō. 30.

C Nec ē 4° ps 2° pticule 2° ptis p̄n^o hui^o cap^o lⁱ. In q;
 p̄hs p̄tractat̄ 2° rōne Par. q; p̄bat q; vna suba so
 la ē z indiuisibilis. z p̄tinet tres pticulas. qm̄ i p̄^o po
 nit̄ 2° rōne Par. In 2° ibi [Quidā aut̄ rōnibus]
 Ponit̄ r̄n̄sionē q̄rūdā ad vñā rōne Par. In 3° ibi.
 [Manifestū aut̄ ē] Rep̄h̄edit r̄n̄sionē ad vñā rō
 ne Par. Rō igif̄ 2° Par. fuit̄ ista. Illō qd̄ v̄e est. i.
 suba nulli est accēs. aut igif̄ illō qd̄ uere est. est di
 uisibile ul' indiuisibile. nō ē dare q; sit diuisibile. q;
 si tūc eē diuisibile diceret̄ de ambab^o p̄tib^o ip̄s^o z
 de utraq; diuisim z ēt de toto cōposito ex p̄tib^o. z
 sic utraq; medietas erit diuisibilis. z eadem rōne
 utraq; medietas medietas erit diuisibilis. z sic in
 ifinitū. s; h̄ ē ipo^l. s; ipo^l ē q; illō qd̄ v̄e ē. s; suba sit
 diuisibilis. s; ē indiuisibilis. z p̄ p̄hs ē vna sola suba
 z sic nō erūt ml̄ta. s; tñ vñū. Un̄ breuit̄ hec ē rō.
 Illō qd̄ ē. s; ens est suba. q; digni^o ē q; sit suba q; ac
 cidēs. s; ip̄a suba nō pōt eē diuisibilis. q; tūc eadē
 rōne utraq; medietas eēt diuisibilis. z utraq; me
 dietas medietas. z sic i ifinitū. uel saltē deueniret̄
 ad indiuisibilia. i. ad p̄icta. z sic corp^o cōponeret̄ ex
 p̄ictis. z sic oē qd̄ ē erit ex diuisibilib^o. z sic relinq
 tur q; illō qd̄ v̄e est. s; suba sit indiuisibilis. z p̄ p̄hs
 tñ vñū ē. z sic nō erūt ml̄ta. Dic̄ igif̄ p̄hs sic. Sed
 si qd̄ v̄e est. s; suba sit accēs nulli. z supple illō qd̄
 v̄e est sit diuisibile i ptes. tūc illō. s; eē disibile de q;
 dñr ambo. i. ambe ptes p̄iunctim de eodē diceret̄
 utrūq;. i. utraq; ps diuisim z qd̄ ē ex his. s; cōposi
 tū. z sic erūt ptes diuisibiles z totū diuisibile. uel
 p̄cederet̄ i ifinitū. ul' tādē deueniret̄ ad indiuisibi
 lia. s; p̄cedē in ifinitū ē icōueniēs s; eos. igif̄ suba
 diuideret̄ in indiuisibilia z cōponeret̄ ex indiuisibi
 libus. z omne qd̄ est erit ex indiuisibilib^o. qd̄ ē ipof
 sibile. ergo suba que ponit̄ ens est indiuisibilis. z
 per consequēs est tñ vna.

Quidā at̄ rōnib^o utrūq; acq̄escūt. Quic
 qd̄ qm̄ oia vnum sunt. si qd̄ est vnum si
 gnificat̄: qm̄ est: z quod non est.

C Nec ē 2° pticula 4° ptis 2° pticule 2° ptis p̄n^o hui^o
 cap^o lⁱ. In q; ponunt̄ r̄n̄siones q̄rūdā ad rōes Par.
 z dicit̄ q; qdā p̄senserūt p̄me rōni Par. Un̄ pp̄ p̄^o
 rōne Par. p̄cesserūt q; oia s; idē vñū. z q; nō sunt
 ml̄ta entia. z sic r̄ndebāt acq̄escēdo p̄ni illi^o rōnis.
 Rō v̄o p̄^o Par. ē sup̄^o posita. s; q; qd̄ ē p̄ter ens est
 nō ens. z h̄ac rōne p̄bat̄ isti sic. Si oē ens ē vñū ut
 p̄bat̄ rō Par. tūc si ml̄ta sūt sequit̄ q; illō qd̄ ē nō
 ē. z sic p̄dictoria v̄ificarent̄ de eodē. qd̄ est ipo^l. z
 q; h̄ seq̄tur ip̄i p̄bat̄ sic. Si qd̄ est. i. ens vñū signifi
 cat. ita supple q; oē ens ē vñū si det̄ q; ml̄ta s; seq̄t̄

L 3

q̄ aliqd est p̄ter illd̄ vnū cui soli cōpetit eē. q̄ illud qd̄ nō ē illd̄ vnū ē ex q̄ ml̄ta sūt. z illd̄ ē nō ē ex q̄ nō est illd̄ vnū cui soli cōpetit esse. z sic sequit̄ q̄ si oē ens est vnū z multa sūt q̄ idē sil' est z non est.

C Si autē que decisionis indiuiduas faciētes magnitudines.

C Rōni vō 2^a Parme. r̄ndebāt aliq̄ p̄cedētes q̄ cor- pora cōponant̄ ex indiuisibilib'. Un̄ isti posuerunt aliq̄s magnitudines indiuisibiles ex qb' cōponunt corpora. z hec fuit opinio democriti. Istā igit̄ r̄nsio- nē ad scd̄am rōnē Parm. nō ip̄robat hic p̄s s̄ in p̄ de ḡnatiōe z ēt tertio celi z mūdi. q̄re hec p̄trāleo.

C Manifestū āt est: z qm̄ nō uey est: qd̄ si vnuz significat qd̄ ē: z nō possibile ē sit̄ d̄ dictionē eē nō erit nihil: qd̄ nō est. Nihil enī p̄hibet qd̄ nō ē nō simplr eē s̄ nō ens aliqd eē: qd̄ nō ē. Dicē igit̄ eē ip̄m qd̄ ē ni- hil aliqd erit aliud: vnū oia eē icōueniēs ē. Quis enī adiscit ip̄s qd̄ ē: nisi qd̄ uere ē: aliqd sit. si aut̄ B: nihil t̄m p̄hibet ml̄ta que sūt eē: sic dcm̄ est. Qd̄ qdē igit̄ sic vnū eē quod est: impossibile sit: manifestuz est.

C Hec est 3^a p̄ticula 4^a p̄tis 3^a p̄ticule 2^a p̄tis p̄n^l hui' capli in qua p̄s rep̄hēdit r̄nsionē ad p̄^m rōnem Parm. Un̄ r̄nsio ad p̄^m rōnē Parm. fuit p̄cedēdo q̄- nē. s. q̄ ens est t̄m vnū. z rō r̄nsiōis est. qz si ens si- gnificat t̄m vnū: sic q̄ oē ens est vnū. z nō est possi- bile d̄dictoria sil' iēē eidē. nec ē q̄ illd̄ qd̄ nō ē il- lō vnū qd̄ ens significat sit nō ens. z sic ul' erit ens p̄ter illd̄ vnū. Un̄ dicit p̄s rep̄hēdēdo istā rōnez q̄ manifestū est qd̄ nō est uey. nec sequit̄ q̄ si ens significat vnū. s̄ est si hec sit vā. oē ens est vnum. z hec sil'r. ipol' est d̄dictoria sil' uerificari de eodē. q̄z uis oē ens sit vnū qd̄ pp̄ hoc non sequit̄ q̄ illd̄ qd̄ nō est illd̄ vnū nō sit ens. ul' qz nihil p̄hibet illd̄ qd̄ nō est aliqd. i. illd̄ a q̄ negat̄ aliqd̄ p̄tentū sub ente sicut suba negat̄ ab acc̄ite eē ens simplr. Nā acci- dēs est ens: z t̄m aliqd̄ p̄tentū sub ente. i. suba uere negat̄ ab acc̄ite: q̄z uis illd̄ qd̄ nō est illd̄ ens non sit aliqd̄ ens. i. q̄z uis illd̄ a q̄ negat̄ suba nō sit illd̄ ens accipiēdo ens simplr. i. suba. est t̄m ens simplr p̄t̄t opponit̄ ei qd̄ est purū nihil. dicē igit̄ oia esse vnū z q̄ nō sūt multa. ul' q̄ aliqd̄ est qd̄ nō ē sim- pliciter aliqd̄ ab ente est. z si oē ens sit vnū est icon- ueniēs. Un̄ ista p̄ntia non ualet. oē ens est vnum z idē nō sil' est z nō est. igit̄ oia sūt vnū: sic q̄ non sūt multa: nec ualet ista p̄ntia. oē ens est vnū z ml̄ta sūt. igit̄ aliqd̄ qd̄ nō est. est ens. hec igit̄ est rep̄- hētio istī r̄nsionis. s. q̄ nō sequit̄: oē ens est vnū z multa sūt. q̄ idē sil' est z nō est. sil'r q̄z uis ens signifi- cet vnū. p̄ncipalr. s. subam. ex B t̄m nō sequit̄ q̄ illd̄ qd̄ nō est illd̄ ens. s. suba sit purū nihil. Et p̄firmat istā r̄nsionē dicēs per sil'e q̄ nullus pōt̄ itelligē ue- re illd̄ qd̄ uere est. nisi illd̄ qd̄ uere est sit aliqd̄. z s̄ nō obstāte nihil p̄hibet multa eē quoz qd̄libet est aliqd̄. q̄ eodē mō q̄z uis nō possit̄ itelligi illd̄ qd̄ vē est nisi illd̄ qd̄ uere est sit vnū. t̄m s̄ nō obstāte p̄nt̄ ml̄ta eē quoz qd̄libet est vnū. **C** Deinde p̄s ifert d̄ p̄dictos p̄hos q̄ oia eē vnū sicut ipsi dixerūt. s. ita q̄ nō sūt multa nec ml̄titudo aliq̄ est ipol'. In- telligēdū q̄ dictū p̄hi B cōstitit in B. s. q̄ nō sequit̄ oē ens est vnū. q̄ nō sūt multa entia quoz qd̄libet

est vnū. nec sequit̄: oē ens est vnū igit̄ illd̄ qd̄ non est illud vnū: est nō ens. sicut nō sequit̄ ois hō est aīal ergo oē qd̄ nō est illd̄ aīal: nō est hō. z B idē. qz p̄dicatū in ul'i affirmatiua hēt suppositionē p̄fusā t̄m sed cū addit̄ ly illd̄ facit terminū cui addit̄ sta- re determinate. z sic est fallacia figure dictionis in cōmutādo vnā suppositionē in aliā. quare z ē.

C Capl'm 2^m tractatus scdi in quo destruuntur erro- res nāliter loquētium de p̄ncipijs rerum nālium.

Sicut āt p̄fici dicūt: duo mōi sūt.

S hi qdē enī vnū faciētes qd̄ ē corp' subiectuz aut triū aliqd̄ aut aliō qd̄ est igne densius. aere autē subtilius.

C Istō est 2^m capl'm hui' tractat' scdi. In q̄ ponunt̄ z reprobant̄ false opiones antiquoz nāliter loquēti- um de p̄ncipijs rez nāliti. z p̄tinet tres ptes p̄n^l quarū p̄me due sūt solū narratiue. tertia vō est de claratiua: z in p̄^a pte narrant̄ opiones ātiquoz nālī- ter loquētū. In 2^a ibi. Uidet̄ aut̄ Anaxagoras. J Ponunt̄ motiua z euasidēs Anax. In 3^a ibi. Si igit̄ infinitū. J Improbant̄ false opiones nāliter lo- quētū de p̄ncipijs rez nāliti. z spāliter improbat̄ opio Anaxagore. P̄tia ps p̄tinet tres p̄ticulas. qz in p̄^a narrat p̄s opiones diuersas ponētū vnū p̄n- cipitū māle t̄m. In 2^a ibi. Alia aut̄ generāt. J Nar- rat modos diuersos ḡnatiōis entitū ex illo vno p̄n- cipio. In 3^a ibi. Qd̄ aut̄ dicūt J Ponit opionē po- nētū qd̄amō vnū p̄n^m z quodamō ml̄ta z moduz ḡnatiōis entitū ex illo vno p̄n^o uel ex illis p̄ncipijs. In p̄^a igit̄ p̄ticula huius p̄tis narrat p̄s diuersas opiones ponētū suū p̄n^m māle t̄m dicēs q̄ sic nā- les dicūt: duo sūt modi ponēdi p̄n^m. qm̄ aliqui di- cūt q̄ est vnū p̄n^m māle oīuz z q̄ illud est corp'. z aliq̄ dicūt q̄ s̄ plura p̄n^m mālia. z dicētū vnū p̄n^m māle oīuz. qdā dicūt aquā eē p̄n^m oīum. qdā aerē: qdā ignē. qdā vō aliqd̄ mediū iter aerem z ignē. ut dēfius igne z s̄tūli' aere. Un̄ notādū q̄ isti d̄nr nā- liter loquētes. eo solū. qz p̄cesserūt motū eē. Notā- dū ēt s̄ 3^a p̄^m q̄ qui dicūt p̄n^m eē vnū t̄m. dicūt ens eē vnū t̄m. z qui dicūt p̄n^m plura eē. dicūt entia eē plura. z eē qui dicūt pl'a eē entia: dicūt pl'a eē p̄n^m. Et rō hui' est qz qui dixerūt vnū p̄n^m māle t̄m. nō poterāt dicē plura entia eē. qz entia nō distiguunt̄ nisi per sua p̄n^m. sed qui dixerūt pl'a p̄n^m eē poterāt pp̄ distinctionē p̄n^m ponē plura entia eē. z eē qui posuerūt pl'a entia eē cū pluralitas nō sit sine disti- ctiōe p̄n^m ipsi habuerūt ponere pl'a p̄ncipia esse.

C Alia autē ḡnant dēsitare z raritate ml̄ta faciētes. Hec āt sūt p̄ria. ul'r āt excellētia z defect'. sic magnuz dic̄ plato z paruz: nisi q̄ hic qdē. h. facit māz. vnuz āt spēs Alij vō vnum quidē subiectum māz cō- traria autem differentias z species.

C Hec est 3^a p̄ticula p̄^a p̄tis p̄n^l hui' capli i qua p̄s narrat diuersos modos ḡnatiōis entitū ex illo vno p̄n^o dicēs q̄ qdā posuerūt ḡnationem alioy ex illo vno p̄n^o fm̄ raritatē z dēsitatē. Un̄ dixerūt q̄ p̄s solū q̄ illd̄ corp'. qd̄ ponit̄ eē p̄n^m si p̄dēsat̄ ḡnatur terra. z si fiat rarū ḡnat̄ aqua. z si fiat rari' ḡnatur aer. z si fiat magis rarū ḡnat̄ ignis. sic q̄ idē corp' in actu nulla suba sibi adueniēte sit aliq̄ terra: ali- q̄ aqua: aliq̄ aer: aliq̄ ignis. z sic isti posuerūt

Z. cō. 31.

Z. cō. 32.

opio nālī
loquētium
quaz disti-
fius iuētes
i probemo
meipa. ca. z

Notabile.

De pio plato
no,

vnū subm z duo tria. Alij aut posuerūt gnationez
rez ex illo vno pn° fz magnū z parū. dixerūt enī
qz ex hz qz sit mai° ul' min° sit gnatio. z qz diuersitas
rez ē p hz qz vna ē maior alia vō mior. z hz fuit opio
plato. di. magnū z parū ē pn°. dīa tñ ē iter pla.
z istos. qz plo posuit magnū z parū ē māz z vntū
tertiū ē forma magni z pui. alij vō posuerūt eoz: ut
puta qz vntū sbz ēēt mā z qz tria ēēt foze illi° shti.

Quidā aut ex vno iheretes prietates
segregāt: quēadmodū Anaximā dros di
xit: z quēqz aut vnū z multa dnt ēē sicut
Empe. z Anaxag. Ex cōmixtiōe nāqz se
gregāt alia. differūt aut ab iuicē in eo qz
hic circulationē facit hoz: hic aut semel:
z hic quidē infinitas similes partes z tri
as. illi vō uocata elementa solum.

Hec ēz ptiā p° parū pn° hui° capli i qz pōit opio
ponētū qdāmō vnū pn° z qdāmō mlta. z modus
gnatōis entū ex illo pn° uel pncipijs. z ēt ponit di
uersitas iter opiones sic opinatiū. Unī isti posuerūt
vnū pn° p zfusionē. s. vnū chaos z fusū: z posuerūt
pla pn° p resolōnē. qz ex illo vno pn° dixerūt segre
gari qdā alia pn°. ex qz res nāles gnarent. Unī q
dā posuerūt vnū pn° oium. z ex illo vno pn° segre
gant pexites prietates i illo vno ut dixit anaximā
dros z sui seqces z nō solū iste s; ēt multi alij. sic
Empe. z Anax. nā isti dixerūt oia ēē mixta z oia ista
postea segregari ex qru segregatiōe dixerūt alia fie
ri. atqz Empe. z Anax. dnt. p qz Empe. posuit oia
ēē mixta ad iuicē fz tps determinatū. z postmodū
segregari ab iuicē fz tps determinatū. z itez oia po
stea redire i mixtionē z zfusionē pōre z iterū segre
gari. z sic infinities. Anax. vō posuit qz oia erāt istū
z fusa p tps istū. s; itell's. postea icēpit ex hē z disti
guē illa ab iuicē. s; illa exctio nūqz cessabit s; dura
bit in infinitū. z iō fm Empe. mūdus infinities gnaf
z infinities corūpit. s; fm Anax. mūdus solū est se
mel fact° z nūqz corūpit. Alia dīa iter eos ē. qz
Empe. posuit qtuor elta. s. ignē: aerē: aquā z terrā
ēē pn° oiaz aliarū rerū nāliū ut carnis z ossis: z sic
de alijs corpib° p silū ptiū. sed Anax. posuit infini
ta corpa silū ptiū ēē pncipia: ut infinitas ptes car
nis z ossis. Unī Anax. posuit qz corpa p silū ptiū
ut caro os z medulla sūt pncipia eltoz ut ignis ae
ris z c. Et etiā oium alioz. sed Empe. posuit qz qtu
or elta sūt pn° corpoz p silū ptiū z pōra eis. Unī
sciēdū qz Anax. posuit infinitas ptes tā files qz tri
as in qlibet. z iō nunqz pfecte segregabit. iō dixit
qz segregatio durat in infinitū. Empe. vō posuit oia
qtuor elta in quolibet. z qz illa aliquādo oio segre
gantur z iterum cōmiscēt. sic in infinitum.

Empedo.
ogri. genun?

ana. opio,

Empe. re
cte opinat°
est principia
esse qtuor
et emē.

L. cō. 33.

Vidēz at anax. sic infinita opiarū: ut accipi
at cōez opionē phisicoz ēē uerā tāqz nō
fiat nullū eoz: ex eo qd nō ē. pp hz enī sic
dnt z erāt sil' oia z fieri hmōi statuerūt al
terari. alij at zgregatiōez z segregatiōez.

Hec est scōa ps hui° capli. z est solūmō narratiua
in qua ponunt motiua z euasiones Anax. d. qdlibet
ēē in qlibet. z pntet hec ps duas pticulas. In p°
ponuntur motiua seu rōnes Anax. pp que posuit
quodlibet ēē in qlibet. In 2° pticla ibi. S; pp di
uersitatē. Jponunt due euasiones Anax. per qz eua
sit qdā que videbant ēē ē eū. p° s; pticla pōit duo

motiua anax. p° motiū fuit. qz fz cōez opionē oī
uz phoz ex nō ente nō sit aliqd. z p pns ex nō igne
non sit ignis. nec ex nō aere sit aer. Lū g ex igne sit
aer: seqtur qz aer erat in igne. z eadē rōne in igne ē
aq. z sic d oib° alijs. vñ cū qdlibz cōp° fiat ex corpe
ul' igne p vnā tñsmutationē ul' ples ut ipi dixerūt.
z ex nō ente nō sit aliqd. o; qz qdlibet sit i qlibet z
ita nihil sit simp°. qz illd qd pexistebat nō sit simp°
vñ Anax. z sui seqces dixerūt qz oia erāt p in qdā
chaos z fuso. z dixerūt qz fieri idē ē qd alari. z iō
nihil sit simp°. alij aut dixerūt gnationē z corrupti
onē nihil aliud ēē qz zgregationē z segregationē.

Ampli° ex eo qz fuit ex alterutris tria.
Inerāt g. si enī oē qd est sit: necesse est fie
ri: aut ex his que sunt: aut ex his que nō
sunt aliqd. Hoz at illd qd est ex his que
nō sunt aliqd fieri ipote est. De hac enī
zueniūt opiones oēs qui de nā sunt. Re
liquam iam contingere ex necessitate pu
tauerunt: ex his que sunt z insunt fieri.

Scōm motiū Anax. pp qd dīc qdlibet ēē in qlibet.
z fuit h. vnū trioz est i reliq. s; magis pōt res
ēē in qlibet alio qz in suo trioz. g qdlibet est in qlibet.
qz aut vnū trioz sit in reliq. pbat sic. vnū trioz
sit ex reliquo. sed qd sit ex alio est in eo. qz alr
fieret ex nihilo. ergo vnū trioz est in reliquo.

Sed pp puitatē magnitudinū ex isensi
bilib° nobis. vñ dnt esse in oē misceri: pp
id qd oē ex oī videbāt fieri. Appere autē
dīa z appellari altera ab iuicē ex magis
supabūdātū pp mltitudinē imixtura infini
nitoz. sincere qdē enī totū albū aut nigz
aut carnē. aut os non esse. sed qd pl° vnū
quodqz habet hoc videri esse nārei.

Hec ē 2° pticla 2° ptijs pn° h° capli. In qz ponit due
euasiones Anax. p qz euasit qdā q videbāt ēē ē eū
qru p° est. qz posset aliqs dicē qz ad sēfū appet qz i
aere nō sit ignis nec caro. z ita appet ad sēfū qz ca
ro sit: z tñ nō ex aere. z sic ē sēfū qz caro sit ex aere
z sic ē sēfū qd qdlibet sit i qlibz. Ad hz rīdet Ana.
d. qz qdlibz ē i qlibet s; pp puitatē ptiū latet sēfū.
z hec ē ei° p° euasio. 2° ei° euasio ē. posset enī aliqs
dīe qz si infinite ptes carnis z ossis sūt i aere nō erit
maior rō qre dicat aer qz caro ul' os. Ad hz rīdet
d. qz hz ē: qz dnoiatio sit a supabūdātū. vñ i aere pl°
ē d aere qz d carne. iō vnū dī aer z nō caro. z aliō
dī caro z nō aer. Unī dnt qz nihil ē totū purū albū
ul' nigz aut caro pura. s; qlibet ps extimat de nā
illi° qd magis est i ea. S; h dubitat. qz si in carne
sūt infinite ptes aeris cū vnū infinitū nō sit mai° alio
nec infinita sūt plā infini sequit qz in carne nō ē pl°
de carne qz de aere. z sic nō magis diceret caro qz
aer. z sic ptingit arguē de qlibet alio. qz i qlibet sūt
infinite ptes cuiuslibet. z per pns nō est aliqd in ali
quo p p dntū. z sic vnū qd qz noiabit noie vnuscu
iusqz. C dntū igr qz ptes sūt duplices. s. actuales
z potētiales. z uoco ptes actuales illas q pnt eā i
actu sepato sic qz possit p se existē. z ptes potentia
les uoco illas ptes q nō pnt sepate existere: s; i exi
stūt toti. z tē dico qz ptes actuales inf' qru qlibet
ē ex aliā totalr nō sūt i aliq finito. s; ples tales p
tes sūt i vno qz i alio z a plib° pti° actualib° deno

Primum
motuum
anax,

L. cō. 34

Scōm mo
tuus anax,

Pria eua
sio anax.
Scōa eua
sio.

Dubium,

L 4

mias res s3 Ana. Illud enim qd sc ptes ptes actuales
carnis q3 ossis di caro z no os. s3 a plalitate ptius
pöliu no fit dnoiatio. q3 isti ptes cuiuslibet sunt i
vnoquoq3 fm Anaxa. z id in nulla re sunt plures
partes vni rei q3 alteri. z sic fit denominatio a su
perabundatia taliu ptium fm Anax.

C Si igitur infinitum fm qd infinitum ignotum est
fm multitudinem qdē z magnitudinem infi
nitū igitur q3tū ē qdā. Scdm spēs aut infi
nitū igitur qle qdā ē. Principijs aut infinitis
existētibus z fm multitudinem z fm speciem
ipote ē qd sūt ex his cognoscere. Sic enim
cognoscere compositus arbitramur: cū
cognoscimus ex quibus z quantis sit.

C Nec ē 3^a ps pñ^h hui⁹ capli z ē declarativa. i qd pbs
p dicit falsis opinionibus naliū loqntiū de pncipijs re
rū naliū. z ptiēt gñq3 ptiēlas. qm i p^a declarat qd
pñ^a rez naliū nō sūt infinita. In 2ª ibi Amplius si
ola. J pbat qd nō qdlibet ē i qlibet. In 3ª ibi Ad
huc si eēt. J pbat qd nō qdlibet pōt segregari a qli
bet. In 4^a vō ibi Ad recte at. J pbat qd nō qdli
bet gñat ex suo silī s3 spēs. In 5ª ibi Digni⁹ at. J
pbat qd meli⁹ ē ponē pñ^a finita q3 infinita. In p^a igit
ptiēla hui⁹ ptis iprobat opinio Ana. z Demo. z alio
rū ponētū pñ^a infinita. z pbat qd pñ^a rez naliū non
sūt infinita. z ē. xj^a qd hui⁹ li. qd pbat dupl^r. p sic. Oē
cōpositū ex pncipijs infinitis ē igitur. ita qd nō pōt sciri.
s3 res nales nō sūt igitur cū de eis possit eē scia. igit
res nales nō sūt cōpoite ex pncipijs infinitis. z p pñs
nō sūt infinita pñ^a rez naliū. maior declarat. qd oē
cōpositū ex pncipijs nō scibilibus ē igitur. qd p3. ga
res hñs pñ^a nō cogscit pfcē nisi ex cognitōe suoz
pñ^{oz}. s3 oē cōpositū ex pncipijs infinitis ē cōpo^m ex pñ
cipijs nō scibilibus. s3 oē cōpositū ex pncipijs infinitis
ē igitur. mior hui⁹ psilli dclat qd infinitū s3 qd infini
tū igitur ē z nō scibile. qm infinitū s3 multitudinē aut
magnitudinē ē q3tū igitur z infinitū s3 formā aut qd
ditatē ē qle igitur. hui⁹ rōnis p pōit pbd mioris hu
ius psilli. 3° pōit maior pñ^h silī cū sua dclatiōe.

C Adndū fm 2° qd hec rō est logica. qd i hac rōe
accipiunt ppōnes declarate i logica. qm p poste^r
Declaratū ē qd pñ^a nō sūt infinita qd infinita sūt igitur. z
ēt qd si pñ^a eēt infinita nō ptiēt aliqd sciri. p tāto
igit dī b rō logica. qd i ea sūt accepte ppōnes dclā
rate i logica. Adndū ē s3 2° b qd logica usitat^r
dupl^r. vno mō fm qd est istrz didēs uey a falso. z
iste modus ē ppri⁹. Alio⁹ usitata^r logica i sciētijis
fm qd illa sūt qd dclata i logica accipiunt p maxis i
destruēdo aut pstruēdo aliqd. z ista pnsideratio cū
usitata i artib⁹ ptiēlarib⁹ ē nō ppa. In arte vō ulī. i.
i p^a pbia est ppa. z istā eādē sniam 2° narrat. vij.
metha⁹ 2°. Circa qd dcm ē itelligēdū qd logica
usitata i scijs ml^rtip^r. vno⁹ fm qd logica dirigit itel
lectū i actū sillogisādi ul^r dmrādi z s3 i qdūq3 mā
idmter. Un si fiat dmratio mathe^a ul^r nalis i pp
is t^mis math. ul^r scie nalis qd itellec⁹ recte z arti
ficial^r sillogisēt ul^r dem^ret s3 hēt a logica dirigitē
itellec⁹. z sic usitata^r logica tāq3 instrm. z iste mo
dus usitandi logicā ē ppri⁹ modus logice qd sola
logica dirigit hoies i actū arguēdi. alio mō usitata^r
logica i sciētijis fm qd aliq⁹ ppō declarata i logica
accipit maior ul^r mior i pbādo aliqd i alijs sciētijis
ut si i mathe^a ul^r i scia nali neget aliq⁹ ppō qd pōt p
bari p dclata i lo^a tē rō sumēs aliqd dclatū i lo

gica ad illō pbādū ē rō logica. z iste modus ar
guēdi ex dclat^r i logica nō ē ppri⁹ i sciētijis ptiēla
rib⁹ qd scie ptiēlares pcedūt ex pprijs. Illa aut q
sūt declarata i logica sūt cōia. s3 qd sic logica: ita
z p^a pbia ē de cōib⁹. iō cū aliqd dclatū i logica
assumit i p^a pbia ad pbādū aliqd ē modus ppri⁹
qd ppriū ē p^a pbie pcedē ex cōib⁹: cuiusmodi sūt
illa qd dclata sūt i logica. nec ē imaginādū qd logi
ca ut ē istrm sive ut ē utēs seu declarans sit alia z
alia res. imo eodē hitu quē didici ul^r docui utoz cū
sillogisō ul^r demōstro in alijs scijs. C S3 dubitat^r
sup h⁹ qd dī. s. qd oē cōpositū ex pncipijs infinitis est
igitur. istō nō vī uey. qd oē cōpositū ex ptrib⁹ i
finitis cū cōpositū sit distibile i infinitū. sed ptes sūt pñ^a
totū. s3 si oē qd cōpositū ex pncipijs infinitis sit igitur.
sequit qd oē cōpositū ē igitur. z sic de cōposito nō pos
set eē scia. qd ē falsū. igit z ē. C Dicēdū qd qdā sūt
ptes qlitatie. z qdā sūt ptes q3titatie. ptes qli
tatie sūt ptes diuersay rōnū ut sūt mā z for^a. de
qb⁹ ptrib⁹ vificat illō cōe dcm. s. qd ad h⁹ qd ex aliq
b⁹ duob⁹ fiat vnu p se. opz qd alter sit act⁹ z reliquū
pō^a. s3 ptes q3titatie sūt ptes eiūsdē rōnis z tales
sūt duplices. qm qdā sūt actuales z qdā pōles. p
tes actuales uoco illas qd pñt pfecte existē separis
ut sūt mima nalia ul^r ptes maiores ptrib⁹ mimis nā
lib⁹. ptes pōles uoco illas qd nō pñt sepātī existere
ut ē ps mior: mimo nali eiūsdē spēi: ut caro mior
carne mima potēte p se existē. tūc dico qd oē cōpo
sitū ex pncipijs uel ptrib⁹ infinitis qlitatie ē igitur. qd
ad h⁹ qd totū cogscat opz cogscē oēs suas ptes qli
tatie. si vō loquam^r de ptrib⁹ q3titatie actuali
b⁹ sic ēt dico qd ad h⁹ qd cogscat opz p cogscē oēs ta
les ptes q3titatie actuales. s3 ad h⁹ qd totū cog
scat nō opz cogscē oēs suas ptes q3titatie pō
les. Ad rōnē igit dico qd oē cōpositū est cōpositū ex
pncipijs ul^r ptrib⁹ infinitis q3titatie pōlib⁹. s3 nullū
cōpositū cōpositū ex infinitis ptrib⁹ qlitatie nec ex infinitis
ptrib⁹ q3titatie actualib⁹. z id nō sequit qd de cō
posito nō possit eē scia: qd ptes cōpositi ex qru⁹ cogni
tiōe depēdet cognitio totius nō sūt infinite.

C Ampli⁹ at si necesse ē cui⁹ ps ptiēt q3tū
cūq3 eē fm magnitudinē z puitatē z ipm
totū ptiēt. Dico at taliū aliq3 ptiū in quā
cū istū didit totū. Si at ipote ē aial ut plā
rā q3tācūq3 eē s3 magnitudinē z puitatē
māifestū ē: qm nec ptiū q3libet. erit enim
totū ptrib⁹ sūte. Caro aut z os z hmoi p
tes sūt aial z fruct⁹ plātaz. Māifestū igit
qm ipote ē carnē aut os aut aliqd aliō q3
tūcūq3 eē magtudie aut i mai⁹ aut i min⁹

C Scdo pbat eadē p sic. totū z ptes psequūtur se in
magnitudie z puitate finitate z infinitate t^miatōe
z itermiatōe. s3 nullū cōpositū nāle est infinitū ut
p3 iducēdo. i oib⁹ igit nullū cōpositi nāles sūt ptes
infinitē. nec pñ^a infinita. igit pñ^a rez naliū nō sūt infini
ta. vñ qd al^r z plāta. z sic de alijs reb⁹ nali⁹ sūt ter
miata i magnitudie z puitate. iō ptes rez naliū ut
caro os medulla z h⁹ sūt t^miatā i magnitudie z p
uitate. Adndū fm 2° h⁹ qd qdā sūt ptes fm
q3titatē z qdā fm qlitatē. z ptes s3 q3titatē sūt du
plices. qd qdā sūt i toto i pō. z qdā sūt i toto i actu
ptes i pō^a sūt ptes ierites qd nō pñt sepātī existē.
s3 ptes i actu sūt ptes qd pñt sepātī existē. cū igit dī

2. cō. 35.
3 dē. 2. me
ip. cō. xj.

Prima rō
ip. cō. 35. opt
monē an. z
ē. xj. concto
huius. 14.

3 dē. 8. pbi
cō. 70. 2. 2.
metha. cō.
35. idem. z.
meth. cō. 26.

Dubium.

Tertia rō

Responsio

2. cō. 26.

cit pbs qd ptes z totu sequuntur i mēsurā siue i ma-
gnitudie z puitate. istō ē itelligēdū de ptiōibz qz qzti-
tate q actu existūt i toto. z h itelligit. p. d. Dico at
taliū ptiū i qz cū isit didit totū. vñ ptes i qz totū
didit q pnt existē postqz dise sunt a toto dñr ptes
i actu. nō qz sint i actu diuise a toto s; qz pnt manē
post actualē dionē a toto z i nllō finito sūt h^o ptes
ifinite. Itelligēdū tñ q ptes q nō pnt sepati exi-
stē dñr ptes i po^o distiguēdo po^o actualitatē se-
patiōis nō q actu existūt. nā h^o ptes actu existūt.
sed nō existūt sepatiz: nec etiā pnt sepati existē. z
iō dñr partes i po^o. qz nunqz pnt hie actū sepatū.

T. 4. 27.

Ampli^o si oia isūt qdē hmōi iuicē z nō
fūt: s; segregātur cū isint. Dñr at z a pli-
mo. Sit at ex qlibet qdlibet: ex carne aq
segregat z caro ex aq. oē at corp^o finitū
relecat a corpe finito. māifestū ē q nō cō-
tigit i vno quoz vnūqdqz eē. Remota
eni ex aq carne: z itez alia facta ex reliq
segregabit: qzuis sp mior erit segregata
s; tñ nō excellit magnitudo a puitate. Qz
siqdē stabit segregatio: nō oē i oi inerit.
in reliq eni aq nō ierit caro. Si vō nō sta-
bit: s; hēbit sp remotionē infinita magni-
tudine equalia finita inerunt infinita fm
multitudinem: hoc aut impole est.

Tertia rō i
probāt op
tio, ana.

Hec ē 2ª ptiō 3ª ptiō pñ^o hui^o capli i q destruit
aliō dcm Ana. s. qdlibet eē i qlibet. vñ pbat q nō
qdlibet ē i qlibet. z hec ē. xij^a q hui^o li. ad quā pba
dā pbs p recitat i breui totā opionē Anax. d. qz si
qdlibet sit i qlibet z res nō fiat de nouo. s; solū se-
grent ea q pti^o fuerūt i actu z res denoiet a sup
abūdāt i ea z qdlibet fiat ex qlibet. hec oia sūt de
opione Ana. Cū his assumit pbs qdā necium z
ē q a corpe finito nō pōt segregari corp^o finitū s;
solū corp^o finitū z finities. ex q p3 q oē corp^o finitū
pōt psumi p ablationē corpis finitū ab eo mltoties
accepti. Et tūc arguit sic. accipiat corp^o finitū ut aq
z ex ea segreget caro. z itez ex aq residua segre-
get caro. z tūc qro aut illa segregatio stabit. i. ter-
miabit. aut nūqz stabit. i. nūqz termiabit. si ista se-
gregatio stabit. qz tādē i aq nō erit aliq caro. In il-
la eni aq ex q nō pōt segregari caro nō erit aliq ca-
ro z tūc habet ppositū. s. q nō qdlibet est i qlibet.
si vō ista segregatio nūqz stabit. cū aliqñ p segrega-
tionē sit duenire ad carnē mimā q carne nō pōt mi-
nor p se existē. post segregationē illi^o carnis nō se-
gregabit caro mior. z cū illa segregatio pcedat i i-
finitū p te i illa aq erūt ifinite ptes carnis eqles nō
maiores qz sit caro mimā. qz i magnitudie finita s; ptes
ifinite eiusdē qz titat: s; h ē ipole. qz illō ex q
sequit. s. q qdlibet sit i qlibet. Itelligēdū q im-
pole ē q in magnitudie finita sint ifinite ptes fm
nūez eiusdē qz titat qru qlibet sit totalr ex aliā: qz
illa magnitudo excellēt qlibet illaz ptiū i ifinituz
sine oi pportione. z p pñs illa magnitudo eēt ifini-
te pua. cū i oi magnitudie qz tūcūqz pua sint ifinite
ptes eiusdē pportōis. s; i qlibet magnitudie fini-
ta sūt ifinite ptes eiusdē qz titat q sic se hnt qz ps
vni^o ē ps alteri^o. qd p3. qz si aliqō mobile moueat
sup aliqz magnitudinē ptiue i qlibet istati tps mē-
suratis motū mo^o ē i pte magnitudis sibi eqli. qm

Idem. 6.
p. 1. 1. 10.

si i duob^o istatib^o eēt i eadē pte magnitudis gescēt
i tpe itermidio: s; nos supponim^o q ptiue moue-
at. cū igif i qlibet tpe qz tūcūqz puo sint ifinita istā-
tia. sequit q i magnitudie sup quā fit mot^o sint ifi-
nite ptes eqles mo^o. z p pñs ifinite ptes eiusdē qz
titat. s; ille ptes sūt vnite z copulate. qm ps vni^o ē
ps alteri^o. nec ē. qlibet aliaz ptiū totalr ex aliā z c.

Adhuc at si oē qdē corp^o remoto qdaz
min^o necesse ē fieri. carnis at determinata
ē qz titas z magnitudie z puitate. Adani
festum est q ex mima carne nullū segre-
gabit corpus. Erit eniz minus minima.

T. 6. 38.

Hec ē 3ª ptiō 3ª ptiō pñ^o hui^o capli. i q pbat
q nō qdlibet pōt segregari a qlibet. z hec ē. xij^a q
hui^o li. q qdlibet pbat. z fm h hec ptiō ptiue
4° ptes q patebūt suis locis. p igif pbat q sic. Si
qdlibet possit segregari a qlibet. tūc a mima carne
possit segregari aliō corp^o. s; p segregationē corpis
ab aliq finito sit illō a q sit segregatio min^o. igif si a
carne mima possit segregari corp^o segret qz erit ca-
ro mior: carne mima. qd ē ipole. C S; h ē dubitū
qz ista rō vñ supponē qdā s; m. s. q sit dare carnē
mimā qz qlibet caro hēt ptes z qlibet ps carnis ē
caro z ps est mior suo toto. qz qz carnis data est
dare carnē miorē. z p pñs nō ē dare carnē mimā:
z hec ē dubitatio spāl^r de hōgeneis. s. an i ill^o sit da-
re mimū. Quic dubitatioi pōt dupl^r rñderi. p qz
for^o carnis z qlibet for^o nālis tā hōgenea qz ethero-
genea. det miat sibi certū finitū i magnitudie z pui-
tate ita q tal^o for^o s; spēs nō pōt p se pficē māz mio-
rē. z sic ē dare mimā carnē mimā ieritē. qz qz carnis
data illa hēt pte q ē caro z ps ē mior suo to-
to. qz ē. qz breuit ē dicēdū q i hōgeneis ē dare
mimū nāle p se exñs. z nō tñ ē dare mimū ierñs.
q nō sit dare mimū exñs i hōgeneis. pbat rō du-
bōnis iducte. z q in hōgeneis sit dare mimū p se
exñs. h accipit a pbo h q pōit carnē mimā. z ēt ac-
cipit ex li. de sen. z sen. z ē expōsa itētio 3°. cōmē-
to 3° hui^o. ubi dic q mimū de oi gnato est imiate
qz titat. vbi grā: ut mima ps q pōt eē ignis ē termia-
te qz titat. s. mima ps q pōt eē ignis i actu. z cōmē-
to 2° septimi hui^o dicit 3°. q corpa nālia nō diu-
dunt i ifinitū i eo q sūt corpa nālia. vbi grā. qm p
mū motū i igne ē mima ps q pōt eē ignis i actu. Ex
qb^o appet q de itētiōe 3° est q in nālib^o hōgene-
is ē dare mimū q min^o nō pōt p se existē. C S; po-
nēdo h ē dubitū: an istō sit ex nā itriseca rei. ut. s.
pp h sit mimū dādū. qz nā for^o tal^o spēi: repugnet
repiri i miori mā p se ita q termin^o i puitate sit ex
ipā for^o specifica. ul h ē pp aliqz cām extrisecaz ut
s. pp h sit dare mimū. qz min^o nō posset resistē pti-
nētī. s; stati puerter i ptiōes ut cōiter dī. C Dicen-
dū ē ut mibi vñ q si i hōgeneis sit dare mimuz qz
opz q h sit ex cā itriseca. qz. s. repugnat tali for^o re-
piri p se i miori mā. qz si solū eēt ex cā extriseca. tē
si sit dare mimū qd pōt p se resistē huic ptiōti sibi
prio si deē ptiōes min^o ptiū i duplo. medietas illi^o
mimi posset p se resistē illi ptiōti qd min^o i duplo
sibi ptiat. z sic cū sit dare ptiōes min^o z min^o ptiū
i ifinitū: sequit q nō ē dare simpl^r mimū pp cām
extrisecā. i. pp ptiōtatē ptiōtis. Itē mimū nāle pōt
corrūpi a ptiōte sibi prio: s; ois corruptio q fit a p-
rio ē finis altatōis. qz z ois altatio sit i tpe. illō mi-
mū corrūpēdū a ptiōti prio p tps resistit illi pti-

Tertia rō i
probans rō
nea ana. et
ē. 13. conclusio
puius libz.

Dubium.

Huc du-
bio duplici
respondet

Dubium

Responso.

nēti. s; mīmū p̄tinue debilitat a suo p̄rio. ḡ i meo il
 li^o t̄pis mēsurant̄ alterationē per quā corrūp̄t est
 illō mīmū debili^o q̄s fuit in p̄n^o. z t̄n post illō mīmū
 resistit p̄tinēti p̄^o medietatē t̄pis. ḡ mior v̄t^o
 q̄ v̄t^o mīmū p̄t resistē p̄tinēti: qz q̄cūq; v̄tute data
 minor v̄t^o eiusdē sp̄ei p̄t resistē p̄tinēti per t̄ps q̄s
 vis nō p̄ t̄m t̄ps. An p̄t argui s̄b hac for^a. def mi
 mū nāle qd̄ sit. a. z designet aliq̄ ps ip̄i^o que si esset
 sepata a toto eēt t̄ate v̄tut̄ q̄te v̄tut̄ erit. a. in me
 dio alteratōis per quā. a. corrūp̄t. z sit illa ps. b. t̄c
 b. in p̄n^o alteratōis si eēt sepata eēt t̄ate v̄tut̄ q̄te
 v̄tut̄ erit a. in me^o alteratōis. s; q̄cūq; sunt eqlis v̄
 tut̄ p̄nt eqlit̄ resistē suis p̄rijs. cū ḡ v̄t^o ip̄i^o. a. i me
 dio dicte alteratōis possit adhuc per t̄ps resistere
 p̄tinēti segtur q. b. si separet a toto possit resistere
 p̄tinēti. z p̄ p̄ns. a. nō est mīmū qd̄ p̄t per se resi
 stē p̄tinēti. Et id̄ si aliq; dicat q̄ nō est dare mīmū
 in hōgeneis nisi pp̄ cās extrīsecā. ipe d̄z d̄e q̄ nō
 est dare simplr̄ mīmū: s; d̄z dicē q̄ est dare mīmū
 circūstātionatū. i. mīmū qd̄ p̄t per se resistē p̄tinē
 ti in t̄m sibi p̄rio z p̄ t̄m t̄ps. z isto mō qd̄libet h̄ns
 p̄riū erit mīmū. qz q̄cūq; dato est dare certū tēp^o
 ultra qd̄ nō p̄t durare in p̄tinēti tāta p̄rietate sibi
 p̄rio. z pp̄ h̄ ponēdo simplr̄ mīmū i hōgeneis: me
 li^o ut mibi v̄t est dicē q̄ illō sit ex nā intrīseca ip̄i^o
 for^a q̄ sit pp̄ cās extrīsecā. i. pp̄ p̄rietatē p̄tinēti
 Verūm si auctes nō obstarēt p̄babiliter possit di
 ci q̄ i hōgeneis nō est dare simplr̄ mīmū. qz ex q̄
 hōgenea sunt eiusdē sp̄ei in toto z in qlibet pte. t̄c
 sic toti nō repugnat per se existē ita nulli pti repu
 gnat per se existē. qz q̄cūq; positū p se repugnat
 alicui idividuo alicui^o sp̄ei z repugnat cuilibet idi
 duo eiusdē sp̄ei ut patet. qz oē positū repugnās
 huic albedini repugnat cuilibet albedi. Lū ḡ p se
 existē sit qd̄dā positū z nō repugnat toti hōge
 neo nō repugnabit alicui pti cū qlibet ps sit eius
 dē nāe cū toto. Et p̄firmat: qz repugnātia formal^r
 de qua nūc loquim̄ h̄ est rōne for^a z nāe. z id̄ cū ea
 dē nā sit oium idividuoz eiusdē sp̄ei. sequit̄ q̄ oē
 qd̄ repugnat formalr̄ alicui idividuo alicui^o sp̄ei
 repugnat oi idividuo eiusdē sp̄ei. C Itē si def mi
 mū illō p̄t diuidi cū sit p̄tinuū. Quero tūc aut p
 tes manebūt post diuisionē ul̄ nō. si sic. z cū ps sit
 mior suo toto segtur q̄ est dare min^o mīmo qd̄ est
 ipole. si v̄o def q̄ ptes nō maneāt post diuisionē:
 tūc corrūp̄t statī cōpleta diuisionē z sic corrūp̄ent
 cōpleta diuisionē nllā alteratōe p̄cedēte qd̄ est ipole
 ga corruptio s̄be sp̄ est finis alteratōis. igit̄ non est
 dare mīmū. C Ad auctē p̄bi h̄ p̄t dici q̄ p̄bs sup
 ponit tanq̄ p̄cessus h̄ ab Ana. q̄ est dare mīmū.
 Ana. eni posuit ifinitas ptes cuiuslibet sp̄ei i qlibz
 z id̄ rō vadit sufficiēter p̄ eū. qz ipe p̄cessit q̄ est da
 re mīmū. Et si dicat q̄ p̄bs^o de aia dic. q̄ omniū
 nā p̄statiū determinata est rō magnitudis z augmē
 ti: cū igit̄ caro sit res nālis. opz dare mīmā carnē.
 Dico q̄ p̄bs^o de aia. loquit̄ solū de his que per se
 augent̄: ut sunt aiata p se existētia. in illis eni est da
 re max^o z mīmū. s; caro nō est aiatū per se existē: s; est
 iberēs alteri. In alijs v̄o reb^o nālib^o nō est dare
 max^o z mīmū. qz p̄bs ibidē dic q̄ ignis crescit in i
 finitū p̄ appōnē cōbustionū: z sic nō ē dare max^o
 ignē. qm̄ si daret max^o ignis qui p̄t esse in sp̄e
 ignis: tūc q̄ro an ille ignis possit p̄uertē cōbustibi
 le sibi approximātū i ignē ul̄ nō. si def q̄ sic cū cō
 bustibili p̄uerso in igne sit ignis maior q̄ p̄us seg
 tur: q̄ est dare mai^o max^o qd̄ est ipole. si v̄o def q̄

nō p̄t p̄uertē cōbustibile sibi approximātū i ignē
 istō videt̄ mirabile z ēt ipole. qz q̄to ignis est ma
 ior tāto ē maioris v̄tut̄ z p̄ p̄ns magis p̄t agē i pas
 suz sibi approximātū. nō est ḡ dare ignē maximū z p
 eādē rōne nō est dare mīmū ignē. qz eadē rō de
 max^o z mīmo: ut patet^o de aia. S; dubiū est de
 etherogeneis: ut puta de aia. nō eni v̄t q̄ in illis
 sit dare max^o z mīmū. qz si eēt dare max^o hoiem:
 iste nō possit fieri piguior q̄ p̄us: qz si fieret pigui
 or: fieret maior: z sic eēt dare mai^o max^o: qd̄ est i
 pole. Silr̄ si eēt max^o hō: aliq; possit eū p̄cutē
 sic q̄ caro eleuaret. z sic fieret maior: alr̄ q̄cūq; infla
 tiōe ul̄ eleuatiōe carnis scā moreret: qd̄ est ipole.
 Et eodē mō p̄bat q̄ nō est dare mīmū hoiem: ga
 sic ablata q̄cūq; pte ab eo q̄tūcūq; pua statī more
 ret. aliogn eēt dare min^o mīmo. C Dicēdū igit̄ q̄ i
 hōgeneis nō est dare max^o nec mīmū pole in tali
 sp̄e. t̄n ut in etherogeneis ut in aia est dare max^o
 z mīmū pole in tali sp̄e sic q̄ p̄ augmētatiōez nāle
 in qua qlibet ps aucti auget̄ nō p̄t fieri idividuū
 mai^o in illa sp̄e: nec p̄ dimiutionē nāle in qua qlibet
 ps dinuti est dinuta p̄t fieri idividuū min^o in illa sp̄e
 Lū credo q̄ nō sit dare max^o z mīmū qn̄ p̄ violē
 tiā possit fieri mai^o ul̄ min^o: z ēt p̄ ipugnationez z
 ei^o opp^o possit fieri mai^o ul̄ min^o. qm̄ ipugnatō nō
 est augmētatiō nec ei^o opp^o ē dinutiō: qz augmēta
 tiō z dinutiō nō fiūt nisi qm̄ sit maioratiō ul̄ miora
 tiō in p̄tib^o solidis ut in ossib^o z neruis p̄m qd̄ vult
 An. s; p̄ ipugnationē z macrefactionē nō sit maio
 ratio ul̄ mioratiō in p̄tib^o solidis ut patet māifeste
 Sigs t̄n uellet sustinē p̄^o optēt dicē q̄ tā in hōge
 neis q̄ i etherogeneis ē dare mīmū p se existē z t̄c
 o; dicē q̄ h̄ ē a nā intrīseca z nō solū pp̄ p̄rietatē p̄ti
 nēti. Ad rōes v̄o i p̄riū p̄t r̄ideri iterūdo assūpta
 C Ampl^o at̄ ifinitis corpib^o inest utiq; iaz
 caro ifinita z sāguis z cerebrū. Sepata
 t̄n ab iuicē: nihil at̄ min^o entia sūt que sūt
 z ifinitū vnūquodq;. h̄ at̄ irrōnabile ē.
 C Scdo p̄bat eadē p̄. s. q̄ nō qd̄libet p̄t segregari a
 qlibet. qz si sic t̄c ista segregatiō nūq; cessaret: s; p
 cedēt in ifinitū. z p̄ p̄ns i qlibet eēt ifi^o caro z ifini
 t^o sāguis z ifi^o cerebrū: z ista sunt ab iuicē sepata
 p̄z locū. cū ḡ vnū ifi^o nō sit min^o alio ifi^o segtur q̄
 ifinita caro nō erit mior q̄ totū ifi^o cōpositū ex i
 finita carne z ifinito sāguie z ifi^o cerebro: z sic de
 ifinis. z sic ps nō erit mior suo toto. qd̄ est icōueni
 ens. C An̄ nōndū q̄ p̄^o deducit ad h̄ icōueniēs
 s. q̄ in ifinito erūt ifinities ifinita. qd̄ ē p̄ rōne. s. in
 finita mltiplicari p̄ ifi^o. C S; h̄ dubitat qz ubiq; sūt
 qz sunt ifinita ibi sūt ifinities ifinita ut p̄z: qz in liea
 sunt ifinita pūcta. id̄ in liea sunt ifinities ifi^o pūcta
 qz ablat̄ duob^o pūct̄ adhuc remanēt ifinita pūcta
 z sic q̄buscūq; finit̄ ablat̄ sp̄ remanēt ifi^o. z sic ifi
 nita sūt ifinities ifinita. C Itē in q̄cūq; linea sūt ifi
 nite ptes z in qlibet pte sunt ifinita pūcta. igit̄ in to
 ta linea sunt ifinities ifinita pūcta. C Itē dubitat̄
 sup̄ h̄ qd̄ d̄z eē icōueniēs. s. q̄ ps nō sit minor suo
 toto: h̄ eni nō est icōueniēs ponēdo ifinitū eē: qm̄
 si ponat̄ t̄ps eē ifinitū opz dicē q̄ totū t̄ps p̄teritū
 termiatū ad p̄^o istās hui^o diei nō sit min^o toto t̄pe
 p̄terito termiato ad ultimū istās hui^o diei: z sic nō
 est icōueniēs q̄ pars nō sit mior suo toto. C Ad
 p̄^o igit̄ dicēdū q̄ ifinitū q̄tū ad propositūz spe
 ctat est duplex. s. ifinitū p̄m cōpositionē: z ifinitū
 p̄m extēsiōe. Si eni qd̄libet eēt in qlibet: quod

Quinta rō
 iprobans rō
 nico ana.

Z. 6c. 41.

libet corp^o eēt infinitū f3 cōpōnez. qz cōponeret ex i
 finitis diuersis f3 spēm. nō tñ eēt infinitū f3 extēsiō
 nē. qz nō cōponit ex infinitis f3 extēsiōnē. z tūc dico
 qz istō ē icōueniēs. s. qz infinito f3 extēsiōnē sunt infi
 nite ptes f3 extēsiōnē siue qz i infinito f3 cōpōnez. fi
 nito tñ f3 extēsiōnē sunt infinites finita corpa eqlia
 distincta f3 locū. qz i nullo finito f3 extēsiōnē sē infini
 te ptes eiusdē qzitatē qzū qlibet sit totalr ex alias
 ut sup^o dcm ē. mō si qdlibet eēt i qlibet tūc i qlibet
 corpe eēt infinit^o sanguis. i. infinite ptes f3 eos. qz infi
 nitas ptes sanguis eqlies sāguini minimo. z eodē
 mō de cerebro. z sic de alijs. z sic i corpe finito f3 m
 extēsiōnē z infinito f3 m cōpōnē eēt infinite ptes eius
 dē qzitatē qd ē ipo^o. Sic eni i infinito f3 cōpōnez fi
 nito tñ f3 extēsiōnē erūt infinites infinita eqlia occu
 pātia loca distincta qd ē ipo^o. Et cū arguit qz i linea
 sē infinites infinita pūcta. dico qz nō ē icōueniēs qz i
 finito sunt infinites infinita idiuisibilia. C Ad 2° dico
 qz i his q occupāt locū icōueniēs ē pte nō eē mino
 re suo toto. s. i icōueniēs ē qz i infinitis f3 extēsiōnē q
 occupāt locū qz ps nō sit mior suo toto. In infinitis
 sūt f3 successiones q nō occupāt locū cuiusmodi est
 tps nō est icōueniēs qz ps nō sit minor suo toto.

¶ Nequaquā aut segregādū esse nesciētis
 dicitur recte autē dicitur. passiones eni in
 separabiles sunt. si igit mixti sūt colores
 z habitus si segregent: erit aliquid albu
 z sanatiuum nō alterum aliquid cū sit.

¶ Tertio pbat eadē 2°. qz nō qdlibet p̄t segregari a
 qlibz. p̄ tñ p̄s narrat qd vitāz fuerit in opinione
 Anax. d. qz dicē qz res nequaquā segregent z distin
 guant ē dcm nō sciētis. s. dicē qz nō oia sepanz z se
 gregant ē recte dicē. Nā passiones sē isepabiles a
 suis subtis. qz nō igit p̄s pbat sic. Si qdlibz sit mi
 xti cū qlibet z possit ab eo segregari: tūc colores z
 hitus z scia essent mixti cū suis subtis z possent ab
 eis segregari qd ē ipo^o. qz tūc aliqd eēt albu z sana
 tiuū z nihil eēt subm ei^o de qz diceret qz eēt album
 uel sanatiuū qd est ipo^o. s. z c. Un breuiter rō cōsi
 stit in hoc qz accūtia nō possūt segregari a suis sub
 iectis. ergo non qdlibet potest segregari a qlibet.

¶ Quare icōueniēs ē impossibilia q̄res itelle
 ct^o si ve uelit qdē segregare: h aut facē ē
 impossibile: z f3 qzitatē z f3 qlitatē. f3 qziti
 tatē qdē qm nō ē minima magnitudo. f3
 qlitatē aut: qm inseparabiles sunt passioēs.

¶ Quarto pbat qz nō qdlibz p̄t segregari a qlibz. qz
 si sic tūc segregatio nūqz cessaret. qz si cessaret: tūc
 nō posset qdlibet segregari a qlibet qd ē 3 seipz. s. s.
 si ista segregatio nūqz cesset nec cōpleat. sequit qz i
 tellect^o q̄res istā segregationē cōplere z res cōple
 tas ab iuicē distiguē erit uan^o z vilis. qz nunqz cō
 plebit suā actionē. nā cōpleta segregatio ab iuicē ē
 ipo^o f3 qzitatē. qz nō ē mima magnitudo. z nūqz
 cōplet segregatio qusqz deueniat ad mīmā magni
 tudinē. qz qlibet magnitudo q nō ē mima p̄t diui
 di i miorē. cū at nunqz possit deueniri ad minimā
 magnitudinē. sequit qz segregatio f3 qzitatē nūqz
 cōplebit. z et segregatio rez ab iuicē f3 qlitatē nū
 qz p̄t cōpleri. qz passioēs z qlitates nūqz p̄nt cōple
 te segregari a suis subtis. C Notādus f3 m 2° em. qz
 p̄s b p ptes f3 qzitatē itelligit ptes p̄siles q sūt

eiusdē spēi: z tales f3 Anax. sē mixte mixtiōe infini
 ta. In oi eni pte quā itellect^o didit sē ptes infinite. z
 sic nitif distiguē f3 m qzitatē qd nunqz distiguēt.
 C Intelligēdū ē qz nō ē dare magnitudinē mīmā
 ut magnitudo ē inqz: tū est qd mathematicū. qz nō
 hēt p̄riū. cū h tñ stat qd est dare mīmā magnitudi
 nē nālē ut mīmā carnē. C S3 dubitat qz rō p̄bi nō
 ualeat p quā pbat qz itellect^o ē vilis p̄ h. s. qz nō p̄t
 cōplere suā actionē. Nā istō nō vī seq qz sic motor
 celi eēt vilis. qz nunqz p̄t cōplē motū suū. Dico igit
 qz agēs itēdēs cōplere actionē suā si nō pōt eā cō
 plere ē vilis: z iste itellect^o quē posuit Anax. itēde
 bat cōplē segregationē rez ab iuicē: qz tū cōplē nō
 potuit. sed motor celi nō itēdit cōplere z termina
 re motū suū. z iō nō sequit qz vilis sit ac ociosus.

¶ Nō recte aut gūationē accipit silinz spe
 cterū. Est eni ut lutū in luta diuidit. est aut
 ut nō z nō idem modus est: ut lateres ex
 limo: z domus ex laterib^o. Sic aut aqua
 z aer ex alterutris: z sunt z fiunt.

¶ Nec ē 4ª pticula 3ª ptis p̄n^o hui^o capli. in q p̄s im
 probat Anax. i h qd dicit qd qdlibet sit ex suo silī
 f3 spēs. Nā p̄ h dicit qz qdlibet ē i qlibet: qz qdli
 bet pōt fieri ex qlibet: qm vñū p̄riū de q min^o vī sit
 ex suo p̄riū. cū igit qdlibz qd sit: fiat ex suo silī f3 m
 spēs f3 m eū sequit qz qdlibet sit in qlibet. pbat igit
 p̄s 3ª ipz qz nō qdlibet sit ex suo silī f3 spēs z hec ē
 14ª hui^o libri. q pbat vnico medio sic. lateres sūt
 ex luto: z dom^o ex laterib^o z idolū ex cupro z aqua
 ex aere. sed in istis illō qd sit nō ē eiusdē spēi cū eo
 ex q sit q nō qdlibet sit ex suo silī f3 m spēs: vñ qzuis
 aliqn silē sit ex suo silī ut lutū ex luto tñ nō semp sit
 mile sit ex suo silī. C Dubitat nā 7° metha. p̄s di
 cit qz oē qd sit sit ex suo silī f3 spēs. Dōz qz fieri ex
 aliq pōt itelligi ul^o tanqz ab agēte uel tanqz a mā.
 Un p̄s 7° metha. loquit de fieri ab aliq sicut ab
 agēte. Un ut in p̄lib^o res sūt ab agētib^o sibi silībus
 f3 spēs. s. loquendo de fieri ex aliq tanqz ex mā sic
 raro silē sit ex suo silī f3 spēm. imo loquēdo p̄prie
 de fieri qd ē finis alterationis nunqz sit silē ex silī
 f3 m spēm tanqz ex mā. loquēdo tñ de factione q est
 aggregatio sic bñ sit simile ex silī f3 spēm tanqz ex
 materia. ut aqua ex aquis: z lutum ex lutis.

¶ Melius autem est minora z finita reci
 pere quod uere facit empedocles.

¶ Nec est 5ª pticula 3ª ptis p̄n^o hui^o capli. In q p̄s
 cōparat opionē Anax. ad opionē Empe. intēdēs qz
 opio Empe. ponentis p̄n^o finita. s. 4° elā z litem z
 amicitia ē melior opione Anax. ponētis p̄n^o infinita.
 qz ponēdo p̄n^o finita ut pōit Empe. p̄nt res cogsci
 z sciri p sua p̄n^o z p̄nt dari cāe entū nālū. ponēdo
 vō p̄n^o infinita nō p̄nt res cogsci p suas cās: nec p̄nt
 dari cāe entū nālū. igit opio Empe. est melior qz
 opio Anax. z pōt h pōi 16^a hui^o libri. v3 qz meli^o
 z digni^o ē ponē p̄n^o finita qz ponē p̄n^o infinita. hec 3^a
 pbat sic. meli^o z digni^o est illō ponē p̄ qd meli^o p̄nt
 res nāles cognosci z cāe rez nālū assignari. s. me
 li^o p̄nt res nāles cognosci z eaz cause assignari po
 nendo p̄n^o finita qz ponēdo ea infinita. ergo. maior
 est manifesta: z probat minor. naz Empe. ponens
 p̄ncipia finita melius assignauit cās reruz que sūt
 ex p̄ncipijs per illa p̄ncipia finita: qz fecit Anax. po
 nens p̄n^o infinita. Et cā huius est. qz per p̄ncipia

Q. non sit
 dare ma ni
 tud. nez mi
 nima. Du
 bium super
 dicto philo
 soppi.

z. c. 40.

14. conclusio
 huius libri.

z. c. 23.

z. c. 41.

Comparat
 opinionem
 Anax. et
 emp. dicens
 qz min^o ma
 le opinatus
 fuerit epe.

15. p̄lo hu
 ius libri.

icō. quia
 qdlibet
 it separari
 quolibet.

lectabile

finita res possunt cognosci: sed non per principia infinita cum infinita secundum quod infinita sunt ignota.

Tractatus tertius de principiis in generali in quo habetur veritatem perscrutatur qualia: quot: que: et quod sunt principia. Capitulum primum in quo declaratur qualia sunt principia.

Adnes igitur tria principia faciunt et dicentes quod unum sit omne et imobile. Et pyrenides enim calidum et frigidum principia facit. Hoc autem appellat ignem et terram. Et quodam rarum et densum. et democritus firmum et iane quod rari alio quod dicitur sic quod est. alio autem sicut quod non est esse dicitur. adhuc positio: figura: et ordine. hec autem generalia trium sunt positio sursum et deorsum: ante et retro. Figura angulus rectus: circularis. Quod quidem igitur tria quodammodo omnes faciunt principia manifestum est.

Iste est tertius tractatus huius libri in quo determinatur de qualitate et numero et modo principiorum ipsorum principia veritatem. et pertinet tria capitula. quod in primo declaratur qualia sunt principia. quoniam tria. In secundo ibi. Quoniam autem utique et cetera. Declaratur quod et quod sunt principia. quoniam tria. scilicet materia: forma: et privatio. In tertio autem ibi. Sic igitur nos dicimus. Declaratur quod sunt principia. quoniam tamquam diversa et necessaria in omni transmutatione. et quod quodam sunt per se principia et quodam per accidens. Primum capitulum pertinet duas partes principia quoniam primo est declarativa in qua probatur quod principia sunt tria. et vero ibi. Utique quodam igitur. Est narrativa in qua narratur qualiter autem qui conveniunt et dicitur in ponendo principia esse tria. Primum pertinet duas particulas. quoniam in primo probatur quod principia sunt tria per testimonium antiquorum. In secundo ibi. Et hoc rationabiliter. Probatur idem per rationem. In tertio igitur particula huius partis probatur per testimonium antiquorum principia reze naturalium esse tria. et habet lynco. Hoc est primo huius scilicet. et verum est quod est primo de omnibus principalibus scilicet computando in generali omnes tres probatas est 16. huius li. quodam ponit lynco. sed hac forma. Cuiuslibet fieri sunt principia tria. hec igitur probatur dupliciter. primo per testimonium antiquorum. Unum probatur ponit tres opiniones dicitur principia esse tria. primo est opinio Parmenidis. et de quibus minus videtur quod ipsi posuerunt omnia esse unum et immobile. et tamen ipsi posuerunt principia esse tria. quod posuerunt calidum et frigidum quod ipsi vocabantur ignem et terram esse principia. scilicet manifestum est quod frigidum et calidum sunt tria et sic Parmenidis. et de. posuerunt principia esse tria. Sed dubium est. cum enim ipsi posuerunt tamen unum esse: quod igitur posuerunt principia esse tria. Dicitur habet 3. quod ipsi opinabantur quod entia essent duobus modis. scilicet entia vera et entia extimabilia vel sensibilia. Enim verum habet eos tamen unum. scilicet entia extimabilia sunt plura. et istorum entium extimabilium posuerunt duo principia extimabilia. scilicet calidum et frigidum seu ignem et terram. et sic primo opinio. Secunda opinio dicitur principia esse tria fuit opinio Anaxagorae. et sequentium ponentium omnia fieri ex uno corpore per condensationem et rarefactionem. et ipsi posuerunt raritatem et densitatem quod sunt tria esse principia. Tertia vero opinio fuit democriti quod posuit firmum et iane. id est. vacuum et plenum esse principia reze et vacuum et plenum sunt tria scilicet istorum unum posuit esse ens. scilicet plenum. et alio non ens. scilicet vacuum. Et dicitur dicit vacuum esse trium pleno secundum trientatem quod est iter esse et non esse. plenum enim est ens. vacuum vero est non ens. Item notandum habet 3. quod habet nomen trium usitatum habet large. scilicet pro vero primo et per privationem et hitu. siue sit in rei veritate siue habet famam. Ex quo est notandum quod trientas est duplex. quod dicitur est stricte accepta. quod scilicet est iter formas positivas trias ut trientas quod est iter calidum et frigidum. et quodam est tri-

entitas large dicta sibi opposita iter privationem et habitum. et talis est duplex. scilicet quodam quod est vera ut oppositio iter visum et cecitatem. et quodam famosa ut oppositio quod est iter vacuum et plenum. Et per hoc primo ratio ad quodam obiectioes per philosophum per se. si unum trium sit in natura et reliquum scilicet vacuum et plenum sunt tria et plenum est in natura. igitur et vacuum. Ratione quod maior dicitur intelligi de trium proprie acceptis quoniam utrumque quod est ens positivum. scilicet vacuum et plenum non sunt habet. Sed adhuc potest obijci sic. privatione opposita nata sunt fieri circa idem subiectum. scilicet vacuum et plenum sunt privatione opposita. quod quod est plenum est natum vel possibile est esse vacuum. Ratione. maior dicitur intelligi de privatione oppositis habet veritatem et non de privatione oppositis habet famositatem tamen cum iusmodi sunt vacuum et plenum. Adhuc democritus non solum posuit principia esse tria in ponendo vacuum et plenum esse tria. imo posuit alias trientates iter principia. quod democritus posuit omnia fieri ex corporibus indivisibilibus et posuit entia differre positioe figura et ordine. hec autem. id est. positio figura et ordo sunt generalia trium sicut positio dividitur per sursum et deorsum: ante et retro quod sunt tria: et figura dividitur per habet angulos et careres angulis et per rectum et circulare quod videntur tria. Ordo vero videtur per diversas trias quod sunt prius et posterius. Unum notandum secundum 3. quod figura non dividitur in tria. proprie dicta. quod divisio figure in habet angulos et careres angulis est per tria secundum esse et non esse. et sicut rectum non est trium rotundum in rei veritate sed solum primo aspectu et secundum famam.

Et hoc rationabiliter. Opus enim principia neque ex alterutris esse: neque ex alijs et ex alijs: et ex his omnia: trius autem primis insunt hec: propter id quod primo magis non sunt ex alijs. Ob id vero quod sunt tria non sunt ex alterutris. hoc opus habet in ratione considerare qualiter pertinet. Accipiendum igitur est primum quod omnia quod sunt nihil: neque facere aptum natum esse: neque pati pertinetes a pertineti. neque fit quod libet ex quolibet. nisi alius accipiat habet accens. Quatuor enim fiet album ex musico: nisi accens sit albo aut nigro musico: sed album quod fit ex non albo: et hoc non ex omni sed nigro aut medio. Et musicum ex non musico: sed non ex omni: sed ex immusico: aut si aliquid ipsis est medium. Neque igitur corrupti incotigentes primum: ut album non immusico: nisi forte habet accens: sed in non albo et non incotigentes: sed in nigrum aut medium. Sicut autem musicum in non musico: et hoc non in contigentes sed in immusico: aut si ipsis aliquid medium est. Sicut autem hec et in alijs: quoniam non solum simplicia eorum quod sunt habet et composita secundum eadem se habent rationem. Sed per hoc opposita dispones non denotate sunt: latet habet pertingens. Nece enim omne consonans ex iconsonanti fieri: et iconsonans ex consonanti: et corrupti consonans in iconsonantia et hac non in contigentes sed in oppositas. Differt autem nihil in consonantia dicitur: aut ordine aut compositione. Manifestum enim est quod eadem sit ratio. At vero domus et statua et quodlibet aliud fit similiter. Domus quod est

Conclusio. 16 huius libri.

Dubium.

Contrarietas est duplex.

2.c.43

2.c.44

2.c.45

2.c.46

eni fit nō ex eo qđ cōposita sūt: s̄ ex eo qđ
diuisa sūt hec: sic 7 statua 7 figuratoꝝ ali
qd ex nō figurato. 7 vnūqđq; hoꝝ. Alia
qdē ordo: alia vō cōpositio qđā sūt.

Chec ē 2^a p̄ticular 2^a p̄tis p̄n^{is} hui⁹ capli. In q̄ p̄bať
p̄dicta 2^a. s. 16^a. p̄ rōnē que accipit a p̄dictiōib⁹ siue
a p̄prietatib⁹ p̄n^{is} q̄ sūt tres. s. nō fieri ex alteru
tris neq; ex alijs. sed oia alia q̄ sūt fieri ex his. p̄^a
eni p̄n^{is} nō sūt ex alijs nec ex alterutris: s̄ oia q̄ fi
unt: sūt ex eis. Ex his igit̄ p̄prietatib⁹ p̄n^{is} p̄bať 2^a
sic. Quēcūq; nō sūt ex alterutris neq; ex alijs: sed
ex ip̄is sūt oia q̄ sūt: s̄ p̄n^{is}: s̄ p̄^a p̄ria nō sūt ex al
terutris nec ex alijs. s̄ ex his fiunt oia q̄ sūt. 2^a p̄^a
p̄ria s̄ p̄n^{is}: ex q̄ sequit̄ p̄ uersionē simplicē q̄ p̄n^{is}
sūt p̄^a p̄ria. 7 p̄ n̄s p̄n^{is} rez n̄aliū sūt p̄n^{is} p̄ria. ma
ior hui⁹ rōnis p̄ p̄ditōdes p̄n^{is} p̄positas i l̄ra. 7 p̄t
t̄n sic p̄bari. p̄n^{is} sūt c̄ae rez. 7 ex h̄ q̄ sūt p̄n^{is} nō sūt
ex alijs nec ex alterutris. 7 ex h̄ q̄ sūt c̄ae alia q̄ fi
unt: sūt ex eis. s̄ mior h̄t tres p̄tes 7 p̄ p̄bať q̄tū
ad duas p̄tes. 2° vō p̄bať 3^a ps minoris q̄ est aliqli
ter dubia. p̄^a ps minoris. s. q̄ p̄^a p̄ria nō sūt ex alijs.
p̄bať ex h̄ q̄ sūt p̄^a. Illa eni q̄ sūt p̄^a nō sūt ex alijs
q̄ illō ex quo aliqd fit p̄us est eo. S̄ p̄^a p̄ria s̄ p̄^a.
2° nō sūt ex alijs. 2^a ps eiusdē minoris. s. q̄ p̄^a p̄ria
nō sūt ex alterutris. p̄bať p̄ h̄. q̄ p̄^a p̄ria sūt p̄ria.
7 p̄ria nō sūt ex alterutris. iō p̄^a p̄ria nō sūt ex al
terutris. Un̄ 2° istā 2^a p̄prietatē. s. q̄ p̄ria nō sūt
ex alterutris: glosat dicēs sic. p̄ria nō ḡnant̄ ex suo
p̄rio. i. p̄riū nō mutat̄ in suū p̄riū: qđ sic itelligo. s.
q̄ p̄riū nō fit ex p̄rio tanq; ex sbiecto manēte. vnū
eni p̄rioꝝ nunq; fit subm alteri⁹: qm̄ albedo nunq;
fit sb nigredie: ita q̄ m̄eat sb ea. Albedo ē nunq;
fit nigredo. Istō igit̄ dem. s. q̄ p̄riū nō mutat̄ i suū
p̄riū pōt dup^l itelligi. vno mō q̄ p̄riū nō fit sb suo
p̄rio. alio mō q̄ p̄riū nō fit suū p̄riū: ut albedo nū
q; ē subz nigredis. 7 silr albedo nunq; fit nigredo:
7 uterq; itellect⁹ ē uer⁹. S̄ q̄ 3^a p̄prietatē. s. q̄ oia
q̄ sūt: sūt ex p̄rijs nō ē māifesta. iō p̄hs ibi. Sed
opz h̄ i rōe p̄siderare. itēdit p̄bare 3^a p̄prietatē. s.
q̄ oia q̄ sūt: sūt ex eis. 7 ad h̄ declarādū declarat
qliter ista p̄prietatē v̄ficat̄ de p̄rijs 7 qliter nō: qm̄
p̄ria qđāmō sūt ex alterutris: 7 qđāmō nō. Iō di
cit p̄hs q̄ opz h̄ i rōe p̄siderare. s. qlit̄ p̄ria sūt ex
alterutris 7 qlit̄ nō sūt ex alterutris. Declarat̄ igit̄
p̄ductiue q̄ oē qđ fit: fit ex suo p̄rio ul⁹ ex medio
iter p̄ria. 7 oē qđ corrupit̄: corrupit̄ i suū p̄riū: ul⁹ i
mediū extēdedo p̄rietatē ad p̄rietatē large dictaz
s. ad p̄uationē 7 hitū: 7 p̄ declarat p̄hs h̄ i simplici
b⁹. 2° i cōpositis. 7 h̄ ibi. Silr at̄ h̄ 7 alijs. C^o p̄rio
igit̄ diē p̄hs. accipiēdū ē 7 supponēdū q̄ nō qđcū
q; id̄nter ē natū agē i qđcūq; s̄ determinatū i de
terminatū: nec qđcūq; id̄fferēter ē natū pati a qđcū
q;: s̄ determinatū a determinato: nec fit qđcūq; id̄ffe
rēter a qđcūq;: ut dixit Anax. s̄ determinatū a deter
minato: 7 h̄ p̄ se loquēdo: qm̄ albū nō fit ex musico
nisi p̄ acc̄is: s̄ p̄ se fit ex nō albo: 7 nō ex qđcūq; nō
albo: s̄ ex nō albo qđ est nigrū: ul⁹ mediū iter albū
7 nigrū: 7 idē p̄z i p̄uatiue opposit̄. qm̄ muscū fit
ex nō musico: 7 nō ex qđcūq; nō musico: s̄ ex imusi
co: aut ex medio iter muscū 7 imuscū si fit mediū.
Silr oē qđ corrupit̄ corrupit̄ i suū p̄riū: aut i medi
um: ut p̄z i eisdē exēplis. 7 sic est i ḡnatiōe 7 corru
ptiōe simpliciu. s. q̄ p̄riū fit ex p̄rio: uel ex medio:
ul⁹ corrupit̄ i p̄riū: ul⁹ i mediū: s̄ nō i qđcūq; medi

um id̄nter. Eodē ē mō ē i ḡnatiōe 7 corruptione
cōpositoꝝ: ubi vnū ḡnat̄ ex p̄lib⁹: aut corrupit̄: in
pl̄a. s. q̄ p̄riū fit ex p̄rio uel ex medio: 7 corrupit̄ i
p̄riū ul⁹ i mediū: s̄ h̄ latet i cōpositis p̄ h̄: q̄ dispō
nes opposit̄e. i. p̄uatiōes i cōpositis non h̄nt noia. s̄
vō noia iponant̄ dispōnib⁹ opposit̄ i reb⁹ cōpositis
erit māifestū q̄ i illis p̄riū ex p̄rio ḡnat̄ 7 corrupit̄
i p̄riū: qm̄ cōpositū fit ex nō cōposito: s̄ nō ex qđcū
q; nō cōposito: s̄ ex nō cōposito determinato i q̄. s.
ē p̄p̄ria p̄uatiō illi⁹ cōpositi. 7 eodē mō ē de corru
ptiōe. S̄ h̄ cōpositis 7 dispōnib⁹ opposit̄ iponam⁹
noia 7 sint p̄sonātia 7 icōsonātia. māifestū igit̄ ē in
ductiue q̄ oē p̄sonās fit ex icōsonātī: 7 corrupit̄ in
cōsonās. i. oē cōpositū fit ex illis i qđ ē p̄p̄ria p̄ua
tio illi⁹ cōpositi: 7 ē corrupit̄ in illis i qđ est p̄p̄ria
p̄uatiō illius cōpositi: 7 h̄ patet ulr q̄tū ad oia cō
posita siue sint aggregata s̄ cōpositiōne: ut dom⁹
siue s̄ ordinē ut ciuitas 7 exercit⁹: siue s̄ figuratio
nē ut statua. nā dom⁹ fit ex his q̄ nō sūt cōposita: 7
nō ex qbuscūq; nō cōpositis: q̄ nō fit ex scōis itētōi
b⁹: s̄ fit ex n̄ cōpositis i qđ ē p̄p̄ria p̄uatiō dom⁹ ut ex
lapidib⁹ 7 lignis: 7 eodē mō de oib⁹ alijs cōpositis
s. q̄ sūt ex diuersis i qđ s̄ p̄p̄rie p̄uatiōes eorū: 7
ita appet q̄ oē qđ ḡnat̄ ḡnat̄ ex suo p̄rio ul⁹ ex me
dio: 7 oē qđ corrupit̄ cor. i. p̄riū ul⁹ i mediū. C^o No
tādū s̄ 2° q̄ illō i qđ aliqd corrupit̄ p̄ se 7 p̄nci
palr ē vnū tm̄: s̄ scōario 7 p̄ acc̄is nihil p̄hibet ut
aliqd corrupat̄ i pl̄a. Et itelligo q̄ illō in qđ aliqd
corrupit̄ p̄ ē suū p̄dictoriū: qm̄ corruptio est a p̄di
ctorio i p̄dictoriū p̄ p̄ncipalr. 7 vni nō p̄dicat̄ nisi
vnū: 7 ideo illō i qđ aliqd corrupit̄ p̄ est vnū tm̄.
C^o Itē notādū s̄ 2° q̄ eoz in q̄ fit corruptio: aliō
ē p̄m̄: aliō vō 2°: 7 ē illō i q̄ fit corruptio mediātē p̄
7 aliō p̄ acc̄is. 7 differt p̄ acc̄is a scōario: q̄ scōa
riū qđāmō est terminatū: 7 illō qđ ē p̄ acc̄is nō ē
terminatū. 7 itelligo q̄ illō in qđ p̄ aliqd corrupit̄
ē suū p̄dictoriū: q̄ corruptio p̄ ē p̄dictoriū i p̄dicto
riū. s̄ illō i qđ scōario corrupit̄ ē p̄riū ul⁹ mediū. 7
illō qđāmō ē terminatū: q̄ nō qđcūq; id̄fferēter
ē mediū ul⁹ p̄riū: s̄ aliq̄ determinata. s̄ illō i qđ p̄
acc̄is fit corruptio nō erit terminatū: s̄ ē qđlibet
id̄fferēter qđ succedit alicui forme i eodē subo. 7
sic albū corrupit̄ in muscū: in grāmaticum: in cali
dū: in frigidum: 7 sic de infinitis.

C Si ḡ b̄ uerū ē q̄ oē qđ fit: fiat 7 corru
tur. qđ corrupit̄: aut ex p̄rijs: aut i p̄ria: 7 i
hoꝝ media. media aut̄ ex p̄rijs sūt: ut co
lores ex albo 7 nigro: q̄re oia erunt q̄ nā
fiunt: aut p̄ria: aut ex p̄rijs.

C Probato q̄ oē qđ fit: fit ex p̄rio ul⁹ ex medio 7 oē
qđ corrupit̄ i p̄riū ul⁹ i mediū corrupit̄ 7 media sūt
ex p̄rijs: sequit̄ q̄ oia ex qđ sūt ea q̄ fm̄ nām sūt
aut s̄ p̄ria aut sūt ex p̄rijs. s̄ qđcūq; sūt ex ḡnatis
p̄rijs sūt ex p̄rijs ut p̄z. Nā qđcūq; sūt ex cōpositis
ex aliqb⁹ simplicib⁹. sūt ex ill⁹ simplicib⁹: ut qđcūq;
sūt ex mixtis: sūt ex el̄tis simplicib⁹. 7 qđcūq; sūt
ex sillabis: sūt ex l̄ris. 2° cū oia q̄ sūt s̄ nāz sūt ex
p̄rijs uel ex ḡnat̄ a p̄rijs. seq̄ q̄ oia q̄ sūt s̄ nāz:
sūt ex p̄rijs. 7 hec est 3^a ps minoris p̄n^{is}. Istā igit̄
l̄raz. Quare oia utiq; erūt q̄ nā sūt aut p̄ria ex p̄
rijs. legas sic. Quare oia supple ex qđ sūt q̄ fiunt
nālit̄: erūt p̄ria aut ex p̄rijs. 7 ex h̄ seq̄ ut deductū
ē q̄ oia ex qbus sūt q̄ s̄ nām sūt: sūt ex p̄rijs. 7

Probatio
cōclusionis
19 p̄ p̄prie
tates p̄mōz
p̄ncipalr
que sūt tres

Probatio
b. quoad o
mnes tres
p̄tes quas i
se continet.

Q̄ contra
m̄ nō mu
atur in suū
p̄ria. dupl̄
itelligi pōt.

Primum no
tabile.

Secundum
notabile.

2.c.47.

Constructio
littere.

hec est 3^a ps minoris pⁿis. **C** Notandum q^d in h^o ca-
pitulo usq^{ue} ad illa p^{te}l^l usq^{ue} ad illa p^{te}l^l. Ip^sit assignari. 5.
pⁿes. pⁿ q^d pⁿ s^ut pⁿia. 2^a q^d pⁿ pⁿia n^o s^ut ex ali
is. 3^a q^d pⁿ pⁿia n^o s^ut ex alterutris. 4^a q^d o^e q^d fit:
fit ex suo pⁿio ul' ex medio: t^o o^e q^d corrupit: corrupi
pit in pⁿio uel in mediu. 5^a q^d oⁱa que s^ut: s^unt ex
pⁿis. Quia t^u pⁿ haru^m pⁿcipal^r hic iteⁿdit t^u alie
n^o intendunt: nec pⁿant hic nisi propter pⁿiam: i^o
non assigno h^o nisi vna pⁿe. s. q^d pⁿia pⁿcipia s^ut pⁿ
ria. Sigs t^u uoluerit poterit hic assignare quinq^{ue}
pⁿes pⁿdictas. S^z hic s^ut qued^a notada t^u quedam
dubitada. Primo est notandu circa pⁿe pⁿcipale:
q^d n^o oⁱa pⁿ s^ut pⁿia s^z solu duo: ut fo^ra t^u pⁿuatio.
Maⁿ eni que est 3^a pⁿ n^o h^ot pⁿio. **C** Sec^o nota
du^m circa pⁿietates pⁿ q^d aliqd fieri ex alio est tri
pl^r: uel tanq^{ue} ex suo opposito siue tanq^{ue} ex termino
a q^d fit: uel tanq^{ue} ex sua p^{te} ex qua pⁿstituit: ul' tanq^{ue}
ex subto i q^d recipit: ut vbi gra. vnu pⁿio fit ex alio
tanq^{ue} ex termino a q^d siue tanq^{ue} ex opposito ut al
bu^m ex nigro. t^o copositu fit ex maⁿ t^u forma tanq^{ue} ex
pⁿtibus. forma vo fit ex maⁿ: q^d eo modo q^d fit: fit ex
maⁿ tanq^{ue} ex subto in q^d recipit t^u de cui^{us} pot^{er}tia edu
cit. Ex q^d pot^{er} appere qliter dicte pⁿietates cope
tunt pⁿis pⁿcipijs. Pⁿia eni pⁿietas. s. n^o fieri ex
alijs tanq^{ue} ex pⁿtibus qlitativis seu eⁿtialib^{us} cope
tunt pⁿis pⁿcipijs: q^d o^e pⁿ pⁿ est simplex n^o re
solubile in pⁿtes eⁿtiales: t^u sic d^z itelligi pⁿ pⁿie
tas. s. q^d pⁿ n^o s^ut ex alijs tanq^{ue} ex pⁿtibus qlita
tivis: t^u vnu pⁿ bⁿ fit ex alio: q^d fo^ra fit ex maⁿ tan
q^{ue} ex subto in q^d recipit: t^u fo^ra fit ex pⁿuatioe tanq^{ue}
ex termino a q^d: uel tanq^{ue} ex opposito. sed maⁿ nullo
mo fit ex alio: nec tanq^{ue} ex subto. nec tanq^{ue} ex op
posito. cu^m n^o h^ot subm pⁿis: t^u et cu^m n^o h^ot oppo
sitiu. Al' pot^{er} pⁿ pⁿietas sic itelligi. s. q^d pⁿ n^o fi
unt ex alijs in eode^m gⁿe pⁿcipiadi: q^d sic pⁿ in ali
quo gⁿe h^ot pⁿis in eode^m gⁿe attⁿ pⁿ in vno gⁿe
pot^{er} fieri ex alio in alio gⁿe ut forma ex maⁿ. **C** Se
c^uda vo pⁿietas. s. n^o fieri ex alterutris: d^z itelligi
eode^m mo. s. q^d n^o s^ut ex alterutris tanq^{ue} ex pⁿtibus
qlitativis. **C** Tertia aut pⁿietas. s. q^d oⁱa que s^ut:
s^ut ex his. d^z sic itelligi. s. q^d oⁱa pⁿter ista pⁿ s^unt
ex his: uel tanq^{ue} ex pⁿtibus: uel tanq^{ue} ex opposito: ul'
tanq^{ue} ex subto. oⁱa eni coposita s^ut ex maⁿ t^u forma
tanq^{ue} ex pⁿtibus. t^u ex pⁿuatioe t^u forma. s. ex vno tan
q^{ue} ex termino a q^d. t^u ex alio tanq^{ue} ex p^{te}. t^u fo^ra eode^m
mo q^d fit: fit ex pⁿuatioe tanq^{ue} ex termino a q^d. t^u fit ex
maⁿ tanq^{ue} ex subto i q^d recipit. t^u sic o^e q^d fit: fit aliq^{ue}
mo ex his pⁿcipijs. Iste vo eode^m pⁿietates cope
tunt pⁿis pⁿis. t^u itelligo pⁿ pⁿ pⁿia simplicia cu
iusmodi s^ut forma simplex t^u pⁿuatio sibi opposita.
Dico igit q^d pⁿia pⁿ n^o s^ut ex alijs tanq^{ue} ex pⁿtibus.
nec ex alterutris tanq^{ue} ex pⁿtibus. nec tanq^{ue} ex subto
qm^o vnu pⁿio n^o est ps alteri^o. nec et eius subm:
q^d nunq^{ue} vnu pⁿio recipit alter: t^u pⁿia pⁿ s^ut ex
alterutris tanq^{ue} ex opposito uel tanq^{ue} ex termino
a quo. Et ex his appet q^d pⁿis n^o d^z dicit sibi: cu^m di
cit q^d pⁿia n^o s^ut ex alterutris: t^u cu^m dicit q^d semp^{er} pⁿ
rii fit ex pⁿio. itelligit eni q^d pⁿia n^o s^unt ex alter
utris: ita q^d vnu fiat ex alio tanq^{ue} ex subto: ul' tanq^{ue}
ex p^{te}. semp^{er} t^u vnu pⁿio fit ex alio tanq^{ue} ex termi
no a q^d: uel tanq^{ue} ex opposito: t^u ista n^o opponuntur.
C Tertia et pⁿietas inest pⁿis pⁿis: qm^o oⁱa que
s^ut: s^ut ex pⁿis pⁿis. v^z ex vno tanq^{ue} ex termino
a q^d: t^u ex alio tanq^{ue} ex parte. Un^o nihil pⁿie fit nisi
copositu. ut pⁿ 7° metha^o o^e eni copositu fit ex fo^r

ma tanq^{ue} ex p^{te}. t^u ex pⁿio. uel ex pⁿuatioe illi^o fo^r
me tanq^{ue} ex termino a q^d: siue tanq^{ue} ex opposito.
Et hac eade^m sniaz dicit Linconie. hic sub alijs uer
bis. d. O^e factu fit ex fo^ra pⁿfectiua facti: ut ex ma
n^{ete} in facto: t^u ex pⁿio fo^re ut ex transeunte: hec Lin
conien. Un^o o^e q^d fit: fit ex vno pⁿio tanq^{ue} ex ma
n^{ete} in eo: t^u ill^o est ps ei^o: t^u ex reliq^{ue} tanq^{ue} ex tran
seunte: t^u ill^o est termin^o a q^d. **C** S^z dubitat. s. Au o^e
q^d gⁿat gⁿet ex suo pⁿio: t^u videt q^d n^o: q^d suba ge
nerat t^u n^o gⁿat ex suo pⁿio. q^d sube nihil est pⁿis.
Ite pⁿis postea in h^o pⁿ dic^o q^d o^e q^d fit: fit ex ente in
pot^{er}tia. s. ens in pot^{er}tia n^o pⁿiat enti i actu: q^d ide
est pⁿ ens in pot^{er}tia. t^u postea ens in actu. igit fl^z est
dic^o q^d ill^o q^d fit: fit ex suo pⁿio t^u e. Dic^odu igit q^d
pⁿietas pot^{er} accipi large. s. pro pⁿietate va t^u pro op
positioe que est iter pⁿuatioe t^u habit^u. t^u pot^{er} acci
pi stricte solu pro oppositioe iter formas positivas
si igit accipiat pⁿietas stricte: sic n^o est ul^r uer^u q^d
o^e q^d fit: fiat ex pⁿio: q^d multa s^ut que pⁿie n^o ha
bet pⁿio. t^u o^e habens pⁿ se. pⁿie pⁿio si ad ip^m fit
pⁿ se alteratio fit per se ex pⁿio pⁿie dicto. s. accipi
endo pⁿietate large: sic o^e q^d fit: fit ex pⁿuatioe sue
forme. **C** Ad pⁿum igit in pⁿis dico q^d suba ge
nerat ex suo pⁿio large loquedo q^d gⁿat ex pⁿuatio
ne sue forme: t^u sic suba h^ot pⁿio. s. pⁿuatiue opposi
tu. **C** Ad 2° dico q^d o^e q^d fit: fit ex ente in pot^{er}tia
tanq^{ue} ex subiecto: t^u ill^o n^o est pⁿio ei q^d fit. sil' t^u
cu^m h^o stat q^d o^e q^d fit: fiat ex pⁿio tanq^{ue} ex termino
a q^d: t^u tanq^{ue} ex opposito. t^u sic pⁿ q^d r^o n^o concludit.
C S^z itez dubitat. s. an mediu iter pⁿia coponat
ex pⁿis: t^u videt q^d n^o: q^d pⁿia n^o compatiunt se in
eode^m. q^d pⁿat pⁿ hoc: q^d oⁱa pⁿia icludunt pⁿdictio
ne: t^u pⁿis ipossibilitate: s. illa que s^ut icoposibili
lia n^o pⁿt ee sil' in eode^m: t^u illa ex q^d aliqd coponit
sil' s^ut in ip^o coposito. q^d mediu iter pⁿia n^o coponi
tur actu ex pⁿis. **C** Dic^odu igit q^d mediu iter pⁿia
n^o coponit actu ex pⁿis ita q^d pⁿia actual^r t^u fo
mal^r existat in medio: q^d que sic t^u adeq^{ue} s^ut in eo
de copatiunt se sil'. s. pⁿia n^o copatiuntur se cu^m s^ut
incoposibilia. h^o t^u magis h^ot videri supra 5° hui^o.
s. ill^o q^d pⁿis dicit hic. s. q^d media s^ut ex pⁿarijs.
d^z sic itelligi: q^d media s^ut ex pⁿarijs n^o tanq^{ue} ex
pⁿtibus. sed tanq^{ue} ex terminis: q^d aliqn ex vno: aliqn
ex altero: ul' si itelligit q^d s^unt ex pⁿarijs tanq^{ue} ex
pⁿtibus: ill^o est itelligedu ex pⁿtibus v^zualib^{us}: t^u non ex
pⁿtibus actualib^{us}. t^u h^o videt melius dictum.

Primo no
tandū,

Prima pⁿ
pⁿietas com
petit pⁿis
pⁿicipijs.

Sec^uda pro
pⁿietas cop^{er}
tit pⁿis pⁿ
cipijs.
Tertia pro
pⁿie. cop^{er}
pⁿis.

Iste eedē pⁿ
pⁿietates co
petit pⁿis
cōtrarijs.

Tertia pro
pⁿie. inest pⁿ
cōtrarijs
L. cō. 3.

Tex. cō. 42

Primo du
bium.

Sec^udu du
bium.

Cōtrarietas
dup. accipit.

Ad primū.

Ad secūdu

Aliud du.

Respon^sio.

Tex. c. 40.

Qualit^{er} o^es
anq^{ue} copo
nib^{us} q^d pⁿ
cipia erant
cōtraria.

strativa z solū per inductionem.

Differūt tñ ab iuicē: in eo qđ aliū qđē pōra: aliū posteriora accipiūt. Et qđ hij qđez notiora s̄m rōnē: illi aut̄ s̄m sensū. **H**ij qđē enī calidū z frigidū. illi at̄ hūidū z siccū: aliū at̄ iparē z parē. Quidā at̄ zcordiā z discordiā cās ponūt gnationis. **H**ec at̄ ab iuicē differunt s̄m dictum modum.

Qualit an- q̄ referūt n̄ ponendo r̄ncipalia s̄e p̄raria.

Hec est 2^a p̄ticular 2^a p̄tis p̄n^{is} hui⁹ caplⁱ in qua narraf quō isti d̄nt in ponēdo p̄n^a eē z̄ria. Et differūt in s̄: q̄ diuersi diuersa ponūt p̄n^a z̄ria. Un̄ videt̄ q̄ p̄bs ponat duas d̄ias inter antiq̄s. P̄ria est q̄z qđā ponūt z̄ria priora eē p̄n^a: ut calidū z frigidū. z qđā ponūt z̄ria posteriora esse p̄n^a: ut humidus z siccū. Scđa d̄ia est q̄ qđā ponunt z̄ria notiora s̄m sensū eē p̄n^a. ut calidū z frigidū: humidū z siccum: rarū z densū. Alij vō ponūt z̄ria notiora s̄m itellectū eē p̄n^a: ut par z impar. cōcordia z discordia sunt p̄n^a. s̄z tñ expositionē 2^{is} antiqui differūt tripl̄r in ponēdo p̄n^a eē z̄ria s̄m tres modos p̄oritat̄is s̄m q̄s dicūt p̄n^m eē illō qđ est p̄us. qm̄ qđā dicūt p̄n^m eē illō qđ est p̄us in cognitione s̄z argutionē. z isti ponūt zcordiā z discordiā esse p̄n^a per collationē z argutionē. Unde Empe. pbavit zcordiā z discordiā eē p̄n^a. Et qđā dicūt illō eē p̄n^m qđ est p̄us s̄m sensum: z illi dicūt calidū z frigidū eē p̄n^a. Alij vō ponūt illō esse p̄n^m qđ est p̄us s̄m itellectū. i. qđ statim est notū itellectui absq̄ argumētatione: z isti ponūt par z ipar eē p̄n^a. Iste positio nes differūt s̄m dictū modū. uel possunt poni iste d̄ie in s̄ q̄ qđā ponūt calidū z frigidū eē p̄n^a. qui dā vō ponūt humidū z siccū eē p̄n^a. qđā aut̄ ponūt par z ipar eē p̄n^a. z qđā ponūt zcordiā z discordiā eē p̄n^a. z sic isto mō differūt isti antiqui.

Triplex dif- fert. uter po- tentes p̄m. s̄e p̄raria.

E.c. 49.

Quare est eadē d̄ie qđāmō z altera ad iuicē. Altera qđē quēadmodū videbitur plib⁹. eadē aut̄ s̄m analogiā. Accipiunt enī ex eadē coordinatiōe. hec qđē enī cōtinēt. Alia aut̄ p̄tinētia z̄riorū. Sic igit̄ s̄l̄r dicūt: z alr: z pei⁹ z meli⁹. z hi qđē notiora s̄z rōnē sic d̄c̄m ē p̄us. illi aut̄ s̄z sensū.

Antiqui po- nētes p̄m s̄e p̄raria d̄ueniebāt differt ut- illicter.

Hec est 3^a p̄ticular 2^a p̄tis p̄n^{is} hui⁹ caplⁱ in qua p̄bs narrat eoz̄ p̄ueniētiā z d̄ias ins̄l̄: z p̄ dicūt q̄ anti qui dicūt eadē de p̄ncipijs: z quodāmō dicūt alte ra quēadmodū videt̄ plurib⁹ alia z alia z̄ria esse. p̄n^a enī p̄ueniūt in hoc q̄z dicūt eadē s̄z quādā ana logiā z̄ria dici. hoc est s̄m quādā p̄portionē. i. p̄ue niūt in hoc q̄z ponūt easdē p̄rietates s̄m p̄portio nē cōpetere p̄ncipijs. z s̄z tripl̄r. p̄ q̄z oēs accipiūt p̄n^a ex eadē coordinatiōe p̄portionabil̄r sic q̄ oēs dicūt quedā z̄ria eē p̄tinētia z cōiora: z quedam cōtēta z min⁹ cōia: z q̄ z̄ria p̄tēta z posteriora re- ducunt̄ ad z̄ria p̄tinētia z p̄ora: ut illi qui dicūt ca lidū z frigidū eē p̄n^a: dicūt q̄ oia alia z̄ria reducū tur ad ista. Illi vō qui dicūt q̄ par z ipar sunt p̄n^a reducūt oia alia z̄ria ad ista: z et̄ utunt̄ eadē argu- mētatiōe reducēdo posteriora ad p̄ora. Scđo cō- ueniūt in hoc: q̄z oēs posuerūt vnū z̄riorū esse me- lius: z aliō peius: ut illi qui dicūt calidū z frigidū esse p̄n^a: dicūt calidū eē meli⁹ z frigidū pei⁹. S̄l̄r qui dicūt par z ipar eē p̄n^a: dicunt par meli⁹: ipar

Prima cō- ementia.

Secūda.

vō peius eē z sic de alijs. Tertio p̄ueniūt in hoc q̄z dicūt p̄n^a que sunt z̄ria esse notiora p̄ncipiatis. uel in hoc q̄ dicūt semp̄ vnū p̄ncipioz̄ z̄riorū eē notio⁹ altero: s̄z differūt in s̄: q̄z qđā ponūt p̄n^a eē notiora p̄ncipiatis s̄m rōnē: siue s̄m itellectū: ut illi qui di- cūt zcordiā z discordiā: ul̄ par z ipar eē p̄n^a. z isti et̄ dicūt q̄ vnū p̄n^m p̄n^{oz̄} z̄riorū est notio⁹ alio apud itellectū. Alij vō dicunt p̄n^a notiora p̄ncipiatis s̄m sensum: z et̄ vnū p̄n^{oz̄} eē notio⁹ alio s̄m sensū: ut illi qui ponūt calidū z frigidū ul̄ humidū z siccū: uel rarū z densū: z sic dicūt q̄ p̄n^a sūt notiora p̄ncipijs s̄z sensū: ul̄ q̄ vnū p̄n^{oz̄} est notio⁹ alio s̄m sensus.

St. dicit̄ aut̄ dicit̄

Universale qđē enī s̄m rōnē notum est: singulare aut̄ s̄m sensū. Rō qđē enī utilis est: sensus aut̄ p̄ticularis: ut magnū z paruum s̄m rōnem est: rarū aut̄ z̄ desum s̄z sensum. Qđ quidē igit̄ cōtraria opz̄ esse principia: manifestum est.

E.c. 50.

Cū p̄bs narravit q̄ aliqd̄ est notio⁹ ap̄d itellectū: z aliqd̄ ap̄d sensū: declarat qđ est notio⁹ ap̄d sensū: z qđ est notio⁹ ap̄d itellectū. Declarat enī q̄ ul̄ est no tio⁹ s̄m rōnē: z singulare s̄z sensū. z hec est 17^a z̄ hu- ius libri que p̄bat̄ per rōnē z per exēplū. Per rō- nē sic. Illō est s̄m rōnez notio⁹ cui⁹ tanq̄z obiecti p̄- mi est iparō. illō vō est notio⁹ s̄m sensū cui⁹ est s̄elus tanq̄z obiecti p̄mi. s̄z rō est utilis tanq̄z p̄mi obiecti z sensus singularis. ḡ ul̄ est notio⁹ s̄m rōnē: z singu- lare s̄z sensū. **H**ui⁹ rōnis p̄ ponit̄ z̄: deinde minor: ibi. Rō qđē igit̄ z̄c. **S**cđo p̄bat̄ eadē z̄ p̄ ex^m sic magnū z parū sūt magis utilis q̄z rarū z desus: z magnū z parū sūt magis notiora s̄z sensū. ḡ z̄c.

Cōclo. 17. huius libri. Ratio.

Exempluz.

Notādū s̄z 2^{is} hic q̄ magnū z parū s̄ magis utilis q̄z rarū z desum: q̄z magnū z parū repiunt̄ tā in corpib⁹ n̄alib⁹ q̄z in mathematicis: s̄z rarū z den- sus cōprehēdunt̄ solū in corpib⁹ n̄alib⁹ sensibilib⁹. **S**z hic est dubitatio: q̄z in p̄hemio hui⁹ dictum est q̄ singulare est p̄ cognitū ab itellectu via gn̄a- tiōis. nō igit̄ est ul̄ est notio⁹ s̄m itellectū. Dicēdu igit̄ q̄ in cognitōe distincta z in cognitōe sciētificā ul̄ demōstratiua ul̄ est notio⁹: q̄z scia p̄ est de ul̄lib⁹. z p̄bs hic per rōnē itelligit̄ cognitōne sciētificā uel cognitōne distinctā: cū hoc tñ stat q̄ singulare sit p̄ notum ab itellectu via generationis in cognitōe confusa z indistincta: q̄re z̄c.

Dubium.

Responsio.

Capitulum secundum tractatus secundi de nume ro p̄ncipiorum: motuum: z corporum p̄bificorū.

Onsequēs aut̄ utiq̄z erit dicē utrū duo: aut tria: aut p̄la sint: vnū qđē enī impossibile est: qm̄ non vnū contraria.

C

P

Ostq̄z determinatū est in p̄cedēti ca pitulo de p̄rietate p̄n^{oz̄}. In h̄ capitu- lo p̄bs determinat de nūo p̄n^{oz̄}: z cō- tinet sex p̄tes p̄ncipales: qm̄ in p̄ma p̄bat̄ q̄ nō est tātū vnū p̄n^m. In 2^a vō ibi. Infinita at̄ z̄c. **J**p̄bat̄ q̄ p̄n^a nō sūt infinita. In 3ª ibi. Qm̄ aut̄ finita z̄c. **J**p̄bat̄ q̄ nō sūt tñ duo p̄n^a. In 4ª ibi. **T**ria qđē igit̄. **J**cōcludit p̄bs q̄ p̄n- cipia sūt tria. In 5ª ibi. **P**lura at̄ trib⁹. **J**declat̄ q̄ nō sūt p̄la p̄ncipia q̄z tria. In 6ª ibi. **Q**uidē igit̄ tur. **J**Recapitulat̄ declarata i hoc caplō. In p̄^a igit̄ p̄te p̄ncipali hui⁹ caplⁱ p̄bs p̄ponit̄ intētiōne suā.

om̄m̄ q̄

J̄m̄ d̄c̄

st̄ d̄c̄

om̄m̄ d̄c̄

z et pbat qd pn nec sut vnu tm: nec ifinita . pponit
igit pbs itentione sua . d . q post qd declaratu est q
pn sut tria: qns est dice z ingre an pn sunt duo ul
tria: aut pla . z p declarat intentu suu . d . q no est
tm vnu pn . z hec est . 18 . hui lib: que pbat sic
pn sut tria ut pus pbatu est . sed in vno solo no po
test saluari trietas . qz sic ide esset sibi ipsi trius . igit
tur non est ponere tm vnum principiu .

In finita at no qm neq scibile qd e erit .
Dec est 2^a ps pn^{1^o} hui capli in q pbs declarat q
no sut infinita pn . z hec est v^{1^o} pus pbata . s . q^{1^o} n^{1^o}
supius posita . tm pbs pbat ea qdrupli . z fm h ista
ps ptinet 4^{or} pticulas . pticule patebut in suis locis
Primo igit pbat q per rone ducetes ad ipo^{1^o} sic . Si
pn sut infinita nihil ptingit scire . qns est ipo^{1^o} . q^{1^o} z
ans . Ista qns facit pbs in lra sed no pbat ea hic .
pot tm pbari ex dictis pbi alibi sic . Res pfecte no
sciunt nisi p sua pn . si igit pn p^{1^o} sut infinita: z infi
nita no pfit p^{1^o} rasi: intellect^{1^o} nunq poterit p^{1^o} rasi
re pn ea cognoscendo: z per qns intellect^{1^o} no pot co
gnosce pn: z per qns no pot cogscere aliqd qd est
ex pncipijs . ex q sequit q nihil ptingit scire: qz nec
ptingit scire pn nec pncipiata . z sic nihil est scibile
quod est impossibile .

Et vna trietas in oi genere vno: substā
tia autem vnum quoddam genus est .

Secdo pbat eade sic . In oi gne vno e vna p^{1^o} trie
tas: s; gna sut finita . q trietas p^{1^o} sut finite . cuiusli
bet aut trietas sunt duo extrema tm que sut tria .
q tria p^{1^o} sut finita: sed solu illa tria que sut p^{1^o} sunt
pn . q tria que sunt pn sut finita . s; semp duobus
trijis corrudet vnu subm . q oia pn sut finita . z 2^{or}
format illa rone iuxta textuz sic . in oi gne vno: vna
est trietas . s; suba est gen^{1^o} vnu . igit in suba est vna
trietas sed vni^{1^o} trietatis sut tm duo extrema . igit
in gne sube sut tm duo p^{1^o} tria . sed solu tria de ge
nere sube sut pn: cu illa sint cae alioz entiu . igit p^{1^o}
tria sut finita qz no sut nisi duo pn tria in gne sb
stātie . Ex q pot ulterio^{1^o} deduci q oia pn sut finita:
qz semp duob^{1^o} trijs corrudet tm vnu subz . **S**z
hic sut 4^{or} notada . **P**rimo q pbs hic per p^{1^o} trie
tate itelligit oppositione que est iter puatione z ha
bitu: qm trietas pprie dicta que est inter formas
positiuas het reduci ad opponez que est iter pu
atione z hituz . ut pz . 10 . metha . **S**ecdo est notadu
q ista p^{1^o} trietas de qua pbs hic loquit est trietas
in gne sube . s . oppositio iter forma subale z puatio
ne foze subalis: qz sicut suba est p^{1^o} gen^{1^o}: z ca oium
alioz genez . ita trietas in suba est oino p^{1^o} trietas
z ca trietatu in alijs grib^{1^o} z c . **T**ertio notadu:
q ista tria de qb^{1^o} hic loquit pbs sut tria p^{1^o} p^{1^o} di
catione: qz sut coia oib^{1^o} trijs de gne sube: z sut illa
duo tria . s . foza subalis: z puatio foze subalis: qm
ista pdicant de oib^{1^o} trijs in gne sube: z veri^{1^o} pos
sent ista duo dici gna trioz qz tria . Un in qlibet
gne vno sut duo tria tm fm gen^{1^o}: siue duo gna tri
oz . Un pbs hic sciētificē loquit solu de ulibus:
qz scia no est nisi de ulib^{1^o} . Illa aut ulia que pbs h
notat p^{1^o} tria: sut ista coia . forma subalis sube gna
bilis z corruptibilis . z puatio forme subalis gna
bilis z corruptibilis: qm pbs solu hic loquit de pnci
pijs trāsmutatiois z sube trāsmutabilis . **Q**uar
to est notadu: q tria in gne sbstātie sut pn z cause
alioz in gne cause finalis . sed utrum etiam sint cae

Secdo. 18.
huius libri.

Primino.

Secdo nota.

Tertio no.

Quarto no
tandum.

eorum in alio genere cause alias declarabitur.

Et qd contingit ex finitis: melius ex fini
tis: que admodum empedocles: qz ex in
finitis . oia naq assignare opinatur: que
admodum anaxagoras ex infinitis .

Tertio pbat eade sic . Si na pot face ex pncipijs
finitis illd qd ponit face ex pncipijs ifinitis: meli^{1^o}
z recti^{1^o} est ut faciat ex pncipijs finit^{1^o} qz ex pncipijs
ifinitis: s; na pot oia face ex pncipijs finit^{1^o} que po
nit: face ex pncipijs ifinitis . q meli^{1^o} est pone pn fini
ta qz ifinita . z per qns pn no sut ifinita . maior pa
tet: qz frustra fit per pla qd pot fieri per pauciora
z eque bn . Un 2^{or} dicit h q sicut in actione artifi
ciali si alijs pot age modica actione z laborauerit
multa actione: ociose agit z supflue . z oino eodez
mo est in actione nae . mior patet: qz Empe . ponēs
pn finita complevit cas omnium . sicut Anaxago
ras ponens principia infinita .

Ampli sunt alia alijs priora tria . z fiut
altera ex alterutris: ut dulce z amaruz . z
album z nigrum . principia autē semper
opz manere . quod quide igit neq vnum
neq infinita sunt manifestum est ex his .

Quarto pbat eade sic . No oia tria sut pn s; so
lu tria p^{1^o} . sed p^{1^o} tria no sut ifinita . q pn tria no st
ifinita . z supple si pn coia no sut ifinita s; finita .
cu eni semp duob^{1^o} trijs corrudet tm vnu subiectu
sequit q coia pn sut finita . minor hui^{1^o} ronis pz ex
pcedētib^{1^o} . qz est tm vna p^{1^o} trietas . s . p^{1^o} trietas in
gne sube . z solu extrema p^{1^o} trietas sut p^{1^o} tria z sic
p^{1^o} tria sut duo tm . z no sut ifinita . maior vo decla
rat sic . pn no sut ex alijs nec ex alterutris . qz opz
pn semp manē . s; aliq tria fiut ex alijs ut tria po
steriora fiut ex trijs poribus ut saporēs medij ex
dulci z amaro . z colores medij ex albo z nigro . z
et aliq tria fiut ex alterutris ut albu ex nigro z dul
ce ex amaro . q no oia tria sunt pn sed solu tria p^{1^o}
que no fiut ex alijs nec ex alterutris . **I**ntelligēduz
hic q oia tria iter que pot eē trāsmutatio sut pn
illi trāsmutatiois . nec pbs dicit hic triu hui^{1^o} s; in
tēdit q no oia tria sut p^{1^o} pmitate ulitaz fm pdica
tionem . qz no oia tria vificant de oib^{1^o} pncipijs fm
trāsmutationē sed solu pn p^{1^o} pmitate ulitatis fm
pdicationē . **S**z dubiu est qliter dictu pbi het vita
te . s . q pn p^{1^o} semp manēt . h eni no videt uez qz oē
hns triu aliqui corrupēt . s . p^{1^o} pn sut tria . q no pnt
semp manē . Aliq dicit q pn p^{1^o} semp manent fm
spēz ul fm gen^{1^o} z h itelligit pbs . **S**z sine dubio h
no ualet qz sic p^{1^o} pn semp manēt fm spēz ul s; ge
nus . ita tria posteriora semp manēt s; spēz ul fm
gen^{1^o} . z sic no magis manerent semp pn tria qz tri
a posteriora . cui^{1^o} triu dicit pbs hic . **L**ynconien
sis vo dicit q duo p^{1^o} pn rep naliu sut p^{1^o} forma cor
poris z ei^{1^o} puatio . Un vult dice q est qda foza sub
stāialis isepabilis a mā . s . forma corpeitatis . z il
la semp manet . z est p^{1^o} foza iter fozas māles z ei^{1^o}
puatio semp manet . z de istis pncipijs itelligit hic
pbs dicēs q pn debēt semp manē . **S**z se obijcit
Lynconicēsis sic . Nullu corp^{1^o} est vacuu a p^{1^o} forma
s . forma corpeitaz . q ipo^{1^o} est q in aliq corpe sit pri
uatio p^{1^o} . s . puatio corpeitaz que ponit p^{1^o} foza mā
lis . **A**d qua dubitationē rīdet **L**ynconicēsis sic di

Tertia pba
tio eiusde co
clufiois vide
co simile . S .
pbi . t . c . 48 .
secudo . ce . 1
c . 35 .

Idē ifra co
56 . z primo
ce . 32 . Idē
3 . de aia . 45
Idē secudo
pbi . 78 . et
79 .

T . c . 51 .

Quarta p
batio eiusde
coclufiois .

Dubium .

Risio all .

Replca co
tra sic . dicit .

Expo^{1^o} hui^{1^o}
conicē .

Argumen
tum lynco
contra se .
Et^{1^o} risio .

et sic quod ipse est prima forma simpliciter et eius generatione simpliciter est eodem modo utriusque istorum est aliquid modo in quolibet corpore mutabili. Unde ipse est generatione prime forme. scilicet cor poreitatis simpliciter est in alio corpore. tunc generatio prime forme est aliquid modo cum suo habitu non actu sed potentia. et hec generatio que est prime forme malis est impuritas et defectio a suo esse purissimo completo et inclinatio in illud ad suam originem. id est ad nihil. quoniam ex se ois res in nihilum tendit. et hec generatio. scilicet impuritas forme que est generatio secundum quod actu est cum suo habitu incompleto et est prima et radix generationis oium sequentium sic secundum habitum est prima et radix oium habituum sequentium. Et hec est ratio Lynconiensis que satis est intelligibilis. et addit Lynconiensis. d. quod a prima forma que lux est generatio ois forme sensibilis et actus. et a generatione ipsius ois generatio. Sed quod ista opinio potest aliquid forme sensibilis perpetua in materia quod est secundum quod est veritate. quod si materia haberet aliquid forme in se separabile ab ea non posset materia recipere: et sic destrueret oino generatione simplex. Et dicitur quod prima forma male se manet cum sit oino incorruptibile. prima autem prima forma se manet: non quod se existat in re natura. sed quia se manet termini cuiuscumque transmutationis. nam generatio et forma sunt termini cuiuscumque transmutationis et verificantur de terminis cuiuscumque transmutationis quoniam cuiuscumque transmutationis unum terminum est generatio et alium terminum est forma: sed non est sic de prioribus posterioribus. Unde potest illud. scilicet quod prima forma se manet sic intelligi. scilicet quod prima forma se manet se quod non sunt ex aliquo in eodem genere principij. nec corrumpuntur in aliquid in eodem genere principij. sic quod prima forma formalis non sit ex aliquo tanquam ex causa formali sicut compositum sit ex causa formali. quia sic prima forma haberet potestatem forme de qua fieret et que esset eius propria quod est ipse. Sicut prima forma non corrumpitur in aliquid potestatem forme. nec prima materia generatur ex aliquid materia. nec est corrumpitur in aliam materiam. prima autem forma. id est forma simplex que non resolvitur in potestatem forme potestatem fieri ex aliquo in alio genere principij. quod est forma eo modo quo fit. sit ex materia. sed contraria posteriora non sic semper manent. quod fiunt ex alijs in eodem genere principij aliquid modo extremis.

¶ Quam autem finita facere duo terminum. quod non facere duo terminum. habet quodam ratione. Deficiet enim aliquis quatuor defectus ratione facere aliquid apta natura sit. aut. habet defectus. Sicut autem et alia quecumque contrarietas. Non enim concordia discordiam producit et facit aliquid ex ipsa: nec discordia ex illa sed utraque alterum quidem tertium.

¶ Nec est pars principalis huius capti in qua plures ingrit utrumque prima sunt terminum duo vel plura duobus. et dicitur quod particulas secundum numerum quod rationum que faciunt. Prior terminum ponit dubitationem. d. quod cum prima sunt finita ut probatur est habet quodam ratione non est quodam dubitationem utrumque sic facere. id est ponere ea. scilicet principia duo terminum. vel non facere. id est ponere principia non duo terminum. Deinde probatur intentionem suam declarans quod non sunt terminum duo prima. et hec est. 19. huius libri que probatur dupliciter et sic. unum priorum non recipit alterum nec a seipso nec ab altero quod defectus non facit raritatem in seipso nec est recipit ea ab alio. nec e converso. sicut concordia non producit discordiam habet non recipit in seipso discordiam nec est transmutat ipsam ad recipiendum aliquid aliud. sed operatio ponere aliquid tertium quod recipiat utrumque et transmutet ab utroque. quod propter prima operatio ponere tertium prima quod recipit utrumque et transmutat ab utroque. Unde ratio consistit in hoc quod in omni transmutatione operatio que sit aliquid manens sub utroque terminorum transmutationis. quod ex quo transmu-

tari est aliter se habere nunc quod prius operatio que in omni transmutatione sit aliquid aliter se habens nunc quod prius et illud debet manere. sed neutrum priorum manet sub utroque terminorum transmutationis quod neutrum priorum manet sub reliquo. quod propter prima priora operatio ponere tertium prima. scilicet quod manet et transmutat de uno priorum in aliud priorum. et priora sunt terminum duo prima. **¶** Notandum secundum quod si prima essent duo priora terminum. tunc generatio esset simpliciter non compositus. hec prima potest patere sic. duo priora non possunt simul esse in eodem. nec potest aliquid constitui ex duobus prioribus. si igitur terminum duo priora essent prima tunc in re generata nihil esset nisi unum illorum priorum et sic generatum esset simplex et non compositus.

¶ Quidam autem et plura recipiunt ex quibus parant eorum que sunt secundum naturam.

¶ Idem probatur ex testimonio antiquorum. quoniam quodam antiquorum ponunt plura prima que duo. ex quibus paratur hoc est compositum nam eorum que sunt et potest poni talis ratio. Aliqua entia sunt composita ex plures principijs. sed nihil componitur ex prioribus. quod propter priora operatio ponere prima. et ex quo cum altero priorum constituitur entia composita. **¶** Notandum secundum quod quod alteratio priorum in vicem coegit oes ponere quod oia corpora sunt composita non simplicia et quod in eis sunt aliqua plura uno et maxime prima corpora. scilicet 4. elementa. Ista enim prima de quibus perscrutata sunt coram simplicibus et compositis corporibus. unum intelligendum quod oes quod alterat alteratio corruptione compositum ex duobus naturis. scilicet ex una que per alterationem corrumpitur. et ex alia nam que recipit terminum alterationis. sed loquendo de alteratione perfecta. scilicet que est salus et perfectio alterati sic non est verum quod oes quod est alteratum sit compositum quoniam corpora celestia et etiam intellectus alteratur hoc modo et terminum non sunt composita.

¶ Adhuc autem apostolus et de hoc aliquis dubitabit: nisi aliquis supposuerit prioribus naturam. nullum enim videmus eorum que sunt substantia priora. principium autem non de subiecto operatio dicitur aliquid. Erit enim principium principij. Subiectam enim principium. et prius videtur esse predicato.

¶ Tertio probatur eadem. scilicet quod non sunt terminum duo prima. et hoc sic. Aliqua prima sunt priora ut probatur est prius. et aliquid prima non sunt priora. sed de duobus solis principijs non possunt verificari ista duo. scilicet esse priora et non esse priora. nam falsum est dicere de duobus quod illa sunt contraria et non sunt priora. ergo non sunt terminum duo prima. et quod aliqua prima sunt priora probatur est prius. sed probatur quod aliqua prima non sunt priora et hoc dupliciter. primo sic. Nulla priora sunt substantie: sed prima sube sunt sube. quod prima substantie non sunt priora. maior patet quia priora dicitur esse in subiecto vel de subo. sed substantia non dicitur de subiecto. quod et quod substantia vel prima substantie non dicitur de subiecto probatur quia subiectus est prima et prius predicato. si igitur prima substantie diceretur de subiecto: sequeretur quod prima haberet aliquid prius eo et sic principij esset prima quod est inconueniens. minor declarat quia si prima substantie non essent substantie cum prima substantie sunt priora principij sequitur quod non substantie erunt partes substantijs quod est impossibile. concluditur igitur quod prima substantie sunt sube. Uel sic et magis iuxta litteram. nullius eorum que sunt videmus substantiam esse priora. hoc est nihil de substantia alicuius entis priorum est alicui. sed prima sunt de substantia principij. quod prima non sunt priora. maior probatur quia nullum prima dicitur de subo nec est in subo. quia sic haberet prius esse eo. sed prius semper est in

Notandum.

Secunda probatio.

Idem infra c. 83. Idem pro celi. 20. 7. metha. co. 4. phi. 14. 8. me. 12. co. 12.

E. c. 52.

Tertia probatio.

Idem. 12. me. 12. co. 22.

Quo prima principia semper manent.

19. conclusio prius libri. Idem. c. 54. 1. 57. idem supra. c. 42. Idem. 8. phi. 4. 12. meth. 16. 53. 2. 1. 5 phi. 14. Et primo. cc. c. 106.

subiecto ul' dicitur de subiecto. ergo z c. Et 2^{or} di-
cit q' ista psecutio no e recta cu apparuit q' p^a p^aria
sint puatio z foza. Et itelligo q' ista psecutio idest
ista ro no est recta qz accipit duo falsa. Prio enim
accipit q' nullu p^ariu est de suba alicui^o. z h est flim
qz forma est p^aria puatioti z m est de suba alicui^o. si
milt accipit aliud falsu. s. q' nullu pn^m e i subo. h est
falsu qz forma est pn^m z est in subo. qz i ma. g. Sz
dubiu est. qm pbs in demostrado utif falsis cu de
mratio non sit ex falsis. Rudeo z dico q' si ro pbi
itelligit fm qd e ad ppositu suu no utif aliq' ppo-
ne falsa. qm ipe itedit hic pbare q' aliq' pn^a no sut
p^aria. qz ma z forma q' constituit copositu no sut p^a-
ria. z tuc si ro fiat sub hac forma. nulla p^aria sut sbe
sed pn^a sube sunt sube. g. maior e ul' va. qzuis eniz
foza p^ariet puatioti m forma no p^aria sube qz pu-
atio no est suba. z mior. s. pncipia sube sunt sube: est
va de pncipijs pstituitib^o subaz cuiusmodi sut ma
z foza. Si vo fiat ro sic. Nihil de suba alicui^o eniz
e p^ariu alicui. sed pn^a sunt de suba pncipiati. g. ma-
ior debet itelligi sic. q' nihil de suba alicui^o eniz est
p^ariu alicui qd e de suba illi^o entis z tuc totu e uey.
ul' sic. nihil qd e de suba mali alicui^o entis e p^ariu
alicui. z h ul' e ueru loquedo de ma remota. z de
hac loqur pbs. d. q' pn^m no di de subo h est pn^m
male no di de subo: z h p^adicatiode pprie dicta z di-
recta. Un itelligedu q' illd dictu. s. subm e pus p-
dicato. est itelligedu in p^adicatiode ppria z directa.
vn foza p^adicat de ma denoiatiue in p^adicatiode di-
recta. hec eni est p^adicatio directa ma e formata. s.
ma no p^adicat de forma nisi idirecte. nuc at ma est
por forma. s. via gnatiotis ul' via origis. qzuis eni
foza sit por ma via pfectiois. z ul' in oi p^adicatiode
directa subm e pus p^adicato aliq' p^ariate. Intel-
ligedu tam e q' pbs no dicit q' ul' subm sit pus p-
dicato. sed dic q' subz p^m. i. ma est pus p^adicato de
ipso. i. forma z hoc itelligo in p^adicatiode directa.

Amplius non esse dicimus substantia p^aria substantie. Quatr igitur ex no subst^atijs substantia unig^o erit. aut quomodo pu^o non substantia substantia erit.

Sedo pbat q' aliq' pn^a no sut p^aria. z h sic. Nulli
sube p^aria suba ex q' segtur q' nll'e sube sut p^arie. s.
pn^a sube sut sube. g. pn^a sube no sut p^aria. z p^a p^aria
aliq' pn^a no sut p^aria. maior patet ex libro p^adicame-
toz. z minor pbat qz si pn^a sube no essent sube. cu
pn^m sit pus pncipiato segtur q' suba erit ex no sb-
statijs z sic no suba erit pus qz substantia. Non^m q'
2^{or} dic h q' nihil phibet ut sube sint p^arie. fm for-
mas z no p^arie fm subm. z sic dic q' suba no est p^a-
ria sube: uey e fm subm. z q' suba sit p^aria sube fm
forma e uey. z h inuit Alex. d. q' i sbstatijs simpli-
cib^o pot ee p^arietat no at i copositijs. z Alex. itelligit
h qd dic pbs in p^adicamētis q' e ppriu sube no he-
re p^ariu. de sbstatijs copositijs no de simplicib^o. z illd
qd pbs dic i lib^o de gnatiode. q' corpa simplicia sut
p^aria. Intellegedu q' p^arietat q^otu ad ppositu spe-
ctat e duplex. qda large dea z hec p^arietat extedit
se ad oppositione iter puatione z habitu z isto mo
forma subalis z puatio p^aria. uerutu isto mo sb-
statia no p^aria sube. qz puatio q' est alterz extremu
isti p^arietat no e suba. Alio mo accipit p^arietat stri-
cte q. s. est oppositio iter formas. v3. posituas ab-
solutas sic q' altera no dicit in respectu ad altera.

z talis oppositio est duplex. qda iter formas posi-
tiuas q' hnt fieri no circa ide subm ens in actu no
siml sed successiue z talis p^arietat no est iter fozas
subales qz forma subalis no aduenit coposito enti
in actu tanqz pfectibili. Alia e oppositio int for-
mas posituas absolutas q' hnt fieri circa ide subz
ens in po no siml s3 successiue z talis p^arietat bn e
iter formas subales elemtoz z h itelligit hic 2^{or}.
Et si dicat q' isto mo e p^arietat int formas subales
mixtoz qz forme sbstatiuales mixtoz hnt fieri cir-
ca sbiectu ens i po no sil s3 successiue. Dico q' 2^{or}
no negat hic talē p^arietate ee int formas mixtoz.
sed Alex. h bn negavit ut dic h 2^{or}. D. at pbs di-
cat in p^adicamētis q' sbstatia no p^aria sbstatie.
illd pot itelligi de p^arietate q' est int formas q' hnt
fieri successiue circa ide sbiectu ens in actu. Intel-
ligedu et q' qzuis sbstatia p^ariet sbstatie aliq' mo
fm forma eo q' forme sbstatiuales aliq' mo sut p^a-
ria sbstatia no p^aria sbstatie s3 sbiectu qz subo
forme subalis ut pme materie nil est contrarium.

Un si aliquis z porē uerā putabit eē rō nē z hanc: necessariā est si debet saluare utraqz ipsas subesse quoddā tertium.

Probat q' aliq' pn^a sunt p^aria ut pbatū est cap^o pcedeti. z pbat q' aliq' pn^a no sunt p^aria ut pbatū est hic. pbs ex his pcludit q' nē itēta. v3. q' no sunt tm duo pn^a. z bn segtur q' no sunt im duo pn^a ga de solis duob^o no pot vificari q' sint p^aria z q' non sint p^aria. sed loquedo de ma z forma sic est uey q' pn^a no sunt p^aria qz ma z forma no sunt contraria.

Quēadmodū dicūt vnā quādā nāz dicētes oē: ut aqz aut ignē: aut mediū hoz.

Quarto pbat p testimoniū antiquoz. q' no sut tā tū duo pn^a. qz fere oēs atiq pter pn^a p^aria posuerūt aliqō tertiū sbiectū p^arijs. z p narrat qlit ipsi ponūt vnū sbiectū. 2° qualr qda posuerūt meli^o z qda pei^o. qm aliq' atiquoz dixerūt oia eē aquā. alij dixerunt oia eē ignē. aliq' dixerunt oia eē aliquod medium inter elementa z simul cum h q' illi sbiecto competunt contraria successiue.

Uidef at mediū magis. ignis enī z terra z aer z aq' cū p^arietatib^o cōplexa sūt. Un no irrōnabilr faciūt sbiectū alterum ab his facientes: aliorū autem quidaz aerem. aer enim minime habet aliorū dif-ferentias sensibiles. Eōsequēter aut aq.

Quidā tm istoz posuerūt meli^o z qda pei^o. qm dicētes istā nām sbiectā eē mediū iter elemēta. meli^o dixerūt qz dicētes illd sbiectū eē aliqō eltoz qm illd sbiectūz cōe debet ee sine p^arietate. ita q' ei nihil p^ariet cū recipiat oia p^aria. z p^ariu no recipit suū p^ariu sed oia elta cū p^arietatib^o sūt cōplexa: idē oia elta hnt p^aria eis cōiūcta. qz igit mediū int ele mēta magis est remotū ab oi p^arietate qz aliqō ele mētoz: meli^o dixerūt ponētes illd sbiectū 3^m esse mediū iter elta qz dicētes illd ee aliqō eltoz. Et adhuc ponētes illd sbiectū cōe p^arijs ee aerē meli^o dixerūt qz dicētes illd sbiectū ee ignē aut terrā qz differētie p^arie sensibiles pauciores sūt i aere qz i alijs eltis. z adhuc ponētes illd sbiectū esse aqz meli^o dixerūt qz dicētes illd ee ignē aut terrā. qz p^arietat i eltis medijs e mior z magis latet qz p

Quo v3 itel
lgi subm e
pus p^adicato

Oppositū. 5
phi. co. 10.
Et. 8. meli^o
c. 5.

Sedo de ge
ne. 1. co. 49.
Duplex est
p^arietat.

z. c. 33.

z. c. 54.

Ides p^o de
gen. 1. c. 19.
Idem 2. de
aia. 1. c. 113.
Contrarie-
tas in elis
z idem. 5.
phi. 1. c. 54.

Oppositum vide secundo de gene. l.c. 23. l.c. 55.

rietas in ipsis extremis. vñ ex h loco e notadu q terra est frigidior q; aqua q; qualitates aque sunt minus sensibiles q; qualitates terre ut dicit pbs.

Sz oes vnu h prijs figurat: ut desitate z raritate: z eo qd mai' z min'. Nec autē sūt oia excellētia. vñ. z defect': sicut dictū ē pu'. Et videt antiq eē opio q; vnu z supabūdatia z defect' pncipiarey sunt: h nō eodē mō. s; antiq duo qdē facē: vnuz at pati: posteriorz at qdā prioz vnu qdē facere: duo vō pati magis dicunt.

Nūc pbs narrat quō cū isto pn° mali posuerunt pn° tria. d. q; oēs isti antiq figurat h eiformat illud subiectū prijs successiue ita q; dnt tria iec illi subiecto successiue. diuersi tñ dicūt tria esse pn° z figuratiue istud subiectū: qdē eni figurat illd pmū subiectū qm qdā figurat illd subiectū raritate z desitate. qdā vō magno z puo. z vlt supabūdatiaz z defectū. vñ tā ponētes rarū z desuz eē pn° q; etiā ponētes magnū z parū eē pn°. pueniūt in h q; dicūt supabūdatiaz z defectū eē pn°. Plato vō z mlti alij antiqru dixerūt magnū z parū eē pn° rez. sed plato differt ab alijs in h q; alij pnsiderātes q; vna mā uariat p diuersas formas posuerunt duo ex pte forme q; est pn° agēdi. z vnu ex pte matie q; est pn° patiēdi. sed platonici pnsiderātes q; i vna spē distiguunt mltā idiuia per diuisione matie posuerūt vnu ex pte forme. q; est pn° agēdi. s; vna ydea. z duo ex pte matie q; est pn° patiēdi.

l.c. 56.

Tria quidē igit dicē extra eē: z ex his z ex hmōi alijs intendētib' videbit utiq; habere quādā rōnem: sicut diximus.

Nec est 4^a ps pn^o hui' capli. In qua pcludit ex pcedētib' 2° 2° hui' libri. s; q; tria sunt pn° rez nāliū q; pbat sic. Quorūcūq; sūt plā pn° q; duo illo rū sūt tria pn° ad min'. q; plā duob' nō pnt eē pau ciora q; tria. s; rez nāliū sunt plā pn° q; duo ut pbatū est. s; ad min' sunt tria pn° rerum nāliū.

20^a. conclusio huius libri.

Plura aut tribus nō amplius. Ad patiendum quidem enim sufficiens est vnuz.

Nec est 5^a ps pn^o hui' capli in qua pbat. 21^a q; huius libri. vñ: q; nō sunt plā pn° rerū nāliū q; tria. z hec ps pntinet duas ptiētas s; q; duplr pbs pbat pntētā. p' igit rō ē illa. qdō possēt fieri p pauciora supfluū est fieri p plā. sed per tria pn° pot pducē oēm rē nālē. q; in oi trāsmutatiōe sufficiūt duo tria q; sūt termi trāsmutatiōis cū vno subo. vñ eni subiectum suffic ad patiēdum. s; vnum subiectum z duo contraria sunt tria. ergo z c.

21. conclusio huius libri.

Si autē quoz extitib' due erūt prietates: oportebit seorsū utrisq; eē alterā quādā nām. Si autem ex iuicē poterit generare ociosa utiq; altera prietatum erat.

Et q; nō sint plā pn° tria q; duo. pbat pbs sic. Si sint plā pn° tria q; duo. igit ad min' erūt due prietates. q; vna sola prietas nō est nisi inē duo tria. z si sunt due prietates utriq; prietati opz q; corrūdeat alia z alia nā suba. Sz h est icōueniēs z supfluū q; vnu par prioz cū vna nā suba sufficit in oi trāsmutatiōe. pot eni subz trāsmutari de vno prio in aliud absq; h q; idē subm uel aliō trāsmutet s; z

aliā prietate. igit alia prietas ē ociosa nihil faciēs ad illā trāsmutatiōē. z q; vnu par prioz cū vno subiecto sufficiāt in oi trāsmutatiōe nāli pbat 2° per h q; p' pn° sunt cōia oib' reb' nālib'. cuius signū est q; oēs res nāles sūt trāsmutabiles ad iuicē. Cū itelligēdū q; nō est itētio pbi hic ppare q; nō sunt plā pn° q; tria. q; h ē flm. q; plā sunt pncipiata q; tria. z et sūt plēs trāsmutatiōes q; tres. z plā sunt pn° q; pncipiata z et trāsmutatiōes. z idō sunt mltio plā pn° q; tria. sed itētio pbi est hic ppare illa duo. s; q; nō cuiuslibet vni' trāsmutatiōis sunt plā pn° q; tria. z h pbat rō imediate pcedēs. z pbat etiā q; sunt tñ tria pn° s; gen' siue tñ tria gñā pn°. s; ista tria cōia. Mā foia z puatio. de q; libet eni pn° rei nālis ul' trāsmutatiōis pdicat aliq; istoz triū. Sed dubitat de illa pñā pbi. due sūt prietates. s; due sunt nature subte istis duab' prietatiōib'. s; eni nō videt seq; q; idē pot eē subz duaz prietatiōe siue duoz pariū prioz. qm illd idē subiectū qdō ē susceptiuū albedis z nigredis est susceptiuū dulcedis z amaritudis. z illd idē qdō ē susceptiuū caliditaz z frigiditaz ē susceptiuū raritaz z desitaz nō igit opz q; si sint due prietates q; pp h sint due nature subte. Dicēdū igit ē q; nō ē pñā pbi illa. vñ. due sūt prietates. s; sūt due nature subte illis prietatiōib'. sed illa ē pñā pbi. si ad vna trāsmutatiōes requiritur due prietates seu 4° tria opz q; illis 4° prijs corrūdeat due nature subte. pñā patet sic. im po^o ē idē subm siml' trāsmutari p se vnica trāsmutatiōe ad duos terminos. q; vna trāsmutatio numero requirit vnu terminū numero. sed si i vna trāsmutatiōe eēt due prietates z p pñā 4° tria oportet q; duo extrema istaz prietatiōe eēt termi a q; ul' a qb'. z alia duo extrema eēt termi ad quē ul' ad q; cū igit idē subiectū nō moueat sil' p se vnica mutatiōe ad duos terminos. sequit q; illi' mutatiōis sint duo subta. sic z duo termini. z si pn° vnus trāsmutatiōis sint 4° tria siue due prietates. opz q; illis duab' prietatiōib' corrūdeat duo subiecta. **N**otādū q; sup illud dem pbi. s; si sint due prietates oportebit seorsū utrisq; eē nāz alterā quādā mediā. dicē 2° q; pbs. d. hic istā nāz subta eē mediā q; subz ē sil' medio q; quomō. q; subm ē in pō utriq; extremū sic mediū: s; tñ subz z mediū dnt q; subm ē utriq; extremū pō pura z mediū ē utriq; extremū nō pō pura: sed aliq; pō. qm i medio ē utriq; extremū i actu. s; nō ē i ultima pfectiōe. q; mediū ē i pō ad utriq; extremū qdāmō. z in actu aliq; mō. z subz ē pō pura utriq; extremū. **C**ū sciēdū q; mediū iter tria magis picipat nām utriusq; extremi prioz q; subz qdō ē i pō pura ad utriq; prioz. q; mediū iter tria ul' ē mediū s; cōpōnē ul' ē mediū s; cōparatiōē. sic eni distiguit 2° in locis mltis. si mediū iter tria sit mediū fm cōpōnē ul' videt dicē q; tūc mediū hēt utriq; extremū i actu sub gradib' tñ remissis z sic nō ē i ultima pfectiōe. sed si mediū inter tria sit mediū fm cōparatiōē tñ ut veri' credo tūc mediū est utriq; extremū in actu nō absoluto sed cōparato. q; mediū fm cōparatiōē cōparatū utriq; extremoz ē utriq; extremū. ut tepidū cōparatū calido ē frigidū z cōparatū frigido ē calidū. Et si dicat sic. mediū distiguit specificē ab extremis igit nullo mō extrema pdicant de medio. Dicēdū q; siue mediū differat specificē ab extremis siue nō: extrema absolute sū-

Dista inter subm z media. sed op ponunt habes primo pp l.c. 82.

pta nō pdicant de medio sed tñ extrema uel noia extremoz respectiue accepta uere pdicant de medio. Nā sic nō supponit nomē extremi p extremo absolute. s; p medio qd ē extremū in cōparatiōe.

C Sicut aut ipse ē dicitates pmas subā enī vnū qddā gen^o ē ent: qre in eo qd pūz t posterio^r sūt. dñt ab iuicē pncipia tñ: s; nō gñe: sp enī i vno gñe dicitas est vna. Dēs enī dicitates reduci videntur in vnam.

C Hec ē scđapticla 5ª part^o pñ^o hui^o capli. In qua adducit 2^a rō pbas q nō sūt plā pñ^o q; tria. q rō ē illa. In vno gñe ē tñ vna p^a dicitas. s; substantia ē vnū gen^o. s; i gñe sube ē tñ vna p^a dicitas t p pñ^o i gñe sube sūt tñ duo p^a dicitas. t p^a pñ^o dicitas sūt p^a dicitas pmi gñis. s; gñis sube. s; cū i gñe sube sūt tñ duo p^a dicitas. s; extrema pme dicitas sequitur q nō sūt nisi tñ duo pñ^o dicitas t duobus dicitis consistet tñ vnū subm. s; nō sūt plura pñ^o q; tria q; nō sūt alia pñ^o nisi duo p^a dicitas de gñe sube t vnū subz eis. vñ subdit pbs q qvis sūt tñ tria pñ^o p^a: sūt tñ alia pñ^o posteriora. pñ^o igit differūt ab iuicē s; p^a us q; qdā sūt pñ^o pñ^o t qdā posteriora s; nō dñt fm gen^o. Cōndū q p^o illā lraz. s; pñ^o dñt s; p^a p^a t posterio^r t nō fm gen^o expōit duplr. vno q p pñ^o p^a itelligit p^a pñ^o dicitas in vno q; gñe pntoz q; i qlibet pdicamēto sūt qdā p^a pñ^o dicitas illi pdicamēti. s; illa cōia: foza tal pdicamēti t puatio tal foze ut i pdicamēto qlitaz foza de gñe qlitaz t puatio foze de gñe qlitaz. t sic de alijs gñib^o. t ista p^a pñ^o dicitas i vno q; pdicamētoz dñt fm p^a t posterio^r. q; dicitas i gñe sube sūt pñ^o dicitas alioz pdicamētoz. s; ista dicitas i vno q; pdicamētoz nō dñt s; gen^o. t s; ut mihi videt pot duplr itelligi. vno mō loqndo sil de oib^o dicitis cuiuscūq; pdicamēti. alio mō diuisim loqndo de dicitis cuiuscūq; pdicamēti diuisim. p mō ad huc p^o itelligi duplr. vno mō q nō dñt fm gen^o pncipij. alio mō q nō dñt fm gen^o pdicamēti. p mō sic itelligit q ista oia dicitas i singlis pdicamētib^o nō dñt fm gen^o pncipij. q; foza de gñe sube t forme alioz pdicamētoz sūt i eodē gñe pncipij q; pntentur sub s; cōi foza qd ē vnū gen^o ul vnū gñale ad oēs nāles fozas t sicut oēs puatiōes cuiuscūq; pdicamēti pntentur sub s; cōi puatio. t sic pñ^o dicitas cuiuscūq; pdicamēti nō dñt s; gen^o pncipij. alio mō pot itelligi q nō dñt s; genus: q; oia pñ^o dicitas cuiuscūq; pdicamēti sūt in pdicamēto sube p reductionē qm dicitas de gñib^o accētiū reducūt ad dicitas de gñe sube. t sic p reductionē sūt i eodē gñe cāe dicitis de gñe substantie. Ad huc alr pot s; itelligi q dicitas i vno q; gñe diuisim accepta nō dñt fm gen^o q; foza t puatio i gñe substantie nō dñt fm gen^o. q; sūt in eodē gñe substantie. t sicut foza t puatio de gñe qlitaz nō dñt s; gen^o. q; sūt i eodē gñe. s; i gñe qlitaz. t sicut eodē mō ē de dicitis alioz gñuz pdicamētoz. t iste intellect^o videt magis pueniēs dicit^o p^o. Scđo vō expōit p^o illō itelligēdo p pñ^o dicitas solū pñ^o de gñe substantie. t tūc itelligit sic. q pñ^o dicitas q sūt i gñe substantie licet sint plā tñ nō differūt fm gen^o s; solū fm p^a t posterio^r q; oia dicitas i gñe siue sint pñ^o siue posteriora nō differūt fm gen^o sed s; p^a t posterio^r. t dicitas posteriora i gñe substantie reducunt ad dicitas p^a i gñe substantie. t sic oia dicitas alia a pmi

dicitis de gñe substantie reducūt ad pma dicitas de gñe substantie. qm dicitas de gñe accētiū reducuntur ad dicitas de gñe substantie. t dicitas posteriora de gñe substantie reducūt ad p^a dicitas i substantia. Cōndū fm p^o s; q p^a dicitas i gñe substantie sunt cause oiu dicitis in alijs gñib^o. Cū ipse sic dicit si p^a dicitas in vno q; gñe sint opposita fm eē t nō eē. tunc opposita in substantia fm eē t nō eē sūt cause alioz oppositoz exntiū i alijs pdicamētib^o. t illa. s; dicitas i substantia debēt eē p^a dicitas. Cū p^o ē t s; p se eē itelligit formā t p nō eē itelligit puatiōē. Cōndū dubiū ē quō t i q gñe cause dicitas i gñe substantie sunt cause dicitis in alijs gñib^o. Dicēdū ē q foza in gñe substantie ē cā final oium formatū i alijs gñib^o: t ē cā mālis ptialis i q respectu oium accētiū qm accētia oia sūt i substantia cōposita. Sed puatio foze substantia nō est p^a cā puatiōis aliarū formatū nisi large loquēdo appellādo oē illud cām alicui^o ad qd illō sequitur. t illō pot dicit cā i cōsequēdo. t non in eēdo t sic puatio forme substantialis ē cā puatiōis oium formatū accētiū p pncipij illi forme. Cōndū notandū fm p^o s; q h nōmē p^a dicitas exntia in vno q; gñe nō opz ut dicat eguocē ul vniuocē s; s; p^a t posterio^r t ē vn^o modoz nōmē abigui. Circa qd ē sciēdū q i vno q; pdicamēto sūt duo p^a dicitas. s; ista dicitas foza t puatio tal pdicamēti q sūt p^a fm pdicamēti dicta de qlibet foza t de qlibet puatiōe illi gñis. uerūtāmē q; uis sūt p^a dicitas illi pdicamēti. t nō sūt simplr p^a dicitas. q; p^a dicitas simplr solū sūt dicitas de gñe sube. Dico igit q h nōmē p^a dicitas dicit analogice de pmi dicitis i suba t de pmi dicitis alioz gñuz. q; p^a t pncipalr dicit de pmi dicitis i gñe sube. t secundario dicit de pmi dicitis in gñe aliorum pdicamentorum.

Quod qdē igitur neq; vnū sit elemētuz neq; plura duobus uel tribus manifestū est. Hōrum autē: utruz sit uerū quemadmodum diximus dubitationē hēt mltā.

Hec ē 6^a ps pñ^o hui^o capli. In q pbs epilogat declarata dicit^o q manifestū ē ex declaraz q nō ē tñ vnū elemētū siue vnū pñ^o nec plā duob^o ul trib^o. hōz aut. s; utz pñ^o sint tria mltā hēt dubitatiōes. s; aliq liter fuerit hic declaratū. Cū notādum q p^o ponit hic rōnē hui^o dubitatiōis. q rō ē ista. Illō qd recipit formā cōpositi aut ē subm aut dicitis. si fuerit cōtrariū pntiget dicitis alterari i suū dicitis. ita q nō eē alteret iē t mutet i illō. qd ē ualde iprobabile. t si posuerim q subm ē recipiēs t dicitis recedat. cum istō sit aliqd dōmōstratū ut aliq sba: sequit q gñatio nō erit suba. q; s; gñatiōis nō d; ē aliqd dōmōstratū. sequitur et q si subm seu suba dōmōstrata recipit formā q ens nō gñat nisi ex ente. t sic ens est set ante q; gñaret. vñ ista rō ut dicit p^o coegit plures antiq; ad negādū gñationē. Et ex ista rōne videt q nō sint tria pñ^o q; nō v; q sit aliqd s; receptiū dicitis. Cōndū itelligendū q illō qd recipit formā cōpositi ē subz. s; nō ē aliqd dōmōstratū i actu hñs formā de sua eētia. q; tunc cū oē hñs formā in mā sit gñabile t corruptibile in gñatione illius subiecti pntit idē subiectū t sic illud subiectū generaret ex seipso tanq; ex subiecto. t sic aliqd eēt ens ante q; gñaret. sed ponendo q illud subiectū sit ens in potētia nō hñs formā in sua essentia nullum sequit incōueniens q; illud subiectū est ignā

Vides supra
E. c. 50. idē
10. metha.
E. c. 15.

Dicitur expo
suo Lomē.

Scđo expo
suo Lomē.

Et ex hoc
p3 q pñ^o
tas cause ad
causati tol
lit equiuoca
tionem.

E. c. 57.

Ratio dub
dicatione.

bile et incorruptibile ut postea ostendetur etc.
 Capl'm tertium tractatus tertij. Quomodo predicta tria. scilicet materia forma et privatio sunt principia.

Ic igitur nos dicamus primum de omni generatione aggregantes. Est enim primum nunc communia prius dicere et sic communi unumquodque propria speculari.

Stud est 3^m capl'm huius tractatus. in quo ostendit quomodo materia forma et privatio sunt principia et quomodo dicuntur. et ostendit quomodo partes principia. Quomodo in primo ponit differentiam inter materiam et privationem. In 2^a ibi determinatis autem his etc. Ostendit necessitatem materiam et privationis in omni generatione et diversitas inter illa. In 3^a ibi Multipliciter autem. Ostendit diversitas et necessitas trium principiorum in omni generatione. In 4^a ibi Manifestum autem igitur. Ostendit quomodo materia et forma sunt principia. et quomodo sunt principia per se. et quomodo privatio est principium. quomodo per accessum terminum. In 5^a ibi Deinde igitur. Recapitulat declarata. Prima pars continet duas particulas. quia in primo ponit intentionem et ordinem intentionis. In 2^a ibi Dicimus enim fieri etc. Ponit differentiam inter materiam et privationem. In primo igitur particula huius partis prius proponit intentionem suam et ordinem precedendi. d. Nos aggregantes in scientia naturali de omni naturali generatione. primo debemus considerare de rebus universaliibus communibus sicut prius diximus. deinde debemus circa unumquodque propria speculari. et sic patet intentio et ordo intentionis: quoniam intentio est determinare de omni generatione et de omnibus rebus generalibus sed ordo intentionis est primo considerare communia. scilicet generationem omnium generalium in communi et talis est consideratio in libro. deinde perscrutari propria ut generationes diversorum corporum naturalium ut animalium et plantarum et sic de alijs et ipsa generata in speciali. et talis est consideratio in specialibus libris scientie naturalis. unde cum per quam prius determinanda sunt communia que propria assignat 2° et est quod si proprium prius diceretur idem bis diceretur.

2.c.58.

Dicimus enim fieri ex alio aliud: et ex altero alterum aut simplicia dicentes aut composita. Dico autem sic. Est enim hoc fieri homines musicum. Est autem non musicum aliquod fieri musicum. Aut non musicum hominem non musicum. Simpliciter quidem igitur dico quod fit hominem et non musicum: et quod simpliciter fit musicum. Compositum autem et quod fit et quod factum est cum non musicum hominem dicamus fieri aut musicum aut musicum hominem. horum autem quidem non solum dicitur hoc aliud fieri: sed et ex hoc: ut ex non musico musicus. Hoc autem non dicitur in omnibus ut ex homine factus sit musicus sed homo factus sit musicus.

Nec est secunda particula proprie partis principalis huius capl'i in qua ponit duplex differentia inter subiectum et privationem. Primo tamen narrat quot et quibus attribuit generationem. et vult quod generationem tribus attribuat. scilicet subiecto et opposito. id est privationi. et composito ex ambo. et hoc est quod dicitur. quod quomodo dicimus ex alio fieri aliud vel ex altero alterum. aut dicimus simplicia vel composita. si simplicia dicimus simplex fieri simplex aut ex simplicibus fieri simplex cum dicimus hominem fieri musicum aut imusicum fieri musicum. aut ex imusico fieri

musicum. sed composita dicimus ut cum dicimus compositum fieri simplex. vel compositum etiam fieri compositum. vel et ex simplicibus fieri compositum. vel et ex composito fieri simplex vel compositum. ut cum dicimus hominem imusicum fieri hominem musicum. aut ex imusico fieri hominem musicum. et sic de alijs. et ita apparet quod generationem attribuit tribus. scilicet subiecto opposito et composito. Deinde ponitur duplex differentia inter subiectum et oppositum. quarum prima est per vocem. secunda per rem. Prima differentia que est per vocem est ista. nam in opposito utimur duobus modis loquendi. quomodo loquendo de opposito dicimus quod hoc fit hoc et quod hoc fit hoc. nam dicimus quod ex imusico fit musicum et dicimus quod imusicum fit musicum. sed in subiecto utimur uno modo loquendi tamen dicendo quod hoc fit hoc et non dicendo quod hoc fit hoc. nam dicimus quod homo fit musicus sed non dicimus quod ex homine fit musicus. Notandum per 2° quod iste usus loquendi per ydioma grecorum est non per ydioma arabicorum quoniam ista prepositio ex in arabico est communis. ita quod quomodo notat oppositum et quomodo subiectum et sic hec prepositio ex magis large usitata in lingua arabica quam in lingua greca. quia in lingua arabica utimur hac prepositione ex. tamen in subiecto quam in opposito. sed in lingua greca ea utimur in opposito solum et non in aliquo subiecto. Item dicit commentator quod ista prepositio ab. notat ista duo. scilicet causam agentem et subiectum ut istud fit ab hoc. illud transmutatur ab hoc subiecto. Item dicit commentator quod in nostro ydiomate scilicet arabico loquendo de composito non dicitur hoc fieri hoc. sed hoc tamen dicitur de subiecto. Item dicit 2° quod hec prepositio post in nostro ydiomate. scilicet in arabico proprie dicitur de opposito et non de subiecto quomodo dicimus quod post non musicum fit musicum. sed non dicimus post hominem fieri musicum.

Horum autem que sunt sicut simplicia dicimus fieri aliud quod permanens fit: aliud vero non permanens. Non quidem enim permanens musicus factus: et hoc est hoc non musicum et imusicum: neque simpliciter neque compositum permanet.

2.c.59.

Cum prius posuit differentiam inter subiectum et oppositum per vocem ponit inter ea differentiam 2^{am} que est per rem. que est ista. In transmutatione ad formam subiectum manet sub forma ad quam est transmutatio. sed oppositum non permanet sed destruitur. et hoc siue oppositum accipiat singulariter. siue per se. siue accipiat ut componit cum subiecto. Unde cum ex imusico fit musicum vel cum ex homine imusico fit musicum homo manet sed non manet imusica. nec homo imusicus. Et adhuc 2° innuit aliam differentiam. que est quod subiectum est pars generati et oppositum non est pars generati.

Secunda differentia que est per rem.

Determinat igitur bis ex omnibus que sunt:

2.c.60.

Hoc est accipe si aliquid intenderit sicut diximus quomodo oportet aliquid se subijci quod fit.

Nec est 2^a pars principalis huius capl'i. In qua determinat necessitatem istorum principiorum et continet duas particulas quia in primo declarat quod subiectum et oppositum sunt necessaria in omni generatione. in 2^a ibi Et hoc si nullo est unum. Declarat quod subiectum et oppositum sunt diversa siue distincta. In primo igitur particula ostendit quod subiectum et oppositum id est privatio sunt necessaria in omni generatione. et hec est 22^a huius libri que probat sic. Omnis motus indiget subiecto et opposito ipsi termino motus. sed omnis generatio est motus ergo omnis generatio indiget subiecto et opposito ipsi termino

22. conclusio huius libri.

motus. de illa rōne nō ponitur in textu nisi q̄. q̄ p̄
 misse satis apparēt ex predeterminatis. de opposi
 to etiā nō fit expressa mētio. qm̄ q̄ clauditur in ter
 tu. sed per subiectū debet intelligi tā subiectum q̄
 oppositū qz ista sūt quodāmodo idē nūo ut postea
 dicetur. maior huius rōnis patet. qz ois motus i
 diget subiecto qd̄ per motū alr se hēt nūc q̄ p̄us.
 z qz nihil mouet ad illō qd̄ hēt. iō opz q̄ illō s̄m
 dū mouet sit sub p̄uatiōe termini mot⁹ z sic omnis
 mot⁹ idiget subiecto z opposito ipi termino motus.
 minor vō apparet. s. qz ois gñatio ē mot⁹ accipien
 do motū large pro quacūqz trāsmutatiōe idifferē
 ter. Cōndū fm̄ q̄ oē gñatiū indiget aliq̄
 subiecto z est illō qd̄ i rei v̄itate dicit gñari. Sed
 dubiū est qz mā p̄ma ē subiectū gñatiōis z p̄ mā
 nō gñat ut postea approbat p̄bs. q̄ nō videt uerū
 illō qd̄ dicit p̄or. i. qz subiectū gñationis in rei v̄ita
 te gñet. Dicēdū qz aliqd̄ dicit gñari duplr. s. subie
 ctive z terminatiue. Gñari subiective ē idē qd̄ per
 trāsmutationē trāsmutari z isto mō subiectū gñati
 onis gñat. i. p̄ gñationē trāsmutat. z h̄ mō loqui
 tur h̄ p̄or. sed gñari terminatiue ē accipe eē post nō
 eē p̄ gñationē z sic solus termin⁹ gñatiōis gñatur.
 z isto mō nō gñat mā p̄ma ut p̄batū ē. C̄tē nōn
 dū s̄ q̄ h̄ ē ulr uey i oib⁹ p̄ntis. s. qz oē gñatiū
 sp̄ idiget aliq̄ subto z opposito: z qz subz gñatiōis
 subalis ē min⁹ manifestū z ēt oppositū. p̄or declarat
 quomō hoc sit uey in gñatiōe sube. dices qz in sp̄
 mate qd̄ sit hō nece ē ut sit aliqd̄ opposituz gñato:
 z ē illō qd̄ dicit sp̄ma: qm̄ rō hois q̄ sit ē opposita
 rōni sp̄mat. z nece ē ut i eo sit aliqd̄ recipiēs foiaz
 homis: z ē i rei v̄itate illō qd̄ dicit gñari. i. illō i q̄
 iuenit iste mot⁹. mot⁹ eni illi⁹ debet eē in subto: sic
 dixim⁹. z iposibile ē ut sit in illo cui⁹ ptes successi
 ue destruunt p̄ gñationē qd̄ ē illō qd̄ ē oppositum
 gñato. z si nō eēt subm nō eēt hic aliqd̄ deferēs il
 lū motū: nec aliqd̄ qd̄ diceret moueri: neqz aliqd̄
 qd̄ eēt in pō aliqd̄ z sic auferret nā possibilitat. S̄
 hec ignorāt moderni pp̄ psuetudinē. Sic igif
 apparet qz i trāsmutatiōe subali nece ē qz sit aliqd̄
 oppositū forme gñati. z ē foia subalis p̄cedēs ge
 neratiū ul' p̄uatiō forme gñati. z ēt esse nece ut sit
 aliqd̄ subm: qz alr mot⁹ nō hēret subiectū: z p̄ p̄ns
 nō moueret: nec eēt aliqd̄ qd̄ eēt i pō ad aliqz for
 mā. illō aut subm nō ē suba cōposita p̄cedēs ipm̄
 gñatiū: qz ptes sube cōposite p̄cedēt. vbi gratia:
 ptes sp̄matis cōtinue destruunt in gñatione hois
 z ideo oportet qz sit ibi aliqd̄ qd̄ p̄mo sit sub foia
 sp̄matis: z postea sub forma hominis.

**C Et h̄ si numero ē vnus: s̄ spe nō vnum
 est. Spe eni dico z rōne idem. Non eniz
 idem est homini z musico esse.**

**C Nec est 2ª pticula secūde ptis p̄ncipalis hui⁹ capi
 tūli in qua declarat qz subm z oppositū sunt diuer
 sa ul' distincta. z hec ē. 2^a q̄ hui⁹ libri q̄ triplr p̄bat
 z p̄ sic. Illa sunt diuersa q̄ hnt diuersas diffinitio
 nes. sed obiectū z oppositū hnt diuersas diffini
 tiones. q̄ maior patet: qz illa q̄ hnt diuersas diffi
 nitiones hnt diuersas q̄ditates: z per p̄ns diuer
 sas entitates. sed oia talia sunt diuersa. minor ap
 paret: qz hō z imusicū hnt diffinitioēs diuersas:
 qz alia est diffinitio hois: z alia ē diffinitio imusici
 de hac rōne solū minor ponit in littera. z i ponēdo
 eā dicit p̄bs qz si p̄uatiō z subm sint vnū nūo: nō tñ**

sunt vnū spe. z exponit qd̄ itelligat p̄ idē spe: z dicit
 qz intelligit idē rōne: h̄ ē rōne diffinitiuā. s̄ certuz
 ē nūc qz nō ē idē eē hois z imusico. z itelligit qz nō
 ē eadē diffinitio hois z imusici. Intelligēdū est qz
 ex isto loco accipit vnū cōe. s. qz aliq̄ sūt eadē nūo
 seu idē realr: q̄ tñ sunt distincta diffinitioē siue for
 malr sic p̄uatiō z mā sunt vnū nūo: z tñ distinguū
 tur rōne ul' diffinitioē: ut videt qz p̄bs hic dicat.
**C S̄ sine dubio h̄ nō possū b̄si intelligē. s. qz aliq̄
 sint idē nūo: z qz tñ sunt diuersa s̄z diffōne: qz q̄cū
 qz sūt idē nūo: sūt idē spe. z q̄cūqz sunt idē spe hnt
 diffōne sp̄ci eis cōez. z p̄ p̄ns sūt idē diffōne. z sic
 quecūqz sunt idē nūo sunt idē diffinitioē. vñ nō est
 b̄si intelligibile qz. a. z. b. sint idē nūo z tñ qz aliqd̄
 sit diffinitio ipsi⁹. a. qd̄ nō sit diffinitio ipsi⁹. b. qz
 sic de eodē nūo idē p̄dicatū eēt affirmatū z nega
 tū qd̄ est p̄ p̄m p̄m. Dico igif qz de v̄tute p̄monis
 quecūqz sunt idē nūo hnt penit⁹ eadē diffinitioēs
 Sed tñ pro dicto p̄bi hic est itelligēdū qz aliq̄ di
 cūtur idē nūo qz p̄dicant de eodē nūo sic aliq̄ dicitū
 tur idē subto. vñ est sciēdū qz h̄ v̄bū est exercet p̄di
 cationē. z h̄ v̄bū p̄dicari significat p̄dicationē. z
 mltotiēs accipit act⁹ exercit⁹ pro actu significato.
 z sic accipit in p̄posito cū dicit qz subiectū z oppo
 sitū sunt idē nūo: nā esse accipit pro p̄dicari. qm̄ de
 eodē numero p̄dicantur subiectum z oppositum
 sicut de sorte p̄dicatur hō z imusicū. de v̄tute tñ p̄
 monis hec est falsa. s. subm z oppositū sunt idē nu
 mero. Cōtra sortes z imusic⁹ sunt idē nūo: sed sor
 z imusic⁹ sunt subm z oppositū. q̄ subm z oppositū
 sunt idē nūo. dico qz accipiēdo imusicū p̄sonalr. i.
 put supponit pro eo qd̄ dnoiat. sic illa ē v̄a. sor. z i
 musicū sunt idē nūo. qz sor. z ille q̄ ē imusic⁹ sūt idē
 nūo. s̄ accipiēdo imusicū pro qd̄ significat sic illa
 ē falsa. sor. z imusicū sūt idē nūo qz imusicū non si
 gnificat nisi ab̄ntiā musice. s̄ certū ē qz sor. z absē
 tia musice nō sūt idē nūo. s̄ si imusicū accipiat pro
 eo qz significat sic ē mior v̄a. s. sortes z imusicū sūt
 subm z oppositū z sic maior ē falsa. si at imusicū ac
 cipiat pro eo qd̄ denoiat sic mior ē falsa. s. illa sor.
 z imusicū sunt subm z oppositū. z sic maior z mior
 non sunt uere in eodem sensu. z iō non sequitur q̄.**

**C Et h̄ qd̄ p̄manet. alludō nō p̄manet.
 Nō oppositum qd̄ p̄manet. Nō eni p̄
 manet. Musicum autē z imusicum nō p̄
 manent. neqz ex ambobus composituz:
 ut non musicus homo.**

**C Secūdo p̄bat qz subm z oppositū sunt diuersa. z
 h̄ sic. subm p̄manet sub utroqz termino trāsmutatio
 nis. s̄ oppositū nō p̄manet. q̄ subm z oppositū sūt
 diuersa. maior p̄z qm̄ si ex imusico fiat hō music⁹.
 hō p̄manet p̄ sub imusica z postea sub musica. si i
 musicū nō p̄manet nec p̄manet musicū sub utroqz
 termino nec ēt p̄manet hō imusic⁹. Cōndū qz ex
 h̄ loco accipit: qz illō qd̄ nō hēt oppositū in gñato
 p̄manet i sine gñatiōis z illō qd̄ hēt oppositū nō p̄
 manet z iō subm manet qz nō hēt oppositū i gñato
 sed p̄uatiō que est terminus a q̄ gñatiōis nō p̄ma
 net qz hēt oppositū in gñato. Et ex h̄ pōt probari
 qz dimēsiōes z q̄litates simbole manēt in termino
 gñatiōis qz non hnt oppositū in ipso gñato.**

**C S̄ ex aliq̄ fieri aliqd̄: z nō h̄ fieri aliqd̄.
 magis qd̄ dicit i nō p̄manētib⁹ ut ex nō**

z. c. 61.

23. cōclusio
 huius libri.

Du. lex est generatio naturalis.

musico musicū fieri: ex hoīe at nō. At nō
z i pmanētib⁹ aliqñ dicit sifr. Ex ere enim
statuā dicim⁹ fieri: nō es statuā. Hoc at
ex opposito z nō pmanēti utrolibet dī:
ex h⁹ hui⁹: z hoc h⁹. Et nāq; ex imusico i
music⁹ fit music⁹. Uñ z in cōposito simi
liter est. Etenim ex immusico hoīe z im
musicus homo dī fieri musicus.

C Tertio pbat⁹ pcedēs. s. q. subm z oppositū sūt di
versa. z h⁹ rō sumit ex usu loqñdi q rō ē illa. i oppo
sito magis pprie dī ex h⁹ fieri h⁹. q; q h⁹ fit h⁹. z mi
n⁹ ppe q h⁹ fit h⁹. sed i subto ē ecōtrario. q; i sbto p
prie dī h⁹ fit h⁹ z min⁹ pprie q ex h⁹ fit h⁹. s; illa sē di
versa i qb⁹ nō utim vno mō loqñdi g. Intelligēdū
q i utroq; .s. tā i sbto q; i opposito utim utroq; mō
loqñdi. nā de subo dicim⁹ q h⁹ fit h⁹ z q ex h⁹ fit h⁹.
nā dicim⁹ q hō fit music⁹ z ex ere fit statua z sifr in
opposito utim utroq; mō loqñdi. q; dicim⁹ ex imu
sico fieri musicū z ēt dicim⁹ q imusicū fit musicus.
magis tñ pprie dicim⁹ de subto q h⁹ fit hoc. z min⁹
pprie q ex hoc fit hoc. s; ecōtrario ē de opposito.
Sed dubiū ē q; p² pōbeat dīa iter subm z oppo
sitū i hoc. s. q; i sbiectū utimur vno mō loqñdi tñ in
opposito enī utimur duob⁹ modis loqñdi. z h⁹ dī
q i utroq; utimur utroq; mō loqñdi. z sic pōz dif
ferētia nō appet uera. **C** Dicēdū q; illa ē dīa: q; i
opposito cōit utimur utroq; mō loqñdi: s; in sbto
nō utimur cōit nisi vno mō loqñdi: dicēdo hoc fit
hoc. sed rarissime z trāsūptiue utimur in subiecto
alio mō loqñdi: dicēdo q; ex hoc fit hoc. Intelligē
dū tñ q; uterq; modus loqñdi ē bon⁹ tā i sbiectū q; i
opposito. s; ē dīa: q; i oppositū ubi dī vñū i eisdem
termis dī altez: sed i subiectis ubi dī vñū: ibi pro
prie nō obet dici altez. nā dicimus. q; hō fit musi
c⁹: s; nō dicimus q; ex hoīe fit music⁹. z ēt dicim⁹
q; ex ere fit statua: sed nō dicim⁹ q; es fit statua s; i
eisdē oppositū termis utimur utroq; mō loqñdi.

Dubium.

Responsio

T. c. 62.
Fieri simpli
ter est sub
stātarū: fm
qd vero ac
cedentium.

Semper ē
ut qd quod
ubycit ex
uo fit qd
it.

Conclusio
4. huiusl
ci.

C Ad tripl⁹ at cū dicat fieri: z hoz qdē nō
simplr fieri. sed h⁹ aliqd fieri: simplr autē
fieri substātarū solū ē: fm qd alioz mani
festū q; nece ē subijci aliqd qd fit. Eteniz
q; tū z quale: z ad altez: z qñ: z ubi sūt in
subiecto aliq; pp id q; sola substātia de n⁹
lo alio dī subiecto: s; alia oia de substātia
qd at z substātiez quecūq; alia simplr
entia ex qdā subiecto fiāt p̄sideranti fiet
utiq; māifestū. Sp enī ē aliqd qd subijcit
ex q; fit qd fit: ut plāte z aialia ex semine.

C Nec ē 3⁹ ps pncipal⁹ hui⁹ capl⁹ i q; declaraf q; p̄di
cta tria p̄n⁹ sant neēia i oi gñatiōe. z p̄tinet duas
p̄tictas: q; i p⁹ oñdit q; i oi gñatiōe regrit sbiectū
In 1⁹ ibi. Quare oñsū ē. **C** Oñdit q; i oi gñatiōe
regrunē p̄dicta tria p̄n⁹. In p⁹ igif p̄ticta hui⁹ p̄tis
pbat. 24⁹ q; hui⁹ libri. s. q; i oi gñatiōe regrit sbz:
Nec 2⁹ pbat sic. In oi gñatiōe nāli z etiā artificiali
regrit subiectū. s; ois gñatiō ē nālis ul' artificial'
g; i oi gñatiōe regrit subiectū. minor est nota. z ma
ior declaf. z p̄ declaraf p⁹ ps. s. q; i oi gñatiōe nā
li regrit subiectū. 2⁹ declatur scōa ps. s. q; i oi gñā
tiōe artificiali regrit subiectū. 2⁹ ibi. **C** Sūt autē q;

fiūt. **C** Et p̄ adhuc distiguit gñationē nāle q; dup⁹
ē: qm qdā ē gñatio simplr: z qdā ē gñatio s; qd.
gñatio simplr ē gñatio substātie. s; gñatio s; qd ē
gñatio accidētis. z hui⁹ rō est: q; gñatio terminaf
ad eē: z substātia hēt eē simplr: z accētis hēt eē fm
qd. z iō gñatio substātie ē gñatio simplr cū termi
nef ad eē simplr. z gñatio accētis est gñatio fm
qd: cū terminēf ad esse fm qd. In gñatiōe enī sim
plici dicim⁹ gñatū fieri simplr. sed in gñatiōe fm
qd siue accētis nō dicim⁹ rē simplr fieri. sed fieri
hoc tale. Cū enī sortes trāsmutaf de nigredine ad
albedinē nō dicim⁹ simplr sine additiōe q; sor. fit:
sed q; sor. fit alb⁹. Ita igif distictiōe p̄missa pbat
q; in oi gñatiōe nāli regritur subiectū: z hoc sic.
Lā in gñatiōe substātarū: q; in gñatiōe accētis
regrit subiectū. sed ois gñatiō nālis ul' ē substātie
ul' accētis. g. **C** At in gñatiōe accētis regritur
subiectū pbat inductiue: qm cū dicim⁹ fieri q; tuz
aut qle: aut ad aliqd z sic de alijs: nō dicim⁹ hoc nī
si imaginati fuerim⁹ aliqd subiectū qd fit q; tū aut
qle. qm ista alia dicūtur de subiecto: z sola substā
tia nō dicit de subiecto. g; in gñatiōe accētis regri
tur subiectū. Et q; etiā in gñatiōe substātie regrat
subiectū apparet inductiue: qm in gñatiōe aialium
spma est subiectū ex q; gñant aialia. z i uegetabili
bus semē ē subiectū ex q; gñant uegetabilia. z sic ē
i oib⁹ alijs. g; i oi trāsmutatiōe ul' gñatiōe nāli reg
rit subiectū. q; tā in gñatiōe nāli accētis q; sbaru
regritur subiectū. **C** Ad dū q; 2⁹ or declaf h⁹ tria
s. q; luter gñatio substātie indiget subiecto z ēt op
posito. z qualr oppositū z forma gñata se hnt in
ista gñatiōe substātie. z hoc declaf p̄ similitudinē in
gñatiōe accētis: z p̄ q; tū ad subiectū dicēs q; p̄fe
cte p̄z: q; in spmate est aliqd cui⁹ p̄portio ad aliud
gñatū ex ipō ē: sicut p̄portio substātie demōstrate
ad albū z nigrū. z ulr ad p̄dicamēta accētis. Uñ
sicut in gñatiōe accētis regrit subiectū: ut cū ex al
bo fit nigrū: regritur aliqd qd p̄ est albus z postea
nigrū. ita i gñatiōe substātie cū ex spermate fit hō
regrit aliqd qd p̄ ē sub foza spmatis: z postea sub
foza hoīs. **C** Quātū ad oppositū dicit q; quead
modū gñatio albi fm q; mot⁹ indiget p̄n⁹ opposi
to ei qd gñat: ex q; fit mot⁹ z tertio subiecto motui.
Sifr ē in alijs gñatiōib⁹. s. in gñatiōe sube: q; tita
tis z c. **C** Quātū ad 3⁹. s. qualr in gñatiōe sbe op
positū z forma gñata se hnt. dīc q; sic in gñatiōe
accētis ptes oppositi successiue recedūt a subiecto
z fiūt in eo ptes gñati. sifr est in substātia. z ponit
exēplū dicēs. In spmate enī apd gñationē homis
nō cessant ptes spmatis recedē: z ptes hoīs fieri do
nec foza humana pficiat. **C** Sed dubiū ē: qm foza
hoīs vidēf eē idiuisibilis. z sic nō pōt p̄tibilt acq
ri. iō 2⁹ or huic dubitatiōi rīdēs. d. q; ptes forme
substātal⁹ p̄tibilt acgrunt: z hoc si foza recipit p̄ti
tionē. i. si foza sit diuisibil. si at nō. istud neēio acci
dit in accētib⁹ pprijs forme gñate. Uñ gñatio ne
cessario cōsequit alterationē. Intēdit igif dicē q; i
gñatiōe substātie oppositū z foza gñata ita se hnt.
q; foza gñata successiue p̄tibilt acgrif: z oppositū
foze gñate successiue z p̄tibilt dep̄dit: z hoc si foza
gñata sit p̄tibilt. sed si foza gñata nō sit p̄tibilt: tūc
illa nō acgritur p̄tibiltiter: cū non habeat ptes: sed
accētis ppria illi forme acgruntur partibiltiter ita
q; tota successio erit in acquisitione accidētis pro
prioz illi⁹ forme: z in alteratione p̄cedēte inductio
D iiii

Dubium

nē illi^o foie. **C** Sed dubitatio ē: qz accētia foie sil
sunt z nō sunt cū ipsa forma. quomō igif accētia p
pria possūt partibilr acgrī nisi foia ptibilr acgrā.
nā qz tū gñans dat de forma: tātum dat de accēti-
b^o pprijs forme z ecōverso. **C** Dicēdū qz accētia
ppria forme sūt duplicia. s. qdā i fieri: z qdā in fa-
cto eē. Accētia ppria forme i fieri sunt illa qz sbie-
ctū disponūt ad illā formā ita qz nō ad aliā: z talia
accētia nō sunt sil: z nō sūt cū forma: imo pcedūt
formā z de talib^o accētib^o loqur hic 2°. Accētia
vō ppria forme in facto eē nō acgrunt ptibilr: sic
nec ipsa forma. **I**ntelligēdū qz de itētiōe 2° B est
qz ois forma substācial^o diuisibil^o acgrif ptibilr: z
hoc siue sit diuisibil^o extēsiue. s. i ptes qz titatiuas:
siue sit diuisibil^o itēsiue. i. fm magis z min^o sic for-
me elemētoz fm ipm sunt diuisibiles. **U**n 2° 3°
celi ponit qz forme substāciales elemētoz intēdun-
tur z remittūtur: z certū ē qz forme elemētoz sunt
diuisibiles qz titatiue. z iō fm 2° opz dicē qz i ge-
neratiōe elemētoz acgrunt forme ptibilr: z qz tuz
ad ptes qz titatiuas: z etiā quātū ad ptes qlitati-
uas: siue qz tū ad gradus. de forma vō hois nō as-
serit qz ptibilr acgrā. sed. d. sub pditiōe. s. qz si sit
ptibil^o acgrif ptibilr. **C** Sed adhuc ē dubiū qm si
mimū nāle utputa mim^o ignis gñet p se: forma il-
li^o ignis ē ptibil^o cū habeat ptes: z tū acgrif nō pti-
bilr: qz cū p se z seorsū gñet si ptibil^o gñaret me-
dietas pūs eēt p se gñata qz totū. z tū cū medie-
tas totū sit miōz toto: seqtur qz est dare min^o mini-
mo. Dicēdū qz ponēdo mimū nāle ut pōit 2° opz
dicē qz nō ois forma substācial^o ptibilis acgrif pti-
bilr: ita qz vna ps qz titatiua acgrā an aliā. s. ois
substācialis forma ptibilis in ptes actuales q. s.
possūt existere per se acquirūtur ptibilr: sed h^o nō
est minimum naturale. ideo z c.

Ec. 63

C Siūt at qz sūt simplr: alia qdē trāsfigura-
tiōe ut statua. Alia vō appōne: ut qz aug-
mētant. Alia vō abstractiōe: ut ex lapide
mercuri^o. **E**ōpōne at ut dom^o: Alratiōe
vō: ut qz pūtunt fm mām. **O**ia autē qz sic
sūt: manifestū est qm ex substācijs sūt.

C Declata p^o pte maioris. s. qz in oi gñatiōe nāli re-
grif subiectū. declarat secūda pte. s. qz in oi gñatiōe
artificiali regrif subiectū. z hoc declarat inductive
sic. **I**lloz qz sūt p artē simplr h^o ē ulr accipiēdo fie-
ri. qdā sūt per trāsfignationē. i. p trāsmutationē
rei ab vna figura i aliā sicut statua. qdā vō sūt per
appositionē: ut fluiū qz sit p h^o: qz pcurrūt diuerse
aq. **E**t qdā sūt p subtractionē pūū māliū: sic mer-
curi^o sit ex lapide. **Q**uedā aut sūt fm cōpositionē
ut dom^o sit ex cōpositiōe lapidū z lignoz. **E**t ad-
huc qdā sūt p alterationē: z talia nō solū sūt p ar-
tē qz uis ars qz iuuet nām in gñatione talitū. h^o
aut sūt illa qz trāsmutant simplr: z quoz mā trāf-
mutat de vna foia subali in aliā. **I**n oib^o autez istis
gñatiōib^o ē aliqz subz ut patet inductive. **I**n oi gñati-
ōe artificiali ē aliqz subm. z sic p3 qz i oi gñati-
ōe regrif subm. **C** Nōndū ē qz 2° h^o compat trāf-
mutationē substācialē z trāsmutationē accētalē ad-
iucē fm dīaz z pueniētā. z p fm pueniētā. scdo
p3 dīaz. z possunt hic decē notari. **C** Prio igif est
nōndū qz trāsmutatio subalis z trāsmutatio accē-
dētalis pueniūt i h^o qz utraqz ē alteratio eiusdē rei

Primo no-
bandum.

de vna qlitate i aliā: z de vna dispositiōe in aliā.
Et accipit 2° h^o alterationē large. s. tā pro altatio-
ne cui^o finis est de gñe illi^o alteratiōis. s. cui^o finis
ē qlitas: qz pro alteratiōe cui^o finis ē de alio gñe h^o
ē pro alteratiōe determiata ad formā substācialē.
accipit at qlitate large. s. tā pro vā qlitate: qz etiā
pro foia sbali. pueniūt tū he due trāsmutatiōes in
h^o: qz utraqz ē trāsmutatio vni^o rei de vna forma in
aliā. **C** Scdo ē nōndū qz he due trāsmutatiōes
dint in h^o. quia i trāsmutatiōe sbali illō qd defert
trāsmutationē amittit nomē z diffinitionē: sed in
trāsmutatiōe accētalī illō qd defert trāsmutatiōez
nec amittit nomē nec diffinitionē. **U**n breuit^o sbm
trāsmutatiōis subal^o pdit nomē z diffinitionē p illā
trāsmutatiōē. s. sbm trāsmutatiōis accētal^o nec p-
dit nomē nec diffinitionē. **C** **I**ntelligēdū qz qdā p
hāc autem uolūt pbare qz cesar ē hō cesare non
exite: qz i trāsmutatiōe sbali z c. s. nō ē ad pposi-
tū: qz illō qd amittit nomē z diffinitionē nō est ter-
miū^o trāsmutatiōis fm subm. cesar at nō est subie-
ctū trāsmutatiōis: sed sola mā p^o. **C** 3° nōndū ē h^o
2° qz illō qd defert utraqz trāsmutatiōē est idē
uiō: z ē corp^o demōstratū. nā videm^o idē corp^o in
eodē loco trāfferri de carneitate in terrestreitate:
z de terrestreitate i uegetabilitatē: z mutat ei^o no-
mē z diffinitio. z et videm^o idē corp^o trāfferri de al-
bedie i nigredinē. z nec amittit nomē nec diffini-
tionē. **U**n intelligēdū qz p corp^o demōstratū 2° in-
telligit aggregatū ex mā p^o: z qz titate iterminata.
Illō eni aggregatū i trāsmutatiōe sbali amittit no-
mē foie sbal^o z ei^o diffinitionē qz dnoiatue pdicabā-
tur de ipō. **C** **S**i dicat qz sola mā p^o sit sbz trāsmu-
tatiōis sbalis. igif illō aggregatū ex mā z qz titate
nō ē sbm ei^o. **S**it trāsmutatio sbalis: z trāsmu-
tatio accētal^o dint p sbta ut p3 p de gñe. igif nō est
idē subm uiō utriusqz trāsmutatiōis. **C** **A**d p^o di-
cēdū qz subz p se trāsmutatiōis subal^o ē sola mā p^o
s. qz titate qz māet sub utroqz t^o mīo trāsmutatiōis:
z et aggregatū ex mā z qz titate ē subz p accēis trāf-
mutatiōis substācial^o. **E**t hec ē itētiō 2° p de gñe.
C **A**d 2° dico qz trāsmutatio subal^o z trāsmutatio
accētal^o dint p sua sbta p^o: qz subz p^o trāsmutatio-
nis subal^o ē mā p^o. s. subz p^o trāsmutatiōis accēta-
lis ē mā cōposita. tū illō qd ē p^o subz trāsmutatio-
nis subal^o bñ pt eē subm remotū trāsmutatiōis ac-
cētal^o. **C** 4° ē nōndū h^o 2° qz cā pp quā subz trāf-
mutatiōis subal^o amittit nomē z diffōnē: z sbz trāf-
mutatiōis accētal^o nō ē ista: qz nomē z diffō sumū-
tur a foia sbali. **S**ic eni mā nō ē i actu nisi p formā
subalē ita nō ē diffinibil^o nisi p formā subalē. nē at
i trāsmutatiōe subali mā p^o qz subm nō manet sb
eadē foia sbali i p^o trāsmutatiōis z i fine. s. i trāf-
mutatiōe accētalī manet mā sub eadē foia subali i
p^o trāsmutatiōis z i fine. iō i trāsmutatiōe sbali p-
dit nomē z diffōnē sic pdit formā sbalē: s. qz i trāf-
mutatiōe accētalī foia subal^o manet sp eadē. iō p il-
lā trāsmutatiōē subm nō amittit nomē nec diffō-
nē. **E**x his igif appet qz diffinitio quā sbz trāsmu-
tatiōis amittit nō ē diffō expmēs solā qditatē dif-
finiti. sed ē diffō data p additamētū: qz ē diffō da-
ta p formā qz ē ex itrisecā qditatē māe. diffōnē vō
expmētē solā qditatē māe. si talē diffōnē posset hē-
re nō amittēt mā p trāsmutatiōē subalē: imo sic
mā manet vna uiō sub utroqz t^o mīoz trāsmutatio-
nis subal^o: ita qditas māe manet eadē uiō. z p p^o

Scdm no.

Idē primo
cap. de subz
orbis. z scdo
de aia. co. 8.
z 2. pby. co.
15.

Tertio no.

Quarto no.

diffō expmēs qđitatē. nec et mā pdit ppriū nomē
 māe p trāsmutatiōe subale. iō hēt h nomē yle sū
 utroq; t̄mio trāsmutatiōis. sed pdit nomē forme
 sbal qđ nomē pdicat dnoiatue de mā: qđ cū mā ē
 sū foīa carnis dnoiat a foīa carnis z dicif carnea.
 sed cū pdit formā carnis z acgrit formā terre pdit
 nomē carnis z acgrit nomē terre. qđ cū ē sū foīa t̄re
 dicif terrestris ul' terra. C5° ē nōndū qđ illō subz
 trāsmutatiōis. s. mā p̄ nō ē vniū p aliq; formā sba
 lē exntē i ipa isepabilr: qđ tē nō amittēt nomē z dif
 fōnē i trāsmutatiōe subali. s. istō subz solū ē vniū p
 puatiōe cuiuscūq; foīe dang sibi nomē z diffōnē
 Uñ mā p̄ sic ē vna qđ ē qđdā puatū oī foīa sbali
 sic qđ nllā foīa sbal ē de cēntia sua. ē t̄m i pō ad oēs
 foīas sbales z accūtales. C6° ē nōndū fm 2° qđ
 tres dimēsiōes qđ dūr isepabiles a mā z sp manē ea
 dē nūo s̄ accūtia: qm̄ si eēt sbe tē nō mutaret no
 mē nec diffō istī subri i trāsmutatiōe sbali: qđ istō
 subm hēret formā subalē isepabilē ab eo p quā hē
 ret nomē z diffōnē: z tē eēt tota trāsmutatio i accū
 tib^o. Ex qb^o vī de itētiōe 2° qđ i nllā trāsmutatio
 ne sbali manet aliq; foīa sbal eadē nūo sub utroq;
 t̄mio trāsmutatiōis. qđ si aliq; manēt tē in illa trāsmu
 tatiōe subz nō amittēt nomē z diffōnē: ex qđ re
 tinēt eadē formā sbalē datē sibi nomē z diffōnēz.
 Pōt t̄m dici qđ ab ultia foīa sbali sbm marie hz no
 mē z diffōnē. nē aut i trāsmutatiōe sbali eadē foīa
 sbal nō manet ultia sū utroq; t̄mio trāsmutatiōis:
 z sic nō manet eadē diffō pncipalissima nec idē no
 mē. C7° ē nōndū fm 2° qđ mā p̄ nunq; dnuat
 a corpeitate. qđ ipē pbat sic. qđ si mā p̄ dnuaret
 a corpeitate tē hēret i se formā sbalē: z sic hēret no
 mē z diffōnē: s. ista p̄na ē mibi dubia. v3. si mā p̄
 dnuaret a corpeitate: tē mā p̄ hēret diffōnē uel
 formā sbalē. Dico igit qđ illa p̄na sic ē itelligēda qđ
 si mā p̄ dnuaret a corpeitate hēret aliq; formāz
 sbalē isepabilē ab ea: z sic sp manēt eadē fm nomē
 z diffōnē. Pōt t̄m p̄na sic pbari supponēdo tria. p
 qđ mā p̄ nūq; p̄t eē dnuata ab oī foīa sbali. 2° sup
 pono qđ ad h qđ mā p̄ recipiat aliq; formā sbalem
 diuisibilē aut malē: opz qđ sit extēsa alr: nō qđ tū re
 cipet qđ tū. 3° suppono qđ mā p̄ nō sit extēsa nisi p
 dimēsiōes qđ dūr corp^o. Ex qb^o seqtur qđ si mā de
 nudaret a corpeitate qđ nō eēt extēsa: z p p̄ns non
 posset recipe aliā formā sbalē malē. qđ q̄libet foīa
 malis ē extēsa. z p p̄ns nullā formā posset mā p̄
 recipe. cū igit nūquā possit eē sine oī foīa sequit qđ
 si mā p̄ dnuaret a corpeitate qđ hēret i se aliqua
 formā isepabilē ab ea. C8° ē nōndū hz 2° qđ sūz
 istaz dimēsiōnū isepabiliū est ipa mā p̄ z nō sba
 cōposita. Uñ dic 2° qđ sūz istaz dimēsiōnū nec hz
 nomē nec diffōnē. Dic ēt qđ q pōit hāc māz eē cor
 p^o peccat. z sūr peccat qđ pōit illō qđ d̄fert trāsmu
 tatiōe eē sbm h̄ns formā i actu ut extimat Aluic.
 C Nono ē nōndū fm 2° qđ idiuidū cōpositū
 ex mā z foīa trāsmutari s̄z totū de nō eē ad eē sine
 aliq; deferēte trāsmutatiōe ipo^o ē oino: qđ si sic tē
 nō eē idiuidui cōpositi mutaretur i eē idiuidui cō
 positi qđ ē ipo^o. C Decimo ē nōndū fm 2° qđ ga
 corp^o celeste nō ē i pō ad aliā dispōnē nec ē i pō ad
 gñatiōe nālē: qđ corp^o celeste caret h̄ sbo. i. mā p̄
 qđ rōne māe p̄ ē aliqd i pō ad dispōnē sbalē. z ga
 corp^o celeste caret isto sbo. iō caret foīa qđ sustentat
 p̄ h̄ sūz: z iō ē necē ut foīa corpis celestis sit libata
 ab h̄ sbo. nec hz foīa corpis celestis p̄stōnē p corp^o

celeste. s. corp^o celeste p̄stituit p illā ut scies alibi.
**Quare oñsū ex dicti ē: qm̄ quod fit sp cō
 positū ē. Et ē qđē aliqd quod fit. ē aut ali
 qđ qđ h̄ fit. z h̄ duplr. Aut eni subiectuz
 aut oppositū. Dico at oppōi qđē nō mu
 sicū: subijci at hoīem. Et i figuratiōe z i
 ordinationē z in formationē opposituz.
 Es at z lapidē z aurū dico subiectum.**
C Onso qđ i oī gñatiōe regrit sūz. nē i hac p̄tielā oñ
 dif qđ i oī gñatiōe regrunt tria p̄n^o. s. mā foīa z p̄
 uatiō z hec ē 25° hui^o libri qđ pbat sic. Dē qđ gñā
 tur ē cōpositū ut p3 ex p̄cedētib^o. qđ i oī gñatiōe ē
 sūz qđ recipit formā qđ ē t̄min^o gñatiōis z sic oē qđ
 fit ē cōpositū ex sbo z t̄mino factiōis. tē sic. In oī
 gñatiōe ē aliqd qđ fit fm se totū z illō ē foīa. z ali
 qđ qđ fit h̄. i. de qđ dī qđ h̄ fit h̄. sed illō de qđ dī h̄ fit
 h̄ ē duplex ut p3 ex p̄cedētib^o. qđ ul' ē sbm ul' opp^o
 ḡi oī gñatiōe regrunt ista tria ex qb^o ipz gñatū cō
 pōit. s. vniū qđ fm se totū fit: z duo qđ sūnt h̄. i. de qđ
 b^o dī fieri h̄. s. sbm z oppo^o. vbi ḡra. si gñaret musi
 ca ē ibi aliqd qđ fit. s. musica z duo de qb^o dī fieri h̄
 qđ h̄o fit music^o z nō music^o fit music^o. Uñ alia ex
 de sbo z opposito ponit p̄hs ut p3 in textu. Et 2°
 mouet h̄ dubitatiōe sup illō qđ dī. s. qđ oē gñatū
 cōpōit ex his trib^o. s. ex sbo: foīa: z puatiōe. Ex qđ
 i rei v̄itate s̄ t̄m duo p̄n^o qđ s̄ ptes rei gñate. s. mā
 z forma: qm̄ ex puatiōe nō p̄t gñatū. cōpōi: qđ pu
 atio p̄tue recedit. C Ad illō duplr r̄ndef. p qđ p̄hs
 itelligit h̄ de gñato icōpleto. s. qđ ē ens i via gñā
 tiōis: qđ i tali gñato erigunt tria. s. mā foīa z pu
 atio. qm̄ gñatū icōpletū hz p̄tē de foīa: z p̄tē de pu
 atioe foīe. s. gñatū cōpletū ē cōpositū t̄m ex duo
 b^o. s. ex mā z foīa. Alr r̄ndef. s. qđ p̄hs nō itelligit
 qđ gñatū sit cōpositū ex istis trib^o: s. solū cōponit
 ex mā z foīa: s. puatio ē de dispōne gñati. qđ sp qđ
 usq; gñatū sit cōplete gñatū hēt aliqd de puatiōe
 t̄mi ad quē. z sic qđāmō dispōit p puatiōe: nō qđ
 puatio sit ps ei^o. Ex qb^o p̄t itelligi qđ gñatū cōple
 tū regrit duo p̄n^o t̄m ut māz z formā: s. gñatū icō
 pletū dū ē i fieri regrit tria p̄n^o: qđ p̄t itelligi dupl
 vnomō qđ cōpōat ex trib^o ut vult p̄ r̄ndef. alio mō
 ut solū cōpōat ex mā z foīa: uel parte foīe: z qđ pu
 atio regrat tanq; dispōitio nō aut tanq; pars.

C Ad manifestū igit qđ si qđē sunt cause z p̄n
 cipia eoz qđ nā sunt: ex qb^o p̄mis sunt z
 sūnt nō h̄z accūs: s. vniū quodq; quod dī
 fm substātia: qđ fit ex subiecto z forma.
 Cōpōit eni music^o h̄o ex hoīe z musico
 qđāmō. Resolues eni rōnes i rōnes eoz.

C Nec ē q̄rta ps p̄n^o hui^o caplī in qđ oñdif quō mā
 foīa z puatio s̄ p̄n^o. z p̄tiet tres p̄tielās: qđ i p̄ oñ
 dif qđ solū mā z foīa s̄ p̄n^o p se. i. 2° ibi [Manifestū
 igit ē.] Oñdif quō puatio accidit māe: z ēt ponit
 dīa inē māz z puatiōes. i. 3° ibi [Uñ est aut z ē.]
 Soluunt q̄stīōes circa p̄n^o. C In p̄ igit p̄tielā hu
 i^o p̄tis d̄claf qđ solū mā z foīa s̄ p̄n^o p se. z hec est
 26° hui^o libri: qđ pbat sic. Solū illa s̄ p̄n^o p se ex qđ
 b^o p se z p̄ z nō h̄z accūs s̄ z sūnt illa qđ sūnt. s. solū ex
 mā z foīa p se z p̄ z nō h̄z accūs s̄ z sūnt illa qđ sūnt.
 s. solum mā z forma sunt p̄n^o per se. huius rōnis p̄
 ponitur maior. 2° minor. 3° v̄o declaratio minoris

2. c. 64.

25. cōclusio
 huius libri.
 Generatus
 est corp. sūū
 ex sūbo et
 forma. Idē
 7. met. cap.
 23. 26. 27. 31
 33. 34. 35. 38.
 met. 2.
 2. c. 8.
 13. c. 18.

Quinta no.

Idē p^o cap
 plo de subz
 orbis. 7. 8.
 metha.
 2. c. 8.
 Sextus no.

Septimum
 quod dicitur.

Octauum
 quod dicitur.

Contra
 Aluic.
 Nonū no.

Decimum
 notandum.
 Idem . 8.
 metap. co.
 12. 7. 12.
 met. c. 10. et
 2. caplo. de
 suba orbis.

2. c. 65.

Ex isto tex
 tu h̄z qđ oē
 cōpositū re
 soluit in sua
 cōponentia.
 Idē. 3. me
 tha. c. 15. z
 terno. c. 15

26. cōclusio
 huius libri.

que tal' e. Ex illis sunt et sunt p se et p illa q sunt: qru rones resoluuntur eoy rones. s; rones eoy q sunt resoluuntur i rone maie et forme. igit' ex illis solu sunt et sunt illa q sunt. q; solu resoluuntur i rones eoy. mi nor vo hui' pfilli pz: qm ro homis musici resoluif in rones hois et musici: id ho music' copdit ex ho mie et musica. C Nonda sut b duo fm p' q; il lud exepu e de foia accntali. i. de qlitate. s; qd di ctu e de qlitate itelligedu e de substatia. iduxit tñ exepu de qlitate q; notu e. C Scdo e nondu fm p' q; ma et foia distiguuntur fm diffinitiones lz no in esse: q; no sepanf a se iuice in eelz separentur rone. C Nondu et q; p. d. i. textu q; illa sunt pn' p se ex qb' res p se sut et sunt. Et dixit sunt et sunt iun cti: q; lz puatio sit per se pn' ipi' fieri no tame est pn' per se ipius esse. et sic apparet q; ma et forma sunt pn' per se: q; ex his per se coponitur res. s; puatio est pn' per accns: q; non est pars rei.

Primu no sandum.

Scdm no.

Ac. 66.

Manifestu igit' e q; fiat: q; sunt ex his. Est aut' subiectu numero qd' vnuz: spe vo duo. Mo qd' eni et aux et oino ma nume rabilis est. Hoc eni aliqd magis et no fm accns ex ipso fit quod fit. Puatio aut' et prietas accidens. vnum aut' species ut ordinatio: aut musica: aut aliorum ali quid sic predicantium.

Hec e 2a pticla qrt' ptis pncipal' hui' capli in qua declat qualr puatio accidit maie. et dat duas diffe retias int' mam et puatione. Accidit eni puatio ma terie: q; ma sp cu bet aliq; forma puaf foia oppo sita. et sic puatio et ma sunt vnu fm sbm: q; dicuntur de eode sbto. et sunt duo fm spz et diffinitione. sed iter puatione et maz ponit duplex dia. p' e: q; ma est nuabil' et puatio no: hoc e ma nuaf iter entia q; est vnu ens: et puatio no nuaf iter entia: q; est no ens. hec igit' est p' dia. s. q; ma est ens et puatio no ens. Un' dignu est q; ma sit aliqd demonstratu q; puatio. Scda dia e: q; ex ma fit aliqd p se cuz sit ps rei. sed ex puatioe no fit aliqd per se: sed solum p accns cu no sit ps rei. C Sed b sunt tria nonda fm p' q; p cu di: q; puatio e pn' p accns. ibi per accns e itelligedu p accns neciu: qm illd qd' est p accns est duob' modis. s. p accns neciu et p acci des raz. puatio e pn' p accns no raz sed necius: q; puatio e necessaria gnatioi. C Scdo e nonduz fm p' q; puatio sp miset cu ma et nunq; sepatur ulr a ma. sed qtu ma admiscef cu aliq; forma: tm admiscef cu puatioe forme opposite. C Attame e itelligedu q; de vtute pmonis flz e dice q; puatio miset cu ma: q; puatio no e aliqd exns in rez na: qm si puatio eet aliqd exns in rez na cu illa puatio sit sepabil' a ma: ma posset puari puatioe: et sic puatiois eet puatio: et ita i finitu: et et seqretur q; puatio eet qda forma pficiens maz. qd' e icoueniens. Dico igit' q; puatio est sola careria foie in subiecto apto nato: et id no miset realr cu ma sed solu fm denoiatione. Lu eni ma caret aliq; foia denomiast a puatioe illi' forme: et dicif puata illa forma. Sic igit' sunt itelligeda q; dicunt de puatioe. s. q; est in ma: et q; est iuncta cu ma: et q; miset cu ma. oia ista sunt itelligeda fm denoiatione tm: qm puatio ita denoiat mam ac si eet aliqd exns in ma: ul' co iuctu seu mixtu cu ma. C Tertio nondu fm p' b

Primu no sandum.

Scdm no.

Ma no bz forma pro puat: necq; puatioe pro puat. Idem supra. c. 63. Ides teruo celi. c. 67. Tertiu no.

q; ma no habet in se forma p' puat: nec puationem p' puat. q; si haberet puatione p' puat aut forma p' puat: non reciperet omnem formam.

Un' est q; sic duo dicenda sunt ee pncipia est aut' sicut tria. Et est qd' sic coia: ut si aliqs dicat musicum et imusicum: aut calidum et frigidum: aut psonas et icolsonas est aut' sic no. Ab alterutris eni pati tria impossibile est. Soluit aut' p' p' terea q; aliud est subiectu b eni no est trium. Quare neq; pla prior' sunt pncipia qdamo: s; duo ut est dice numero: neq; itez penitus duo p' id qd' altez est esse ipis b tria. Alterum enim est esse homini: et non musico esse: et infigurato: et eri.

Ac. 67.

Hec est 3a particula quarte ptis pncipalis hui' capli in qua per p' dicta soluunt qstiones circa p' dicta pn' narrado qualiter est dicedu pn' ee duo. et qlit' est dicedu pn' ee tria. et qualr est dicedu pn' ee tria. qm si q' ratur quot sunt pn'. dicedu est q; si non fiat distinctio iter pn' p se et pn' per accns: sic pn' sunt tria: ut materia forma et puatio. et si q' ratur de pncipijs p se quot sunt sic e dicedu q; sunt tm duo ut ma et forma. et si q' ratur an pn' sin tria: dicedu e q; qda sunt tria et qda no. Illa eni pn' sunt tria q; hnt istas tres p' ditiodes. s. q; no sunt ex alijs: nec ex alterutris. et et q; oia alia fiat ex eis. Un' no omnia pn' sunt tria q; aliq; pn' patiuntur a se iuice. na ma recipit forma. et sic patit ab ea. sed tria no patiunt ab iuice. Et addit 2o dicet q; paties debet ee sile no triu. Aliqua igit' pn' no sunt tria: q; ma no triat alicui sed puatio et forma sunt tria. et ita apparet q; tot sunt pn' tria quot sunt pn' per se et econ uerso qm solu duo sunt pn' tria. s. forma et puatio et solu duo pn' sunt pn' p se. s. ma et foia. C S; circa illud dictu p' b. s. ipo' est tria pati ab alterutris est itelligedu q; pati est duplr. vno mo per corrup tionem. alio mo per receptionem. Dico igit' q; tria patiunt a se iuice per corruptiones qm tria agut et patiunt ab iuice corrupendo se mutuo: sed tria non patiunt ab iuice per receptione: q; triu nunq; recipit suu trium. Et ita debet itelligi illd qd' hic dicif. s. q; tria non patiuntur ab alterutris. s. per receptionem. s. q; vnu reliquum recipiat.

Ac. 68.

Quot quide igit' pncipia circa gnationes phisicoy: et quomo tot sint: dem est: et on sum est qm oportet subijci aliqd prijs et tria duo esse. Sed quodammodo alio non necessariu. Sufficiens eni erit altez prior' facere abntia: et pntia mutationem.

Hec est qnta pars pncipalis hui' capituli. in qua pbs recapitulat declarata dicet q; dictu est quot sunt pn'. dictu e etia quomo sunt pn'. qm sunt pn' diuersa et necessaria in omni gnatione: et qda sunt pn' per se et qued' per accidens que oia declarata sunt in hoc caplo. Declaratu est etia q; oportet ali quid subijci prijs. et declaratu est q; duo pn' sunt tria. s. forma et puatio. vno tamen modo alteruz priorum. s. puatio non est necessarium inesse rei cum non sit pars rei: sed alterum contrariorum

f. foia suffic i gnatiode z corruptiōe: qm̄ eē foie suf-
fic i gnatiōe z nō eē foie suffic i corruptiōe iō z c.
Tractatus qrt^o de pncipijs in spali. s. mā puatiōe
z forma. Capl'm p^m de pncipio materiali.

Ec. 69

Abiecta autē nā scibilis est s3 ano-
logiā. Sicut enī ad statuā es: aut
ad lectulū lignū: aut ad alioꝝ ali-
qđ hñtiū formā in mā z iforme se hēt pri-
usq̄ accipiat formam: sic ipsa se ad sub-
stantiam habet z hoc aliquid z qđ est.

Ste ē qrt^o tractat^o hui^o libri ptinens duo
capla: qm̄ p^m ē de nā ipi^o māe. 1^m vō ē de
puatiōe cū determinatiōe aliq̄li de foia z
executiōe a pscrutatiōe de foia sepata. z ē totalit^r
narratiuū: z icipit ibi: [Tāgētes qđē]. Primum
capl's ptinet duas ptes pñ^o qm̄ in p^a determinat
de mā z de pditiōib^o materie. C In 2ª ibi [Qz aut
figurat.] Ex pdictis soluitur dubia antiquoz pp q
negauerūt gnationē z corruptionē z ml'itudinem
rez. Pna ps ptinet qtuoz pticlas: qm̄ i p^a termia-
tur de cognoscibilitate materie. In 2ª ibi [Unū q-
dē.] Determinat de vnitatē ul' entitatē māe. In 3^a
ibi [Primum qđē.] Sepilogat determinata. In 4ª ibi
[Utz at.] Excusat se pbs a qđā qstiōe. C Prima
igit pticla hui^o partē ē narratiua in q̄ narrat q nā
subta. i. mā p^a ē scibil' fm analogiā. i. cōparationē
ad mām accñtiū rez artificialiū: qm̄ cū uolum^o de
clare ei^o nām dicim^o ipam eē aliqd cui^o pportio ē
ad subam nobis notā. i. ad subas cōpositā. z sic ad
nām cōpositā ul' ad foiaz. z ē sic pportio cupri ad
idolū: aut ligni ad scānū. z ul' sic vniforme se hēt
pūs q̄ suscipiat foiaz ita ipa mā se hēt ad substantiā
Et exponit subam cui compaf ista nā subta. d. q̄ ē
suba. i. foia aut h aliqd. i. cōpositū. z ita appet qlit^r
mā p^a cogsciē qz nō cogsciē nisi p cōparationē ad
mām accñtiū z artificialiū: ita qz si dbeat notifica-
ri dicef q mā p^a ē vnū itelligibile. qđ sic se hēt ad
subas cōpositā z ad foiaz subalē: sic hō se hēt ad
hoiem albū z ad albedinē. z sic lignū se hēt ad scā-
nū z ad foiaz scāni. C Nōnda s3 h duo fm p^m. p
q mā p^a nō pt itelligi p se cū nō sit aliqd i actu ha-
bēs qditatē: sed itelligit fm cōparationē pp laten-
tiā sue sube. h p^o. Un ē itelligēdū q illa q sūt no-
bis p nota sūt accñtia sēsbilia. z sba nō cogsciē no-
bis nisi p sua accñtia: qz accñtia sēsbilia dtermia-
ta psequunt foiaz z distincta accñtia distincta foiaz:
s3 mām nō psequuntur aliq̄ accñtia sēsbilia deter-
miata. iō foia subal' ē nob magis nota qz mā p^a z
h rōne qlitatu sēsbiliū q dtermiate psequuntur
foiaz. Qz igit dicat p^o q mā p^a nō ē aliqd i actu
hñs qditatē: nō dbet sic itelligi. s. q mā p^a nō hēt
entitatē distinctā a foia qz illō ē flz. s3 dbet sic itelli-
gi. s. q mā p^a nō ē aliqd i actu hñs i se foiaz sbales
ppriā. vñ p qditatē dbet itelligi foia subal'. C Se-
cūdo ē nōndū fm p^o q suba p cōparationem ad
quā cogsciē mā p^a ē foia subal'. z ē sba cōposita. z
h inuit i textu. Un dicē p^o q pbs exposuit subam
cui compaf bec nā. s. nā materie. qm̄ sba dī de con-
gregato ex hac nā z foia. z ē dicit de forma. z ista
nā dī in respectu sube pgregate ex hac mā z ex for-
ma. z ē dī in respectu foie: z ē illō p qđ suba ē de-
monstrata in actu. Un est itelligēdū q mā p^a cog-
sciē p analogiā ad subam cōpositā z ad formā. z

forte magis itelligit p cōparationē ad subam com-
positā qz p cōparationē ad formā qm̄ mā p^a cogsci-
tur p h: qz ē aliqd sic se hñs ad sbas cōpositas uel
ad formas substāriales. sic suba cōposita se habet
ad artificialia z formas artificiales. z sic in cogno-
scendo mām pnam comparamus ipsam ad subas
cōpositas que sunt materie artificialium.

Ec. 70

Unū qđē igit pncipiū ē: nō sic vnū exñs
neqz sic vnū sicut hoc aliqd. vnū aut fm
q rō. Ampli^o autē prium huic puatio ē.
hec autē quomō duo: z qmō pfa dcm ē.

Hec ē 2ª pticla p^o partē pñ^o hui^o capli in q̄ narrat
qlē vnitatē seu entitatē hēt mā p^a. Un dic pbs qz
mā p^a ē vnū pñ^o cōe oib^o entib^o trāsmutabilib^o q
alēant iuicē: s3 nō ē sic vnū qz sit suba simplex exñs
i actu sic foia. nec ē sic vnū sic suba cōposita ex mā
z foia. s3 ē vnū ens i pō ad oēs foiaz sbales z accñ-
tales gnabiliū z corruptibiliū z pter h pñ^o ē aliud
pñ^o qđ ē foia z rō cui puatio ē pna. s3 quomō ista
duo. s. foia z puatio se hēant dcm ē. C S3 nōndū
qz p^o pbat h triplr q mā p^a nō ē aliqd i actu hñs
formā ppriā. z rō ei^o p^a ē ista. si mā p^a hēret formā
ppriā: itē ipa pmanēte nō recipet aliā formā: s3 sta-
ti corruperet qz cito alia foia gnaret. C 2^a rō ei^o est
hec. mā p^a recipit oēs foiaz māles. s3 nō recipit ali-
qd fm q hēt illō. s3 fm q ē i pō ad illō. q mā p^a ē
i pō ad oēs foiaz māles. z p pñs nullā hēt i actu.
C 3^a vō ei^o rō ē ista. qz ois trāsmutatio eēt altatio:
qz ois trāsmutatio q ē circa subm i actu siue circa
subam cōpositā ē alteratio. si igit mā p^a eēt ens i
actu hñs formā. segtur qz gnatio i subas eēt altā-
tio. segtur et qz oēs foie adueniētes eēt accñtia.
qz oē adueniēs enti i actu ē accñs. C Ex qb^o rōni-
b^o pñs videt q mā nō pōt siml' iformari diuersis
formis substārialib^o: qz si mā haberet aliq̄ formā
ppriā nō posset aliā recipe manente pōri: s3 h non
sequeret si due forme substāriales possent esse sil'
in eadē mā. Sed alibi videt q p^o dicat pñū: qz
3° celi dicit q mā recipit formas mixtoꝝ mediāti-
b^o formis elemētoꝝ. z sic sil' i mā sunt foia mixti z
foia elemēti. Dic qz foie elemētoꝝ manēt i mixto.
z cū qlibet ps mixti sit mixta: segtur qz foie elemē-
toꝝ sil' sūt i eadē pte māe. Jō dicēdū ē fm itentionē
p^o qz due foie sbales nō remisse: s3 cōplete i actu
nō pnt eē sil' i eadē pte māe: s3 tñ ples foie remisse
ul' quaz aliq̄ ē remissa z aliq̄ i actu cōpleto: bñ pnt
eē sil'. nūc vō si mā hēret foiam sbalē ppriā pñtem
ipaz ul' necio ei pñctā: illa foia nō posset itēdi z re-
mitti: qz tūc eēt corruptibil': z p pñs mā p^a eēt cor-
ruptibil'. cui^o oppositū patebit iferi^o. z sic si mā p^a
hēret ppriā foiaz illa eēt ens i actu cōpleto nō re-
misso. z p pñs mā nunqz recipet aliā ipa pmanēte
z ois alia foia adueniēs eēt accñs: qz oē adueniēs
enti i actu cōpleto nō remisso: sed vltia actualitate
exñs i actu: ē accñs. mā igit exñs i actu cōpleto p
formā nō remissā: s3 cōpletā z pfectā nō pt recipe
aliq̄ foiaz nisi accñtalē. C Itelligēdū ē qz cū ph.
d. q mā pma nō est ens i actu nō dbet itelligi qz
mā non sit aliqua res existens in mundo determi-
nata distincta ab omni alio: ita qz nō sit in rerū na-
tura actualiter existēs imo materia est eternalit^r in
actu actualitate pñtie seu exñtie: sed itelligit qz
mā non est in actu formali. ita qz sit in actu fm for-
mā uel hñs formā determinatā isepabilem ab ea.

De fo. 3. de
aia co. 4.
idem. 2. de
aia. 67. et
104. c. idem
primo capi-
te: de substā
na orbis. ad
cc. 67.

Primum no-
tandum.

Idez p^o ca-
pitulo de sb-
stātia o. bis.
z. z. meta.
Ec. 35.
4. phi. 16.
2. phi. 63.

Secundum
notandū.

C Primum quidem igitur dictum est quod principia tria sunt. Posterius autem quod necesse est: et aliud quoddam subiecti: et esse tria. Ex his autem nunc manifestum est que differentia priorum. et quomodo se habent ad invicem principia: et quod sit subiectum.

C Hec est prima particula prime partis primi huius capituli. in qua philosophus epilogat. d. quod dictum est quod principia sunt tria. et postea est dictum quod propter tria oportet ponere subiectum. et sic quod tria sunt principia. deinde est et quod est differentia priorum. quod deinde est quod forma est principium per se. et quod privatio est principium per accidens. et deinde est quod se habet ad invicem principia: et quod est subiectum priorum.

C Nota sunt hic tria scilicet circa subiectum priorum. primum quod modus existit eius. scilicet materie prime est quod non est quod demonstratum in actu: sed est quasi medium iter non est simpliciter et esse in actu. unde intelligo per non esse purum simpliciter nihil. scilicet quod non est in potentia nec in actu. Et per esse in actu intelligo formam vel huius formam. et est verum quod materia prima est medium per abnegationem iter ens et non ens. quod materia prima nec est purum nihil: nec est ens in actu cum non sit forma nec huius formam. unde non ens simpliciter: et esse ens in actu non sunt predictoria ut hic patet.

C Secundo est notandum quod accidit substantie eius. scilicet materie prime quod sit in potentia ad omnes formas: non quod sit in substantia eius: ita quod sit per diffinitionem eius: quod probatur dupliciter. primum sic. quod si potentia esset in substantia eius: tunc eius esset destrueret ablatione potentie et presentia forme ad quam habet potentiam ut recipet eam. et ulterius si potentia esset in substantia eius: tunc substantia eius corrumpere ab operatione generationis.

C Probatur idem sic. potentia est in predicamento ad aliquid: si igitur potentia esset de substantia materie: materia esset in predicamento ad aliquid: et non in predicamento substantie.

C Intelligendum secundum philosophum circa hoc quod in materia est quedam potentia que est respectu ad formam quam potentia corrumpit in aduertu forme: et ista potentia non est de essentia materie quod materia manet in aduertu forme: et potentia corrumpit. et casus per quam oportet ponere tale potentiam in materia que corrumpitur in aduertu forme. inuit philosophus. 12. meta. 10. 11. et est quasi nulla potentia existens in materia corrumpere in aduertu forme: tunc materia postquam recepisset formam esset in potentia ad eandem formam sicut prius erat. et sic materia postquam recepisset formam posset eam recipere sic prius. et sic corruptum posset redire idem numero et sic idem bis generari: quod est impossibile.

C Reliquitur igitur quod in aduertu forme corrumpatur potentia ad illam formam. Unde philosophus si materia fuerit una: et generans unum: et potentia una: tunc illud quod fit: erit unum: et philosophus 12. meta. 10. comento. 11. ostendit quod nisi esset talis potentia que corrumpit in aduertu forme difficile aut impossibile esset vitare quod corruptum posset redire idem numero: quod si non esset talis potentia que corrumpere in aduertu forme: tunc post corruptionem alicuius forme materia se haberet oino eodem modo in habitudine ad illam formam quomodo se habet ante generationem eiusdem forme. sicut igitur ante generationem forme fuit in potentia naturali ad illam formam: ita post corruptionem illius forme esset materia in potentia naturali ad illam formam sic prius. sed ois potentia potest reduci ad actum. igitur forma corrupta posset naturaliter iterum generari quod est impossibile.

C Dicendum igitur quod duplex est potentia. scilicet receptiva et respectiva. prima potentia. scilicet receptiva manet simpliciter. sed potentia respectiva corrumpit in aduertu forme.

C Tertio est notandum secundum philosophum circa hoc quod materia et forma dependent a se invicem. sic quod neutra potest esse sine reliqua. unde dicit philosophus. quod substantia sustentat formam. quod forma scilicet quod forma non potest esse sine substantia: sed forma sustentat subiectum secundum quod est eius completum et sic scilicet quod subiectum non potest denudari a forma.

C Utz autem substantia spes aut subiectum: non

du manifestum est. Sed quod principia tria: et quod et quod modus eorum dictus est. Quod quidem igitur et que sunt principia ex his consideretur.

C Hec est quarta particula prime partis primi huius capituli. in qua philosophus excusat se a determinatione istius questionis. scilicet utrum forma sit magis substantia quam materia aut compositum. et philosophus assignat duplicem causam huius. prima est: quod in libro istud non est declarandum. scilicet utrum forma sit magis substantia quam materia: sed in secundo videbitur. Secunda causa est: quia illud non declaratur in hac scientia. sed in scientia diuina: et hoc est melius.

C Quod autem singulariter sic soluitur. et quod antiquorum defectus dicam post hec. Querentes enim secundum philosophum per hanc primam vitam et nam reze diuiterunt ut in via quedam aliam abscedentes ob infirmitatem. et dicunt neque fieri eorum que sunt nullus: neque corrumpi per id quod necius est fieri quod fit. aut ex eo quod est. aut ex eo quod non est. Ex his autem utrisque impossibile est esse. Neque enim quod est fieri contingit. Est enim iam neque ex eo quod non est nihil utique fieri. Subiecti enim aliquid oportet.

C Hec est prima pars principalis huius capituli in qua ex determinatione circa nam materie docet philosophus solvere rationes antiquorum: per quas negabant principia et generationem et transmutationem et multitudinem reze. hec pars continet tres particulas quod in prima ponitur error antiquorum: et ratio erroris. In 2a ibi [Nos autem dicimus.] ponitur vna ratio ad interrogationem antiquorum. In 3a ibi [Unus quidem igitur modus.] ponitur alia solutio. In 4a igitur particula huius partis philosophus proponit intentionem suam. et etiam ponit positionem antiquorum cum ratione positionis. d. quod per predicta singulariter. i. termino soluit defectus. i. dubitatio antiquorum quod tamen primi philosophantes. scilicet pmenides et melissus querentes perscrutari nam rei secundum philosophum per hanc vitam et non ualentes eam per defectum exercitium in logica inuenire recedentes a via vitatis per infirmitatem et ignorantiam suam in logica diuiterunt in quedam aliam viam. scilicet in falsam et erroneam dicentes quod nullum ens potest fieri vel corrumpi: et hoc per hanc rationem: quod si aliquid fieret necesse est quod fiat aut ex eo quod est: aut ex eo quod non est: sed utrumque illorum est impossibile. nam non potest fieri ex eo quod est: quia iam esset antequam fieret. nec ex eo quod non est: quia ex eo quod non est nihil potest fieri. cum sit declaratum quod in omni generatione requiritur subiectum. Et philosophus format eorum rationem sic. si aliquid generatur aut generatur ex ente aut ex non ente. sed illud quod generatur nec generatur ex ente nec ex non ente. ergo nihil generatur et quod generatio non fiat ex ente. probatur sic. generatum dum generatur est illud quod non est: sed ens est illud quod est. ergo non generatur aliquid ex ente. et sicut quod generatio non fiat ex non ente. probatur sic. omne quod generatur est aliquid dum generatur. sed non ens non est aliquid. ergo non ens non generatur nec est generatio ex non ente: quod semper oportet aliquid subiecti eius quod fit: ut ostensum est supra.

C Unde intelligendum quod cognita natura materie prime soluitur illa dubitatio: quod per philosophum hic sermo demonstratiuus est natus soluere omnes questiones accidentales in re. Intelligendum etiam quod sermo demonstratiuus perfectissimus qui est per potissimam diffinitionem rei tanquam per medium: innatus est solvere omnes questiones accidentales in re. quod talis diffinitio est principium cognitiois oium accidentium essentialium illius rei. non tamen quilibet demonstratio est nata soluere omnes questiones

Primum no
tam,

Secundum no,

Ex. co. 2,

Tertium no,

Ex. co. 21,

Ex. co. 22,

Ro pme. e
melli.

accētes i re: qz possum scire aliqd de re. s. p̄dicatū p̄ diffinitionē acceptū ab vna cā: qd̄ qd̄ p̄dicatū i est ei p̄ illā cāz: z errare circa aliqd̄ p̄dicatū qd̄ iest eidem rei ratione alteri⁹ cause. sed diffinitio completa que comprehendit omnes causas ducit in cognitionē omnium accidentium eēntialium.

C Et p̄ter cōtigēs augmētātes nō eē ml̄ta dnr̄: s̄ tm̄ qd̄ ē. Illi q̄ talū accipiebāt opinionem p̄opter ea que dicta sunt.

C Adhuc isti antiq̄ ultra s̄ qz negabāt ḡnātionem z corruptionē argumētābāt eoz potētā ponēdo aliud icōueniēs dicētes qz nō sūt ml̄ta entia: s̄ vnus tm̄. qm̄ cū ipi ponerēt vnū p̄n̄m̄ māle tm̄. z ex illo nihil ḡnari: habuerūt dicē qz illō p̄n̄m̄ semp̄ manet vnū s̄z subam. z sic habuerūt dicē qz nō sūt pl̄a entia. S̄z tm̄ p̄or̄ alit̄ adducit. d. qz cū nō erit ḡnatio nec corruptio nō erit foza nec mā. z cū non fuerit mā nec foza qd̄ res trāsmutant̄ oia erūt oīno vnū simpl̄r. **C** Intelligēdū ē qz p̄ ens z nō ens i p̄posito nō d̄bēt itelligi solū ista ḡnabilia. s. ens i sua cōitate: z ei⁹ opp̄m̄. s̄z p̄ ens z nō ens d̄bēt itelligi entia sp̄alia ut aer z nō aer. ignis z nō ignis. z sic de ql̄ibet alia sp̄e. Et qz sic debeat itelligi patet qm̄ p̄ hāc rōnē dixit Anaxagoras qd̄libet eē in quo libet s̄m sp̄em ut visus est sup̄. **C** Intelligēdū etiā qz i dicta rōne hec p̄positio ex: significat illud ex q̄ est ḡnatio tanq̄ ex subiecto nō tanq̄ ex opposito. vis igit̄ rōnis hui⁹ cōsistit i hoc qz si aer debet ḡnari opz qz ḡnēt̄ ex aere aut ex nō aere tanq̄ ex subo si ḡnāt̄ ex aere: z cū subiectū ḡnatiōis p̄existat seq̄tur qz aer p̄existit anteq̄z ḡnēt̄: qd̄ est impōle. si vō def̄ qz aer ḡnēt̄ ex nō aere tanq̄ ex subiecto. sequitur qz nō aer. i. p̄uatio aeris recipit aerē. i. formam aeris qd̄ ē ipōle. **C** Nō p̄ ens itelligo formā sp̄alē uel mām ut ē sub forma. z p̄ nō ens itelligo p̄uatiōez uel mām ut ē sub p̄uatiōe foze sp̄alis. **C** Notādus qz p̄or̄ p̄bat hic qz ḡnatio nō ē ex ente. z s̄ sic. Ista dispositio que ē ḡnari ex nō ente siue ista trāsmutatio aut ē i ḡnato cōpleto aut nō. nō in ḡnato cōpleto: qz qm̄ ḡnatiū est in actu tūc nō habet talē dispositionē. qz tūc nō ḡnāt̄ ampli⁹. si vō nō sit in ḡnato cōpleto s̄z icōpleto. tūc illa trāsmutatio erit in p̄uatiōe. s. in nō ente. si enī res fieret ex nihilo ibi nō p̄cederet aliqd̄ in q̄ eēt illa trāsmutatio nisi p̄uatio. z s̄ totū est inopinabile. sed moderni recipiūt tale inopinabile siue tale impōle p̄ s̄ qz assueti sunt a pueritia audire ipsam. z consuetudo est altera nā.

Antiq̄ dixit
rū oia vnū
elic.

Ex.c.73.

C Nos at̄ dicim⁹ qd̄ ex eo qd̄ ē: aut ex eo qd̄ nō ē: fieri aut qd̄ ē: aut qd̄ nō ē aliqd̄ facē aut pati aut qd̄libet s̄ fieri. **C** Anō qdem mō nihil differt: ut medicū aliqd̄ facē aut pati: aut ex medico aliqd̄ eē aut fieri. qre qm̄ s̄ dupl̄r dicūt: manifestū ē qm̄ z ex eo qd̄ ē z ex eo quod nō ē: z qd̄ ē. aut facere aut pati. **C** Edificat qd̄ ē igit̄ medic⁹ nō s̄m qz medic⁹: s̄ s̄m qz edificator: z albus fit nō in q̄stū medic⁹: sed in q̄stū niger. **C** Adedicat̄ autē: z nō medicus fit in q̄stū ē medic⁹. **C** Qm̄ at̄ maxime p̄prie dicim⁹ medicū aliqd̄ facē aut pati aut fieri ex medico: nō s̄z qz medicus s̄ patiāt̄: aut faciat ma-

Ex.c.74.

nifestū ē ex eo quod nō ē fieri z s̄ significat in q̄stū nō ē. **C** Quod illi qd̄ nō p̄cipiētes deliquerūt: z p̄ hāc ignoratiā intm̄ ignorauerūt qz nihil opinati sunt fieri: ne qz eē alioz sed auferre oēm ḡnātionem.

C Hec est 2^a p̄ricula 2^e pars p̄n̄l^{is} hui⁹ capl̄i in q̄ p̄hs ponit vnā solutionē ad rōnē p̄dictā: hec igit̄ p̄ricula p̄tinet tres ptes: qz in p̄^a p̄hs ponit vnā distinctionē. In 2^a ibi **C** Nos aut̄ sicut z ipsi. **C** p̄ distinctionē positā soluit dictā rōnē quo ad s̄: qz p̄bat nihil posse fieri ex non ente. In 3^a ibi **C** Silt̄ aut̄ nec ex eo. **C** Soluit istā rōnē qz ad s̄ qz p̄bat nihil posse fieri ex ente. In p̄^a igit̄ pte hui⁹ p̄culē p̄hs ponit talē distinctionē. ex ente ul' ex nō ente fieri aliqd̄ p̄tingit dupl̄r. s. ul' per se ul' per accēs. Sicut enīz medicū facere aliqd̄ aut pati aliqd̄ p̄tingit duplici⁹ eodē mō ens ul' nō ens facē: aut pati aliqd̄ p̄tingit dupl̄r siue ex ente ul' ex nō ente fieri aliqd̄: sed medicū facē aut pati aliqd̄ p̄tingit dupl̄r: ul' per se ul' per accēs. illō enī facit medic⁹ per se qd̄ facit s̄z qz medic⁹: z illud facit medicus per accēs qd̄ facit nō s̄z qz medic⁹. ut medic⁹ per se curat ul' medicat̄: ga curat z medicat̄ s̄z qz medic⁹: sed medic⁹ per accēs edificat qz nō edificat s̄m qz medic⁹ s̄ s̄m qz edificator. Et eodē mō ex ente ul' ex nō ente fieri aliqd̄ ul' ens aut nō ens facē ul' pati aliqd̄ ē dupl̄r. s. ul' p̄ se ul' p̄ accēs. illō fit ex ente p̄ se qd̄ fit ex ente s̄z qz ens. z illō fit ex ente p̄ accēs qd̄ fit ex ente nō s̄m qz ens. z eodē mō est de nō ente. **C** Ista igit̄ distinctionē nō p̄cipiētes antiq̄ deliq̄rūt z p̄ ignoratiā hui⁹ distinctionis opiati sūt nihil fieri. z sic oēm ḡnātionē auferēbāt. **C** Sed hic sūt tria notāda. p̄^m notādū ē circa distinctionē quā p̄hs s̄ p̄dit. 2^m ē circa p̄ se. 3^m vō notādū ē circa in q̄stū. **C** Circa igit̄ p̄^m ē nōndū qz illa distinctio quā p̄hs p̄dit hic nō ē distinctio alicui⁹ termi icōplexi. nec ē distinctio i ens p̄ se z i ens p̄ accēs ut aliq̄ dnt̄: s̄ ē p̄ distinctionē p̄pōnū. vñ p̄or̄ dic̄ s̄ qz debem⁹ distiguē p̄pōnes eoz i. antiquoz. s. ex ente fit aliqd̄ ex nō ente fit aliqd̄. medic⁹ edificat z medic⁹ curat z h̄^o. qz p̄nt̄ accipi de vtute s̄mōis ul' s̄m usū loq̄ndi. z ista distinctio ē penes s̄m modū amphi. qz vno mō accipiūtur iste p̄pōnes p̄prie z de vtute s̄mōis. alio mō s̄z qz soliti sum⁹ dicē. i. s̄m usū loq̄ndi auctoz. qm̄ s̄z qz accipiunt̄ de virtute s̄mōis solū denotat̄ qz p̄dicatū insit ei pro quo subiectū supponit. z isto mō est illa uera. s. medic⁹ edificat. z s̄ si idē hō sit medic⁹ z edificator. vñ sicut illa ē uera edificator edificat: qz ille hō edificat pro q̄ supponit ille termin⁹ edificator. eodē mō illa est uera medic⁹ edificat: ga ille hō edificat pro q̄ supponit ille terminus medicus. vñ de vtute s̄mōis illa p̄positio medic⁹ edificat nō significat nisi qz ille idem qui est medicus edificat. z hec est uera ponēdo qz idē homo sit medic⁹ z edificator. sed si hui⁹modi p̄pōnes accipiantur nō s̄m p̄mariā significationē: sed s̄m usū loq̄ndi auctoz ut frequēter sumunt̄. sic p̄positio affirmatiua denotat p̄dicatū inesse subiecto cū reduplicatiōne subiecti. z sic illa medic⁹ edificat est falsa: ga significat qz medicus in q̄stū medicus edificat. certum enim est qz illa medicus edificat de virtute sermonis non significat idem qz illa. medicus in quantum medicus edificat. **C** Dico igitur qz illa distinctio est penes s̄z modū amphi. qz tota oratio est

p̄, notandū.

multiplex: eo qd pot accipi p eo qd significat de vtu
 te smois: z p eo qd significat sm usu loquedi z i
 prope. Et eode mo sc oes orones distiguede q fut
 i vno fsu z faciut aliut cuiusmodi sc mlte ppones
 auctenice. Sed q ista mltiplicitas no sit i dictioe:
 sz i orone: p3 p 2° dicete q pbs icipit nuare mo
 dos sm qe di q medic^o agit h aut patif z notifica
 re q fut duo modi. s. vn^o p se z ali^o p accns. z sic ap
 pet q tota oropot sumi diuersimode. i. p se ul per
 accns. **C** Intelligedu et q cu di medic^o p se curat
 accipit curare p p actu. z tuc e ide dice medic^o p se
 curat: q medic^o e p se curatiuus. **C** Scdo e intelli
 gedu q ly p se i exeplo de medico z edificatore. s.
 cu di medic^o p se curat: edificator p se edificat dic
 pseitae qrti modi positi ab ari. i. li^o poste. q modus
 e modus candi ut p3 p lynconiensez. z est qrt^o mo
 dus qn subm ul i subo e ca effectiua pdicati: ut p3
 i exeplo phi. v3. iterfect^o iterijt ul morif pp iterfe
 ctione. aut itfect^o ul vlnerat^o iterijt p se i qrt^o mo
 do i subo e ca effectiua pdicati. na trāsmutatio e ca
 termi trāsmutatiois i gne cause efficienij. ne at cu
 medic^o curret p artē medicie: subm hui^o e ca effecti
 ua pdicati. z itelligo q ad h q sit pseitae qrti mo
 di op3 q illd qd pncipalr significat p sub3 sit ca ef
 fectiua illi^o qd significat pncipalr p pdicatu sic e i
 istis iterfect^o iterijt medic^o curat. forte tn i ista ex
 ma sit aliqd p se: ly p se dic pseitae scdi modi: z q
 tiēs di p se totēs p opp^m di p accns. **C** Tertio est
 nondū circa inqstū pot teneri duplr ut reduplica
 tiue ul specificatiue. qn tenet reduplicatiue tuc i
 portat duo. s. calitatē z vltatē q: si tal^o ppō sit va
 op3 q illd sup qd cadit reduplicatio sit ca pdicati
 z et q pdicatu dicat ulr de illo sup qd cadit redu
 plicatio. vbi gra. si illa sit vera hō inqstū medicus
 e curatiu^o op3 q medic^o sit curatiu^o z q medic^o sit
 p se ca curatiois: z et q ois medic^o sit p se ca cura
 tiois. Et adhuc ad vltatē tal^o reduplicatiue regrū
 tur alia duo. s. q pdicatu isit subo z et q illud sup
 qd cadit reduplicatio isit subo. verbi gra. si illa sit
 va. for. inqstū medic^o e curatiu^o op3 q fortes sit me
 dic^o: z q et sit curatiu^o. z sic ad vltatē reduplicati
 ue regrunē 4°. s. q illd sup qd cadit reduplicatio
 sit ca pdicati in aliq gne cae: qn reduplicatio pot
 fieri rōne cuiuscuqz cause. Scdo q pdicatu isit il
 li ulr sup qd cadit reduplicatio. 3° q pdicatu isit
 subo. 4° q illd sup qd cadit reduplicatio isit subo.
 Si vo inqstū teneat specificatiue sic dic aliqz rōne
 spālē circa sub3 sm quā rōne pdicatu isit subo. z
 sic nō op3 q pdicatu isit ulr illi sup qd cadit redu
 plicatio. nec et regrif q illd sup qd cadit redupli
 catio sit ca pdicati: tn pol^o e q qnqz sit ca. z sic hec
 e va. Ens inqstū ens e sub3 metha^o. z sllr illa ens
 inqstū mo^o e sub3 li. phi. Sz si qrat quō hec sit va
 medic^o inqstū medic^o curat. pt dici q illa e va sm
 qd iquātū tenet specificatiue q: medic^o nō inqstū
 alb^o nec iquātū edificator curat: sz curat p rōne me
 dicie nec ex h segtur q ois medicus curat. Un illa
 nō e va. medic^o inqstū medic^o e curatiuus put inq
 tū tenet reduplicatiue. sz ista medic^o iquantū me
 dic^o curat est vera put inqstū tenet specificatiue.

C Nos aut z iph dicim^o fieri qdē nihil sim
 plr: ex eo qd nō ē: s. tn fieri ex eo q nō est
 ut sz accns. Ex puatioe eni qd ē qdē p se
 nō ens: nō i exite fit. Adirabile aut videf

z ipose sic fieri aliqd ex eo quod non est.
C Nec ē 2° ps 2° pticle 2° ptis pn^o h^o capli. i q pbs p
 distictionē iā positā soluit rōne ātiqrū qn dicūt si
 aliqd gñef. aut igif gñaf ex ente: aut ex nō ente: sz
 nec sic nec sic. g z c. Rūdet cōcedēdo cū eis q nec
 ex ēte nec ex nō ente gñaf aliqd p se: q nec ex ente
 iquātū ens gñaf aliqd p se: nec ex nō ente iquātū
 nō ens p se aliqd gñaf: sz ex nō ente aliqd gñef p
 accns z et ex ente gñaf aliq p accns. Adirabile tn
 videbat antigs qlit aliqd posset gñari: z tn nec ex
 ente nec ex nō ente. z qz hāc distictionē int p se z p
 accns nō pcepunt. iō simplr dixerit z sine distictio
 ne q nihil oino gñaf: qz nec ex ente nec ex nō ente
 pt aliqd gñari. **C** Un nondū q sz q iquātū tenet
 reduplicatiue sic e māifestū q nec ex ente iquātū
 ens fit aliqd. nec ex nō ente iquātū nō ens fit aliqd
 qz si ex ente iquātū ens fieret aliqd tanqz ex subo:
 tē ex oi ēte fieret aliqd ens tanqz ex subo. eodē mō
 si ex nō ente inqstū nō ens fieret aliqd tanqz ex sbo
 tē ex oi nō ēte fieret aliqd tanqz ex subo. qru utruqz
 e flz. z iō cū p se valeat idē qd iqtū pcedēdu e q
 nec ex ēte nec ex nō ēte fit aliqd p se. sz si teneat spe
 cificatiue adhuc nec ex ēte iqtū ens fit aliqd. nec ex
 nō ēte iqtū nō ens fit aliqd. qz nec rō ens e p se ca
 subtiua gñatiois. nec et rō nō ens. sz qlit ex nō en
 te fit aliqd p accns tanqz ex subo nō p se h deat
 2° sic. gñatio sit p se ex mā p^o tanqz ex sbo: sed p
 matie accidit q sit non ens. i. q sit puata foza ad
 quā trāsmutat. z iō ex nō ente. i. ex puatioe sit ali
 qd p accns tanqz ex sbo: qz ex illo fit aliqd p accns
 qd accidit illi ex q sit aliqd p se. z sic ex nō ente. i.
 ex puatioe nō fit aliqd p se sz p accns tanqz ex sbo.
C Et q ex puatioe nō fiat aliqd p se tanqz ex sbo.
 pbat 2° sic. si aliqd fieret ex puatioe tanqz ex sbo
 cū illd ex q sit aliqd p se tanqz ex sbo sit p se ps rei
 z et sit subm alteratiois seqret q ens eēt p se ex p
 uatioe tanqz ex pte: z q puatio posset altari. qd e
 ipo^o. **C** Intelligedu tn e sm 2° q qzuis puatio
 sit pn^o p accns: qz accidit subo ex q sit gñatio: tn e
 pn^o necessariū: qz si puatio foze nō pcedēt in subo
 nihil gñaret ex eo. **C** Itē nondū sm 2°. z inuit i
 ter. q puatio e nō ens p se. z mā e nō ens p accns.

C Sllr at nec ex eo qd ē: neqz qd ē fieri: ni
 si sm accns. Sic aut z h fieri eodē mō: ut
 si ex aiali aial utiqz fiat z ex quodaz aiali
 quoddā aial: ut si canis ex q fiat. Fiat q
 dē eni utiqz nō solū ex qdā aiali canis: s
 et ex aiali. Sed nō iquātum est aial. Est
 eni iam hoc. Si aut aliqd debet fieri aial
 non sm accns non ex animali erit.

C Postqz pbus soluit rōne pbantē q impossibile est
 aliqd fieri ex nō ente qm uez est per se. tn bñ fit ali
 qd ex nō ente p accns. nūc in ista 3° pte 2° pticle 2°
 ptis pn^o huius capli pbs soluit istā rōne quo ad
 hoc: qz pbat q ipo^o est aliquid fieri ex ente: z solo
 cōsistit in hoc q ex ente nō fit aliqd per se tanqz ex
 subiecto. tamē per accidēs pot aliqd fieri ex ente.
 cuius ratio est q: illud ex quo fit aliquid tanqz ex
 subiecto per se debet priuari illo uel forma illius
 qd fit. cuz igitur ens non priuetur entitate nō pot
 ens p se trāsmutari ad ens seu ad entitatē. z ideo
 ens non fit per se ex ente tanquam ex subiecto: qz
 nihil fit ens ex aliquo iquantum habet entitatē. z

2. notan.

Tertius no
tandum.

Tex. 6. 75.

Tex. 6. 76.

Idez supra
co. 6. 4. 65.
66. 7. 67.

fic ens nō fit p se ex ente tāq; ex subo. z b declarat
 pbs exēplariē sic. pōam^o q canis gñef ex eq tāq;
 ex mā siue ex subo: nō pp b debem^o dicē q aial p
 se gñef ex aiali. i. ex mā ut est sub forma aial sed p
 accñs qz accidit q mā fit sb foza aial cū ex ea gñā
 tur aial: qz ut dic^o p^o. si ex aiali b ē ex mā ut ē sub
 foza aial p se gñaref aial ptingēt q aliqd mutaref i
 mām illi^o qd hēt: ita q mā mutaref i formā aialis
 fm q hēt eā. qd ē ipo^o. imo b accidit materie fm
 q mutaf ad formā ut illā hēat. Un b aial p se gñā
 ref ex b nō aiali. i. ex mā cui accidit puatio huius
 forme: z ita appet q nec ex ente p se: nec ex nō en
 te p se gñaf ens. nō eni gñaf ens ex ente p se tanq;
 ex sbiecto: b ē ex ente inq; tū hēt entitatē: qz sic ali
 qd mutaref ad aliqd hz q hēt illd. nec etiā gñaref
 ens p se ex nō ente tanq; ex sbiecto: qz sic puatio re
 cipet formā cui^o ē puatio: qd ē ipo^o: uerūm taz ex
 ente q; etiā ex nō ente fit aliqd p accñs. C Intelli
 gēdū m fm p b m q cū dicim^o aliqd fieri ex nō en
 te nō itēdim^o p hoc remouē oēs entitatē ab illo ex
 q fit. qz uis eni mā sit puata entitate ul' foza ad quā
 trāsmutat nō m puaf oi entitate qz hēt aliq; for
 mā z ē cū i se aliqd ens receptiuū oiuz fozaz māliū

C Et si aliqd qd ē. nō ex eo qd ē: neq; ex eo
 qd nō ē. Qd eni ē ex eo qd nō ē: dcm ē no
 bis qd significet qm inquātū nō est. Am
 pli^o aut z eē oē: aut nō eē nō remouetur.

Tex. c. 77.

C Sic igit appet q nec aliquid gñaf ex ente simplr
 nec ex nō ente simplr ut extimauerūt antiq. Jā eni
 declām^o qd itēdim^o cū dicim^o aliqd gñari ex non
 ente. qz nō itēdim^o remouē oē eē: nec cū dicim^o ali
 qd gñari ex ente itēdim^o affirmare oē eē. Istō aut
 vbi. s. cū dicim^o ex nō ente aliqd gñari eē oē nō re
 mouet. expōit p^o dicēs cū dicim^o aliqd gñari ex
 nō ente nō itēdim^o negationē toti^o entis. z cū di
 cim^o aliqd gñari ex ente nō itēdim^o affirmationēz
 toti^o entitatē. b ē nō itēdim^o q aliqd fit ex oi nō en
 te. nec ē itēdim^o q aliqd fiat ex oi ente. si tū aliqd
 fiēt ex ente p se. i. ex ente iquātū ens: illud fieret ex
 oi ente. z eodē mō ē de nō ente. C Intelligēdū est
 q illd ex q aliqd gñaf tanq; ex sbto est mā cui ac
 cidit q sit puata tali foza. i. foza ad quā trāsmutat
 z ēt sibi accidit q sit sub tali foza fm spēm. Un si
 aial gñef ex aiali tanq; ex sbiecto accidit materie
 q sit sub foza aial. z ēt accidit materie q sit puata
 foza aial. nūc at ex illo gñaf aliqd p accñs. qz acci
 dit illi ex q p se gñaf. z id si canis gñaref ex eq nō
 gñaref ex aiali nisi p accñs: qz accidit materie q
 sit sub tali foza fm spēm ad quā trāsmutat. C Huius
 visis p rīderi ad fozas rōnis ātiq; rū qm dī si aliqd
 gñaf aut gñaf ex ente aut ex non ente. uerbi grā si
 aer gñaf: aut gñaf ex nō aere tanq; ex sbiecto: aut
 ex aere. Dico q aer nec p se gñaf ex aere nec ex nō
 aere: b ē ex puatiōe foze aeris. s. si vn^o aer trāsmu
 taf i aliū aerē: ille aer gñaf p accñs fit ex aere: z p
 accñs fit ex nō aere. qz p se ex mā p^o cui accidit q
 sit sub foza aeris: z sub puatiōe foze aeris. C Et si
 tu dicas loquam^o de istis ppōnib^o ut sē p accñs vē.
 p te ex ente fit ens qz uis p accñs. z p pñs aliqd est
 anteq; gñef. z ēt si ex nō ente fit ens sequit q non
 ens alteraf. C Dico q ex vno ente fit aliud ens ut
 ex vno aiali aliqd aial. p accñs tū. sed ex eodē ente
 fm numerū nūq; fit idē ens fm numerū. tū ex aliq
 ente fit idē ens hz spēs: s. ex b nō sequit q aliqd ē

Rñtio ad rōnes anti quorum.

anteq; gñef. bñ tū sequit q aliqd sit ens anteq; ali
 ud ens gñef. Dico ēt q ex nō ente fit aliqd p accñs
 s. ex b nō sequit q puatio alteret: s. solū segtur q
 mā cui accidit puatio alteret. C S. hic dubitatur
 qm aliqd ē p se subiectū gñatiōis: z ex illo fit gñā
 tio p se tanq; ex subo: z tē opz pcedē q illd ex q p
 se aliqd gñaf sit ens ul' nō ens: qz alterz p dicatorioz
 dī de qlibet. si illd ex q p se aliqd gñaf sit ens. igit
 ens est illd ex q aliqd per se gñaf. z p pñs ex ente
 per se aliqd gñaf. si vō illd ex quo aliqd gñatur sit
 nō ens. sequit q ex non ente aliqd per se gñaf. qd
 tū pbs hic negat. C Itē si ex mā pma p se fit aliqd
 z cū mā p^o sit ens seqt q ex ente per se fit aliqd. qd
 tū negatū est. C Dicēdū igit q ly per se pōt eē uel
 pars extremi in ppōne: ul' determinatio cōpositio
 nis siue pōt dicere vnū sensuz oratiōis si sit ps ex
 tremi. sic cōcedo talē ppositionē ens est aliqd ex q
 per se aliqd gñaf: sed est uera p accñs. z sic totū il
 lud est p dicitū. s. aliqd ex q per se aliqd gñatur. si
 vō dicat moduz cōpōnis siue sensum ppōnis qd
 pro eodē hēo ad pñs sic dico q illa est falsa. s. ens
 est aliqd ex quo per se aliqd gñatur: qz denotatur
 qz hec est per se ens est aliqd ex quo per se aliqd ge
 neratur qd est falsum. similr ista. Istud ex q aliqd
 gñatur per se est non ens si ly per se dicat sensuz p
 positiois sit hec est falsa. si vō sit pars extremi sic ē
 uera per accñs tū. Et si dicat uolo loq; qz per se
 determinat cōpositionē siue fm q dicit sensū vnū
 ppōnis. z sic alterz illoz est uerū. Illud ex q p se
 aliqd generaf est ens. illud ex quo aliqd gñaf p se
 est nō ens: qz alterū p dicatorioz dicit de quolibet.
 Dicēdū q utraq; illarū est falsa fm q ly p se dic
 modū uel sensum ppositionis. Et cū dicat q alte
 rū p dicatorioz dicit de quolibet dico q ueruz est
 simplr z absolute dicēdo q hoc est ens uel hoc est
 nō ens: tū nō oportet quocūq; mō. vbi gratia. hec
 est uera for. est alb^o. uel hec for. est nō alb^o. z tamē
 utraq; illarū est falsa: for. p se est alb^o. for. per se nō
 est alb^o. C Ad illud qm dicitur q ex mā p^o per se
 fit aliqd cōcedo fm q per se dicit modū ul' sensuz
 ppōnis. Sed ex hoc non segtur q ex ente p se fit
 aliqd. Un ab inferiori ad supius cū p seitate ut dic
 modū uel sensum ppositiois nō tenet pñā. qz non
 segtur homo per se est risibilis. s. aial per se est risi
 bile. nec ualet pñā homo inq; tū homo est risibilis
 uel animal inquantuz animal est risibile. igitur ho
 mo inquantum animal est risibile. ergo z ē.

Li p se pōt esse vl' pars extremi i p positioe vel determinatio cōpositiois.

Tex. c. 78.

C Annus quidem igit modus hic ē. Ali^o at
 qm cōtigit eadē dicē fm potētiā z actuz.
 Hoc autē determinatū est in alijs per cer
 titudinē magis. Quare fm q uere di
 cimus defectus soluuntur: propter quos
 coacti remouent predictoz quedam: p
 pter hoc enim in tātum destiterunt pō
 res a via in generationē z corruptionē z
 oino mutationē. Hec enim utiq; visa nā
 oēm soluit hanc ipsorum ignorantiam.

C Hec est 3^a p tucula: z p tuc pncipalis hui^o capli. in
 qua pbs ponit secūdā solutionēz ad rōnē antiq; rū
 d. q vn^o modus solūēdi defectū antiquoz est mo
 dus predictus. s. per diffictionē int illd qd est per
 se: z illd qd est per accidēs: sed ali^o modus solūē

Alius mo dus soluen di rōnes antiquoz.

di rōne p̄dictā est per distinctionē iter ens in actu z ens in potētia. cū igit̄ q̄rit̄ utrū ex ente uel ex non ente fit aliqd tanq̄; ex subo: sic debet itelligi qd̄ ut p̄us dictū est. r̄ndēdū est per distinctionē: qz ens dī cīf duplr̄. s. ens in actu z ens in potētia. z sīlr̄ non ens dīcīf duplr̄. s. nō ens in actu z nō ens in potē tia. iō dīcēdū q̄ ex ente in actu ipo^{le} est aliqd fieri tanq̄; ex subo: qz sic ḡnātū eēt anteq̄; ḡnaret̄. s. ex ente in potētia fit aliqd tanq̄; ex subo. Sīlr̄ ex non ente in actu fit aliqd tanq̄; ex subo. s. ex nō ente in potētia ad formā nō fit aliqd tanq̄; ex subo. In h̄ igit̄ p̄sistit ista 2^a r̄nsio. s. q̄ illd̄ qd̄ ḡnat̄ ex aliquo ḡnat̄ ex illo tanq̄; ex subo qd̄ ē in pō ad formā ḡnā ti. sed nō ḡnat̄ ex illo subiectiue qd̄ actu hēt formā ḡnātū. qz cū subm̄ ḡnatiōis p̄cedit ipm̄ ḡnātū: s. ge neraret̄ subiectiue ex illo qd̄ hēt formā ḡnātū: seq̄ ret̄ qz ḡnātū eēt anteq̄; ḡnaret̄. qa cū mā est actu sub forma ḡnātū tūc ḡnātū est actu. igit̄ si mā h̄ns actu formā ḡnātū eēt subm̄ ḡnatiōis seq̄ret̄ qz ḡnā tū eēt anteq̄; ḡnaret̄. ista distinctio de ente in potē tia z ente in actu patet magis per certitudinē i alijs sciētijis. v. 3° metha. Et per istas distinctiōes. v. 3° p se z p̄ accīs z per ens in potētia z ens in actu solui tur dubitatiōes antiquoz pp̄ q̄s negabāt ḡnatiō nē corruptionē z oēm mutationē: s. cognita nā ma terie p̄ soluit̄ oīno ignorātia z dubitatio eoz cir ca ḡnatiōnē z corruptionē. **C** Notāda sūt hic duo fm̄ 2°. p̄ qz mā p̄^a est mediū int̄ nō eē purū z esse purū. qd̄ nō est itelligēdū fm̄ qz ista duo sunt p̄di ctoria qz certū est qz int̄ p̄dictoria nō est mediū. s. per nō eē purū debet itelligi illd̄ qz nō est in rerū nā. s. purū nihil. z per eē purū debet itelligi ens in actu ut forma uel de se formā h̄ns. **C** Secūdo est notādū fm̄ 2°. qz si antiq̄ cōprehēdissent eētiaz isti^o nature. s. materie: tūc affirmaret̄ oē qd̄ ipi ne gauerūt in ḡnatiōe z h̄ significat ipm̄. s. Aristotelē iuenire hāc cām. s. malē z scire eā p̄ncipalr̄. **C** No tādū fm̄ Lynconiēsem qz ens diuidit̄ in ens i actu z ens in potētia. z utrūqz istoz. i. tā ens in actu qz ens in potētia diuidit̄ ulterio^r. qz ens in actu dī du plr̄. v. 3°. ul^o qz ens p̄ntialr̄ existit z h̄ est eē in actu ac tualitate p̄ntie. z sic mā p̄^a est ens in actu qz p̄ntia lit̄ existit. alio mō dī ens i actu: qz est ens cōpletū qz est forma uel formā h̄ns per ptē sui. Et sīlr̄ ens in pō dī duplr̄. s. ul^o illd̄ qd̄ nō est p̄ntialr̄. sed po^{le} est eē ut dies crastina. z illd̄ ē ens i pō ad exūdūz. Alio mō dī ens in pō qd̄ p̄ntialr̄ ē s. ē icōpletūz z impfectū z sic mā ē ens in pō. vno igit̄ mō ē uey qz ex pō ente fit actu ens. Alio mō est uey qz ex actu ente fit ens i potētia. qm̄ si p̄ ens in potētia in telligam^o ens icōpletū p̄ntialr̄ tūc ex̄ns. z p̄ ens i actu ens p̄fectū nōdū ex̄ns sic ex ente in potētia fit actu ens z ex semine plāta. sed si p̄ ens in actu itel ligam^o illd̄ qd̄ p̄ntialr̄ ē. z p̄ ens i pō illd̄ qd̄ nō est sed pōt eē sic debemus dicere qz ex ente in actu fit potentia ens qz ex semine qd̄ p̄ntialiter est fit potē tia ens. s. plāta que nondum est. quare.

C Capt̄ 2^m tractat^o q̄rit̄ declarās nām z necessitatē p̄uatiōis cum aliqli determinatione de forma.

Angētes qdē igit̄ z alteri qdē sunt

I ipa: sed nō sufficiēter. **P**rimuz qdē enī p̄sistent̄ simplr̄ fieri aliquid ex eo qd̄ nō est iquātuz p̄menidē recte ē dicē. **P**ostea videt̄ ipis si h̄c ē numero

vna: pō tū z vnā eē: s. h̄ differt plimuz.

Stud ē 2^m ca^m hui^o tractat^o i quo declarat̄ nā z necitas p̄uatiōis. z ēt determinat̄ aliq̄ lit̄ de forma. z p̄tinet septē ptes p̄n^o. qm̄ i p̄^a narrat̄ isufficiētia antiquoz i determinādo de p̄uatiōe. In 2^a ibi **L** Nos qdē. **J** Donit p̄hs ueras dīas iter p̄uatiōnē z māz. In 3^a ibi **L** Quidā at̄. **J** Narrat̄ pp̄ quā cām qdā antiquoz despexerūt p̄ uatiōnē dicētes eā nllō mō eē p̄n^o. In 4ª ibi **L** Exi stēte quodā diuio. **J** narrat̄ qz p̄uatiō ē p̄n^o neci um i ḡnatiōe. **J** In 5ª ibi **L** Corrupt̄ at̄ sic. **J** Decla rat̄ qlit̄ mā p̄^a ē nā ignābilis z icorruptibil̄. **J** In 6ª ibi **L** De p̄n^o at̄. **J** Donit̄ qdā excusatio a p̄side ratiōe de qbusdā formis oñdēdo ad quā sciam p̄ tinet determinare de formis illis. In 7ª ibi **L** Que qdē igit̄ sunt p̄n^o. **J** epilogat̄ p̄tinuādo se ad sequē tia. In p̄^a igit̄ pte p̄n^o hui^o capt̄ p̄hs narrat̄ antiq̄ rū isufficiētia i determinādo de p̄uatiōe. z eoz in sufficiētia p̄sistit i hoc qz ipi nō distixerūt p̄uatiōes a mā. z i h̄ duplr̄ defecerūt. **C** Dīc̄ igit̄ p̄hs p̄ qz qdā sūt tāgētes ipam mā: z aliquo mō ad v̄itates appropiquauerūt: s. non sufficiēter z inuit pla. ut d. 2°. qm̄ solus plato fuit p̄p̄iq^o vidē uerum in hac nā: sed tūc platonici de hac nā nō dixerūt suffi cient̄: sed duplr̄ defecerūt. p̄ qz credebāt qz mā sit nō ens sic p̄uatiō. z h̄ dixerūt pp̄ rōnē p̄menid̄is q̄ fuit illa: qz qd̄ ē p̄ter ens ē nō ens. s. mā nō ē illd̄ ens p̄ter qd̄ qd̄libet ē nō ens. igit̄ mā ē nō ens. z fm̄ h̄ p̄cesserūt qz p̄uatiō ē de suba materie. z iō cō cesserūt qz aliqd fit simplr̄ ex nō ente inq̄: tūc nō ens. Sic enī aliqd fit simplr̄ ex mā ita p̄cesserūt qz aliqd fit simplr̄ ex nō ente. i. ex p̄uatiōe qz dixerūt p̄uatiōnē z mā eē idē oīo. **C** Sc̄do defecerūt: qz dixerūt qz si mā z p̄uatiō ē vna numero fm̄ subm̄ necē ē qz sit vna pō. i. rōne z diffinitioe ut exponit 2°. s. ista plimū dīnt. s. eē vnū numero: z eē vnū diffinitioe. **J**ntelligēdū hīc qz mā z p̄uatiō dicunt̄ vnū nūo: qz p̄dicant̄ de eodē nūo. qm̄ de eodē nūo de quo v̄e dī qz ē mā de eodē v̄e dī qz ē p̄uatiū for ma. z iō dixerūt antiq̄ qz mā z p̄uatiō sūt idē s. dif finitiōnē. **N**ā dixerūt qz q̄cūqz uere p̄dicant̄ de eō dē numero h̄nt oīno eādē diffinitioē. z h̄ ē falsū. uerūtū de v̄tute f̄monis ē p̄cedēdū qz q̄cūqz sunt idē nūo sunt idē sp̄e. z q̄cūqz sūt idē sp̄e sūt idē fm̄ diffinitioē. qz q̄cūqz sunt idē sp̄e h̄nt eādē diffini tiōnē. z p̄ p̄ns sūt idē fm̄ diffinitioē. **U**n̄ cū p̄hs d. qz q̄cūqz aliq̄ sūt idē nūo z diuersa fm̄ diffini tiōnē: ponit̄ actū exercitiū p̄ actu significato. Et in telligit̄ qz aliq̄ p̄dicatur de eodē numero q̄ tūc sunt diuersa fm̄ diffinitioē. z h̄ ē uey qre. quia. s. z c.

C Nos qdē enī mā z p̄uatiōnē alteram dicim^o. **S**z hoz hāc qdē nō eē fm̄ accīs mā. p̄uatiōnem autē per se non esse.

C Nec ē 2^a ps p̄n^o hui^o capt̄. i. q̄ p̄hs pōit̄ v̄as dīas iter p̄uatiōnē z māz. z pōit̄ duas dīas quaz p̄^a est qz mā ē p̄ accidens nō ens. z p̄uatiō ē p̄ se nō ens. **C** **U**n̄ itelligēdū qz mā dī nō ens p̄ accīs: qz mā dī eē nō ens rōne alteri^o sibi p̄iūcti. s. rōne p̄uatiō nis: s. p̄uatiō dī nō ens p̄ se qz ē nō ens: nō qz p̄iū gīf alicui nō enti: s. p̄ p̄p̄iā rōnē p̄uatiōis dicitur eē nō ens. z sic mā p̄^a dī nō ens p̄ accīs: qz ratiōe adiūcti. z p̄uatiō ē nō ens p̄ se qz nō rōne alteri^o s. rōne p̄p̄iā. **C** **J**ntelligēdū tūc qz illa p̄p̄o. s. mā est nō ens de v̄tute f̄monis nec ē v̄a p̄ se nec p̄ accīs.

Primum no tandum,

z. notan,

Modus fm̄ lyconici.

2^a dī nō ens per acci dēs. p̄uatiō nō ēo v̄tū nō ens p̄ se.

E. 7

sed intellectus phi est ille qd aliqd de qd ve di ipz ee no ens ve pdicat de ma denoiatiue: qz puatio cuiuscuqz foze eno ens: qz no existit i rez na sz e sola ca retia foze i sbto apto nato. nec aliqua entitate poit i sbto. ut pus declaratu e. nuc vo puatio pdicat de ma denoiatiue. qz uey est qz ma est puata aliq for: ut for: aeris ul' ignis: sz tn est va per accns: qz ptin git ea ee falsa cu ma posset ee sb for: qua puat. Un pbs cu dicit maz ee p accns no ens itelligit q ali qd no ens pdicat p accns de ma. z sic ponit actu exercitu per actu significato. i. ponit ee p pdicari.

Et hanc quidem prope re z substantia aliqualiter materia. puatione aut nequaqz.

Secunda dicitur iter mam z puatione est qz ma est ppe sbtatiā que est foza no qz sit foza. sz hns forma. sz puatio no est ppe forma nec hns forma. Intellegedu est qz ma di ee ppe forma. qz ma e susceptiua foze ita qz foza pot vniri maē sic suo pfectibili. sed puatio no est ppe forma: qz foza z puatio nunqz pnt sil vniri: nec se pnt sil compati in eode nio.

Nota da sunt hic quatuor sz p^{em}. p qz ma e ens in po. z est aliqd cui accidit puatio no i sua suba puatio aut sz qz puatio est no ens p se. Secundo est notadu fm p^{es}. qz qz puatio accidit maē. ex h apparet qz oē hns mam est gnabile z corruptibile. qz in na maē est puatio foze. z si in na sua eet foza no recipet alias suas fozas nisi ens gnaret ex ente. que admodu si in na sua eet puatio simplr. tuc oino nihil gnaret ex ea. e igit qsi coposita ex ee z no ee. z sic appareret hic gnqz. p qz oē hns nam est gnabile z corruptibile. 2° qz in na maē e puatio foze. z hoc itelligo denoiatiue ul' negatiue sic qz puatio inest maē no pp alia cam agete: sic no ee inest cuilibet in cato ex se: qz no p cam agete: qm nulla est causa agēs pp qua no ee inest mo antichristo. z eodem mo no est aliq ca agens pp qua puatio antichristi nuc iest maē. Et id dic p^{or} qz in na maē est puatio foze no qz puatio sit de eentia maē. sz qz puatio inest maē per solu defectu agētis pducētis formas. Tertio apparet qz ma in na sua no est formata: qz nulla foza inest maē nisi p agēs educēs forma de po maē. Quarto apparet qz si ma in se heret aliqz forma. tuc ens gnaret ex ente. i. in actu p formam tanqz ex sbiecto. Quinto apper qz si in na maē eet puatio simplr. i. puatio cuiuslibet foze nihil gnaretur ex ma qz in mam puata oi foza non pot recipi actio uel act^o alicui^o agētis nalis. Tertio pncipaliter est notadu fm p^{em} qz ex h. i. qz in na maē est puatio foze apper qz corpa celestia no hnt maz oi no: qz tuc eent gnabilia z corruptibilia pp mixtionē puationis cu na eoz. Quarto est notadu sz p^{es} qz nihil aliud est ca gnationis z corruptionis qz ma p^a pp no ee qd est mixtu in ei^o suba. Sed in telligedu est qz Aui. p sue phice ca. 3° videt dicere priu. na dic qz ma fm se no est pn^m corruptiois. sz qz est adiucta foze hnti priu. Dico igit qz p^{or} itelligit qz nihil aliud est ca sbiectiua positiua gnationis z corruptionis qz ma p^a. Verutu ma p^a no est ca sufficiens gnationis z corruptionis. sz regrit aliqd aliud. i. agēs priu foze pfiēti maz. Un in hogenijs hntib^o oino qlitates pntes in oi pre nunqz est corruptio ab itriseco. qz in talib^o no e nisi pn^m passiuu corruptionis z pn^m passiuu sine actiuo non sufficit. Et hoc itelligit Aui. d. qz ma p^a no est pn^m suffici

ens corruptionis:

Quidam at qd no e magnu z paru silr: aut sil' utruqz: aut seorsuz utruqz. Quare penit^o alter modus est hic trinitatis: z ille usqz qde eni ad b pueniut qz opz quada suppoi nam. Hac tn vna faciut. Eteniz si aliqs dualitate fac dicēs magnuz z puuz ipaz: nihilomin^o idē fac. altera eni dsperit

Hec est 3^a ps pn^m hui^o ca. in q narrat ca pp quam antiq despererut puatione negates ipaz esse pn^m. z ptinet ista ps duas pticulas: qz in p^a narrat defect^o seu erroz platonicoz circa puatione. In 2^a aut ibil Subiecta qde. J Ponit ro erroris. In p^a igit pticula hui^o ptis. d. phi. qz qda. i. platonici posuerut mam ee pn^m z dixerut magnu z paru ee pn^a malia rez. z sil' cu h dixerut no ens. i. puationem ee magnu z puu. z sic no distinxerut iter puatione z mam. nec posuerut puatione esse tertiu pn^m. Et suppledu e qz platonici posuerut aliud pn^m. i. idea sz sue platonici posuerut magnu z puu coiunctim ee pn^m male: ita qz ambo iunctis ostituāt vnu pn^m male. siue posuerunt utruqz seorsum ee pn^m male semp aliquo mo posuerut tria pn^a. sz alter est modus trinitatis pn^o que isti ponunt a mo trinitatis que nos ponimus: qz isti platonici ponut illa tria pn^a. i. magnu. puu. z idea. sz nos ponim^o maz forma z puatione ee pn^o: z sic platonici qnti ad aliqd bn dixerut. z qntu ad aliqd male dixerut: qz in h qz posuerut qda nam sbiecta. i. pn^m male tm: in h bn dixerut. z quis posuerut duo ex parte pncipij malis tm illa reducunt in vnu z in duas nas diuersas. qz ambo illa sut in gne pncipij malis. sed in eo qz dixerut altera naz. i. puatione negates ea ee de nio pn^o in hoc male dixerut. Un breuiter in hoc bn dixerut. qz posuerut pn^m male. sed in hoc male dixerut: qz posuerut puatione no esse pncipiu distinctum a materia.

Subiecta qde ma cuz forma ca est eoz que sunt sicut mater. altera No ps trietatis multotiens imaginabit ad maleficium ipsius protendeti intellectuz: neqz ee penitus: z esse extra omne.

Hec est 2ª pticula 3ª ptis pn^m hui^o capli. in qua ponit ro erroris platonicoz pp qua posuerut maz ee pn^m z negauerut puatione ee pn^m. z ca pp qua posuerut mam ee pn^m fuit illa: qz ma pmanet in gñato z forma no pot ee sine ea. z ma sic se het ad gñata sicut mr ad filios. sicut enim mr est pn^m passiuu z receptiuu in pductione filioz: ita ma p^a in pductione gñati est pn^m passiuum z receptiuu forme. Un qz ma pmanet in gñato: z est ca susceptiua forme. ppter hoc posuerut mam ee pn^m. sed ca pp qua negauerut puatione esse pn^m fuit: qz puatio multoties machinat ad maleficium. i. ad no ee rei gñate nec pmanet in gñato: z id ptedeti intellectu ad hac pditionez puationis. i. qz ponit no esse rei: z qd no est pars geniti. nec pmanet in genito: pot videri qz puatio no est pn^m. imo penit^o nihil est. z ex oē. i. ex totu ens. Un ca pp qua negauerut puatione no esse pn^m fuit: qz puatio ponit non ee rei nec manet in re. z sic magis videt destruere gñationem qz esse necessaria generationi.

2. co. 80.

Primum no tandum.

Secundum no tandum.

Tertiu ne.

Quartu no tandum.

Caplo. 3.

Prinatto sp machina tur ad maleficium.

E

2. co. 81.

Existete eni quodaz diuino z optimo z appetibili aliqd qdē hriū esse ipsi dicim⁹. Aliud autē aptum esse appetere z desiderare ipm fm ipsius nāz. Quibusdā at accidit hriū appetē suiipsi⁹ corruptionez: z neqz suiipsi⁹ possibile est appetē speciez pp nō eē idigēs neqz hriuz. Corruptiua eni sūt adinmicē hria. Sed h est materia sicut si femina masculum z turpe bonū. nō quod p se est turpe: sed fm accidens.

27. cōclusio
huius libri.

Hec est 4^a ps pⁿ hui⁹ capⁱ in qua declarat q^d pⁿ uatio est pⁿ necessariū in gⁿatiōe. z hec est 27^a hui⁹ libri. ad quā pbandā determinat aliquat^r de forma māli. q^d igit^r pbat sic. illō pp qd mā appetit formā est pⁿ necessariū in gⁿatiōe: sed pp puatio nē mā appetit formā. q^d puatio est pⁿ neciuz in gⁿatiōe. maior declarat sic. qm̄ exi^{te} quodā diuino z optimo z appetibili. i. ipā foza exi^{te} qdā diuino z optimo z appetibili que est hria puatiōis: mā que est aliō pⁿ est apta nata appetē z desiderare ipam formā. ex h habet q^d mā appetit formā tanqz quoddā diuinū z optimū. s. opⁱimā pfectio nez ei⁹. Et ex hoc sequit^r q^d illō pp qd mā appetit formā est pⁿ necium in gⁿatiōe: qz nisi mā appeteret formā nō trāsmutare^t nāliter ad eā. z sic nō eēt gⁿatiō nālis: qz qd nāl^{it} trāsmutat^r ad aliquā pfectionē appetit eā. illō igit^r qd e cā appetit^r māe e pⁿ necium in gⁿatiōe: qz est illō sine q nō pōt eē gⁿatiō nālis. z sic patet maior. minor declarat s. q^d pp puatiōē mā appetit formā qz dicētib⁹ puatiōē nō eē mixtā cū mā: accidit h incōueniens s. q^d aliqd appetit suiipsi⁹ corruptionē: uel q^d aliqd appetit illō qd actu hēt. qd est icōueniēs pro utra qz pte. p^a ps est falsa. s. q^d aliqd appetit suiipsi⁹ corruptionē: qz sic appeteret se nō eē qd est falsum: qz oia appetit se eē z pmanē. z silt^r altera ps cōsequētis est falsa. s. q^d aliqd appetit illō qd hēt in actu. qm̄ appetit^r nō est nisi pp idigētā alicui⁹ nō habiti. z cōsequētā. pbat p^bs sic. qz si mā appetēt formā z sibi nō est cōiūcta puatio. uel igit^r appetit formā quā hēt ul^r formā quā nō hēt. Si formā quam hēt sequit^r alia ps disiūctiue que est pⁿs. s. q^d aliqd appetit illō qd hēt in actu: z pⁿs seq^r q^d tota disiūctiua. si vō def^r qd appetit formā quā nō hēt: z q^d ei nō sit puatio iūcta: cuz forma quā nō habet hria forme quā hēt. z hria mutuo se corrupūt: seq^r tur q^d mā appetit corruptionē forme quā hēt. z si puatio nō sit iūcta māe tūc mā nō est i pō ad formā hria: qz si eēt in pō ad eā eēt puata ea. igit^r mā appetit eē sine oi forma: qz appetit corruptionem quā hēt z nō est in pō ad aliā formā. q^d cū mā non possit eē sine forma sequit^r q^d si mā appetit esse sine oi forma q^d mā appetit suiipsi⁹ corruptionē z sic aliqd appeteret suiipsi⁹ corruptionez. z hec est p^a ps disiūctiue que est pⁿs. q^d si puatio nō sit mixta cuz mā sequit^r q^d mā nō appetit formā: qz si def^r q^d appetit formā sequit^r q^d aliqd appetit suiipsius corruptionē: ul^r q^d aliqd appetit illō qd hēt in actu qd e icōueniēs. puatio igit^r est cā appetit^r māe: qz sine puatiōe mā nō pōt appetē formāz. Ista expositio pōt extrahi ex v^bis p^o. d. eni p^o q^d qui nō cōcedūt puatiōē eē mixtā cum mā ptingit eis dicē q^d

istō desiderū nāle est in entib⁹ nāl^{ib} qz sunt cōpleta exi^{te} in actu ex q^d ptingit eis appetē suū hriuz corrupēs ipm. z sic aliqd appeteret se corrupi. hec p^o. Ista v^ba pōt exponi de mā. s. q^d si mā appeteret formā: z nō eēt puata forma ipsa mā appeteret suū hriū corrupēs ipam: qz appeteret corruptionē forme quā hēt z nō eēt in pō ad aliā formā z sic appeteret eē sine oi forma. z pⁿs appetēt se corrupi cū nō possit esse sine forma. Cū el sic. si mā nō hēret puatiōē admixtā nō eēt in pō ad aliā formā. z cū nō possit eē sine foza sequit^r q^d mā nō possit eē sine forma quā hēt. igit^r si appetēt aliā formā. z nō est in pō ad aliā formā. z eēt alia forma est incōpossibilis forme quā hēt: sequit^r q^d appetit corruptionē forme quā hēt. z cū nō possit esse sine ea sequit^r q^d appetit se nō eē: qz appetit illō nō eē si ne quo nō pōt eē. Cū dubitat^r qz mā nō hēt hriū ut v^bis est supra. nūc vō in textu dicē q^d si mā nō hēret puatiōē admixtā vnuz hrioz appeteret suiipsius corruptionē. q^d illō nō pōt exponi de mā. s. q^d mā appetit suū hriū ul^r corruptionē suā cū mā nō hēat hriū. Cū dicēdū q^d in pposito per hriū d^r itelligi qd cūqz corrupēs aliō. vñ si mā nō hēret in se puatiōē z ipā appeteret formā cū illa forma sit corruptiua forme que est in mā sequit^r q^d est corruptiua māe. z pⁿs est hria māe large loquēdo de hrio itelligēdo p hriū idifferēter qd cūqz corrupēs z h itelligit p^o. d. q^d ptingēt aliqd appetē suū hriū corrupēs ipm. Cū tū pōt deduci rō p^bas q^d puatio est pⁿ necium in gⁿatiōe sic. illō pp qd mā appetit formā est pⁿ necessariū in gⁿatiōe. s. pp puatiōē mā appetit formā. q^d maior patet. z minor declarat sic: supponēdo p q^d mā appetit formā tanqz diuinū z optimū: tūc sic. aut mā appetit formā quā hēt: aut formā quā nō hēt. nō formā quā hēt qz appetit^r nō est nisi pp idigētā alicuius nō habiti. ex q^d igit^r habet formā non appetit eā. si vō mā appetit formā quā nō hēt: aut igit^r mā p se fm q^d mā appetit formā quā nō hēt: aut h q^d hēt formā appetit aliā formā: aut fm q^d est puata illa forma nō est dare p^m. v³ q^d mā p se. z h q^d h⁹ appetit formā quā nō hēt: qz si sic: tūc semp mā appeteret eā manēte nā māe. z sic qm̄ hēret illā formāz appeteret illā. qd est icōueniēs. nec est dicē q^d mā h q^d est formata vna forma appetit aliā formā ita q^d p formā quā hēt appetit formā quā non hēt: qz forma quā hēt z forma quā nō hēt sūt hria. z sic si rōne forme appeteret aliā formā. sequit^r q^d mā per istā formā appetēt illā formāz corrupi. z ita aliqd appeteret se corrupi qd est ipo^o. Relinquit igit^r q^d mā appetit formā fm q^d est puata illa forma. z ita per puatiōē mā appetit formā. Cū pōt illud mēbrū. v³. q^d mā nō appetit aliquā formā h q^d h⁹ aliā formā al^r deduci. qz sic mā ut e ens i actu appetēt aliā foza: z sic appetēt se corrupi qz tū ad eē actualitatē quā hēt a forma pfiēre ipam qd est in cōueniēs. z sic sequit^r q^d rōne puatiōis appetit formā. z hec videt itētio p^o hic dicētis q^d si nō esset hic aliqd nō hūs formā nō eēt hic aliqd appetens formā post formā. z si sic eēt tūc nā ageret ociose: qz poneret in entib⁹ potētā ad corruptionē eoz h qz sunt in actu. z hoc totū est ipo^o. oē eni ens ut est dictū diligit se pmanē. s. mā diligit se iduē formā post formā pp diminutionē. i. pp corruptionē ptingēt ei. hec p^o. z ita appet q^d mā h q^d est in actu

per formā nō appetit aliā formā sibi p̄riā. qz f̄z q̄ est in actu diligit se p̄manē z ita f̄z q̄ in actu nō appetit aliqd̄ corrupēs ip̄az. **C** S̄z q̄lit̄ appetit̄ accidat māe ex p̄uatione mixta cū mā. docet p̄hs. d. q̄ mā appetit formā sic femina masculū. z turpe bonū. sic enī femina appetit eē vir p̄ acc̄is rōne p̄ uatiōis z ip̄fectiōis. sic illō qd̄ est turpe appetit bonū nō f̄z q̄ est in se: sed p̄ acc̄is. qz turpitudō accidit ei ex p̄uatiōe mixta cū ip̄o. z in se nō est p̄uatio. Ita mā appetit formā in rōne p̄uatiōis. Femina enī nō appetit p̄ se eē vir: sed p̄ acc̄is ex p̄uatione. Feminēitas enī accidit ei ex p̄uatiōe z ip̄fectione. z ita ēt formā appetit mā rōne p̄uationis. **C** Notādū t̄m q̄ foza d̄: eē qd̄dā diuinū optimū z appetibile: qz iter oia p̄n̄ ḡnabiliū z corruptibiliū plus assimilaf̄ deo: pro eo qz est p̄fectior oibus alijs p̄ncipijs ḡnabiliū z corruptibiliū. z iō est qd̄ dā diuinū. qz magis assimilaf̄ deo z est optimū z appetibile. **C** Itē p̄^{or} d̄ic̄ hic q̄ oia entia appetit̄ assimilari deo qd̄ sic ē intelligēdū. s. q̄ oia entia appetit̄ eē ita p̄fecta sic p̄uenit nāe eoz. **C** S̄z h̄ dubitat̄. qz qua rōne mā f̄z q̄ hēt formā nō pōt̄ appetere aliā formā eadē rōne mā f̄m q̄ p̄uata est aliq̄ foza nō v̄i appetē eā: qz ut sic appetēt suū p̄riū. z per p̄ns̄ sui corruptionē. Et p̄firmat̄ qz p̄uatio p̄riatur foze z v̄nū p̄riū nō est p̄n̄ appetens reliquū. q̄ p̄uatio nō est p̄n̄ appetendi formā cui⁹ est p̄uatio z ēt f̄m h̄ v̄i seq̄ q̄ p̄uatio appetit̄ suiipsius corruptionē. **C** Dicēdū igit̄ f̄z p̄^{or} d̄ic̄ hic q̄ si mā f̄z q̄ hēt formā appetēt aliā formā cū mā hēat eē in actu a foza: seq̄ q̄ mā f̄m q̄ est in actu appeteret formā. z sic f̄m q̄ est in actu appetēt suiipsius corruptionē q̄tū ad illō eē in actu qd̄ hēt a foza qd̄ est iconueniēs. s. q̄ mā f̄z q̄ hēt esse in actu appetit̄ corruptionē illi⁹ eē: qz oē ens in actu f̄z q̄ in actu diligit se semp̄ p̄manē. Et p̄ h̄ patet q̄ non est eadē rō de p̄uatiōe z de foza. qz mā nō hēt eē in actu a p̄uatione. s. a p̄uatiōe hēt eē diminutū z in pō. z iō q̄uis mā f̄m q̄ est p̄uata aliq̄ foza appetat eā. ex h̄ nō sequit̄ q̄ mā appetat suū p̄riū. qz in aduētū foze nō p̄uat̄ mā ali q̄ eē in actu qd̄ hēt a p̄uatiōe. **C** Et cū d̄i q̄ v̄nū p̄rioz nō est p̄n̄ appetēdi suū p̄riū. Dicēdum q̄ uey est de positiuis p̄rijs quoz qd̄libet dat eē in actu suo susceptiuo. sed loquēdo de p̄rijs i. de p̄uatiōe z foza sic dico q̄ v̄nū p̄rioz. s. p̄uatio est p̄n̄ appetendi formā. Et cū d̄i q̄ f̄m h̄ p̄uatio appetēt suiipsi⁹ corruptionē: ul̄ eēt p̄n̄ appetendi corruptionē suiipsi⁹. dico q̄ nō seq̄. qz p̄uatio nō p̄t̄ corrupi cū semp̄ sit nō ens. z illō qd̄ debet corrupi aliq̄n̄ est ens z aliq̄n̄ nō ens. sed p̄uatio nō est aliqd̄ ex̄ns in rez nā. sed est sola carētia foze. z iō p̄uatio nō corrupit̄ sic q̄ hēat nō eē post eē. s. solū corrupit̄ q̄tū ad denoiationē māe qz cū mā nō habeat formā denoiat̄ a p̄uatione foze: qz uey est tūc dicē q̄ mā ē p̄uata foza. sed cū mā hēat formā nō denoiat̄ a p̄uatione illi⁹ foze. z sic corrupit̄ p̄uatio q̄tū ad denoiationē: s. nō corrupit̄ simpl̄r cū nullū eē hēat. **C** S̄z tūc ē dubiū. s. quō p̄uatio pōt̄ eē p̄n̄: z quō pōt̄ eē cā appetit̄ māe cū sit nō ens: z nō ens nō v̄i eē cā entis. **C** Itē q̄n̄ foza corrupit̄ manet mā p̄uata foza. q̄ si p̄uatio eēt cā appetitus māe: sequeret̄ q̄ postq̄ foza eēt corrupta mā appeteret eā qd̄ est iconueniēs: qz appetit̄ nālis nō ē ad ip̄o. sed postq̄ foza est corrupta ip̄o est māz illaz recipe. **C** Dicēdū igit̄ q̄ nō ens pōt̄ eē p̄n̄ p̄ acci

dēs. z cā p̄ acc̄is entis. sed nō ens nō pōt̄ eē p̄n̄ p̄ se: nec p̄ se cā entis. Et ulterio^r q̄n̄ d̄i q̄ q̄n̄ foza corrupit̄ manet mā p̄uata foza. Dico q̄ e uey. sed ex h̄ nō sequit̄ q̄ mā appetit̄ illā formā postq̄ est corrupta. qz p̄uatio sola nō est cā sufficiēs appetitus māe. sed p̄uatio foze cū pō ad formā ē sufficiēs cā appetit̄ māe. sed p̄uatio sequēs formā nō est cā appetit̄ māe ad formā. **C** Un̄ nota f̄m p̄^{or} d̄ic̄ hic q̄ appetit̄ ē duplex. s. nālis: z sine sensu: z talis appetit̄ est in plātis ad nutrimentū. Ali^o v̄o ē appetit̄ aialis z est cū sensu ut appetit̄ aialiū ad nutrimentū. z in mā est appetit̄ nālis ad recipiēdū oēs fozas. Itē d̄ic̄ p̄^{or} q̄ p̄hs p̄ appetitū itelligit illō qd̄ mā hēt de motu ad recipiēdū formā. Un̄ itelligēdū q̄ appetit̄ ē duplex. s. aialis z nālis. appetit̄ aialis ē sequēs cognitionē. s. appetit̄ nālis ē sine cognitionē. z appetit̄ aialis diuidit̄ in appetitū sensitiuū. z in appetitū itellectiuū. appetit̄ sensitiuū est sequēs cognitionē sensitiuā. sed appetit̄ itellectiuū est sequēs cognitionē itellectiuā. Appetit̄ v̄o nālis ē duplex. s. qd̄a actiuū z qd̄a passiuū. z uoco appetitū actiuū illū q̄ se tenet ex pte p̄ncipij actiui. z appetitū passiuū uoco illū q̄ se tenet ex pte p̄ncipij passiui. Ita distinctio p̄z: qz f̄m p̄hm̄ z hui⁹ nā agit p̄ finē. qz alr̄ nunq̄ accidēt error in actiōe nāe. sed qd̄ agit p̄ finē itēdit finē. z p̄ p̄ns̄ appetit̄ finē: iō in oib⁹ ordinat̄ ad aliū finē a se ē appetit̄ nālis ipsi⁹ finis. z cū tā pō actiua q̄ pō passiuua ordinēt̄ ad finē: seq̄ q̄ tā pō actiua q̄ passiuua appetit̄ finē. Appetit̄ at̄ nālis pōe actiue ē vis ul̄ inclinatio actiua ad terminū p̄ducibile per pōm actiuā. v̄bi gr̄a. graue ex̄ns sur̄sū nitit̄ effectiue se facē deorsū. z ista vis seu nālis inclinatio actiua d̄i eē appetit̄ actiuū. sed appetit̄ passiuū est quedā hūilitas qua p̄fectibile p̄t̄ recipere p̄fectionē suā. p̄fectio enī est qd̄amō finis p̄fectibilis. z iō qd̄libet p̄fectibile p̄fectiōe deficiēte a sua eēntia appetit̄ nālit̄ illā p̄fectionē. **C** Sed dubiū est utrū appetit̄ nālis sit idē cū re appetēte ul̄ nō. Et dico ut v̄i mibi q̄ appetit̄ icludit tria. v̄z. rē ordinatā ad p̄fectionē z carētia p̄fectiōis z possibilitatē p̄ueniēdi ad p̄fectionē nō hitaz. z iō appetitus nō est oīno idē cū re appetēte. sed icludit plus: qz si eēt oīno idē cū re appetēte: tūc semp̄ manente illa re maneret appetit̄. z sic mā appeteret formā q̄n̄ actu hēt eā qd̄ ē p̄ p̄hs. z iō appetit̄ ultra rē appetēte addit̄ p̄uationē rei que appetit̄. z adhuc p̄ter p̄uationē p̄fectionis desiderate ad hoc q̄ sit appetit̄ nālis op̄z q̄ sit ip̄o acgrēdi illā p̄fectionē desideratā: qz alr̄ eēt appetit̄ uan⁹ qz eēt respectu imposit̄. Dico igit̄ q̄ appetit̄ grauis ad descēdēdum deorsū ē grauitas ul̄ nā grauis p̄uata loco deorsū potēs se mouē deorsū q̄tū ex pte sui. sed appetit̄ māe ad formā est ip̄a mā p̄uata foza potēs eā recipe. Et tūc dico q̄ appetit̄ de q̄ loquit̄ p̄hs est appetit̄ passiuū qui appetit̄ icludit carētia p̄fectiōis. z pōm recipiēdi eā. z hoc itelligit p̄^{or} d̄. qz p̄hs p̄ appetitū hic itelligit illō qd̄ mā hēt de motu ad recipiēdū formā itelligēdo p̄ motū ad formā p̄uationē foze cū possibilitate ad eādē. Nō enī p̄t̄ p̄^{or} p̄ motū itelligē ip̄az trāsmutationē solū. qz tūc nūq̄ appeteret formā nisi q̄n̄ trāsmutaref̄ ad eā. qd̄ est falsū. itelligit p̄hs p̄ motū ut dictū est p̄uationē forme cum possibilitate recipiēdi eam.

Appetitus naturalis et aialis.

Ubi nota f̄m p̄^{or} d̄ic̄ hic q̄ appetit̄ ē duplex.

Ades. 2. de anima c. 34. s. 2. c. li. 16. c. 64.

Responsio.

C Corruptū aut̄ z sit est qd̄e ut sic. Est at̄ ut
E ij

L. c. 83.

nō. Scdm qdē enī qd ē in q̄ fm se corrū
pit. Qd enī corrūpit in h̄ est p̄uatio. In
q̄tum at̄ fm potētā nō per se: sed incor
ruptibilē z ingenitā necesse est esse ipsaz.

Chec ē 5^a ps p̄n^l h^o cap. i q̄ declar̄ quō mā p̄^a ē ḡnā
bil^z z corrūptibil^z: z quō ē iḡnābil^z z icorrūptibil^z. z
p̄tinet duas p̄tulas: qm̄ i p̄^a declar̄ q̄ mā ē cor
ruptibil^z p̄ acc̄ns rōne p̄uatiōis. In 2^a ibi^l. Si enī
fiat. Jdeclat̄ q̄ mā p̄^a ē p̄ se iḡnābilis z icorrūptibi
lis. In p̄^a iḡit̄ p̄tula hui^o p̄tis narrat p̄tū q̄ mā
corrūpit: z fit. d. corrūpit at̄ z fit. ē qdē ut sic. ē aut̄
ut nō. Hoc ē: vno mō ē uey q̄ mā fit z corrūpit. z
alio mō nō ē uey. qz ē uey per acc̄ns q̄ materia
fit z corrūpit: sed non est uey per se. Deinde
cū dicit̄. Scdm quidē enim z c̄. J̄p̄obāt q̄ mā
est corrūptibilis per acc̄ns: z hec est 2^a p̄ hui^o li.
que p̄bat sic. oē illō in q̄ est aliqd fm se corrūpti
bile: ē p̄ acc̄ns corrūptibile. sed mā ē aliqd in q̄ est
aliqd fm se corrūptibile. ḡ mā ē p̄ acc̄ns corrūpti
bilis. maior patet. qz qd̄ attribuit̄ alicui rōne alte
rius p̄iūcti cū eo: attribuit̄ ei p̄ acc̄ns. illō iḡit̄ est p̄
acc̄ns corrūptibile in q̄ ē aliqd p̄ se corrūptibile. z
minor apparet qz p̄uatio ē f̄z se corrūptibilis z p̄
uatio ē in mā. ḡ in mā ē aliqd fm se corrūptibile.
CNotādū ē hic q̄ h^o locutiōes. s. mā ē ḡnābilis:
mā ē corrūptibilis sūt distiguēde penes 2^m modū
amphi. eo qz p̄t accipi in significatiōe p̄pria uel
trāsumptiua. sic accipiant̄ p̄ significatiōe p̄pria sic
sūt p̄pōnes false h^o mā ē ḡnābilis. mā ē corrūpti
bilis. qm̄ ista p̄positio. s. mā est ḡnābilis: p̄prie si
gnificat q̄ mā aliqñ icipiet eē sic q̄ erit vnū ens i
mūdo postq̄ fuit nō ens. qd̄ ē falsū. Et eodē mō
illa. mā ē corrūptibilis. significat q̄ mā aliqñ desi
net eē: sic q̄ erit oīno nō ens postq̄ fuit ens: qd̄ ē
falsū. sed in significatiōe trāsumptiua significat q̄
aliqd qd̄ ē in mā est ḡnābile ul^z corrūptibile. i. ali
qd qd̄ ē in mā aliqñ ē ens. aliqñ nō ens. z hoc ē ue
rū. z hec ē itētio 2ª hic dicētis q̄ illō cui nō attri
buit̄ corrūptio nisi fm rē corrūptibilē que ē in ip̄o:
attribuit̄ p̄ acc̄ns z trāsumptiue ut dicim^o acēscit
uolūtū qz vinū qd̄ ē i eo acēscit. **C**Sz dubiū ē quō
pōt eē q̄ mā p̄ acc̄ns sit corrūptibilis rōne p̄uatio
nis cū p̄uatio nō sit corrūptibilis p̄ se: qz p̄uatio ut
dictū ē: semp est nō ens: z nō est aliqñ ens: z aliqñ
nō ens. illō at̄ qd̄ semp est nō ens nō ē corrūptibi
le cū corrūptio sit trāsmutatio ab eē i nō eē. **C**Di
cēdū q̄ corrūpi p̄t accipi dupl̄. s. p̄prie ul^z trāsū
ptiue. illō qd̄ corrūpit p̄prie ē ex̄ns in mūdo z po
stea est nō ens. z isto mō nō corrūpit p̄uatio trāsū
ptiue. dī at̄ illō corrūpi: qd̄ p̄ denoiat aliqd ens: z
postea cessat denoiare ip̄m. z tūc corrūpi idē ē qd̄
p̄ attribui alicui enti. z postea sibi nō attribui: nec
ip̄m denoiare. z isto mō est p̄uatio corrūptibilis:
qz qm̄ mā nō est iformata forma aliq̄ determinata
p̄uatio illi^o forme attribuit̄ māe. z denoiat ip̄am.
Sed cū materia habuit illam formam p̄uatio ei^o
nō attribuitur materie: nec denominat ipsam.

CSi enī fiat subijci aliqd opz p̄mū ex quo
fit: hoc at̄ est hec nā. Quare erit añ fieri.
Dico enī māim p̄mū subiectū vnictūq̄:
ex quo fit aliqd cū insit: nisi fm acc̄ns: z si
corrūpit in hoc abibit ultimū. Quare cor

rupta erit anteq̄ corrūmpatur.

Chec ē 2^a p̄tula 5^a p̄tis p̄n^l hui^o cap. i q̄ p̄bat q̄ mā
nec ē p̄ se ḡnābilis nec corrūptibilis. z hec ē. 2^a p̄
hui^o li. q̄ p̄bat q̄ ad utrāq̄ p̄tē. z p̄ p̄bat q̄ mā nō ē
p̄ se ḡnābilis z hoc sic. qz oē p̄ se ḡnābile hēt s̄bm
ex q̄ fit. qz oē ḡnātū hēt s̄bm ex̄ns i p̄o. ut p̄us ē oñ
sum. ḡ si mā p̄^a p̄ se ḡnāret hēret aliqd s̄bm ex̄ns i
p̄o. sed ip̄a mā p̄^a est s̄bm ex q̄ fuit oia q̄ fuit. ḡ mā
p̄^a est illō ex q̄ fit p̄^a mā. z cū illō ex q̄ fit aliō p̄ce
dat illō qd̄ fit ex eo: sequit̄ q̄ p̄^a mā fit anteq̄ fiat
qd̄ est ip̄o: z sic patet p̄^a p̄^a p̄^a nis. s. q̄ p̄^a mā nō est
p̄ se ḡnābilis. Alia vō ps. s. q̄ mā p̄^a nō sit p̄ se cor
ruptibilis p̄t eodē mō p̄bari. qz oē qd̄ corrūpit p̄
se corrūpit i māz p̄^a. si iḡit̄ mā p̄^a corrūpat̄ seq̄
q̄ corrūpit i māim p̄mā. s. illō i qd̄ corrūpit rema
net aliqd post corrūptionē illi^o qd̄ in ip̄m corrūpit.
ḡ mā p̄^a erit postq̄ corrūpit qd̄ ē ip̄o. **C**Notādū
q̄ 2° format illā rōne sic: oē ḡnātū hēt s̄bm ex̄ns
in p̄o. declaratur est sup̄^o. ḡ si mā p̄^a ḡnāret hēret
s̄bm ex̄ns i p̄o. z s̄bm qd̄ ē i p̄o. ē vnū nūo oīuz ge
nerabiliū. ḡ mā p̄^a z s̄bm suū s̄ vnū nūo. s. vnū s̄bm
z oē qd̄ cū s̄bo suo ex q̄ ḡnāt ē vnū nūo ē anteq̄ fit
ḡ p̄^a mā ē anteq̄ fit. qd̄ est ip̄o. z h̄ ip̄o seq̄ ex eo
qz ponim^o q̄ mā p̄^a ē ḡnābilis. Et h̄ mō argumēta
tiōis declarat̄ ip̄az nō eē corrūptibilē p̄ se. qz si sit
corrūptibilis p̄ se sequit̄ ut sit corrupta anteq̄ cor
rūpat̄. hec 2°. **C**Intelligēdū fm itētione 2^a q̄
si mā p̄^a ḡnāret ip̄a eēt eadē nūo cū s̄bo ex q̄ ḡnāt
z h̄ p̄t patē sic. nihil pōt ḡnari ex aliq̄ eiusdē rōnis
ul^z sp̄i tanq̄ ex s̄bo. qm̄ si aliq̄ sint oīno silia z oīno
eiusdē rōnis nō ē maior rō qre vnū dī eē s̄bm alte
ri^o q̄z eē. vñ ignis nō ḡnāt ex alio igne tanq̄ ex s̄bo.
nec hō ḡnāt ex alio hoīe tanq̄ ex s̄bo. cum iḡit̄ mā
p̄^a nō hēat s̄bm alteri^o rōnis p̄us ea: quia sic nō eēt
mā p̄^a sequit̄ q̄ si mā p̄^a ḡnāret ex alio tanq̄ ex s̄bo
cū nō possit ḡnari ex aliq̄ alteri^o rōnis nec ex aliq̄
alio a se eiusdē rōnis: sequit̄ q̄ si ḡnāret p̄ se. q̄ ip̄
sa ḡnāt ex seīpa tanq̄ ex s̄bo. z sic erit eadē nūo cū
s̄bo ex quo ḡnāt. Uel pōt al^z itelligi. s. q̄ p̄ idē nūo
2° itelligit̄ idē nūo p̄ p̄uatiōne distictiōis forma
lis: ita q̄ oia illa dicant̄ idē nūo q̄ s̄ eiusdē nāe: z
nō sūt foīe nec h̄ntes formas qb^o distiguunt̄. vñ
idē z diuersū s̄t opposita. z q̄tēs dī vnū opposito
rū toties dī z reliquū. tūc vō aliq̄ p̄t dici diuersa
ml^z p̄l^z. s. ul^z formal^z: qz sūt foīe diuersē ul^z hēbēt
foīas diuersas. aut eētial^z qz sūt eētie diuersē.
Ita p̄ opp^m p̄t aliq̄ dici idē nūo per p̄uatiōne for
maz. s. qz nō s̄t foīe diuersē. nec h̄nt in suis naturis
foīas diuersas. z talia dicunt̄ idē nūo p̄ p̄uatiōne
distictiōis formalis. z isto mō mā p̄^a q̄ ē s̄b foīa
mea. z mā p̄^a que ē s̄b foīa asini sūt idē nūo p̄ p̄ua
tiōne formalis distictiōis sic. si mā p̄^a ḡnāret ip̄a
ḡnāret ex mā p̄^a tanq̄ ex s̄bo cū q̄ eēt eadē nūo p̄
p̄uatiōne distictiōis formalis. Et eodē mō dī itel
ligi illō qd̄ 2° dic̄ hic. s. q̄ s̄bm qd̄ ē in p̄o. ē vnū
oīuz ḡnābiliū z corrūptibiliū. nō qz sit eadem mā
nūo eētialiter oīuz ḡnābiliū z corrūptibiliū. s. qz
māe oīuz ḡnābiliū nō icludūt foīas qb^o distiguunt̄
tur formal^z: iō dicunt̄ vnū p̄ p̄uatiōne foīalis di
stictiōis. Uñ ē itelligēdū q̄ mā p̄^a nō est vna nūo
sil^z in oib^o ḡnābilib^o z corrūptibilib^o: qm̄ cū mā p̄^a
sit extēsa fm extēsiōne q̄tita^z nō p̄t ip̄a eadē nūo
eētial^z sil^z eē i spa ignis z i spa terre. nec pōt idē
nūo sil^z eē s̄b formis p̄rijs i actu cōpleto. s. q̄litate^z

28. cōclusio
huius lib.

Notabile

28. cōclusio
huius lib.

Notabile.

ignis et qualitates aquae sunt contrarie, et non potest idem numero essentialiter generare se aliis formis et transmutari ad eandem. et ideo non est possibile quod eadem materia numero essentialiter sit simul sub omnibus formis generabilium et corruptibilium. Est igitur primum materia eadem numero per privationem distinctionis formaliter ut dictum est. et hoc vult philosophus in hoc. d. quod sub modo quod est in potestatem est unus omnium generabilium et corruptibilium. Sed tunc occurrit tria dubia. Primum est quod si alia sit materia prima sub forma terre. et sub forma ignis non videtur inconueniens quod materia prima generet: quod una materia prima potest generari ex alia tanquam ex sebo. nec ex hoc sequitur quod aliquid sit antequam generet: cum illud quod generat non sit idem cum subiecto ex quo generat. Secundum dubium est quod cum omnis distinctio sit per formam non videtur quod una materia prima distinguatur ab alia cum non habeant formam in se per quam possunt distinguere. Tertium dubium est an materia prima sit eadem successiue sub formis omnium generabilium et corruptibilium vel non. Ad primum dicitur quod alia est materia prima sub una forma: et alia sub alia forma. sed ille materiam seipsum oino eiusdem rationis et nature. et nulla illarum est prior alia. modo oportet quod generat habet sub modo ex quo generat prius eo. et ideo non potest una materia prima generari ex alia tanquam ex sebo cum non habeat aliquam materiam priorem ea. nisi non sufficit quod illud quod generat sit aliud ab eo ex quo generat. sed est regressus quod illud ex quo aliquid generat sit prius et simplicius eo quod generat. sed nunc una materia prima non est prior alia quam per se dicitur materia prima: quod non habet materiam priorem ea. Sed si illud quod dicitur per superabundantiam unius soli prouenit. sed per se dicitur per superabundantiam. sed est tamen unica materia prima. Ad hoc dicitur quod superabundantia importata per nomen suplatiuum gradus potest dupliciter exponi: uno modo positue: alio modo priuatiue. si exponatur positue sic est uerum quod illud quod dicitur per superabundantiam unius soli prouenit. et per se illa exponit albidissimum significat idem quod excedens omnia alia in albedine et per se isto modo significat idem quod iste terminus prius quilibet alio. Sed quando exponitur priuatiue tunc significat negationem excessus ab alijs: et tunc albidissimum est idem quod albidum quod nihil est albidum. et per se idem est quod illud quod nihil est prius et hoc sensum bene potest nomen in gradu suplatiuo prouenire multis. quoniam si duo hoies sunt albi in summo gradu albedinis: tunc uerum est quod uterque illoz est albidissimus exponendo albidissimum priuatiue. sed exponendo albidissimum positue non est uerum. et tunc dico quod multum est materia prima exponendo negatiue. quod quolibet generabile habet materiam quod nulla materia est prior. Ad secundum dico quod due materie seipsas distinguunt nec est uerum quod omnis distinctio sit per formam. sed solum omnis distinctio specifica est per formam. Unum omnia generabilia et corruptibilia que distinguuntur specie distinguuntur per formas suas: quod materia prima est eiusdem rationis in omnibus generabilibus et corruptibilibus: ita quod per materiam primam non distinguuntur aliquid specificiter. et sic intelligende sunt auctores qui uident dicere quod omnis distinctio est per formam. Ad tertium dico quod materia prima non est eadem numero simul omnium generabilium et corruptibilium quod impossibile est eandem materiam numero simul esse sub formis contrarijs. tamen materia prima eadem numero potest successiue esse sub formis contrarijs specificis omnium generabilium et corruptibilium et sic materia prima potest esse eadem numero positue sub formis generabilium et corruptibilium successiue. sed non simul. Ad hoc est unum dubium quod videtur quod materia prima sit corruptibilis: quod impossibile est quod aqua et ignis agunt simul in aliquo aere corrupto uel una eius medietate in aqua: et alia medietate in igne. illo igitur aere corrupto materia prima que fuit sub tota forma illius aeris non est sub aliquid una forma. et per se illa materia est corrupta. quod ex quo eadem materia est a forma una cum materia non sit sub una forma ipsa desinit esse. Dicitur est huic quod corruptio quantum spectat ad primum est duplex: quedam est per resolutionem in partem rei que corrumpitur. et quedam est corruptio per distionem unius partis ab alia parte. per modo nihil est

corruptibile nisi compositum ex materia et forma. et isto modo materia prima non est corruptibilis cum non habeat partem intrinsecam que potest resolui. sed modo potest materia prima corrumpi. sed per diuisiones unius partis quantitatie ab alia et hoc probatur ratione. tamen postquam materia prima est sic corrupta per distionem: potest esse illas partes iterum uniri. et per se potest esse illa materiam redire eandem numero. Et forte si intellexit philosophus cum dixit. In quantum autem per se potest non per se sed incorruptibile et ingenitum. nec est ipsa esse. hoc est materia prima est incorruptibilis per se potest: quod non potest aliquid materia sic corrumpi quod potest esse forma nam eadem numero iterum redire. Notandum est per se hic quod sub modo ex quo generat res per se est duplex. scilicet per se et per se. et prouenit ista duo subiecta in hoc quod illud quod generat inuenit ex eis per se et dicitur in hoc quod per se in potestatem. et per se in actu aut medio modo iterum potest et actu sic est dispositio illo quod generat ex parte unius subiecto. et dicitur in hoc quod si non ponatur in generatione materie per se sub modo. sed in potestatem. non potest ut sit cum materia unum numero. et sic non accidit impossibile predictum. hec philosophus. Ex quo loco potest accipi quod quedam est materia per se et quedam remota. materia per se est sub modo. id est compositum ex materia et forma. et materia remota est sub modo: et est oino simplex simplicitate opposita compositio ex materia et forma. Ad tales enim materiam necesse est deuenire. aliter generatio eadem materiam precederet in infinitum: quod improbatur per methaphisicam et si non esset tale sub modo per se non haberet hic argumentum ad probandum aliquam materiam esse ingenerabilem et incorruptibilem si materia habeat materiam priorem et per se quilibet materia posset generari ex materia priori ea.

De principio autem secundum species unum aut plura: aut quod: aut que sunt per certitudinem prime philosophie oportet determinare. ergo in illis temporibus apponatur. de philosophicis autem et corruptibilibus speciebus in posterius demonstrandis dicemus.

Hec est prima pars philosophi huius capituli in qua philosophus se excusat a quedam consideratione de quibusdam formis simul determinando ad quam scias pertinet earum consideratio et sic aliquam determinat de eis. dicit quod considerare de parte formalis. id est de forma abstracta a materia unum sit tamen una uel plures: et quod que sunt non pertinet ad philosophicum. sed ad philosophum. id est ad metaphysicum: id usque ad tempus illud deferatur. sed in sequentibus libris scie naturalis dicemus de formis generalibus et corruptibilibus. Unum sciendum quod philosophus hic non excusat se ab ulteriori determinatione de forma que est parte generalis generationis et parte rei. sed solum excusat se a consideratione de formis abstractis. et adhuc non excusat se a quedam consideratione de formis abstractis. sed a consideratione que est de numero et quantitate formarum abstractarum. et hec consideratio est propria per philosophum. utrum sit tamen una forma separata uel plures. et posito quod sint plures que sunt et que sunt. tamen naturalis habet considerare de eorum formarum abstractarum: quod nullus potest probare formas separatas a materia esse nisi naturalis ut dicit philosophus in hoc. Notanda sunt hic quatuor secundum philosophum. per quod formarum alie sunt in materijs: alie uero non ut dictum est in hac scia: et ideo consideratio de formis est duarum sciarum: quarum una. scilicet naturalis considerat de formis materialibus. et uero considerat de formis simplicibus abstractis a materia et illa est scia que considerat de ente simpliciter. hec philosophus. Sed et notandum est per se quod Aristoteles dicit quod per philosophum probare entia separabilia esse: sed philosophus arguit se eum sic. nam declaratum est in posterioribus quod impossibile est scias probare suum sub modo esse. sed procedit ipsum aut quod est manifestum per se. aut quod est demonstratum in alia scia. sed entia separata a materia sunt subiecta per philosophum: et ideo in parte philosophia non possunt probare entia separata a materia esse. Tertio est notandum secundum philosophum quod illud generatio generatiuum. scilicet separatum a

Primum dubium.

Secundum.

Tertium.

Responsio ad primum.

Notabile.

Ex. 83.

Ad secundum.

Ad tertium.

Ad quod.

Responsio.

Formarum alie sunt in materia que non est simile 12. met. c. 25
 12. met. c. 25
 12. met. c. 25

ma eē nō declaraf nisi i hac scia nāli. Un q aliqd ens sepatū a mā sit nō p̄t pbari nisi i scia nāli fm p̄t. z rō hui⁹ e qz q aliqd ens sepatū a mā sit nō p̄t pbari nisi p eternitatē mor⁹. vñ phūs nunq̄ sci vit aliā viā ad pbādū aliqd eē sepatū a mā nisi p eternitatē mor⁹. Un p eternitatē mor⁹ phūs pbat 8° hu i^o q p̄m^o motor e idiuifibilis imptibil. i. nullā hñs magnitudinē: z ita q e a mā sepat⁹. s. ois pbatio q e p motū ptinet ad pbūz nālē: z iō ut credo uez dicit 2°. s. q nullus artifex pōt pbare ens sepatuz a mā nisi nālīs. Quarto e notādū hic s. 3° qd̄ Auic. posuit q scia nālīs accipit a p̄ p̄bo corpa cō pont ex mā z foza z p̄^o māz eē: ita q̄ Aui. dicit q̄ p̄m^o pbūs. i. metha^o hēt pbare q corpa cōponū tur ex mā z forma. z h est pei^o qd̄ dixit. Un arguit 2° eū. d. q nō e aliā viā ad sciēdū h. s. corpa cōponi ex mā z foza z p̄^o māz eē: nisi ex trāsmutatiōe subali. s. ois pbatio q e p trāsmutatiōe ptinet ad phificū: iō solus phūs nālīs p̄t pbare corpa cōponi ex mā z foza z p̄^o māz eē z metha^o suppoit ista tā q̄ pbata i scia nāli. z ulterio^o declarat alias pprietas de mā z corpib⁹ ad q̄s nō p̄t phūs nālīs ptigē.

Quidē igit sint principia: z que: z q̄ numero determinetur a nobis sic. itē aut aliud principiu incipiētes dicamus.

Nec e 7° ps p̄n^o hui⁹ capli. i. q̄ phūs epilogat determinata p̄tinuādo se ad sequētia. d. qd̄ dcm e q̄ sc̄ aliq̄ p̄n^o. z q̄ z q̄t sc̄ nūo. Deinde p̄tinuat se ad sequētia. d. q̄ itez aliq̄ p̄n^o incipiētes dicamus. h e postq̄ dcm e de mā foza z puatiōe. nūc incipiam^o dicē de alio p̄n^o. s. de nā siue de cā efficiēte. **N**o tāda sc̄ hic duo s. 3° p̄ q̄ p̄ aliq̄ p̄n^o p̄nt tria itelligi s. diuersas expōnes q̄s 2° ponit. vno nō p̄ aliq̄ p̄n^o itelligit illō qd̄ vult declarē i 2° li. z sic p̄ aliq̄ p̄n^o itelligit nāz q̄ est p̄n^o efficiēs q̄rūdā motū nālīū. **S**ecdo p̄ aliq̄ p̄n^o itelligit p̄m^o p̄n^o mo uēs qd̄ declaraf i fine hui⁹ libri: qm̄ oē ens de q̄ lo gmur i h libro e pp̄ h p̄n^o. **T**ertio p̄ aliq̄ p̄n^o itelligit aliq̄ initiū doctrie: qm̄ p̄n^o doctrie i h li. d. esse a 2° tractatu. z dicit 2° q̄ h est euident^o p̄ se apd̄ ip̄s: qd̄ forte iō dicit: q̄ i 2° li. phūs icipit determinare de reb⁹ nālīb⁹ z artificialīb⁹ ut p̄ eas pueniat i cognitionē nāe. nūc vō res nāles z artificiales sc̄ nobis notiores z initiū doctrie d. eē a nobis notiorib⁹: iō initiū doctrie i h li. debēt eē a 2° tractu. **S**ecdo e nōndū s. 3° hic q̄ nālīs cū pbavit p̄m^o motorez sepatū eē a mā ibi cessat z dimisit aliā p̄s derationē de eo. i. p̄siderationē de ei⁹ qd̄itate usqz ad sciaz nobiliore q̄ p̄siderat de ente inq̄stū ens. z totū h e p̄riū illi⁹ qd̄ estimauit Aui. qm̄ si nō demō straref hic iste modus entiu. s. sepabiliū nō eēt nisi scia nālīs z doctrialis. i. mathe^o. z iō antiq̄ nāles existiabat q̄ scia nālīs eēt p̄o: oib⁹ sciētīs dicētes q̄ s̄ta ei⁹ sunt p̄ora oib⁹ entib⁹. **I**ntelligēdū q̄ ista p̄na si nālīs nō pbaret subas sepatas a mā eē: sed metha^o tūc nō eēt aliq̄ scia nisi scia nālīs z doctrialis. p̄t pbari sic. **N**ō e viā pbādi aliq̄ sepatū a mā eē nisi p motū. s. si metha^o pbaret subas sepatas a mā eē: h eēt p motū. z tūc metha^o non differret a pbica: qz ois scia pbās aliqd eē p motū est phifica z sic metha^o z phifica nō differret. z tē nō eēt nisi due scie speculatiue. s. nālīs z mathe^o. **I**ntelligēdū eēt qz qz solū i scia nāli pbanē entia sepatā a mā eē. z entia sepatā sc̄ p̄ora oib⁹ alijs en-

tib⁹: iō antiq̄ nāles dixerūt q̄ scia nālīs e p̄o: oib⁹ alijs sciētīs qz pbat p̄ entia eē. in h tñ male dixerūt: qz scia p̄siderans de quiditate illoz entiu p̄o: est q̄ scia probās ea eē. quare z c̄.

ExPLICIT LIBET PRIMUS.

Incipit liber sc̄os p̄tractās de his que sūt fundamenta z p̄ncipia nālīs scie. Caplīm p̄mū declarās qd̄ sit nā. z qd̄ habēs naturā: z quid fm naturāz.

Drum que sunt: alia qdē sunt natura: alia vō propter alias causas.

Postq̄ i p̄ li. determinatū e de p̄ncipijs intrinsecis rez nālīū. In 2° li. determinat phūs de his que sunt fundamēta z p̄n^o isti scie. z in hoc 2° determinat tā de p̄ncipijs extrinsecis q̄ in triseis. z ptinet iste liber. 6. tractat⁹. qm̄ i p̄ declaraf qd̄ sit nā. z de qb⁹ d. In 2° ibi. Qm̄ aut determinatū z c̄. **D**eclaraf q̄lis e p̄sideratio nālīs de qb⁹ p̄siderat. In 3° at̄ ibi. s. **D**eclaraf at̄ his z c̄. **D**eclaraf de cāis p̄ se rerū nālīū. In 4° ibi. **D**eclaraf de cāis p̄ accūs rerū nālīū. In 5° ibi. **Q**ue aut sc̄ cāe. **D**eclaraf q̄ opz nālē p̄siderare de oib⁹ q̄tuor cāis. In 6° ibi. **D**icēdū qdē igit p̄m^o. **D**eclaraf q̄ nā agit pp̄ fine: z q̄ a fine e necitas i reb⁹ nālīb⁹. **P**rim⁹ tractat⁹ ptinet duo capla. qz i p̄ declaraf qd̄ e nā. z qd̄ hñs nām. z qd̄ s. nāz. In 2° ibi. **U**t at̄ nā. **D**eclaraf de qb⁹ d. nā. **P**rim⁹ caplīm ptinet sex ptes p̄n^o: qm̄ in p̄ ponit d̄ia iter nālīa z nō nālīa. In 2° ibi. **E**st igit nā. **E**x d̄ia iter nālīa z nō nālīa p̄cludit phūs dif finitiōez nāe. In 3° ibi. **N**ām at̄ hñt. **D**eclaraf qd̄ e hñs nāz. In 4° ibi. **S**c̄oz at̄ nāz. **D**eclaraf qd̄ e hñs nāz. In 5° ibi. **Q**d̄ qdē igit. **E**pilogat phūs p̄us declarata. In 6° ibi. **Q**d̄ at̄ nā e. **D**eclaraf q̄ nāz eē nō p̄t dem̄ari. **P**ria ps e narratiua: z cō tinet tres pticulas. qz i p̄ narraf qd̄ā diuisio entiu In 2° ibi. **N**ā qdē sūt. **E**nūat ea q̄ sūt a nā. In 3° ibi. **D**ia aut̄ z c̄. **P**onit d̄ia inter corpa nālīa z nō nālīa. In p̄ igit pticula hui⁹ ptis. d. phūs q̄ eorū q̄ sc̄. s. entiu alia sc̄ a nā: alia vō pp̄ alias cās. z itelligit p̄ alias cās uolūtate z casū: ut dicit hic 2°. diuisio igit est illa: q̄ de nūo entiu quedā sūt a natura z quedam a casu.

Natura quidem sunt animalia queqz z ptes ipsorum z plante z simplicia corpa: ut terra z ignis z aer z aqua. **N**ec enī z huiusmodi eē natura dicimus.

Nec est 2° pticula p̄ ptis p̄n^o hui⁹ cap. i. q̄ phūs enūmerat ea que sc̄ a nā. d. q̄ aialia z plante z ptes ipsoz z corpa simplicia. i. q̄tuor elta. s. terra aq̄ aer z ignis hec z h^o a natura esse dicimus.

Dia aut̄ que p̄dicta sunt vident d̄ia ad nō nā exūtia. **Q**ue qdē enim nā sunt oia vident hñtia i seip̄is p̄ncipiū mor⁹ z stat⁹

Nec est 3° pticula p̄ ptis p̄n^o hui⁹ capli i q̄ ponit d̄ia iter corpa nālīa z nō nālīa. q̄ d̄ia e illa: q̄ nālīa fm q̄ h^o hñt in seip̄is p̄n^o mor⁹ z quietē. s. artificialia inq̄stū h^o nō hñt i se p̄n^o mor⁹ z quietē. **C**irca hāc d̄iam sic p̄cedit phūs. qz p̄ ponit p̄m^o ptem d̄ie. 2° vō enumerat modos trāsmutatiōnū quarū

Etide etiam cōtra Aui. consil. 1. 8. ph. 2. 3. 1. 12 me. cō. 5. et 2. ph. 2. 37.

E. cō. p.